

تيسير الكريم الرحمن
في تفسير كلام المنان

تفسير السعدي

TAFSĪR AS-SA'DĪ

EDIȚIE ROMÂNĂ

Juz' 25-27

Fuṣṣilat 41:47 – Al-Ḥadīd 57:29

Vol. 9

Comentariu al Coranului de

‘ABD AR-RAḤMĀN IBN NĀṢIR
AS-SA'DĪ

INSTITUTUL TAWHID

ABD AR RAHMAN IBN NASIR AS SADI

Tafseer As Sa'di

Explicarea sensurilor Coranului

Volumul 9

JUZURILE 25 LA 27

Fussilat 41:47 pana la al Hadid 57:29

Traducere din limba araba in limba romana

Institutul Tawhid din Romania

Text coranic arab: Tanzil Quran Text, versiunea 1.1, Uthmani. Copyright © 2007–2026 Tanzil Project. Licenta Creative Commons Attribution 3.0. Reproducerea si distribuirea identica sunt permise; modificarea textului nu este permisa. Acest aviz si atribuirea Tanzil Project se pastreaza in copii si in lucrarile care contin parti substantiale ale textului.

<https://tanzil.net> · Actualizari: <https://tanzil.net/updates/>

Caractere arabe Amiri si Amiri Quran, Khaled Hosny si colaboratorii. Licenta SIL Open Font License.

Ghid de lectura

Cum este organizat volumul

Volumul cuprinde comentariul juzurilor 25–27, de la Fussilat 41:47 pana la al Hadid 57:29. Sura Fussilat continua din volumul 8; surele ash Shura pana la al Hadid sunt cuprinse in intregime. Juzul 26 incepe cu al Ahqaf 46:1, iar juzul 27 cu adh Dhariyat 51:31.

Textul arab si traducerea sensurilor

Pasajele Coranului sunt asezate pe mijlocul paginii, in limba araba. Traducerea sensurilor in limba romana este tiparita cu litere aldine, iar comentariul lui as Sadi cu litere obisnuite. Traducerea reda sensurile textului coranic si nu inlocuieste originalul arab.

Referintele si notele

O trimitere precum 41:47 indica Sura Fussilat, versetul 47. Notele de subsol ofera referinte pentru relatari, lamuriri de sens sau variante de traducere utile intelegerii pasajului. Mențiunile „manuscrisul A”, „manuscrisul B” sau „cele două manuscrise” din unele note se referă la exemplarele manuscrise ale comentariului lui as-Sa’dī, comparate la pregătirea ediției arabe. Ele nu desemnează versiuni diferite ale Coranului. Un juz este una dintre cele treizeci de parti ale Coranului.

Orientarea in volum

Cuprinsul indica surele si impartirea pe juzuri. Repertoarul de la sfarsit permite gasirea fiecarui pasaj coranic comentat. Autorul grupeaza uneori mai multe versete inaintea comentariului; aceasta ordine este pastrata si semnalata prin titluri distincte. Limitele juzurilor sunt marcate prin titluri distincte. Trimiterile sunt active in documentul electronic si indica paginile pentru exemplarul tiparit.

Cuprins

Ghid de lectura.....	ii
Juzul 25.....	1
Sura Fussilat 47–54.....	1
Sura ash Shura 1–53.....	6
Sura az Zukhruf 1–89.....	35
Sura ad Dukhan 1–59.....	63
Sura al Jathiyah 1–37.....	76
Juzul 26.....	89
Sura al Ahqaf 1–35.....	89
Sura Muhammad 1–38.....	107
Sura al Fath 1–29.....	126
Relatarea de la al Hudaybiyah.....	141
Sura al Hujurat 1–18.....	150
Sura Qaf 1–45.....	164
Sura adh Dhariyat 1–30.....	178
Juzul 27.....	185
Sura adh Dhariyat 31–60.....	185
Invataturi din istorisirea lui Ibrahim.....	186
Sura at Tur 1–49.....	195
Sura an Najm 1–62.....	209
Sura al Qamar 1–55.....	225
Sura ar Rahman 1–78.....	239
Sura al Waqiah 1–96.....	254
Sura al Hadid 1–29.....	270
Repertoarul pasajelor comentate.....	289

Juzul 25

Sura Fussilat

VERSETELE 47 LA 54

Versetele 47 la 48

﴿٤٧﴾ * إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا أَعْذَنَّاكَ مَا مَنَا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ حَیْصٍ ﴿٤٨﴾

47. La El se intoarce cunoasterea Ceasului. Niciun rod nu iese din involisul sau si nicio femela nu poarta si nu naste decat cu Stiinta Sa. In Ziua in care El ii va chema, spunand: „Unde sunt asociatii Mei?”, ei vor spune: „Iti marturisim ca niciunul dintre noi nu poate depune marturie.” 48. Cei pe care ii chemau mai inainte se vor pierde de ei, iar ei vor sti ca nu au nicio scapare.

Allah vesteste despre cuprinderea Stiintei Sale si despre faptul ca numai El detine cunoasterea pe care nimeni altcineva nu o poate avea. „La El se intoarce cunoasterea Ceasului”: toate fapturile, Trimisii, ingerii si ceilalti, li incredinteaza Lui cunoasterea momentului venirii Ceasului si recunosc ca nu il pot cunoaste.

„Niciun rod nu iese din involisul sau.” Aceasta cuprinde roadele tuturor copacilor din tinuturile locuite si din pustietati: niciun rod nu iese fara ca Allah sa-l cunoasca in amanunt. „Si nicio femela”, dintre ficele lui Adam ori dintre toate felurile de animale, „nu poarta” si „nu naste decat cu Stiinta Sa”. Cum pot asociatorii sa puna alaturi de Allah ceea ce nu are nicio stiinta, nu aude si nu vede?

„In Ziua in care El ii va chema” pe asociatori, in Ziua Invierii, mustrandu-i si facandu-le minciuna vadita, le va spune: „Unde sunt asociatii Mei?”, cei despre care ati pretins ca-Mi sunt asociati, pe care i-ati adorat, a caror adorare ati aparat-o prin dispute si din pricina carora v-ati impotrivit Trimisilor? „Ei vor spune”, recunoscand falsitatea dumnezeilor si a asocierii lor: „Iti marturisim ca

niciunul dintre noi nu poate depune marturie.” Iti facem cunoscut, o, Domnul nostru, si Te luam martor ca nimeni dintre noi nu mai marturiseste ca acei asociati sunt adevarati. Acum toti recunoastem falsitatea adorarii lor si ne lepadam de ei.¹

„Cei pe care ii chemau mai inainte se vor pierde de ei”: credintele si faptele carora si-au dedicat vietile in adorarea altora decat Allah vor disparea. Ei credeau ca acestea le vor aduce folos, le vor indeparta pedeapsa si vor mijloci pentru ei la Allah, dar toata stradania lor va fi zadarnica, gandurile si credintele lor se vor dovedi false, iar asociatii nu le vor fi de niciun folos. „Iar ei vor sti ca nu au nicio scapare”, nici salvator, nici ajutor si nici adapost. Aceasta este urmare a asocierii, pe care Allah o explica robilor Sai pentru ca ei sa se pazeasca de ea.

Versetele 49 la 51

لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾
وَلَنْ أَذْقَنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مِّسَّهُ لَيَقُولُنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ
قَائِمَةً وَلَنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَخُسْنًى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا
عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ
وَنَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

49. Omul nu oboseste sa ceara binele, insa daca il atinge raul, devine deznadajduit si isi pierde speranta. 50. Daca il facem sa guste o indurare de la Noi dupa o nenorocire care l-a atins, el va spune negresit: „Aceasta mi se cuvine. Nu cred ca va veni Ceasul, dar chiar daca voi fi intors la Domnul meu, voi avea la El ceea ce este mai bun.” Le vom vesti negresit celor care nu au crezut tot ceea ce au facut si ii vom face negresit sa guste o pedeapsa aspra. 51. Cand il binecuvantam pe om, el se indeparteaza si se intoarce intr-o parte; iar cand il atinge raul, face rugaciuni indelungate.

Allah vesteste despre firea omului, despre lipsa lui de rabdare si despre faptul ca el nu ramane statornic nici in bine si nici in rau, in afara celui pe care Allah il ridica din aceasta stare la desavarsire. „Omul nu oboseste sa ceara binele”, adica nu oboseste sa-I ceara lui Allah bogatie, avere, copii si alte

¹ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „pentru Mine”, in locul formularii din textul de baza, „din pricina lor”, referitoare la falsii dumnezei.

dorinte ale lumii si continua sa lucreze pentru ele. Nu se multumeste cu putin ori cu mult; chiar daca dobandeste ceva din lume, ramane mereu dornic de mai mult.

„Insa daca il atinge raul”, precum boala, saracia si felurite nenorociri, „devine deznadajduit si isi pierde speranta”: deznadajduieste de Milostivirea lui Allah si socoteste ca nenorocirea il va nimici. Masurile pe care le-a luat nu i-au adus ceea ce astepta, asa ca se tulbura si isi pierde nadejdea. Aceasta este starea oamenilor, in afara celor care cred si savarsesc fapte bune. Daca le vine binele si binecuvantarile, ei li multumesc lui Allah si se tem ca binecuvantarile sa nu fie o amanare care ii lasa sa staruie in pacat. Daca nenorocirea le atinge sufletele, averile ori copiii, ei rabda si nadajduiesc in Harul Domnului lor, fara sa deznadajduiasca.²

„Daca il facem sa guste o indurare de la Noi” pe omul care se deznadajduia cand il atingea raul, „dupa o nenorocire care l-a atins”, de pilda vindecandu-l de boala ori imbogatindu-l dupa saracie, el nu-l multumeste lui Allah si devine nedrept si necuviincios, spunand: „Aceasta mi se cuvine”, adica mi-a venit pentru ca sunt vrednic de ea si am dreptul la ea. El adauga: „Nu cred ca va veni Ceasul.” Aceasta este o negare a invierii si o lipsa de recunostinta pentru binecuvantarea si Indurarea pe care Allah i le-a facut sa le guste.

El spune: „Nu cred ca va veni Ceasul; dar chiar daca voi fi intors la Domnul meu, voi avea la El ceea ce este mai bun.” El presupune ca, dupa cum a primit binecuvantari in lume, va primi si binecuvantari in Viata de Apoi. Aceasta este una dintre cele mai mari indrazneli si insemna a vorbi despre Allah fara stiinta. De aceea Allah il ameninta: „Le vom vesti negresit celor care nu au crezut tot ceea ce au facut si ii vom face negresit sa guste o pedeapsa aspra”, adica o pedeapsa foarte grea.

„Cand il binecuvantam pe om” cu sanatate, avere si altele, „el se indeparteaza” de Domnul sau si de multumire, „si se intoarce intr-o parte”, plin de admiratie de sine si trufie. „Iar cand il atinge raul”, precum boala ori saracia, „face rugaciuni indelungate”, fiindca nu are rabdare. El nu rabda in greutate si nu multumeste in bunastare, in afara celui pe care Allah il calauzeste si il ajuta.

² Nota editiei arabe: manuscrisul B are „cei care au rabdat” in loc de „cei care au crezut”. Editia engleza urmeaza aici varianta referitoare la rabdare.

Versetele 52 la 54

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مِنْ أَضَلُّ مَنْ هُوَ فِي شَقَاقٍ
 بِعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
 أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِئَةٍ مِنْ
 لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ﴿٥٤﴾

52. Spune: „Ce credeti: daca el este de la Allah, iar voi apoi nu credeti in el, cine este mai ratacit decat cel care se afla intr-o impotrivire indepartata?”

53. Le vom arata semnele Noastre la orizonturi si in ei insisi, pana cand li se va lamuri ca el este adevarul. Oare nu este de ajuns ca Domnul tau este Martor asupra tuturor lucrurilor? **54.** Cu adevarat, ei se afla in indoiala cu privire la intalnirea cu Domnul lor. Cu adevarat, El cuprinde toate lucrurile.

Spune-le celor care nu cred in Coran si se grabesc sa-l respinga: „Ce credeti: daca el este de la Allah”, fara indoiala, „iar voi apoi nu credeti in el, cine este mai ratacit decat cel care se afla intr-o impotrivire indepartata?” Voi va impotriviti lui Allah si Trimisului Sau dupa ce adevarul si calea dreapta v-au devenit limpezi, apoi va intoarceti nu spre adevar, ci spre fals si nestiinta. Prin urmare, sunteti cei mai rataciti si mai nedrepti dintre oameni.

Daca va indoiti de temeinicia Coranului si de adevarata lui natura, Allah va va arata dovada si „semnele Noastre la orizonturi”: semnele din cer si de pe pamant si intamplarile mari pe care Allah le aduce, toate aratand adevarul celui care are vedere launtrica. El le va arata si „in ei insisi”, in alcatuirea trupurilor lor, in semnele uimitoare ale Creatiei lui Allah, in minunile lucrarii Sale si in desavarsirea Puterii Lui. Din acestea fac parte si pedepsele care ii lovesc pe necredinciosi si biruintele daruite credinciosilor.

„Pana cand li se va lamuri ca el este adevarul.” Prin toate aceste semne li se va arata fara indoiala ca Coranul este adevarul si ca ceea ce cuprinde este adevarat. Allah a facut deja aceasta: le-a aratat robilor Sai semne prin care adevarul le-a devenit limpede. Insa Allah il indruma spre credinta pe cine voieste si il lipseste de calauzire pe cine voieste.

„Oare nu este de ajuns ca Domnul tau este Martor asupra tuturor lucrurilor?” Nu le ajunge marturia lui Allah ca acest Coran este adevarat si ca cel care l-a adus este sincer? Allah a marturisit adevarul lui, iar El este Cel mai adevarat dintre martori. L-a sprijinit si l-a ajutat intr-un chip care confirma marturia Sa rostita, pentru cel care ar avea vreo indoiala.

„Cu adevarat, ei se afla in indoiala cu privire la intalnirea cu Domnul lor”, adica se indoiesc de inviere si de Ziua Judecatii. Ei nu cunosc decat aceasta lume, asa ca nu cred in Viata de Apoi si nu lucreaza pentru ea. „Cu adevarat, El cuprinde toate lucrurile” prin Stiinta, Puterea si Maretia Sa.

Cu aceasta se incheie, prin Harul lui Allah Preainaltul, talcuirea Surei as-Sajdah, numita si Fussilat.

Sura ash Shura

VERSETELE 1 LA 53

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 9

حَم ۞ ۱ ۞ عَسَقَ ۞ ۲ ۞ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ۞ ۳ ۞ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۞ ۴ ۞
تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۞ ۵ ۞ وَالَّذِينَ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۞ ۶ ۞
وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ
الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ۞ ۷ ۞ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ
وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۞ ۸ ۞ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي
الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ ۹ ۞

1. Ha, Mim. 2. 'Ayn, Sin, Qaf. 3. Astfel iti reveleaza tie si celor de dinaintea ta Allah, Cel Atotputernic, Atotintelept. 4. Lui li apartine ceea ce se afla in ceruri si ceea ce se afla pe pamant. El este Cel Preainalt, Cel Maret. 5. Aproape ca cerurile se despică deasupra lor, iar ingerii Il preamăresc prin lauda Domnului lor si cer iertare pentru cei de pe pamant. Cu adevarat, Allah este Atoateiertator, Indurator. 6. Cat despre cei care isi iau ocrotitori in afara Lui, Allah vegheaza asupra lor, iar tu nu esti pazitor peste ei. 7. Astfel ti-am revelat un Coran arab, ca sa previi Mama Cetatilor si pe cei din jurul ei si sa previi

despre Ziua Adunarii, asupra careia nu este nicio indoiala: o parte va fi in Paradis si o parte in Focul aprins. 8. Daca Allah ar fi voit, i-ar fi facut o singura comunitate, inasa El primeste in Milostivirea Sa pe cine vointe. Cei nedrepti nu vor avea nici ocrotitor, nici ajutor. 9. Sau si-au luat ocrotitori in afara Lui? Allah este Ocrotitorul. El ii invie pe cei morti si El are putere asupra tuturor lucrurilor.

Allah vesteste ca El a revelat acest Coran maret Profetului cel nobil, asa cum le-a revelat Profetilor si Trimisilor de dinaintea lui. In aceasta se afla aratarea Harului Sau, prin pogorarea Cartilor si trimiterea Trimisilor, in trecut si in vremurile de pe urma. Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, nu este ceva nou printre Trimisi: calea lui este calea celor de dinaintea lui, purtarea sa se potriveste cu purtarea lor, iar mesajul sau se aseamana cu al lor, fiindca tot ceea ce au adus este adevarat si demn de crezare, iar revelatia lor vine de la Unul Singur, Cel care are Dumnezeire, Putere mare si Intelepciune deplina.

Lumea de sus si cea de jos Ii apartin, se afla sub Stapanirea, Hotararea si Porunca Sa. El este „Cel Preainalt” in Esenta Sa, in Rangul Sau si prin Stapanirea Sa deplina, si este „Cel Maret”. Din pricina Maretiei Sale, „aproape ca cerurile se despica deasupra lor”, cu toate ca ele sunt uriase si lipsite de viata. „Iar ingerii”, cei nobili si apropiati, care se supun Maretiei Sale, se pleaca Puterii Lui si se supun Domniei Sale, „Il preamaresc prin lauda Domnului lor”: Il declara mai presus de orice lipsa si Ii atribuie orice desavarsire.

„Si cer iertare pentru cei de pe pamant” pentru faptele care nu se potrivesc cu Maretia si Slava Domnului lor, desi El este „Atoateiertator, Indurator”. Daca nu ar fi Iertarea si Milostivirea Sa, pedeapsa nimicitoare ar fi grabita asupra fapturilor. Faptul ca Allah Se descrie prin aceste Atribute, dupa ce aminteste revelatia Sa catre toti Trimisii si, in mod deosebit, catre Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, arata ca acest Coran cuprinde dovezi si semne care arata desavarsirea Creatorului si ca Ii atribuie Numele Sale marete. Acestea umplu inimile de cunoastere, iubire, venerare si slavire a Lui si impun ca orice adorare vazuta si ascunsa sa-I fie indreptata numai Lui.

A lua dumnezei in afara Lui, care nu au putere sa aduca folos ori vatamare, este una dintre cele mai mari nedreptati si una dintre cele mai urate vorbe. Acestia sunt fapturi care au nevoie de Allah in toate starile lor. „Cat despre cei care isi iau ocrotitori in afara Lui”, adorandu-i si ascultandu-i asa cum Il adora si Il asculta pe Allah, ei au luat falsul drept ocrotitor, caci aceia nu sunt ocrotitori in adevaratul sens. „Allah vegheaza asupra lor”: El le pastreaza faptele si ii va rasplati pentru binele si raul lor. „Iar tu nu esti pazitor peste ei”,

ca sa fii intrebat despre faptele lor; tu esti doar cel care transmite Mesajul si ti-ai implinit indatorirea.

Allah a amintit apoi Harul Sau asupra Trimisului si a oamenilor: „Astfel ti-am revelat un Coran arab”, limpede in cuvintele si sensurile sale, „ca sa previi Mama Cetatilor”, adica Mecca cea cinstita, „si pe cei din jurul ei”, dintre asezarile arabe. Apoi prevenirea se extinde la toate fapturile. El trebuie sa-i previna de „Ziua Adunarii”, in care Allah ii va aduna pe primii si pe cei de pe urma. Nu exista indoiala cu privire la ea. Oamenii se vor imparti in doua grupe: una alcatuita din cei care au crezut in Allah si i-au crezut pe Trimisi va fi in Paradis, iar cealalta, alcatuita din necredinciosii tagaduitori, va fi in Focul aprins.

„Daca Allah ar fi voit, i-ar fi facut o singura comunitate” asupra calauzirii, fiindca El este Atotputernic si nimic nu-I este cu neputinta. Insa El a voit sa primeasca in Milostivirea Sa pe cine vointe dintre alesii Sai. Cat despre cei nedrepti care nu sunt potriviti pentru bine, ei sunt lipsiti de Milostivire. Nu vor avea niciun ocrotitor in afara lui Allah care sa le aduca lucrul iubit si niciun ajutor care sa indeparteze de la ei ceea ce urasc.

Cei care „si-au luat ocrotitori in afara Lui” si i-au adorat au savarsit cea mai mare greseala. Allah este Ocrotitorul a carui ocrotire trebuie cautata prin adorare, ascultare si apropiere de El prin toate felurile de fapte bune. In chip general, El ii ocroteste pe toti robii prin carmuirea si hotararea Sa; in chip deosebit, ii ocroteste pe robii credinciosi, scotandu-i din intunericuri la lumina, ingrijindu-i cu Blandetea Sa si ajutandu-i in toate lucrurile lor. „El ii invie pe cei morti si El are putere asupra tuturor lucrurilor.” El singur stapaneste viata si moartea, Vointa Sa se implineste si El este Singurul care merita adorarea, fara asociat.

Versetele 10 la 12

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
 أُنِيبُ ﴿١٠﴾ فَاطْرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
 وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
 وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾

10. Orice lucru in care va deosebiti, judecata lui Ii apartine lui Allah. Acesta este Allah, Domnul meu. In El imi pun increderea si la El ma intorc. 11. El este Creatorul cerurilor si al pamantului. El v-a facut sotii dintre voi insiva si a facut perechi dintre vite; astfel va inmulteste. Nimic nu este asemenea Lui, iar El este Cel care Aude Totul, Cel care Vede Totul. 12. Lui Ii apartin cheile cerurilor si ale pamantului. El daruieste cu belsug mijloace de trai cui voieste si le masoara. Cu adevarat, El cunoaste toate lucrurile.

„Orice lucru in care va deosebiti”, dintre temeliile si ramurile religiei voastre asupra carora nu sunteti de acord, „judecata lui Ii apartine lui Allah”: el trebuie trimis la Cartea Sa si la Sunnah Trimisului Sau. Ceea ce hotarasc ele este adevarul, iar ceea ce le contrazice este fals. „Acesta este Allah, Domnul meu”: dupa cum El este Domnul, Creatorul, Daruitorul mijloacelor de trai si Carmuitorul, tot El este Judecatorul care judeca intre robii Sai prin Legea Sa in toate lucrurile lor.

Acest verset arata ca acordul comunitatii este o dovada hotaratoare. Allah nu ne-a poruncit sa trimitem la El decat lucrurile in care ne deosebim; pentru ceea ce comunitatea a acceptat prin consens este suficient consensul ei, fiindca intreaga comunitate este pazita de a se uni asupra ratacirii. Consensul ei trebuie sa fie in acord cu Cartea lui Allah si Sunnah Trimisului Sau.

„In El imi pun increderea”, adica ma bizui cu inima mea pe El pentru dobandirea folosului si indepartarea vatamarii si ma incred in ajutorul Sau. „Si la El ma intorc”, adica ma indrept catre El cu inima si cu trupul meu, in ascultare si adorare. Allah uneste adesea aceste doua temelii - increderea in El si intoarcerea la El - fiindca prin ele impreuna se dobandeste desavarsirea, iar lipsa uneia dintre ele o impiedica. Allah a spus: „Numai pe Tine Te adoram si numai de la Tine cerem ajutor”, si: „Adora-L si pune-ti increderea in El.”

El este „Creatorul cerurilor si al pamantului”, Cel care le-a creat prin Puterea, Vointa si Inteplepciunea Sa. „El v-a facut sotii dintre voi insiva”, ca sa gasiti liniste langa ele, sa aveti urmasi si sa dobanditi celelalte foloase. „Si a facut perechi dintre vite”, masculi si femele dintre toate felurile lor, pentru ca ele sa ramana, sa se inmulteasca si sa va aduca multe foloase. De aceea, El a folosit prepozitia araba „lam”, care exprima scopul: a facut aceasta pentru voi si drept binecuvantare asupra voastra. Iar cuvintele „Astfel va inmulteste” inseamna ca va inmulteste pe voi si vitele voastre prin faptul ca v-a daruit sotii dintre voi insiva si a facut perechi dintre vite.

„Nimic nu este asemenea Lui.” Nimic dintre fapturile Sale nu-I este asemenea: nici in Esenta Sa, nici in Numele Sale, nici in Atributele Sale si nici in Faptele Sale. Toate Numele Sale sunt cele mai frumoase, Atributele Sale sunt Atribute de desavarsire si maretie, iar prin Faptele Sale a creat fapturi uriase fara niciun asociat. Nimic nu-I este asemenea, fiindca numai El detine desavarsirea in toate privintele.

„Iar El este Cel care Aude Totul”, toate glasurile, oricat de diferite ar fi limbile si nevoile, „Cel care Vede Totul”: vede mersul furnicii negre pe piatra neteda in noaptea intunecoasa si vede hrana care trece prin madularele vietuitoarelor foarte mici si apa care curge prin ramurile subtiri. Acest verset si altele asemenea lui sunt dovada pentru calea Ahl as-Sunnah wal-Jama'ah: afirmarea Atributelor lui Allah si negarea asemanarii Sale cu fapturile. El respinge atat pe cei care Il aseamana cu fapturile prin cuvintele „Nimic nu este asemenea Lui”, cat si pe cei care Li neaga Atributele prin cuvintele „iar El este Cel care Aude Totul, Cel care Vede Totul”.

„Lui Li apartin cheile cerurilor si ale pamantului”, adica Li apartine stapanirea lor si in Mana Sa se afla cheile Indurarii, ale mijloacelor de trai si ale binecuvantarilor vazute si ascunse. Toate fapturile au nevoie de Allah pentru a dobandi foloasele si pentru a indeparta vatamarile in toate starile lor. Nimeni nu stapaneste nimic. Allah este Cel care daruieste si opreste, aduce vatamarea si folosul. Orice binecuvantare pe care o au robii vine numai de la El si nimeni nu indeparteaza raul in afara Lui. „Indurarea pe care Allah o deschide oamenilor nu o poate opri nimeni, iar ceea ce El opreste nu poate trimite nimeni dupa El.”

„El daruieste cu belsug mijloace de trai cui voieste” si ofera felurile forme ale acestora in masura mare, „si le masoara”, adica le restrange cui voieste, astfel incat acesta sa primeasca numai cat ii este de ajuns si sa nu primeasca mai mult. Toate acestea urmeaza Stiinta si Inteplepciunea Sa. „Cu adevarat, El cunoaste toate lucrurile”: cunoaste starile robilor Sai si ii daruieste fiecaruia ceea ce se potriveste cu Inteplepciunea si Vointa Sa.

Versetul 13

* شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

13. El v-a legiuit din religie ceea ce i-a poruncit lui Nuh, ceea ce ti-am revelat tie si ceea ce le-am poruncit lui Ibrahim, lui Musa si lui 'Isa: „Statorniciti religia si nu va despartiti in ea!” Lucrul la care ii chemi le este greu asociatorilor. Allah alege pentru Sine pe cine voieste si il calauzeste catre Sine pe cel care se intoarce la El.

Aceasta este cea mai mare binecuvantare cu care Allah i-a binecuvantat pe robii Sai: El le-a legiuit cea mai buna, mai curata si mai aleasa dintre religii - Islamul -, pe care Allah a legiuit-o pentru alesii dintre robii Sai. El a legiuit-o pentru cei mai buni dintre cei alesi, anume pentru Trimisii de vointa puternica amintiti in acest verset. Ei sunt fapturele cu treapta cea mai inalta si cu desavarsirea cea mai deplina in toate privintele.

Religia pe care Allah a legiuit-o pentru ei trebuie sa se potriveasca starilor si desavarsirii lor. De fapt, Allah i-a desavarsit si i-a ales datorita statorniciei lor in aceasta religie. Daca nu ar fi religia Islamului, nimeni nu ar ajunge vreodata la inaltare; ea este sufletul fericirii si temelia desavarsirii. Ea cuprinde ceea ce se afla in aceasta Carte nobila si la care aceasta cheama: afirmarea unicitatii lui Allah, faptele, caracterul si buna purtare.

De aceea Allah a spus: „Statorniciti religia”, adica v-a poruncit sa impliniti toate legile religiei, temeliile si ramurile ei, sa o statorniciti in voi insiva si sa va straduiti sa o statorniciti si in ceilalti. Ajutati-va unii pe altii in bunatate si evlavie si nu va ajutati in pacat si dusmanie. „Si nu va despartiti in ea”: fiti uniti asupra temeliei si ramurilor religiei si aveti grija ca unele chestiuni sa nu va desparta si sa nu va transforme in partide vrajmase, desi sunteti de acord asupra temeliei religiei voastre.

Printre mijloacele prescrise pentru unitatea in religie si evitarea dezbinarii se afla adunarile generale, precum adunarea pentru Hajj, cele doua sarbatori, rugaciunea de vineri, cele cinci rugaciuni, adunarea pentru jihad si alte acte de adorare care nu se implinesc decat prin unire si lipsa dezbinarii.

„Lucrul la care ii chemi le este greu asociatorilor”, adica le este foarte greu sa accepte sinceritatea in adorare numai fata de Allah. Allah spune despre ei: „Cand Allah Singur este amintit, inimile celor care nu cred in Viata de Apoi se strang de aversiune, iar cand sunt amintiti cei adorati in afara Lui, ei se bucura.” Ei spun: „A facut el din toti dumnezeii un singur Dumnezeu? Acesta este cu adevarat un lucru uimitor!”

„Allah alege pentru Sine pe cine vointe”, adica alege dintre fapturile Sale pe cine stie ca este potrivit sa-I poarte Mesajul ori sa-I fie apropiat. Din aceasta alegere face parte faptul ca a ales aceasta comunitate si a ridicat-o deasupra celorlalte comunitati, alegand pentru ea cea mai buna religie. „Si il calauzeste catre Sine pe cel care se intoarce la El”: acesta este mijlocul prin care robul ajunge la Calauzirea lui Allah - intoarcerea la Domnul sau, legarea inimii de El si dorinta sincera de a cauta Fata Sa. Intentia buna si stradanii in cautarea calauzirii sunt dintre pricinile prin care ea este inlesnita, dupa cum spune Allah: „Prin ea Allah ii calauzeste pe cei care cauta multumirea Sa pe caile pacii.”

Acest verset, impreuna cu cuvintele „urmeaza calea celui care se intoarce la Mine” si cu ceea ce este cunoscut despre starea Companionilor si despre intoarcerea lor sincera la Allah, arata ca spusele lor sunt dovada, in mod deosebit spusele Califilor Drept-Calauziti, Allah sa fie multumit de ei toti.

Versetele 14 la 15

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بِغَيِّهِمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكُتُبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَرِيْبٌ ﴿١٤﴾ فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

14. Ei nu s-au despartit decat dupa ce le-a venit stiinta, din pricina nedreptatii dintre ei. Daca nu ar fi fost un cuvant hotarat mai inainte de Domnul tau pana la un soroc stabilit, s-ar fi judecat intre ei. Cu adevarat, cei care au mostenit Cartea dupa ei se afla intr-o indoiala tulburatoare cu privire la ea. 15. De aceea, cheama si ramai statornic asa cum ti s-a poruncit. Nu le urma dorintele si spune: „Eu cred in orice Carte pe care a pogorat-o Allah si mi s-a poruncit

sa fiu drept intre voi. Allah este Domnul nostru si Domnul vostru. Noi avem faptele noastre si voi aveti faptele voastre. Nu mai este nicio disputa intre noi si voi. Allah ne va aduna si la El este intoarcerea.”

Dupa ce Allah le-a poruncit musulmanilor sa se uneasca in religia lor si le-a interzis dezbinarea, El le-a facut cunoscut ca simpla pogorare a Cartii nu este o garantie ca oamenii vor ramane uniti. Oamenii Cartii nu s-au despartit inainte ca Allah sa le pogoare Cartea, care le cerea sa se uneasca, ci au facut contrariul celor poruncite in ea. Toate acestea s-au petrecut din pricina nedreptatii si dusmaniei dintre ei: s-au urat si s-au invidiat, iar intre ei au aparut vrajmasia si ura, ceea ce a dus la deosebire si dezbinare. Musulmanii sunt avertizati sa nu devina asemenea lor.

„Daca nu ar fi fost un cuvânt hotarat mai înainte de Domnul tau”, prin care pedeapsa nimicitoare este amanata, „pana la un soroc stabilit, s-ar fi judecat intre ei”. Insa Inteplepciunea si Blandetea Sa au cerut amanarea pedepsei lor. „Cu adevarat, cei care au mostenit Cartea dupa ei”, cei care le-au urmat si care se revendica de la stiinta, „se afla intr-o indoiala tulburatoare cu privire la ea”, adica intr-o indoiala adanca, ce duce la deosebire. Inaintasii lor s-au deosebit din nedreptate si dusmanie, iar urmasii lor s-au deosebit din indoiala; toti participa la dezbinarea osandita.³

„De aceea, cheama” la religia adevarata si la calea dreapta pe care Allah a pogorat-o in Cartile Sale si cu care i-a trimis pe Trimisii Sai. Cheama comunitatea ta la ea, indeamn-o sa o urmeze si lupta-te cu cei care nu o primesc.

„Si ramai statornic asa cum ti s-a poruncit”, adica fii tu insuti statornic, in deplina potrivire cu Porunca lui Allah, fara nepasare si fara exagerare: implineste Poruncile Sale, fereste-te de interdictiile Sale si continua pe aceasta cale. Astfel, Allah i-a poruncit sa se desavarseasca pe sine prin statornicie si sa-i desavarseasca pe ceilalti prin chemarea la ea.

Este cunoscut ca porunca adresata Trimisului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, este si o porunca adresata comunitatii sale, daca nu exista o dovada ca ea ii este destinata numai lui.

„Nu le urma dorintele”, adica dorintele celor care s-au abatut de la religie, dintre necredinciosi si ipocriti: fie urmandu-i in unele aspecte ale religiei lor, fie parasind chemarea la Allah, fie parasind statornicia. Daca le-ai urma dorintele dupa stiinta care ti-a venit, ai fi atunci dintre cei nedrepti. Allah nu a spus: „Nu le urma religia”, fiindca religia pe care Allah le-a legiuit-o la origine este religia

³ Nota editiei engleze: „cei care au mostenit Cartea dupa ei” sunt Oamenii Cartii din vremea revelarii acestui verset.

tuturor Trimisilor. Insa ei nu au urmat-o, ci si-au urmat dorintele si si-au luat religia drept joaca si desfatare.

„Si spune”, atunci cand discuta cu tine: „Eu cred in orice Carte pe care a pogorat-o Allah.” Discutia ta cu ei sa fie intemeiata pe acest mare principiu, care arata cinstea Islamului, maretia si superioritatea lui asupra tuturor celorlalte religii. Religia pe care Oamenii Cartii pretind ca o urmeaza este o parte a Islamului. Daca ei vor sa intemeieze discutia pe credinta in unele Carti ori in unii Trimisi, fara ceilalti, aceasta nu li se poate primi. Cartea la care cheama si Trimisul pe care pretind ca il urmeaza cer credinta in acest Coran si in cel care l-a adus. Cartea noastra si Trimisul nostru ne poruncesc sa credem in Musa si 'Isa, in Tora si in Evanghelia despre care ne-au vestit si pe care le-au confirmat ca fiind adevarate, vestindu-ne totodata ca ele confirma Coranul si ii recunosc adevarul. Cat despre ceea ce Tora si Evanghelia existente ori descrierea lor despre Musa si 'Isa cuprind si nu se potriveste cu ceea ce se afla in Cartea noastra, Allah nu ne-a poruncit sa credem in aceasta.

„Si mi s-a poruncit sa fiu drept intre voi”, adica in judecarea lucrurilor in care va deosebiti. Vrajmasia si ura voastra, o, Oameni ai Cartii, sa nu ma faca sa nu fiu drept cu voi. Din dreptatea fata de cei care au pareri diferite, fie dintre Oamenii Cartii, fie dintre altii, face parte sa fie primit adevarul pe care il au si sa fie respins falsul pe care il au.

„Allah este Domnul nostru si Domnul vostru”, adica El este Domnul tuturor, iar voi nu sunteti mai indreptatiti la El decat noi. „Noi avem faptele noastre si voi aveti faptele voastre”, bune sau rele. „Nu mai este nicio disputa intre noi si voi”, adica dupa ce realitatile au fost lamurite, adevarul s-a deosebit de fals si calauzirea de ratacire, nu a mai ramas loc de disputa. Scopul discutiei este lamurirea adevarului si a falsului, pentru ca cel intelept sa fie calauzit si dovada sa fie statornicita impotriva celui ratacit. Aceasta nu inseamna ca nu trebuie sa purtam discutii argumentate cu Oamenii Cartii. Cum ar putea fi astfel, cand Allah spune: „Nu discutati cu Oamenii Cartii decat in chipul cel mai frumos”? Sensul este cel pe care l-am aratat.

„Allah ne va aduna si la El este intoarcerea”, in Ziua Invierii. Atunci El il va rasplati pe fiecare dupa fapta sa si se va deosebi cel sincer de cel mincinos.

Versetul 16

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُمْ حَتَّيْمٌ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾

16. Cei care discuta despre Allah dupa ce chemarea Lui a fost primita au o dovada fara temei inaintea Domnului lor; asupra lor este Manie si ei vor avea parte de o pedeapsa aspra.

Aceasta este o intarire a cuvintelor: „Nu mai este nicio disputa intre noi si voi.” Allah vesteste ca cei care discuta despre El prin argumente false si indoilei contradictorii, dupa ce chemarea Lui a fost primita - adica dupa ce oamenii cu minte si intelegere au raspuns chemarii lui Allah datorita dovezilor hotaratoare si semnelor limpezi care li s-au aratat - au o dovada fara temei inaintea Domnului lor. Ea este o respingere a adevarului, iar tot ceea ce se impotriveste adevarului este fals.

„Asupra lor este Manie” din pricina pacatelor lor, a indepartarii de dovezi si semnele lui Allah si a respingerii lor. „Si ei vor avea parte de o pedeapsa aspra”, ca urmare a Maniei lui Allah asupra lor. Aceasta este pedeapsa oricarui om care combate adevarul prin argumente false.

Versetele 17 la 18

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾

17. Allah este Cel care a pogorat Cartea cu adevarul si Balanta. De unde ai putea sti? Poate ca Ceasul este aproape. 18. Cei care nu cred in el cer sa fie grabit, iar cei care cred se tem de el si stiu ca el este adevarul. Cu adevarat, cei care se indoiesc si se cearta cu privire la Ceas se afla intr-o ratacire indepartata.

Dupa ce Allah a aratat ca dovada si semnele Sale sunt limpezi si ca orice om in care se afla bine raspunde la ele, El a amintit temelia dovezilor. Toate dovezile pe care Allah le-a adus robilor se intemeiaza pe aceasta temelie.

„Allah este Cel care a pogorat Cartea cu adevarul si Balanta.” Cartea este acest Coran mare, pogorat cu adevarul si cuprinzand adevar si certitudine. El

cuprinde versete si dovezi limpezi asupra tuturor cerintelor dumnezeiesti si credintelor religioase, astfel ca a venit cu cele mai alese chestiuni si cu cele mai clare dovezi. Balanta cuprinde dreptatea, masurarea prin analogie corecta si mintea sanatoasa. Toate dovezile rationale desprinse din semnele orizonturilor si din cele aflate in oameni, rationamentele intemeiate pe Lege, legaturile potrivite dintre lucruri, cauzele, hotararile si intelepciunile lor intra in Balanta pogorata de Allah si asezata intre robii Sai. Prin ea, ei cantaresc ceea ce El afirma si ceea ce neaga si recunosc adevarul vestilor Sale si al celor aduse de Trimisii Sai. Tot ceea ce iese din Cartea si Balanta aceasta, fie ca este numit dovada, argument ori altfel, este un fals contradictoriu ale carui temelii si ramuri sunt stricate. Aceasta se cunoaste din cercetarea chestiunilor, a izvoarelor si concluziilor lor si din deosebirea dovezilor puternice de argumentele slabe si de indoieli. Cat despre cel amagit de expresii impodobite si cuvinte frumoase, care nu patrunde pana la sensul voit, el nu se numara printre cei priceputi in aceasta stiinta si nici printre cei incercati in acest domeniu; acordul sau dezacordul lui au aceeasi lipsa de greutate.

Apoi Allah ii inspaimanta pe cei care tagaduiesc si cer grabirea Ceasului: „De unde ai putea sti? Poate ca Ceasul este aproape”, adica timpul lui nu este cunoscut si nu se stie cand va veni. El este asteptat in orice clipa, iar venirea lui provoaca teama.

„Cei care nu cred in el cer sa fie grabit”, din incapatanare, tagaduire si sfidare fata de Domnul lor. „Iar cei care cred se tem de el”, deoarece cred in el si cunosc rasplatirea faptelor. Teama lor izvoraste din cunoasterea Domnului, caci se tem ca faptele lor nu-i vor izbavi si nu-i vor duce in Locuinta fericirii. De aceea Allah a spus: „Si stiu ca el este adevarul”, in care nu exista indoiala.

„Cu adevarat, cei care se indoiesc si se cearta cu privire la Ceas”, adica dupa indoiala lor se cearta cu Trimisii si urmasii lor si cer dovezi pentru el, „se afla intr-o impotrivire indepartata”: intr-o impotrivire si disputa foarte indepartate de dreptate.⁴

Cine poate fi mai ratacit decat cel care tagaduieste Locuinta care este adevarata in sens deplin, locuinta creata pentru ramanere vesnica si nemurire, in care Allah Isi arata Dreptatea si Harul? Aceasta lume, in comparatie cu ea, este asemenea unui calator care se odihneste la umbra unui copac, apoi pleaca si o paraseste. Ea este o locuinta de trecere, nu una de ramanere. Ei cred in aceasta lume vremelnica, fiindca o vad si o traiesc, si tagaduiesc Viata de Apoi despre care au vestit toate Cartile dumnezeiesti, Trimisii cei nobili si urmasii lor - cei

⁴ Nota editiei arabe: ambele manuscrise au aici „intr-o impotrivire indepartata” (fi shiqaq ba'id), in timp ce textul coranic din 42:18 este „intr-o ratacire indepartata” (fi dalal ba'id). Formularea autorului este pastrata in comentariu, iar versetul este redat potrivit textului coranic.

mai desavarsiti dintre oameni in minte, cei mai bogati in cunoastere si cei mai ageri in intelegere.

Versetele 19 la 20

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ ۖ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ
حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ ۚ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا
لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

19. Allah este Bland cu robii Sai. El daruieste mijloace de trai cui voieste si El este Cel Puternic, Atotputernic. 20. Celui care doreste recolta Vietii de Apoi ii vom spori recolta, iar celui care doreste recolta lumii ii vom da din ea, insa el nu va avea nicio parte in Viata de Apoi.

Allah vesteste despre Blandetea Sa fata de robii Sai, pentru ca ei sa-L cunoasca, sa-L iubeasca si sa caute Blandetea si Darnicia Sa. Al-Latif inseamna si Cel care cunoaste lucrurile ascunse, tainele si ceea ce se afla in inimi si ii conduce pe robii Sai - mai ales pe credinciosi - spre binele lor prin cai pe care ei nu le cunosc si nu le asteapta.

Din Blandetea Sa fata de robul credincios face parte faptul ca il calauzeste spre bine prin cai la care acesta nu s-ar gandi. El ii pregateste mijloacele care duc la bine: sadeste in firea lui iubirea adevarului si supunerea fata de el; le porunceste ingerilor Sai nobili sa-i intareasca pe credinciosi si sa-i indemne la bine; le face adevarul atragator in inimi, pentru a-i indemna sa-l urmeze.

Din Blandetea Sa face parte faptul ca le-a poruncit credinciosilor actele de adorare savarsite in comun, prin care hotararea lor se intareste, ravna lor este trezita, ei se intrec in bine si se urmeaza unii pe altii.

Tot din Blandetea Sa face parte faptul ca ii pune la indemana robului toate mijloacele care pot sta intre el si pacat. Daca Allah stie ca lumea, averea, conducerea sau alte lucruri pentru care oamenii lumii se intrec l-ar rupe pe rob de ascultare, l-ar face nepasator sau l-ar duce la pacat, El le indeparteaza de la acesta si ii masoara mijloacele de trai. De aceea a spus: „El daruieste mijloace de trai cui voieste”, potrivit Intelegarii si Blandetii Sale. „Si El este Cel Puternic, Atotputernic”: Lui Ii apartine toata puterea; nicio faptura nu are putere ori tarie decat prin El si toate lucrurile I se supun.

„Celui care doreste recolta Vietii de Apoi”, adica rasplata si castigul ei, crede in ea si se straduieste asa cum trebuie pentru ea, „ii vom spori recolta”, inmultindu-i fapta si rasplata de multe ori. Allah spune: „Cel care doreste Viata

de Apoi, se straduiește pentru ea așa cum se cuvine și este credincios - stradania unor asemenea oameni va fi apreciată.” Cu toate acestea, partea sa hotărâtă din lumea aceasta va ajunge negresit la el.

„Iar celui care dorește recolta lumii”, astfel încât lumea este tinta sa finală, nu da întâietate Vieții de Apoi, nu nădăjduiește rasplata ei și nu se teme de pedeapsa ei, „ii vom da din ea” partea care i-a fost hotărâtă, „înșă el nu va avea nicio parte în Viața de Apoi”: va fi lipsit de Paradis și de desfătările lui și va merita Focul și vampa lui. Acest sens este asemenea cuvintelor lui Allah: „Celor care doresc viața lumească și podoaba ei le vom rasplăti pe deplin faptele lor în ea și nu vor fi nedreptățiți în ea. Aceștia sunt cei care în Viața de Apoi nu vor avea decât Focul. Ceea ce au lucrat în această lume va fi zadarnic și ceea ce au făcut va fi fără folos.”

Versetele 21 la 23

ج
 أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ
 لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ
 مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ
 الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾ ذَلِكَ
 الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

21. Sau au ei asociați care le-au legiuit în religie ceea ce Allah nu a îngăduit? Dacă nu ar fi fost Cuvântul hotărâtor, s-ar fi judecat între ei. Cu adevărat, cei nedrepti vor avea o pedeapsă dureroasă. 22. Ii vei vedea pe cei nedrepti temându-se de ceea ce au agonisit, iar aceasta va cădea negresit asupra lor. Cei care cred și savăresc fapte bune vor fi în grădinile înflorite ale Paradisului. Ei vor avea la Domnul lor tot ceea ce doresc. Acesta este Harul cel mare. 23. Aceasta este vestea bună pe care Allah le-o da robilor Sai care cred și savăresc fapte bune. Spune: „Nu va cer pentru aceasta nicio rasplata, ci numai afecțiunea datorată rudeniei.” Celui care savărește o faptă bună îi vom spori frumusețea ei. Cu adevărat, Allah este Atoateiertător, Apreciativ.

Allah vesteste ca asociatorii si-au luat asociatii drept ocrotitori si li s-au alaturat in necredinta si in faptele necredintei. Acesti asociati sunt diavolii oamenilor care cheama la necredinta. Ei „le-au legiuit in religie ceea ce Allah nu a ingaduit”: asocierea si inovatiile, interzicerea a ceea ce Allah a ingaduit, ingaduirea a ceea ce Allah a interzis si alte lucruri dictate de dorintele lor.⁵

Religia nu poate fi decat ceea ce Allah Preainaltul a legiuit, pentru ca robii sa I se inchine prin ea si sa se apropie de El. Principiul este ca nimeni nu are dreptul sa legiuiasca ceva in afara a ceea ce Allah a adus prin Trimisul Sau. Cu atat mai mult, cum pot acesti nelegiuiti sa faca aceasta, ei care se alatura parintilor lor in necredinta?

„Daca nu ar fi fost Cuvantul hotarator”, adica termenul hotarat pe care Allah l-a stabilit si faptul ca ii va amana pana la el, „s-ar fi judecat intre ei” chiar acum, prin fericirea celui indreptatit si nimicirea celui care urmeaza falsul, fiindca pricina nimicirii exista. Insa inaintea lor se afla pedeapsa dureroasa din Viata de Apoi, pentru ei si pentru toti cei nedrepti.

In acea Zi, „ii vei vedea pe cei nedrepti”, cei care s-au nedreptatit prin necredinta si pacate, „temandu-se de ceea ce au agonisit”, infricosati si ingroziti sa nu fie pedepsiti. Uneori lucrul de care omul se teme vine, iar alteori nu vine. De aceea Allah a intarit aici ca pedeapsa „va cadea negresit asupra lor”, fiindca ei au implinit pricina deplina a pedepsei si nu mai au nimic care sa o indeparteze, precum cainta. Au ajuns intr-un loc in care amanarea a incetat.

„Cei care cred” cu inimile lor in Allah, in Cartile si Trimisii Sai si in ceea ce au adus, „si savarsesc fapte bune”, cuprinzand faptele inimii si ale trupului, cele obligatorii si cele recomandate, „vor fi in gradinile inflorite ale Paradisului”. In aceasta expresie, gradinile sunt puse in relatie de apartenenta cu Paradisul, iar insusirile lor sunt pe masura acestuia. Nu intreba despre frumusetea acelor gradini, despre raurile curgatoare, verdeata incantatoare, privelistile frumoase, copacii roditori, pasarile cantatoare, glasurile placute, intalnirea cu cei iubiti si bucuria desavarsita a vietuirii impreuna. Sunt gradini a caror frumuseti si stralucire sporesc neincetat, iar locuitorii lor nu se plictisesc de desfatarea lor si nu inceteaza sa tanjeasca dupa placerea lor.

„Ei vor avea tot ceea ce doresc”, adica in acele gradini; orice vor cere va fi adus si orice vor dori se va implini, lucruri pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si care nu i-au trecut vreodata prin inima unui om. „Acesta este Harul cel mare.” Exista oare un castig mai mare decat Multumirea lui Allah si desfatarea apropierei de El in Locuinta Cinstei Sale?

⁵ Nota editiei engleze: asociatii amintiti aici sunt falsii dumnezei, idolii ori diavolii dintre djinni si oameni, care le-au infrumusetat asocierea si tagaduirea invierii si i-au indemnat sa urmareasca numai lumea aceasta.

„Aceasta este vestea buna pe care Allah le-o da robilor Sai care cred si savarsesc fapte bune.” Aceasta este vestea buna cea mare, cea mai mare dintre toate, vestita de Induratorul, Cel Milostiv, prin cea mai buna dintre fapturile Sale, celor care au credinta si fapte bune. Aceasta este tinta cea mai inalta, iar mijloacele care duc la ea sunt cele mai bune mijloace.

„Spune: Nu va cer pentru aceasta nicio rasplata”, adica pentru transmiterea Coranului si chemarea la hotararile lui; nu vreau sa va iau averile, sa ajung conducator peste voi sau sa urmaresc vreun alt scop, „ci numai afectiunea datorata rudeniei”. Se poate ca sensul sa fie: nu va cer nicio rasplata, in afara de un lucru al carui folos se intoarce la voi - sa ma iubiti datorita rudeniei dintre noi. Aceasta iubire este in plus fata de iubirea Trimisului ceruta de credinta. Iubirea Trimisului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, din pricina credintei si punerea iubirii lui inaintea iubirii oricui altcuiva dupa Allah sunt obligatorii pentru fiecare musulman. Insa el le-a cerut si sa-l iubeasca datorita rudeniei, fiindca si-a inceput chemarea cu cei mai apropiati de el. Se spune ca nu exista ramura din Quraysh in care Trimisul lui Allah sa nu fi avut rudenie.

Se poate ca sensul sa fie: numai iubirea adevarata fata de Allah, prin apropierea de El si cautarea mijloacelor care arata autenticitatea si sinceritatea ei. De aceea a spus: „afectiunea datorata apropierii”, adica apropierea de Allah. In ambele sensuri, exceptia arata ca el nu le cerea o rasplata adevarata; era un lucru al carui folos se intorcea la ei. In realitate, el era cel care le oferea rasplata. Aceasta formulare seamana cu vorbele lui Allah: „Ei nu le reprosau altceva decat ca credeau in Allah, Cel Atotputernic, Vrednic de Lauda”, si cu expresia: „Cutare nu are alta vina fata de tine decat ca iti face bine.”

„Celui care savarseste o fapta buna” - o rugaciune, un post, un Hajj sau o binefacere fata de oameni - „ii vom spori frumusetea ei”: Allah ii largeste pieptul, ii inlesneste treaba, iar fapta aceea devine pricina pentru o alta fapta buna. Astfel, faptele credinciosului sporesc, rangul lui creste la Allah si intre fapaturi, iar el dobandeste rasplata din aceasta lume si cea din Viata de Apoi.

„Cu adevarat, Allah este Atoateiertator, Apreciativ.” El iarta pacatele mari, oricat ar fi de multe, atunci cand omul se caieste de ele, si apreciaza fapta putina printr-o rasplata mare. Prin Iertarea Sa, El iarta pacatele si acopera lipsurile, iar prin Aprecierea Sa primeste faptele bune si le inmulteste rasplata de multe ori.

Versetul 24

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ فَإِنْ يَشَاءِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَبِمِحْ اللَّهِ
الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

24. Sau spun ei: „El a nascocit o minciuna impotriva lui Allah”? Daca Allah ar voi, ti-ar pecetlui inima. Allah sterge falsul si statorniceste adevarul prin Cuvintele Sale. Cu adevarat, El cunoaste ceea ce se afla in piepturi.

Cei care il tagaduiesc pe Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, spun cu indrazneala si minciuna: „El a nascocit o minciuna impotriva lui Allah.” Aceasta este cea mai urata acuzatie, caci il acuza ca ar pretinde in mod mincinos Profetia si ar pune pe seama lui Allah ceea ce El nu a spus, desi ei ii cunosc sinceritatea si vrednicia de incredere. Cum indraznesc sa rosteasca aceasta minciuna limpede?

Prin aceasta, ei Il ponegresc si pe Allah Preainaltul. El i-a dat Trimisului puterea deplina de a vesti aceasta chemare mare, care - dupa pretentia lor - ar fi cea mai mare stricaciune de pe pamant; i-a ingaduit sa o proclame si sa I-o atribui, apoi l-a sprijinit prin minuni vazute, dovezi biruitoare, ajutor limpede si stapanire asupra celor care i se impotriveau. Allah are puterea sa nimiceasca aceasta chemare din temelie si sa o inlature: ar putea pecetlui inima Trimisului, astfel incat sa nu mai inteleaga nimic si niciun bine sa nu intre in ea. Daca i-ar pecetlui inima, intreaga treaba s-ar opri si s-ar incheia.

Acesta este un semn hotarator al autenticitatii mesajului adus de Trimis si cea mai puternica marturie de la Allah pentru adevarul celor spuse de el. Nu exista o marturie mai mare si mai puternica. Din Intelepciunea, Milostivirea si randuiala Sa, Allah sterge falsul si il indeparteaza. Chiar daca falsul ajunge uneori sa domine, sfarsitul lui este nimicirea.

„Si statorniceste adevarul prin Cuvintele Sale.” Din felurile in care Allah statorniceste si intareste adevarul este ca lasa falsul sa i se impotriveasca; cand falsul ii sta impotriva, adevarul il loveste prin dovezile si semnele sale. Lumina si calauzirea adevarului se arata, falsul este zdrobit si se retrage, iar desertaciunea lui devine limpede pentru toti; adevarul se arata si devine limpede tuturor. El statorniceste adevarul prin Cuvintele Sale privitoare la randuirea creatiei, care nu pot fi schimbate, prin fagaduinta Sa adevarata si prin Cuvintele Sale religioase, care confirma adevarul legiuit de El, il intaresc in inimi si lumineaza mintile celor inzestrati cu pricepere.

„Cu adevarat, El cunoaste ceea ce se afla in piepturi”, adica binele si raul din ele si tot ceea ce ascund si nu arata.

Versetele 25 la 28

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَنَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَنَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ؕ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ * وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يَنْزِلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ ؕ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذِي يَنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

25. El este Cel care primește cainta robilor Sai, iarta faptele rele și știe ceea ce faceți. 26. Cei care cred și savarsesc fapte bune răspund chemării Lui, iar El le sporește din Harul Sau. Cât despre necredincioși, ei vor avea o pedeapsă aspră. 27. Dacă Allah le-ar darui din belsug mijloace de trai robilor Sai, ei ar întrece măsura pe pamant, însă El pogoara cu măsura ceea ce vrea. Cu adevărat, El este Bine Cunosător al robilor Sai și îi Vede. 28. El este Cel care pogoara ploaia binefacătoare după ce ei și-au pierdut nădejdea și Și răspândește Milostivirea. El este Ocrotitorul, Vrednic de Lauda.

Aceasta arată Darnicia desăvârșită a lui Allah, cuprinderea Generozității Sale și Blandetea Sa deplină: El primește cainta robilor Sai atunci când parasesc păcatul, regreta și hotărăsc să nu se mai întoarcă la el, urmărind prin această Fata Domnului lor. El le primește cainta după ce păcatul devine pricina nimicirii și a pedepselor lumesti și religioase.

„Si iarta faptele rele”: le șterge, înlătură rușinea și pedeapsa lor și îl întoarce pe cel care se căiește la Cîntea Sa, ca și cum nu ar fi făcut niciodată acele fapte rele. Îl iubeste și îl calauzește spre ceea ce îl apropie de El.

Cainta este dintre faptele cele mai marete. Ea poate fi deplină prin sinceritate și adevăr, poate fi nedesăvârșită atunci când ele sunt nedesăvârșite și poate fi stricată dacă tinta ei este vreun scop lumesc. Locul caintei este inima, pe care numai Allah o cunoaște. De aceea El a încheiat versetul spunând: „Și știe ceea ce faceți”.

Allah îi cheamă pe toți robii să se întoarcă la El și să se căiască de lipsurile lor. După răspunsul lor, ei sunt de două feluri. Primii sunt cei care răspund, pe care El îi descrie prin cuvintele: „Cei care cred și savarsesc fapte bune răspund chemării Lui.” Ei răspund Domnului și împlinesc lucrurile la care El i-a

chemat, I se supun, primesc chemarea Sa si asculta, fiindca credinta si faptele bune pe care le au ii poarta la aceasta. Cand Ii raspund, Allah le apreciaza faptele, caci El este Atoateiertator, Apreciativ.

„Si le sporeste din Harul Sau”: le sporeste ajutorul si energia pentru fapte, apoi le sporeste rasplata in Viata de Apoi peste ceea ce merita faptele lor, daruindu-le rasplata si marele castig. Cei care nu-I raspund sunt necredinciosii incapatanati fata de El si fata de Trimisii Sai; ei vor avea o pedeapsa aspra in lume si in Viata de Apoi.

Apoi Allah a amintit din Blandetea Sa fata de robii Sai ca nu le largeste lumea atat de mult incat aceasta sa le vatame religia: „Daca Allah le-ar darui din belsug mijloace de trai robilor Sai, ei ar intrece masura pe pamant”, adica ar neglija ascultarea lui Allah, s-ar arunca in poftele lumii si bogatia i-ar purta la ceea ce sufletele lor doresc, chiar daca ar fi pacat si nedreptate. „Insa El pogoara cu masura ceea ce vointe”, potrivit Blandetii si Intelepciunii Sale. „Cu adevarat, El este Bine Cunoscator al robilor Sai si ii Vede.”

In unele relatari se spune ca Allah Preainaltul spune: „Dintre robii Mei sunt unii a caror credinta nu se pastreaza in buna stare decat prin bogatie; daca i-as saraci, le-as strica credinta. Dintre robii Mei sunt unii a caror credinta nu se pastreaza in buna stare decat prin saracie; daca i-as imbogati, le-as strica credinta. Dintre robii Mei sunt unii a caror credinta nu se pastreaza in buna stare decat prin sanatate; daca i-as imbolnavi, le-as strica credinta. Dintre robii Mei sunt unii a caror credinta nu se pastreaza in buna stare decat prin boala; daca i-as insanatosi, le-as strica credinta. Eu carmuiesc treburile robilor Mei prin Stiinta Mea despre ceea ce se afla in inimile lor. Cu adevarat, Eu sunt Bine Cunoscator, Vazator.”⁶

„El este Cel care pogoara ploaia binefacatoare”, ploaia indestulatoare prin care tarile si robii sunt izbaviti, „dupa ce ei si-au pierdut nadejdea”: ploaia fusese oprita de la ei, astfel incat au crezut ca nu va mai veni, au deznadajduit si au luat masuri pentru a face fata secetei. Allah pogoara ploaia binefacatoare si „Isi raspandeste Milostivirea”, scotand hrana oamenilor si a animalelor. Ea dobandeste un loc mare in inimile lor si ei se bucura de ea.

„El este Ocrotitorul”, Cel care ii ocroteste pe robii Sai si le randuieste folosul religiei si al lumii lor, „Vrednic de Lauda” pentru Ocrotirea si Carmuirea Sa, laudat pentru desavarsirea Sa si pentru toate felurile de binefaceri pe care le face sa ajunga la fapturile Sale.

⁶ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de Ibn Abi ad-Dunya in al-Awliya' (nr. 1) si de Abu Nu'aym in al-Hilyah (8/318). Editia engleza o atribuie lui at-Tabarani si precizeaza ca al-Albani a calificat-o drept slaba.

Versetul 29

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

29. Dintre semnele Sale sunt crearea cerurilor si a pamantului si vietuitoarele pe care le-a raspandit in ele. El are putere sa-i adune atunci cand vointe.

Dintre dovezile Puterii Sale marete si ale faptului ca El ii va invia pe morti este „crearea cerurilor si a pamantului”. Marimea si largimea lor arata Puterea si Stapanirea Sa cuprinzatoare; desavarsirea si precizia din ele arata Intelpeciunea Sa; folosul si binele aflate in ele arata Milostivirea Sa. Toate acestea arata ca numai El merita toate felurile de adorare si ca dumnezeirea altcuiva este falsa.

„Si vietuitoarele pe care le-a raspandit in ele”, adica felurile vietuitoare pe care Allah le-a imprastiat in ceruri si pe pamant si pe care le-a facut folositoare robilor Sai. „El are putere sa-i adune”, adica sa adune toate fapturile dupa moartea lor pentru a sta inaintea Sa in Ziua Invierii, „atunci cand vointe”. Puterea si Vointa Sa pot aduce aceasta la indeplinire. Certitudinea venirii ei se intemeiaza pe vestirea adevarata: vestile Trimisilor si textele Cartilor dumnezeiesti pogorate lor s-au succedat in confirmarea ei.

Versetele 30 la 31

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

30. Orice nenorocire va loveste este din pricina a ceea ce au agonisit mainile voastre, iar El iarta multe. 31. Voi nu-L puteti face neputincios pe pamant si, in afara lui Allah, nu aveti nici ocrotitor si nici ajutor.

Allah vesteste ca orice nenorocire ii loveste pe robi in trupurile, averile si copiii lor si in lucrurile pe care le iubesc este numai din pricina faptelor rele pe care mainile lor le-au trimis inainte. Ceea ce Allah iarta este mult mai mult. Allah nu-i nedreptateste pe robi, ci ei se nedreptatesc pe ei insisi. Daca Allah i-ar trage la socoteala pe oameni pentru ceea ce au agonisit, nu ar lasa pe fata pamantului nicio vietuitoare.

Faptul ca pedeapsa este amanata nu este nepasare ori neputinta din partea Lui. „Voi nu-L puteti face neputincios pe pamant”, adica nu puteti scapa Puterii

lui Allah asupra voastra; sunteți neputincioși pe pământ și nu puteți îndepărta ceea ce Allah vrea să vă atingă. „Și, în afara lui Allah, nu aveți nici ocrotitor” care să se ocupe de voi și să vă aducă folosul, „și nici ajutor” care să îndepărteze vătămarea.

Versetele 32 la 35

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾ إِنَّ يَشَأْ يُسْكِنَ الرِّيحَ فَيَظْلَنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾ أَوْ يُوقِنَنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفَ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّخِصٍ ﴿٣٥﴾

32. Dintre semnele Sale sunt corabiile care plutesc pe mare asemenea muntilor. 33. Dacă vrea, El liniștește vântul și ele raman nemiscate pe suprafața ei. Cu adevărat, în această sunt semne pentru fiecare om foarte răbdător și foarte multumitor. 34. Sau le poate nimici din pricina a ceea ce au agonsit, însă El iartă multe, 35. iar cei care discută împotriva semnelor Noastre vor ști că nu au nicio scăpare.

Dintre dovezile Milostivirii și Grijii Sale față de robii sunt „corabiile care plutesc pe mare”: corabiile și vasele cu aburi ori cu panze, care, prin mărimea lor, sunt asemenea muntilor. El le-a supus marea involburată, le-a pazit de valurile uriașe, le-a făcut să vă poarte pe voi și poverile voastre mari spre țări și ținuturi îndepărtate și le-a pregătit toate mijloacele care le ajută la aceasta.

Apoi a atras atenția asupra acestor mijloace: „Dacă vrea, El liniștește vântul” pe care l-a făcut pricina miscării lor, „și ele raman nemiscate pe suprafața ei”, adică nu înaintează și nu se întorc. Aceasta nu este contrazisă de vasele cu aburi, fiindcă una dintre condițiile navigației lor este existența vântului.

Dacă Allah ar voi, ar nimici corabiile din pricina faptelor oamenilor aflați în ele, le-ar ineca în mare și le-ar distruge. Însă El este Bland și iartă multe. „Cu adevărat, în această sunt semne pentru fiecare om foarte răbdător și foarte multumitor”: cel foarte răbdător își silește sufletul să suporte ceea ce uraste și îi este greu, fie greutatea ascultării, fie reținerea de la păcat, fie oprirea sufletului de la nemulțumire în nenorociri. Cel foarte multumitor recunoaște binecuvântarea Domnului în vreme de uzurare, se smereste față de El și o folosește în Mulțumirea Lui. Acesta se folosește de semnele lui Allah. Cel care

nu are rabdare si nu este multumitor fata de binecuvantarile Lui se indeparteaza ori se impotriveste si nu se foloseste de semne.

Apoi Allah spune: „Iar cei care discuta impotriva semnelor Noastre” si incearca sa le anuleze prin falsul lor „vor sti ca nu au nicio scapare”, adica nu au nimic care sa-i izbaveasca de pedeapsa.⁷

Versetele 36 la 39

فَأُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَفَتَحَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾

36. Tot ceea ce vi s-a dat este numai o placere trecatoare a vietii lumesti, iar ceea ce se afla la Allah este mai bun si mai trainic pentru cei care cred si se incred in Domnul lor; **37.** cei care se feresc de pacatele mari si de faptele rusinoase si care, atunci cand se manie, iarta; **38.** cei care Ii raspund Domnului lor, implinesc rugaciunea, isi hotarasc treburile prin sfatuire intre ei si cheltuiesc din ceea ce le-am daruit; **39.** si cei care, atunci cand sunt nedreptatiti, se apara.

Aceasta indeamna la detasarea de lumea aceasta si la dorirea Vietii de Apoi si aminteste faptele care duc la ea. „Tot ceea ce vi s-a dat” - stapanire, conducere, averi, copii, sanatate si bunastare trupeasca - „este numai o placere trecatoare a vietii lumesti”, o placere umbrita de necazuri si sortita sa inceteze.

„Iar ceea ce se afla la Allah”, dintre rasplata mare si desfatarea vesnica, „este mai bun” decat placerea lumii - nu exista comparatie intre ele - „si mai trainic”, fiindca este o desfatate fara lipsa, tulburare, sfarsit ori schimbare.

Apoi Allah a aratat cui ii apartine aceasta rasplata: „pentru cei care cred si se incred in Domnul lor”, adica ei unesc credinta dreapta, care cere faptele credintei vazute si ascunse, cu increderea in Allah. Increderea este instrumentul

⁷ Nota editiei engleze, dupa al-Qurtubi: atunci cand sunt in mijlocul marii si vanturi puternice bat din toate partile, ori cand corabia ramane nemiscata din lipsa vantului, oamenii inteleg ca nu au la cine sa se intoarca in afara lui Allah si ca numai El ii poate izbavi; de aceea se intorc la El cu sinceritate deplina.

fiecarei fapte; orice fapta care nu este insotita de ea este nedesavarsita. Ea inseamna sprijinirea inimii pe Allah pentru dobandirea lucrului iubit si indepartarea celui urat, impreuna cu increderea deplina in El.

„Cei care se feresc de pacatele mari si de faptele rusinoase.” Deosebirea dintre pacatele mari si faptele rusinoase - desi ambele sunt pacate mari - este ca faptele rusinoase sunt pacatele mari spre care sufletul are o inclinatie, precum preacurvia si cele asemenea ei, iar celelalte pacate mari nu sunt neaparat astfel. Aceasta deosebire se face atunci cand cele doua categorii sunt amintite impreuna; cand una este amintita singura, sensul ei o cuprinde si pe cealalta.

„Si care, atunci cand se manie, iarta.” Ei au dobandit purtari alese si caractere bune, astfel incat blandetea a devenit firea lor. Cand cineva ii manie prin cuvant ori fapta, isi infraneaza mania si nu o pun in lucrare. Il iarta si nu raspund la rau decat prin binefacere, iertare si impacare. Aceasta iertare si impacare aduc multe foloase si indeparteaza mult rau de la ei si de la altii, dupa cum Allah spune: „Fapta buna si fapta rea nu sunt deopotriva. Respinge raul cu ceea ce este mai bun si atunci cel intre care si tine era dusmanie va deveni ca un prieten apropiat. Insa aceasta nu le este daruita decat celor care rabda si nu ii este daruita decat celui cu o parte mare de bine.”

„Cei care Ii raspund Domnului lor”, adica se supun ascultarii Sale, primesc chemarea Lui si fac din Multumirea si apropierea de El tinta lor. Din raspunsul dat lui Allah fac parte implinirea rugaciunii si oferirea daniei. De aceea acestea sunt amintite dupa raspunsul general, prin amintirea lucrului general dupa cel particular, ceea ce arata cinstea si importanta lor.⁸

„Implinesc rugaciunea”, in exterior si interior, cea obligatorie si cea voluntara. „Si cheltuiesc din ceea ce le-am daruit”, in cheltuielile obligatorii, precum zakah si intretinerea rudelor, si in cele recomandate, precum caritatea fata de toti oamenii.

„Isi hotarasc treburile prin sfatuire intre ei”, adica treburile religioase si lumesti; niciunul dintre ei nu-si impune singur parerea intr-o treaba comuna. Aceasta nu poate izvari decat din unirea, armonia, iubirea dintre ei si desavarsirea mintilor lor. Cand vor sa faca un lucru care cere gandire si parere, se aduna, se sfatuiesc si cerceteaza. Cand binele se limpezeste, se grabesc sa-l implineasca. Asa fac in razboaie si jihad, in numirea conducatorilor, judecatorilor si a altora si in cercetarea chestiunilor religioase generale. Acestea sunt treburi comune, iar cautarea parerii corecte prin sfatuire este iubita de Allah si intra in acest verset.

⁸ Nota editoriala: textul arab tiparit spune „generalului dupa particular”. In exemplul discutat, rugaciunea si dania sunt mentionate dupa raspunsul general dat Domnului; editia engleza reda aici mentionarea particularului dupa general. Am pastrat in comentariu formularea autorului.

„Si cei care, atunci cand sunt nedreptatiti, se apara”, adica atunci cand nedreptatea dusmanilor ajunge la ei, ei se apara datorita puterii si demnitatii lor; nu sunt neputinciosi si slabi, incapabili sa se apere. Allah i-a descris prin credinta, incredere in El, ferirea de pacatele mari si de faptele rusinoase, prin care pacatele mici sunt sterse, supunere deplina, raspuns fata de Domnul lor, implinirea rugaciunii, cheltuirea in bine, sfatuirea si puterea impotriva dusmanilor. Acestea sunt insusiri desavarsite; cand ei le implinesc, implinesc cu atat mai mult binele mai mic si parasesc contrariile acestor insusiri.

Versetele 40 la 43

ج
وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنْ آتَنَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّنْ
سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ ۖ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

40. Rasplata unei fapte rele este o fapta rea asemenea ei. Insa cel care iarta si indreapta va avea rasplata la Allah. Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei nedrepti. 41. Cei care se apara dupa ce au fost nedreptatiti nu pot fi invinuti. 42. Invinuti sunt numai cei care ii nedreptatesc pe oameni si savarsesc faradelegi pe pamant fara drept. Acestia vor avea o pedeapsa dureroasa. 43. Iar cel care rabda si iarta - cu adevarat, aceasta este dintre lucrurile care cer hotarare.

Allah a amintit in aceste versete treptele rasplatirii raului, care sunt trei: dreptatea, bunatatea si nedreptatea. Treapta dreptatii este ca raul sa fie rasplatit cu unul asemenea lui, fara adaos si fara lipsa: viata pentru viata, madular pentru un madular asemenea lui, iar paguba materiala se compenseaza printr-un bun echivalent.⁹

Treapta bunatatii este iertarea si impacarea cu cel care a facut raul. De aceea El a spus: „Insa cel care iarta si indreapta va avea rasplata la Allah.” Allah il va rasplati cu o rasplata mare si indestulatoare. Allah a legat iertarea de indreptarea situatiei. Asadar, daca faptasul nu merita sa fie iertat, iar interesul

⁹ Nota editiei engleze: raspunsul nu poate depasi raul suferit. De pilda, la o jignire precum „Allah sa te injoseasca”, cel nedreptatit poate raspunde prin aceleasi cuvinte, fara sa adauge ceva.

Legii cere pedepsirea lui, celui nedreptatit nu i se porunceste sa-l ierte. Faptul ca rasplata iertatorului se afla la Allah il indeamna sa ierte si sa-i trateze pe robii asa cum doreste sa fie tratat de Allah. Dupa cum doreste ca Allah sa-i ierte greselile si sa i le treaca cu vederea, sa le ierte si el oamenilor greselile si sa le treaca cu vederea, caci rasplata este de acelasi fel cu fapta.

Treapta nedreptatii este aratata prin cuvintele: „Cu adevarat, El nu-i iubeste pe cei nedrepti”, cei care incep nedreptatea impotriva altora ori raspund celui vinovat cu mai mult decat vina lui. Adaosul este nedreptate.

„Cei care se apara dupa ce au fost nedreptatiti”, adica se razbuna pe cel care i-a nedreptatit dupa ce nedreptatea a cazut asupra lor, „nu pot fi invinuiti”: nu este pacat asupra lor. Cuvintele „atunci cand sunt nedreptatiti, se apara” si „se apara dupa ce au fost nedreptatiti” arata ca apararea vine dupa ce nedreptatea si vatamarea au avut loc. Cat despre cel care doar intentioneaza sa agreseze ori sa nedreptateasca pe altcineva, fara ca nedreptatea sa se fi produs, impotriva lui nu se aplica o pedeapsa identica acelei nedreptati. El este insa disciplinat intr-un chip care sa-l opreasca de la cuvantul ori fapta prin care si-a aratat intentia.

„Invinuiti sunt numai” si pedeapsa Legii se indreapta „asupra celor care ii nedreptatesc pe oameni si savarsesc faradelegi pe pamant fara drept”. Aceasta cuprinde nedreptatea si agresiunea asupra sangelui, averilor si onoarei oamenilor. „Acestia vor avea o pedeapsa dureroasa”, care va provoca durere inimii si trupului, potrivit nedreptatii si agresiunii lor.

„Iar cel care rabda” vatamarea care ajunge la el „si iarta” raul faptasului, „cu adevarat, aceasta este dintre lucrurile care cer hotarare”, dintre cele asupra carora Allah a indemnat si pe care le-a intarit. El a vestit ca numai cei rabdatori, cu o parte mare de bine, pot primi aceasta. Ea se numara printre lucrurile la care sunt ajutati numai cei cu hotarare puternica, minte intreaga si pricepere.

A nu se apara si a nu se razbuna prin cuvant ori fapta este greu pentru suflet. A rabda vatamarea, a o ierta, a trece cu vederea si a raspunde prin binefacere este si mai greu. Insa este usor pentru cel caruia Allah ii inlesneste, care se lupta cu sufletul sau pentru aceasta si cere ajutorul lui Allah. Cand robul gusta apoi dulceata acestei purtari si vede urmarile ei, o imbratiseaza cu inima deschisa, cu ingaduinta si bucurie.

Versetele 44 la 46

وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ ۖ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾ وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشَعِينَ مِنَ الذَّلِيلِ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾

44. Cel pe care Allah il lasa sa se rataceasca nu va avea dupa El niciun ocrotitor. Ii vei vedea pe cei nedrepti, atunci cand vor vedea pedeapsa, spunand: „Mai exista oare vreo cale de intoarcere?” **45.** Ii vei vedea adusi inaintea ei, smeriti de umilinta, privind pe furis. Cei care au crezut vor spune: „Cu adevarat, cei pierduti sunt cei care si-au pierdut sufletele si familiile in Ziua Invierii.” Cu adevarat, cei nedrepti se vor afla intr-o pedeapsa vesnica. **46.** Ei nu vor avea niciun ocrotitor care sa-i ajute in afara lui Allah. Cel pe care Allah il lasa sa se rataceasca nu va avea nicio cale.

Allah vesteste ca numai El calauzeste si lasa sa se rataceasca. „Cel pe care Allah il lasa sa se rataceasca” din pricina nedreptatii sale „nu va avea dupa El niciun ocrotitor” care sa-i preia treaba si sa-l calauzeasca.

„Ii vei vedea pe cei nedrepti, atunci cand vor vedea pedeapsa” - vor vedea o priveliste ingrozitoare, cumplita si apasatoare si vor arata o mare parere de rau si intristare pentru ceea ce au facut. Vor spune: „Mai exista oare vreo cale de intoarcere?”, adica vreo cale sa ne intoarcem in lume si sa lucram altfel decat am lucrat? Aceasta este cererea unui lucru cu neputinta, care nu se poate implini.

„Ii vei vedea adusi inaintea ei, smeriti de umilinta.” Ceea ce se afla in inimile lor se arata pe trupurile lor. „Privind pe furis”, adica privesc Focul pe ascuns, din pricina privelistii lui inspaimantatoare.

„Cei care au crezut vor spune”, atunci cand se va deosebi soarta fapturilor si cei sinceri se vor separa de ceilalti: „Cu adevarat, cei pierduti sunt cei care si-au pierdut sufletele si familiile in Ziua Invierii.” Ei si-au lipsit sufletele de rasplata, au dobandit pedeapsa dureroasa si au fost despartiti de familiile lor, astfel ca nu se vor mai reuni cu ele.

„Cu adevărat, cei nedrepti”, cei care s-au nedreptatit prin necredința și păcate, „se vor afla într-o pedeapsă veșnică”: cufundați în mijlocul ei, nu vor ieși niciodată și ea nu va fi usurată pentru ei; vor fi cuprinși de deznădejde.

„Ei nu vor avea niciun ocrotitor care să-i ajute în afara lui Allah”, așa cum nădăjduiau în lume. În Ziua Învierii li se va arăta lor și celorlalți ca legăturile de care își agățau speranța au fost rupte, iar pedeapsa lui Allah, când vine, nu poate fi îndepărtată. „Cel pe care Allah îl lasă să se ratacească nu va avea nicio cale”, prin care să ajungă la calauzire. Aceștia s-au ratat când au pretins că asociații lor le aduc folosul și îndepărtează raul; ratacirea lor devine atunci limpede.

Versetele 47 la 48

ج
 اَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنْ اِلٰهِ مَا لَكُمْ مِّنْ مَّلَاجٍ
 يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَاَ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا
 اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلٰغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِّنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِيبُهُمْ
 سَيِّئَةٌ مِّمَّا قَدَّمْتْ اَيْدِيَهُمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُوْرٌ ﴿٤٨﴾

47. Raspundeti Domnului vostru inainte sa vina o Zi de la Allah care nu poate fi respinsa. In acea Zi nu veti avea niciun adapost si nu veti putea nega nimic.
48. Daca ei se indeparteaza, Noi nu te-am trimis pazitor peste ei; tie iti revine numai transmiterea. Cand il facem pe om sa guste o Milostivire de la Noi, el se bucura de ea; insa daca ii loveste o nenorocire din pricina a ceea ce au trimis mainile lor inainte, atunci omul este nerecunoscator.

Allah le poruncește robilor să-I răspundă prin împlinirea Poruncilor Sale și parasirea interdicțiilor, să se grăbească și să nu amâne, înainte să vina Ziua Învierii. Când ea vine, nu poate fi respinsă, timpul pierdut nu mai poate fi recuperat, iar robul nu are niciun adapost la care să fugă și nicio cale să scape de Domnul său. Ingerii înconjoară faptele din spate și le striga: „O, adunare a djinnilor și oamenilor! Dacă puteți trece dincolo de marginile cerurilor și ale pământului, treceti! Insa nu veti trece decat cu putere.”

În acea Zi, robul nu va putea nega cele savarsite; chiar dacă ar nega, madularele lui vor marturisi împotriva sa. În acest verset și în altele asemănătoare se afla mustrarea speranței de viață lungă și porunca de a folosi orice prilej oferit robului pentru o faptă bună, fiindcă amanarea are urmări rele.

„Daca ei se indeparteaza” de ceea ce le-ai adus, dupa transmiterea limpede, „Noi nu te-am trimis pazitor peste ei”, ca sa le inregistrezi faptele si sa fii tras la raspundere pentru ele. „Tie iti revine numai transmiterea.” Cand ai implinit ceea ce ti s-a poruncit, rasplata ta se afla la Allah, fie ca ei raspund, fie ca se indeparteaza. Socoteala lor Ii apartine lui Allah, Cel care le pastreaza faptele mici si mari, vazute si ascunse.

Apoi Allah a descris starea omului: cand ii daruieste sa guste o Milostivire, precum sanatate, mijloace de trai, rang si altele asemenea, „el se bucura de ea”. Bucuria lui este limitata la acea binecuvantare, fara sa priveasca dincolo de ea. Din aceasta decurge faptul ca se multumeste cu binecuvantarea si se indeparteaza de Cel care i-a daruit-o. „Insa daca ii loveste o nenorocire”, o boala, saracie sau alta, „din pricina a ceea ce au trimis mainile lor inainte, atunci omul este nerecunoscator”: firea lui este sa tagaduiasca binecuvantarea trecuta si sa fie nemulțumit de nenorocirea venita.

Versetele 49 la 50

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ اِنثًا وَيَهَبُ
لِمَن يَشَآءُ الذَّكَوْرَ ﴿٤٩﴾ اَوْ يَزْوِجُهُمْ ذُكْرًا وَاِنثًا وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ
عَقِيْمًا اِنَّهٗ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿٥٠﴾

49. A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului. El creeaza ceea ce vointe. El daruieste fiice cui vointe si daruieste fii cui vointe; 50. ori le daruieste si fii, si fiice, iar pe cine vointe il face neroditor. Cu adevarat, El este Atotstiutor, Atotputernic.

Acest verset vesteste cuprinderea Stapanirii lui Allah si puterea deplina cu care El actioneaza in stapanire, in creatie si in carmuirea tuturor lucrurilor. Carmuirea Sa este atat de cuprinzatoare incat cuprinde si roadele mijloacelor pe care le folosesc robii. Casatoria este o pricina pentru nasterea copiilor, inasa Allah Preainaltul este Cel care daruieste dintre copii ceea ce vointe.

Unora le daruieste fiice, altora fii, altora le aduna fii si fiice, iar pe altii ii face neroditori, fara copii. „Cu adevarat, El este Atotstiutor” al tuturor lucrurilor, „Atotputernic” asupra tuturor lucrurilor. El randuieste prin Stiinta Sa, prin desavarsirea creatiei si prin Puterea Sa asupra fapturilor.

Versetele 51 la 53

* وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ﴿٥١﴾ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

51. Nu i se cuvine niciunui om ca Allah sa-i vorbeasca altfel decat prin revelatie, din spatele unui val sau trimitand un mesager care reveleaza, cu ingaduinta Sa, ceea ce El voieste. Cu adevarat, El este Preainalt, Atotintelept. **52.** Astfel ti-am revelat un Duh din Porunca Noastra. Tu nu stiai ce este Cartea si nici credinta, insa Noi am facut-o o Lumina prin care calauzim pe cine voim dintre robii Nostri. Cu adevarat, tu calauzești spre o cale dreapta: **53.** calea lui Allah, Caruia Ii apartine ceea ce se afla in ceruri si ceea ce se afla pe pamant. Cu adevarat, la Allah se intorc toate lucrurile.

Cand cei care ii tagaduiau pe Trimisii lui Allah si nu credeau in El au spus cu trufie: „Daca Allah ne-ar vorbi ori daca ne-ar veni un semn!”, Allah le-a raspuns prin acest verset nobil. Vorbirea Sa le este destinata alesilor dintre fapturile Sale: Profetilor, Trimisilor si alesilor dintre oameni. Ea are numai unul dintre aceste chipuri.

Allah poate vorbi prin revelatie pe care o arunca direct in inima Trimisului, fara trimiterea unui inger si fara vorbire auzita. Sau ii vorbeste din spatele unui val, cum s-a intamplat cu Musa ibn 'Imran, Kalim ar-Rahman, cel caruia Cel Milostiv i-a vorbit. Sau vorbeste printr-un mesager ingeresc: „trimitand un mesager” precum Jibril ori alt inger, „care reveleaza, cu ingaduinta Sa”, adica cu ingaduinta Domnului sau, nu dupa simpla dorinta, „ceea ce El voieste”.

„Cu adevarat, El este Preainalt” in Esenta Sa, Preainalt si mare in Atributele Sale si Preainalt in Faptele Sale. El a supus totul, iar fapturile I s-au plecat. El este „Atotintelept”: pune fiecare lucru la locul sau convenit dintre fapturi si Legi.

„Tot astfel”, dupa cum le-am revelat Trimisilor dinaintea ta, „ti-am revelat un Duh din Porunca Noastra”, adica acest Coran nobil. Allah l-a numit Duh fiindca, asa cum duhul da viata trupului, Coranul da viata inimilor si sufletelor,

iar interesele lumesti si religioase sunt insuflitate prin binele mult si stiinta imbelsugata pe care le cuprinde.

El este un Har curat de la Allah pentru Trimisul Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si pentru robii Sai credinciosi, fara ca ei sa fi avut vreun merit anterior. De aceea El spune: „Tu nu stiai”, inainte ca el sa-ti fie pogorat, „ce este Cartea si nici credinta”, adica nu cunosteai cartile anterioare si nici credinta si nu aveai experienta implinirii Legilor dumnezeiesti. Erai nestiutor de carte, nu citeai si nu scriai. Apoi ti-a venit aceasta Carte, pe care „Noi am facut-o o Lumina prin care calauzim pe cine voim dintre robii Nostri”. Prin ea ei sunt luminati in intuneriturile necredintei, inovatiei si dorintelor care duc la pierzanie; prin ea cunosc adevarurile si se calauzesc spre calea dreapta.

„Cu adevarat, tu calauzesti spre o cale dreapta”, adica o arati oamenilor, o lamuresti, ii indemni sa o urmeze, ii opresti de la contrariul ei si ii avertizezi asupra lui. Apoi Allah a descris calea dreapta: „calea lui Allah”, pe care Allah a legiuit-o pentru robii Sai si le-a vestit ca duce la El si la Paradisul Sau, „Caruia Ii apartine ceea ce se afla in ceruri si ceea ce se afla pe pamant”.

„Cu adevarat, la Allah se intorc toate lucrurile”, adica toate treburile, bune si rele, se intorc la El, iar El il va rasplati pe fiecare dupa fapta sa: daca fapta este buna, urmareea va fi buna, iar daca este rea, urmareea va fi rea.

S-a incheiat talcuirea Surei ash-Shura. Lauda Ii apartine lui Allah la inceput si la sfarsit, in cele vazute si in cele ascunse, pentru ca a inlesnit-o si a facut-o usoara.

Sura az Zukhruf

VERSETELE 1 LA 89

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

حَمْ ﴿١﴾ وَالْكَتَبِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ ﴿٥﴾

1. Ha. Mim. 2. Pe Cartea cea limpede! 3. Cu adevarat, Noi am facut-o un Coran arab, pentru ca voi sa pricepeti. 4. Cu adevarat, el se afla in Mama Cartii, la Noi, preainalt si plin de intelepciune. 5. Sa indepartam Noi oare de la voi Pomenirea, pentru ca sunteti un popor care intrece masura?

„Pe Cartea cea limpede!” Acesta este un juramant prin Coran cu privire la Coran. Allah jura pe Cartea cea limpede, fara sa restranga la un anumit lucru ceea ce ea lamureste. Aceasta arata ca ea lamureste tot ceea ce oamenii au nevoie sa cunoasca despre treburile lumii, ale religiei si ale Vietii de Apoi.

„Cu adevarat, Noi am facut-o un Coran arab.” Acesta este lucrul pentru care s-a facut juramantul: Allah l-a facut in cea mai elocventa si mai limpede dintre limbi. Apoi a aratat intelepciunea aceasta: „pentru ca voi sa pricepeti” cuvintele si sensurile lui, fiindca el este limpede si usor de inteles.

„Cu adevarat, el”, adica aceasta Carte, „se afla in Mama Cartii, la Noi”, in Adunarea cea Preainalta, la cel mai inalt si mai ales rang. El este „preainalt si plin de intelepciune”: are un rang inalt si o cinste mare si este intept in poruncile, interdictiile si istorisirile sale. In el nu exista nicio hotarare care sa se impotriveasca intelepciunii, dreptatii si echitatii.¹⁰

¹⁰ Nota editiei engleze: al-Lawh al-Mahfuz este Tabla Pastrata, unde sunt pastrate hotararile lui Allah. Toate Cartile revelate isi au obarsia acolo; de aceea este numita „Mama Cartii”, adica izvorul sau originea ei.

Apoi Allah vesteste ca Intelepciunea si Harul Sau cer sa nu-i lase pe robii Sai de izbeliste, fara sa le trimita un Trimis si fara sa le pogoare o Carte, chiar daca ei sunt nedrepti. De aceea spune: „Sa indepartam Noi oare de la voi Pomenirea, pentru ca sunteti un popor care intrece masura?” Adica sa Ne intoarcem oare de la voi, sa nu va pogoram Pomenirea si sa o indepartam de la voi fiindca v-ati intors de la ea si nu v-ati supus ei? Nu; Noi va pogoram Cartea si va lamurim tot ceea ce cuprinde ea. Daca credeti si va calauziti, aceasta este spre folosul vostru; iar daca nu, dovada este statornicita impotriva voastra si stiti limpede unde va aflati.

Versetele 6 la 8

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٧﴾ فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

6. Cati Profeti nu am trimis Noi la neamurile de odinioara! 7. Niciun Profet nu venea la ei fara ca ei sa-si bata joc de el. 8. Noi i-am nimicit pe cei care erau mai puternici decat acestia, iar pilda neamurilor de odinioara a trecut deja.

Allah Preainaltul spune: acesta este felul Nostru de a lucra cu oamenii; nu-i lasam de izbeliste. „Cati Profeti nu am trimis Noi la neamurile de odinioara!”, poruncindu-le sa-L adore numai pe Allah, fara asociat, insa ei au staruit in necredinta lor.

„Niciun Profet nu venea la ei fara ca ei sa-si bata joc de el”, respingand ceea ce le aducea si intorcandu-se cu trufie de la adevar. „Noi i-am nimicit pe cei care erau mai puternici decat acestia”, adica erau mai puternici in fapte si lasasera urme mai insemnate pe pamant. „Iar pilda neamurilor de odinioara a trecut deja”: v-am aratat deja ceea ce poate fi luat drept invatatura din soarta lor si ceea ce ii poate opri pe oameni de la necredinta si tagaduire.

Versetele 9 la 14

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَيَقُوْلُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيْزُ
 الْعَلِيْمُ ﴿٩﴾ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيْهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ
 تَهْتَدُوْنَ ﴿١٠﴾ وَالَّذِيْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَاَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا
 كَذٰلِكَ تُخْرَجُوْنَ ﴿١١﴾ وَالَّذِيْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفَلَكَ
 وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُوْنَ ﴿١٢﴾ لَتَسْتَوُوْا عَلٰى ظُهُوْرِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوْا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ اِذَا
 اُسْتَوِيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُوْلُوْا سُبْحٰنَ الَّذِيْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِيْنَ ﴿١٣﴾
 وَاِنَّا اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ﴿١٤﴾

9. Dacă îi întrebi cine a creat cerurile și pământul, ei vor spune negresit: „Le-a creat Cel Atotputernic, Atotstiutor.” **10.** El este Cel care v-a făcut pământul leagan și v-a făcut pe el drumuri, ca să vă calauzească. **11.** El este Cel care pogoara din cer apa cu masură; prin ea Noi dam viața unui ținut mort. Tot astfel veți fi scoși și voi. **12.** El este Cel care a creat toate perechile și v-a făcut corabii și vite pe care să călătoriți, **13.** ca să vă așezați pe spinările lor, apoi să pomeniți binecuvântarea Domnului vostru când v-ați așezat pe ele și să spuneți: „Slava Celui care ni le-a supus! Noi singuri nu le-am fi putut stăpâni. **14.** Cu adevărat, la Domnul nostru ne vom întoarce.”

Allah Preainaltul vesteste despre asociații că, dacă îi întrebi cine a creat cerurile și pământul, vor recunoaște negresit că Allah singur le-a creat, fără asociat: Cel Atotputernic, înaintea Puterii Caruia toate fapăturile se supun, și Atotstiutorul, care cunoaște infatisarea și launtru tuturor lucrurilor, începutul și sfârșitul lor. Dacă ei recunosc aceasta, cum Îi pot atribui un fiu, o soție sau un asociat? Cum Îi pot alătura ceva care nu creează, nu daruiește mijloace de trai și nu are putere să omoare ori să dea viață?

Apoi Allah aminteste dovezile care arată desăvârșirea Binecuvântării și Puterii Sale. El a creat pentru robii Sai acest pământ, l-a întins și l-a făcut statornic pentru ei, ca să poată savărsi pe el ceea ce doresc. „Și v-a făcut pe el drumuri”, adică le-a deschis cai prin lănturile muntoase, ca să ajungă în ținuturile aflate dincolo de ele, „ca să vă calauzească” în călătoriile voastre și să nu vă ratați; și, de asemenea, ca reflectarea asupra acestor lucruri să vă calauzească spre calea cea dreaptă.

„El este Cel care pogoara din cer apa cu masura”, nici prea multa, nici prea putina, ci potrivit nevoii: nu atat de putina incat sa nu aduca folos si nu atat de multa incat sa vatame oamenii si pamantul. El pogoara ceea ce le este de trebuinta si izbaveste tinuturile de stramtorare. De aceea spune: „prin ea Noi dam viata unui tinut mort”, adica il inviem dupa moartea sa. „Tot astfel veti fi scosi si voi”: asa cum El da viata pamantului mort prin apa, va va da viata dupa ce veti fi incheiat timpul hotarat in barzakh, pentru ca sa va rasplateasca dupa faptele voastre.

„El este Cel care a creat toate perechile”, adica toate soiurile pe care le produce pamantul, soiurile oamenilor si ale celorlalte fapturi si lucruri pe care ei nu le cunosc: noaptea si ziua, caldura si frigul, barbatul si femeia si altele. El „v-a facut corabii si vite pe care sa calatoriti”, atat corabii cu panze, cat si vase cu aburi, „ca sa va asezati pe spinarile lor”, adica sa va asezati in corabii si pe spinarile animalelor de calarie.

„Apoi sa pomeniti binecuvantarea Domnului vostru cand v-ati asezat pe ele”, recunoscand Binecuvantarea Celui care vi le-a supus si laudandu-L pentru ea. De aceea spune: „Slava Celui care ni le-a supus! Noi singuri nu le-am fi putut stapani.” Daca El nu ni le-ar fi supus, nu am fi putut sa le tinem sub stapanirea noastra. Insa, prin Bunatatea si Generozitatea Sa, El ni le-a supus si ne-a pus la indemana mijloacele lor.

Scopul este sa se arate ca Domnul care daruieste toate aceste binecuvantari este Singurul care merita adorarea, rugaciunea si prosternarea.¹¹

Versetele 15 la 25

ج
وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمْ أَتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بَشَّرَ أَحَدَهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوْ مِنْ يَنْشَوُوا فِي الْحُلِيِّ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ ءَاتَيْنَهُمُ

¹¹ Nota editiei arabe: editorul nu a gasit in niciunul dintre cele doua manuscrise un comentariu separat pentru versetul 14.

كَتَبْنَا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا
 عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَرِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾ وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي
 قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَرِهِمْ
 مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾ * قُلْ أُولَئِكَ جِئْتُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا
 إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَاتَّقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
 عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٥﴾

15. Ei I-au atribuit dintre robii Sai o parte! Cu adevarat, omul este vadit nerecunoscator. 16. Oare El Si-a luat fiice dintre cele pe care le-a creat si v-a ales voua fii? 17. Cand unuia dintre ei i se vesteste ceea ce el li atribuie Celui Milostiv, chipul i se intuneca si este plin de manie. 18. Oare li atribuie ei pe cineva crescut in podoabe si care, in disputa, nu se poate exprima limpede? 19. Ei i-au facut femei pe ingerii care sunt robi ai Celui Milostiv. Au fost ei de fata la crearea lor? Marturia lor va fi scrisa si vor fi intrebati. 20. Ei spun: „Daca Cel Milostiv ar fi voit, noi nu i-am fi adorat.” Ei nu au nicio stiinta despre aceasta, ci numai mint. 21. Sau le-am dat Noi, inainte de acesta, vreo Carte de care ei se tin? 22. Ba ei spun: „Noi i-am gasit pe parintii nostri pe o cale si ne calauzim dupa urmele lor.” 23. Tot astfel, inaintea ta, nu am trimis niciun avertizor intr-o cetate fara ca cei indestulati din ea sa spuna: „Noi i-am gasit pe parintii nostri pe o cale si urmam urmele lor.” 24. El a spus: „Chiar daca v-am adus o calauzire mai buna decat aceea pe care i-ati gasit pe parintii vostri?” Ei au spus: „Cu adevarat, noi nu credem in lucrul cu care ati fost trimisi.” 25. Atunci Ne-am razbunat pe ei. Priveste care a fost sfarsitul celor care au tagaduit!

Allah vesteste despre uratenia vorbelor asociatorilor care I-au atribuit copii, cu toate ca El este Unul, Unicul, Cel de care depind toate, care nu Si-a luat sotie ori copil si nimic nu este asemenea Lui. Falsitatea acestei pareri se arata din mai multe chipuri.

Toate fapturile sunt robii Sai, iar robul nu poate fi copilul Stapanului sau. Copilul este o parte din tatal sau, in vreme ce Allah este deosebit de fapturele Sale in Esenta, Atributele si Maretia Sa. Este cu neputinta ca El sa aiba un copil.

Ei au pretins ca ingerii sunt fiicele lui Allah, desi este cunoscut ca fiicele alcatuiesc partea mai slaba dintre cele doua. Cum sa-I atribuie lui Allah fiicele,

iar pentru ei sa aleaga fiii si sa le dea intaietate? Atunci ei ar fi mai buni decat Allah - Preainalt este El mai presus de ceea ce spun.¹²

Lucrul pe care I l-au atribuit lui Allah - ficele - este partea mai slaba si cea mai urata de ei, pana acolo incat, „cand unuia dintre ei i se vesteste ceea ce el Ii atribuie Celui Milostiv, chipul i se intuneca” din pricina urii si maniei sale puternice. Cum Ii atribuie lui Allah ceea ce ei insisi urasc?

Un alt argument este ca femeia are lipsuri in privinta infatisarii, a exprimarii si a elocventei sale. De aceea Allah spune: „Oare Ii atribuie ei pe cineva crescut in podoabe”, adica infrumusetat prin ele, deoarece frumusetea ii este incompleta si este intregita prin ceva exterior, „si care, in disputa, nu se poate exprima limpede?” Intr-o disputa, omul trebuie sa-si infatiseze argumentele; ea insa nu-si exprima limpede argumentul si ceea ce are in minte. Cum Ii pot ei atribui lui Allah fice?

Ei „i-au facut femei pe ingerii care sunt robi ai Celui Milostiv”. Astfel i-au injosit pe ingerii apropiati de Allah, i-au ridicat de la rangul de robi smeriti la rangul de asociati in unele dintre insusirile Sale, apoi i-au coborat din rangul de barbati in cel de femei. Slava Celui care dezvaluie contradictiile celor care nascocesc minciuni impotriva Lui si se impotrivesc Trimisilor Sai.

Allah a respins spusa lor aratand ca ei nu au fost de fata la crearea ingerilor. Cum pot vorbi despre un lucru despre care toti stiu ca ei nu au nicio stiinta? Marturia lor va fi scrisa si ei vor fi intrebati despre aceasta si pedepsiti.

„Ei spun: Daca Cel Milostiv ar fi voit, noi nu i-am fi adorat.” Ei au invocat Voia dumnezeiasca pentru a-si justifica adorarea ingerilor. Acesta este argumentul pe care asociatorii il folosesc mereu, insa el este fals atat potrivit mintii, cat si potrivit Legii. Niciun om intelept nu primește Voia dumnezeiasca drept scuza pentru faptele sale; chiar daca cineva o invoca o data, nu o poate invoca in orice imprejurare.

Legea a aratat falsitatea folosirii Hotararii dumnezeiesti drept justificare. Allah nu a pomenit pe nimeni care sa aduca acest argument in afara asociatorilor care i-au tagaduit pe Trimisii Sai. Allah a statornicit dovada impotriva oamenilor, asa incat nu le-a ramas nicio indreptatire. De aceea spune: „Ei nu au nicio stiinta despre aceasta, ci numai mint”, adica vorbesc numai din presupunere, fara vreo dovada, si sunt cuprinsi de ratacire.

„Sau le-am dat Noi, inainte de acesta, vreo Carte de care ei se tin”, care sa le arate ca faptele si vorbele lor sunt corecte? Nu este asa. Allah l-a trimis la ei pe Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, ca avertizor, iar

¹² Nota editiei engleze: reprosul nu priveste numai atribuirea unor urmasi lui Allah, ci si faptul ca I-au atribuit ceea ce ei socoteau inferior, ficele, in timp ce pentru ei doreau ceea ce socoteau superior, fiii.

inaintea lui nu le venise vreun avertizor. Ei nu au nici dovada rationala, nici dovada transmisa. Cand amandoua lipsesc, spusa lor nu poate fi decat falsa.

Ei nu au decat o indoiala foarte slaba: urmeaza parintii lor rataciti si prin aceasta cei care nu cred isi justifica mereu respingerea chemarii Trimisilor. Ei spun: „Noi i-am gasit pe parintii nostri pe o cale”, adica pe o religie, „si ne calauzim dupa urmele lor”, adica nu vom urma ceea ce a adus Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui.

„Tot astfel, inaintea ta, nu am trimis niciun avertizor intr-o cetate fara ca cei indetulati din ea” - cei rasfatati si fruntasii amagiti de rangul si averea lor, prea trufasi ca sa urmeze adevarul - „sa spuna: Noi i-am gasit pe parintii nostri pe o cale si urmam urmele lor.” Ei nu au adus ceva nou si nici nu sunt primii care au rostit aceasta. Argumentul urmaririi parintilor rataciti nu urmareste adevarul si calauzirea, ci este incapatanare curata, menita sa apere falsul lor.

De aceea fiecare Trimis le-a spus celor care i s-au impotrivit prin aceasta indoiala: „Chiar daca v-am adus o calauzire mai buna decat aceea pe care i-ati gasit pe parintii vostri?”, adica ma veti urma pentru calauzire? Ei au spus: „Cu adevarat, noi nu credem in lucrul cu care ati fost trimisi.” Astfel s-a aratat ca nu doreau sa urmeze adevarul si calauzirea, ci numai falsul si dorintele.

„Atunci Ne-am razbunat pe ei” pentru respingerea adevarului si tagaduirea lui prin aceasta indoiala falsa. „Priveste care a fost sfarsitul celor care au tagaduit!” Acestia sa se fereasca sa staruie in tagaduire, ca sa nu aiba aceeasi soarta.

Versetele 26 la 32

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهُمُ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا سَخِرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

26. Si cand Ibrahim le-a spus tatalui sau si poporului sau: „Cu adevarat, eu sunt nevinovat de ceea ce adorati, 27. afara de Cel care m-a creat; cu adevarat, El ma va calauzi.” 28. El a facut din aceasta un cuvânt care sa ramana printre urmasii sai, pentru ca ei sa se intoarca. 29. Ba Eu le-am dat acestora si parintilor lor desfatere, pana cand le-a venit Adevarul si un Trimis care lamureste. 30. Insa cand Adevarul le-a venit, ei au spus: „Aceasta este vrajitorie si noi nu credem in ea.” 31. Ei au spus: „De ce nu a fost pogorat acest Coran asupra unui barbat de vaza din cele doua cetati?” 32. Oare ei impart Milostivirea Domnului tau? Noi am impartit intre ei mijloacele lor de trai in viata lumeasca si i-am ridicat pe unii deasupra altora in trepte, pentru ca unii sa-i puna pe ceilalti in slujba lor. Milostivirea Domnului tau este mai buna decat ceea ce strang ei.

Allah vesteste despre religia lui Ibrahim, apropiatul Sau, de care Oamenii Cartii si asociatorii pretind cu totii ca tin si pe care pretind ca o urmeaza. El arata religia pe care Ibrahim a lasat-o mostenire urmasilor sai.

„Si cand Ibrahim le-a spus tatalui sau si poporului sau”, care isi luasera dumnezei in afara lui Allah, ii adorau si cautau apropierea de ei: „Cu adevarat, eu sunt nevinovat de ceea ce adorati”, adica urasc acea adorare, ma indepartez de ea si ma impotrivesc celor care o savarsesc, „afara de Cel care m-a creat”. Pe El Il iau drept Ocrotitor si nadajduiesc ca ma va calauzi spre cunoasterea adevarului si ma va ajuta sa lucrez potrivit lui. Dupa cum El m-a creat si m-a ingrijit punandu-mi la indemana tot ceea ce este bun pentru trupul meu si pentru viata mea lumeasca, tot astfel „El ma va calauzi” spre binele religiei mele si al Vietii de Apoi.

„El a facut din aceasta”, adica din aceasta stare vrednica de lauda, cea mai de seama si temelia tuturor insusirilor - sinceritatea adorarii numai pentru Allah si lepadarea adorarii a tot ceea ce este in afara Lui - „un cuvânt care sa ramana printre urmasii sai”, „pentru ca ei sa se intoarca” la el ori de cate ori se abat. Ibrahim era cunoscut prin acest cuvânt si l-a lasat drept porunca urmasilor sai; tot astfel, unii dintre descendentii sai, precum Ishaq si Ya'qub, l-au lasat mostenire celor care le-au urmat, dupa cum spune Allah: „Cine se indeparteaza de religia lui Ibrahim, in afara celui care se nesocoteste pe sine?” si versetele care urmeaza.

Acest cuvânt a ramas printre urmasii lui, pana cand bunastarea si intrecerea masurii i-au cuprins. Allah spune: „Ba Eu le-am dat acestora si parintilor lor desfatere”, ingaduindu-le sa se bucure de felurite dorinte, pana cand acestea au devenit tinta si scopul lor ultim. Iubirea lor s-a intarit in inimi, a devenit fire pentru ei si s-a statornicit ca o credinta adanc inradacinata, „pana cand le-a venit Adevarul”, in care nu exista indoiala ori neclaritate, „si un Trimis care lamureste”: el a venit cu un mesaj limpede si cu dovezi limpezi, prin caracterul

sau, prin minunile sale, prin ceea ce a adus, prin confirmarea mesajelor Trimisilor de dinainte si prin insasi chemarea sa.

„Insa cand Adevarul le-a venit”, Adevar care cerea ca pana si cel care avea cea mai mica urma de religie si de judecata sa-l primeasca si sa-l urmeze, „ei au spus: Aceasta este vrajitorie si noi nu credem in ea.” Aceasta s-a datorat marii lor incapatanari si impotriviri. Ei nu s-au oprit la indepartare ori simpla respingere, ci l-au defaimat in cel mai urat chip, asemanandu-l cu vrajitoria pe care nu o aduce decat cel mai rau dintre oameni si cel mai mincinos nascocitor. I-a facut sa spuna aceasta intrecerea masurii nascuta din desfatarile lumesti pe care Allah le ingaduise lor si parintilor lor.

Ei au spus, facandu-I lui Allah o propunere potrivit mintii lor stricate: „De ce nu a fost pogorat acest Coran asupra unui barbat de vaza din cele doua cetati?”, adica asupra unui om insemnat si respectat in ochii lor, din Mecca ori Ta'if, precum al-Walid ibn al-Mughirah si cei asemenea lui.

Allah le-a respins propunerea: „Oare ei impart Milostivirea Domnului tau?” Sunt ei vistiernicii Milostivirii lui Allah si au ei putere asupra ei, ca sa daruiasca Profetia si Mesajul cui voiesc si sa le opreasca de la cine voiesc? „Noi am impartit intre ei mijloacele lor de trai in viata lumeasca si i-am ridicat pe unii deasupra altora in trepte, pentru ca unii sa-i puna pe ceilalti in slujba lor. Milostivirea Domnului tau este mai buna decat ceea ce strang ei” din bunurile lumii.

Dupa cum mijloacele de trai lumesti sunt in Mana lui Allah si El le imparte robilor Sai, largindu-le pentru cine voieste si restrangandu-le pentru cine voieste, potrivit Intelepciunii Sale, cu atat mai mult binecuvantarile religioase - cea mai inalta fiind Profetia si Mesajul - se afla in Mana lui Allah. Allah stie cel mai bine unde sa aseze Mesajul Sau.

Se arata astfel falsitatea propunerii lor si faptul ca toate treburile, religioase si lumesti, se afla numai in Mana lui Allah. Acest lucru le dovedeste ca au gresit cand au propus cine sa fie Trimisul, fiindca nu au nicio putere asupra acestui lucru. Propunerea lor este o nedreptate si o respingere a adevarului.

Daca ar fi cunoscut adevarata valoare a oamenilor si insusirile prin care un om are un rang inalt inaintea lui Allah si a fapturilor, ar fi stiut ca Muhammad ibn 'Abdullah ibn 'Abdul-Muttalib, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, este cel mai mare dintre oameni in rang, cel mai nobil, cel mai desavarsit in minte, cel mai bogat in stiinta, cel mai desavarsit in intelegiune, hotarare si vointa, cel mai ales in purtare, cel mai milostiv, cel mai plin de compasiune, cel mai bine calauzit si cel mai evlavios.

El a atins culmea desavarsirii si a adunat cele mai bune insusiri omenesti. El este omul cel mai de seama al lumii, fara exceptie. Prietenii si dusmanii lui au

recunoscut aceasta, in afara celor rataciti care se impotrivesc cu trufie. Cum sa-i dea asociatorii intaietate altuia, care nu are nici cat greutatea unui fir de praf din desavarsirea, hotararea si intelegciunea sa? Un om care isi ia drept dumnezeu un idol, un copac ori o piatra, care nu poate vatama si nici folosi, nu poate darui si nici opri, care este o povara pentru adoratorul sau si are nevoie de cineva care sa-l ingrijeasca - poate aceasta sa fie altceva decat fapta unui nechibzuit si a unui nebun?

Cum poate un asemenea om sa fie socotit mare ori de vaza si cum poate fi pus inaintea ultimului Trimis si a conducatorului fiilor lui Adam? Insa cei care nu cred nu pricep.

Versetul arata Intelegciunea lui Allah in ridicarea unora peste altii in lumea aceasta, „pentru ca unii sa-i puna pe ceilalti in slujba lor”, in munci, mestesuguri si indeletniciri. Daca toti oamenii ar fi egali in avere si nimeni nu ar avea nevoie de altul, multe dintre nevoile lor nu ar putea fi implinite. Binecuvantarile religioase sunt mai bune decat cele lumesti, asa cum Allah spune: „Spune: Prin Harul lui Allah si prin Milostivirea Sa - pentru acestea sa se bucure. Ele sunt mai bune decat tot ceea ce strang.”¹³

Versetele 33 la 35

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا
مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُجًا عَلَيْهَا
يَتَكُونُونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ
عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

33. Daca oamenii nu ar ajunge o singura comunitate, le-am face celor care nu cred in Cel Milostiv acoperisuri de argint pentru casele lor si scari de argint pe care sa urce; 34. si usi pentru casele lor si divane pe care sa se rezeme; 35. si podoabe de aur. Toate acestea nu sunt decat desfatarea vietii lumesti, iar Viata de Apoi, la Domnul tau, este pentru cei cu frica de Allah.

Allah vesteste despre lipsa de valoare a lumii acesteia inaintea Sa. Daca nu ar fi Bunatatea si Milostivirea Sa fata de robi, mai presus de care nimic nu are intaietate, El le-ar fi daruit celor care nu cred o viata de belsug si rasfat in

¹³ Nota editiei engleze, dupa al-Baydawi: oamenii se deosebesc in privinta mijloacelor de trai, a inteligentei, a priceperilor si a aptitudinilor. Aceste deosebiri ii fac sa aiba nevoie de serviciile unii altora pentru implinirea nevoilor tuturor, apropiindu-i si aducand intelegere intre ei.

aceasta lume. Le-ar fi facut acoperisuri de argint pentru case, scari de argint pe care sa urce pe acoperisuri, usi de argint pentru case, divane de argint pe care sa se rezeme si podoabe de aur, impodobindu-le viata cu felurite ornamente si daruindu-le tot ceea ce doresc.

Ceea ce L-a oprit sa le daruiasca aceasta a fost Milostivirea Sa fata de robi, ca nu cumva iubirea castigului lumesc sa-i faca sa se grabeasca spre necredinta si sa savarseasca multe pacate.

Acest lucru arata ca El poate sa opreasca unele castiguri lumesti de la robii Sai, de la comunitati ori de la anumite persoane, spre binele lor. Lumea nu valoreaza inaintea lui Allah nici cat aripa unui tantar. Toate lucrurile pomenite nu sunt decat desfatarea vietii lumesti, amestecata cu necaz, durere si intristare si sortita sa piara.

Viata de Apoi este mai buna la Allah pentru cei care se tem de Domnul lor implinind Poruncile Sale si ferindu-se de interdictii. Binecuvantarile ei sunt desavarsite in toate privintele. In Paradis se afla tot ceea ce sufletele doresc si ochii gasesc placut, iar locuitorii sai vor ramane acolo vesnic. Cat de mare este deosebirea dintre cele doua locuinte!

Versetele 36 la 39

وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نَقِيضٌ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

36. Celui care se indeparteaza de Pomenirea Celui Milostiv ii vom randui un diavol, iar el ii va fi insotitor. 37. Cu adevarat, ei ii abat de la cale, iar acestia cred ca sunt calauziti. 38. Cand el va veni la Noi, ii va spune: „O, de ar fi intre mine si tine departarea dintre cele doua rasarituri! Ce insotitor rau!” 39. Astazi nu va va folosi, fiindca ati fost nedrepti, ca sunteti partasi la pedeapsa.

Allah vesteste despre pedeapsa aspra a celui care se indeparteaza de Pomenirea Sa. „Celui care se indeparteaza de Pomenirea Celui Milostiv”, adica de Coranul cel Nobil, care este cea mai mare Milostivire daruita de Cel Milostiv robilor Sai, „ii vom randui un diavol, iar el ii va fi insotitor”. Cel care primeste Coranul a primit cel mai bun dar si a ajuns la cele mai inalte teluri; iar

cel care se indeparteaza si il respinge este pierdut, intr-o paguba dupa care nu va mai fi fericit. Cel Milostiv ii randuieste un diavol razvratit, care il insoteste, ii fagaduieste minciuni, ii hraneste sperantele si il indeamna la pacate.

„Cu adevarat, ei ii abat de la cale”, adica de la calea cea dreapta si religia adevarata, „iar acestia cred ca sunt calauziti”, fiindca diavolul le impodobeste falsul si ii face sa se indeparteze de adevar, unind astfel cele doua rele.

Daca se intreaba daca acela are vreo scuza fiindca se socoteste calauzit, raspunsul este ca el si cei asemenea lui nu au nicio scuza. Pricina nestiintei lor este indepartarea de Pomenirea lui Allah, cu toate ca aveau puterea sa aleaga calauzirea. Ei nu au voit calauzirea, desi puteau sa o urmeze, si au ales falsul. Greseala este a lor si vina este a lor.

Aceasta este starea din lume a celui care se indeparteaza de Pomenirea lui Allah: traieste alaturi de insotitorul sau diavol intr-o ratacire in care adevarurile sunt rasturnate. Cand va veni la Domnul sau in Viata de Apoi, starea lui va fi cea mai rea; va arata parere de rau, tristete si durere care nu-i vor fi de niciun folos si se va lepada de insotitorul sau.

De aceea spune: „Cand el va veni la Noi, ii va spune: O, de ar fi intre mine si tine departarea dintre cele doua rasarituri! Ce insotitor rau!” Acest sens este asemenea cuvintelor lui Allah: „In Ziua aceea, cel nedrept isi va musca mainile si va spune: O, de as fi urmat calea impreuna cu Trimisul! Vai mie! De nu l-as fi luat pe cutare drept prieten! El m-a ratacit de la Pomenire dupa ce aceasta venise la mine. Diavolul il paraseste mereu pe om.”

„Astazi nu va va folosi, fiindca ati fost nedrepti, ca sunteti partasi la pedeapsa.” In Ziua Invierii nu le va folosi ca vor imparti pedeapsa cu diavolii si apropiatii lor, fiindca au fost partasi in nedreptate si vor fi partasi in urmari si pedeapsa.

Ei nu vor gasi nicio mangaiere in faptul ca si altii sufera. In lume, cand o nenorocire ii loveste pe multi, ei gasesc o oarecare mangaiere unii in altii; insa nenorocirea Vietii de Apoi cuprinde toate felurile de pedeapsa si nu va exista nicio usurare, nici macar mangaierea impartasirii pedepsei. O, Domnul nostru, Te rugam pentru izbavire si bunastare, prin Milostivirea Ta.

Versetele 40 la 45

أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ الصَّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَإِمَّا
 نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمُ
 مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْأَلُ
 مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً
 يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

40. Oare tu ii poti face pe surzi sa auda sau ii poti calauzi pe orbi si pe cei aflati intr-o ratacire vadita? 41. Fie ca te vom lua, Noi Ne vom razbuna negresit pe ei; 42. fie ca iti vom arata ceea ce le-am fagaduit, Noi avem putere asupra lor. 43. Tine-te cu putere de ceea ce ti-a fost revelat. Cu adevarat, tu te afli pe o cale dreapta. 44. Cu adevarat, el este o Pomenire pentru tine si pentru poporul tau si veti fi intrebati. 45. Intreaba-i pe Trimisii Nostri pe care i-am trimis inaintea ta: am randuit Noi alti dumnezei care sa fie adorati in afara Celui Milostiv?

Allah ii spune Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, mangaindu-l pentru refuzul celor care nu cred si vestindu-l ca in ei nu se afla nici bine, nici curatie care sa-i faca sa urmeze calauzirea: „Oare tu ii poti face pe surzi sa auda sau ii poti calauzi pe orbi si pe cei aflati intr-o ratacire vadita?” Ei cunosc ratacirea lor si sunt multumiti cu ea.

Asa cum surdul nu aude sunetele si orbul nu vede, cel aflat intr-o ratacire vadita nu poate fi calauzit. Firea si gandirea lor s-au stricat cand s-au indepartat de Pomenire si au dobandit credinte stricate si insusiri rele care ii impiedica de la calauzire si le cer sa inainteze pe calea pierzaniei.

Pentru asemenea oameni nu mai ramane decat pedeapsa, in lumea aceasta ori in Viata de Apoi. De aceea Allah spune: „Fie ca te vom lua, Noi Ne vom razbuna negresit pe ei”, adica daca te vom lua prin moarte inainte de a-ti arata pedeapsa fagaduita lor, sa ai certitudine, datorita Fagaduintei Noastre adevarate, ca Ne vom razbuna pe ei. „Fie ca iti vom arata ceea ce le-am fagaduit, Noi avem putere asupra lor” si nu Ne pot scapa. Aceasta depinde de ceea ce Intelepciunea dumnezeiasca cere: grabirea sau amanarea pedepsei.

„Tine-te cu putere de ceea ce ti-a fost revelat”, prin faptele tale, insusindu-ti purtarea care ti-a fost poruncita, chemand la ea si straduindu-te sa o implinesti in tine si in ceilalti. „Cu adevarat, tu te afli pe o cale dreapta”, care duce la Allah si la Paradisul Sau. Aceasta cere sa te tii cu tarie de ea si sa te calauzești prin ea. Cand stii ca ea este adevarata, dreapta si corecta, iti intemeiezi treburile pe o temelie puternica, pe cand ceilalti isi intemeiază treburile pe indoilei, inchipuiri, nedreptate si agresiune.

„Cu adevarat, el este o Pomenire pentru tine si pentru poporul tau”, adica este o cinste pentru voi, o mare virtute si o binecuvantare uriasa, a carei valoare nimeni nu o poate masura ori descrie. El va arata ceea ce va este de folos in lume si in Viata de Apoi, va indeamna sa va tineti de acel bine, va arata raul si va avertizeaza asupra lui.

„Si veti fi intrebati” daca v-ati tinut de el, ati dobandit cinstea prin el si ati tras folos din el, ori daca nu v-ati tinut de el, astfel incat a devenit dovada impotriva voastra prin respingerea acestei binecuvantari.

„Intreaba-i pe Trimisii Nostri pe care i-am trimis inaintea ta: am randuit Noi alti dumnezei care sa fie adorati in afara Celui Milostiv?” Au asociatorii vreo dovada ca urmeaza vreun Trimis? Daca ai cerceta vietile lor, nu ai gasi pe niciunul care sa fi chemat la luarea unor dumnezei in afara lui Allah. Toti Trimisii, de la primul pana la ultimul, au chemat la adorarea numai a lui Allah, fara asociat.

Allah Preainaltul spune: „Noi am trimis la fiecare comunitate un Trimis: Adorati-L pe Allah si feriti-va de taghut.” Fiecare Trimis trimis de Allah i-a spus poporului sau: „Adorati-L pe Allah; nu aveti alt dumnezeu in afara Lui.” Aceasta arata ca asocierea lor nu are nicio temelie, nici in mintea sanatoasa, nici intr-o relatie de la Trimisi.

Versetele 46 la 56

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۖ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
 نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ الدَّاعِ لَنَا رَبِّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّا
 لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ ۚ قَالَ يَلْقَوْمِ ۖ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِي ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مِثْلُ
وَلَا يُكَادُ يَبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أَلْقَىٰ عَلَيْهِ ۖ أُسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ ۖ أَوْ جَاءَ مَعَهُ
الْمَلَكُ الْمُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ ۖ فَاطَاعُوهُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا ۖءَاسَفُونَا ۖ اٰنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾
فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

46. Noi l-am trimis pe Musa cu Semnele Noastre la Faraon si capetenile lui, iar el a spus: „Cu adevarat, eu sunt Trimisul Domnului lumilor.” 47. Cand le-a adus Semnele Noastre, ei au inceput sa rada de ele. 48. Niciun Semn pe care li-l aratam nu era decat mai mare decat cel dinaintea lui. Noi i-am cuprins cu pedeapsa, pentru ca ei sa se intoarca. 49. Ei au spus: „O, vrajitorule! Cheama-L pentru noi pe Domnul tau, potrivit legamantului pe care l-a facut cu tine; cu adevarat, ne vom calauzi.” 50. Insa cand am indepartat de la ei pedeapsa, ei au incalcat deodata fagaduinta. 51. Faraon a strigat in poporul sau: „O, popor al meu! Oare nu-mi apartine mie stapanirea Egiptului, cu aceste rauri care curg pe sub mine? Nu vedeti? 52. Oare nu sunt eu mai bun decat acesta, care este vrednic de dispret si abia se poate exprima limpede? 53. De ce nu i-au fost aruncate bratari de aur sau de ce nu au venit ingerii impreuna cu el, insotindu-l?” 54. Astfel el si-a amagit poporul, iar ei i s-au supus. Cu adevarat, ei erau un popor nelegiuit. 55. Cand Ne-au maniat, Ne-am razbunat pe ei si i-am inecat pe toti. 56. I-am facut un precedent si o pilda pentru cei de dupa ei.

Dupa cuvintele: „Intreaba-i pe Trimisii Nostri pe care i-am trimis inaintea ta: am randuit Noi alti dumnezei care sa fie adorati in afara Celui Milostiv?”, Allah descrie starea lui Musa si chemarea lui. Aceasta este cea mai cunoscuta dintre chemarile Trimisilor, fiindca Allah o pomeneste mult in Cartea Sa si ne istoristeste povestea lui cu Faraon.

„Noi l-am trimis pe Musa cu Semnele Noastre”, care dovedeau hotarator adevarul celor aduse de el, precum toiagul, sarpele, lacustele, paduchii si celelalte, „la Faraon si capetenile lui, iar el a spus: Cu adevarat, eu sunt Trimisul Domnului lumilor.” El i-a chemat sa-L recunoasca pe Domnul lor si sa nu adore nimic in afara Lui.

„Cand le-a adus Semnele Noastre, ei au inceput sa rada de ele”, adica le-au respins, le-au tagaduit si si-au batut joc de ele pe nedrept si cu trufie. Aceasta nu s-a datorat vreunei lipsuri ori neclaritati in Semne. De aceea Allah spune:

„Niciun Semn pe care li-l aratam nu era decat mai mare decat cel dinaintea lui”, adica Semnul venit dupa era mai mare decat cel de dinainte.

„Noi i-am cuprins cu pedeapsa”, prin lacuste, paduchi, broaste si sange, Semne deslusite, „pentru ca ei sa se intoarca”, sa se supuna lui Allah si sa paraseasca asocierea si raul.

Cand pedeapsa s-a coborat asupra lor, „ei au spus: O, vrajitorule!”, adresandu-se lui Musa. Poate ca aceasta era batjocura sau poate ca, in obiceiul lor, o asemenea adresare era o lauda; ei il rugau folosind titlul invatatilor lor, vrajitorii. „Cheama-L pentru noi pe Domnul tau, potrivit legamantului pe care l-a facut cu tine”, adica prin binecuvantarile si virtutile cu care Allah te-a ales si te-a favorizat, roaga-L sa indeparteze de la noi pedeapsa; „cu adevarat, ne vom calauzi” daca Allah o va indeparta.¹⁴

„Insa cand am indepartat de la ei pedeapsa, ei au incalcat deodata fagaduinta.” Nu s-au tinut de cuvant, ci au incalcat fagaduinta si au staruit in necredinta. Aceasta este asemenea cuvintelor lui Allah: „Am trimis asupra lor potopul, lacustele, paduchii, broastele si sangele, Semne deslusite, insa ei s-au purtat cu trufie si au fost un popor nelegiuit. Cand pedeapsa a cazut asupra lor, au spus: O, Musa! Cheama-L pentru noi pe Domnul tau, potrivit legamantului pe care l-a facut cu tine. Daca indepartezi de la noi pedeapsa, vom crede negresit in tine si ii vom trimite cu tine pe Fiii lui Israil. Insa cand am indepartat de la ei pedeapsa pana la un termen pe care trebuiau sa-l atinga, ei au incalcat deodata fagaduinta.”

„Faraon a strigat in poporul sau”, laudandu-se cu falsul sau, amagit de puterea si stapanirea lui si purtandu-se tiranic datorita averii si ostirilor sale: „O, popor al meu! Oare nu-mi apartine mie stapanirea Egiptului”, adica nu sunt eu cel care stapaneste si carmuieste toate acestea, „cu aceste rauri care curg pe sub mine?”, paraiele abatute din Nil care curgeau printre palatele si gradinile sale? „Nu vedeti?” stapanirea mea intinsa?

Aceasta izvora din nestiinta lui cea mare. El se mandrea cu un lucru care nu tinea de caracterul si faptele sale si nu se mandrea cu insusiri vrednice de lauda ori cu fapte drepte.

„Oare nu sunt eu mai bun decat acesta, care este vrednic de dispret?” Cel despre care blestematul vorbea astfel era Musa ibn 'Imran, cel caruia Cel Milostiv i-a vorbit, cel care avea un rang inalt la Allah. Cu alte cuvinte, Faraon spunea: eu sunt cinstit si puternic, iar el este neinsemnat, disprețuit si injosit; care dintre noi este mai bun? „Si abia se poate exprima limpede”, fiindca nu

¹⁴ Nota editiei engleze: legamantul este explicat ca fagaduinta ca, daca ar crede in Musa, Allah ar indeparta pedeapsa de la ei.

vorbea elocvent. Aceasta nu este deloc ceva rusinos, caci el putea totusi sa exprime ceea ce avea in inima, chiar daca vorbirea ii era grea.

Apoi Faraon a spus: „De ce nu i-au fost aruncate bratari de aur?”, de ce nu este Musa impodobit cu bijuterii si bratari? „Sau de ce nu au venit ingerii impreuna cu el, insotindu-l?”, ca sa-l sprijine si sa-l ajute in chemarea lui?

„Astfel el si-a amagit poporul, iar ei i s-au supus”, adica le-a amagit mintile prin aceste argumente firave, care nu puteau dovedi nimic si nu se intemeiau pe vreun adevar. Ele nu puteau dovedi nimic, fie adevarat, fie fals, si nu puteau fi primite decat de oameni cu minte slaba.

Ce dovada era in faptul ca stapanirea Egiptului ii apartinea lui Faraon si raurile curgeau sub el, pentru a arata ca el avea dreptate? Ce dovada era in numarul mic al adeptilor lui Musa, in greutatea vorbirii sale ori in faptul ca Allah nu-i daruise bratari, pentru a arata ca mesajul lui era fals? Faraon se adresa insa unui popor care nu judeca drept, astfel ca ei primeau orice spunea, adevarat ori fals, „cu adevarat, ei erau un popor nelegiuit”. Din pricina nelegiuirii lor, Allah i-a dat lui Faraon putere asupra lor, iar el le-a impodobit asocierea si raul.

„Cand Ne-au maniat”, adica au atras Mania Noastra prin faptele lor, „Ne-am razbunat pe ei si i-am inecat pe toti. I-am facut un precedent si o pilda pentru cei de dupa ei”, pentru ca acestia sa ia invatatura si sa se lase opriti de istorisirea lor.

Versetele 57 la 65

* وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا ءَأَلٰهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾ وَإِنَّهُمْ لَعِلَّ لِلْسَّاعَةِ فَلَاحَةٌ يَتَرَبَّصْنَ بِهَا وَاتَّبِعُونَ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصِدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ ﴿٦٣﴾ إِنْ اللَّهَ هُوَ رَبِّي

وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ^ج هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾ فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ
فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْإِيمِ ﴿٦٥﴾

57. Cand fiul Mariei a fost dat drept pilda, poporul tau a inceput deodata sa strige si sa rada de ea. 58. Ei au spus: „Oare dumnezeii nostri sunt mai buni sau el?” Nu ti l-au dat drept pilda decat pentru cearta; ba ei sunt un popor certaret. 59. El nu a fost decat un rob asupra caruia Noi am revarsat Harul si pe care l-am facut o pilda pentru Fiii lui Israil. 60. Daca am voi, am face dintre voi ingeri care sa va urmeze pe pamant. 61. Cu adevarat, el este un semn al Ceasului; nu va indoiti de el si urmati-ma. Aceasta este o cale dreapta. 62. Sa nu va abata diavolul; cu adevarat, el va este un dusman vadit. 63. Cand 'Isa a venit cu dovezi limpezi, a spus: „Am venit la voi cu intelepciunea si ca sa va lamuresc o parte din cele asupra carora va deosebiti. Temeti-va de Allah si supuneti-va mie. 64. Cu adevarat, Allah este Domnul meu si Domnul vostru, asadar adorati-L. Aceasta este o cale dreapta.” 65. Insa grupurile s-au deosebit intre ele. Vai celor nedrepti, din pricina pedepsei unei Zile dureroase!

„Cand fiul Mariei a fost dat drept pilda”, adica atunci cand s-a aratat ca adorarea lui este interzisa si a fost pusa alaturi de adorarea idolilor si a egalilor, „poporul tau” care nu a crezut in tine „a inceput deodata sa strige si sa rada de ea”, staruind in impotrivire, bucurandu-se si pretinzand ca te-a biruit prin argument.¹⁵

Ei au spus: „Oare dumnezeii nostri sunt mai buni sau el?”, adica 'Isa. Adorarea tuturor a fost interzisa si asupra tuturor a venit avertismentul. De asemenea, fusesera pogorate cuvintele: „Cu adevarat, voi si ceea ce adorati in afara lui Allah sunteti combustibil pentru Gheena; la ea veti veni negresit.”

Argumentul lor era acesta: noi si tu, o, Muhammad, stim ca 'Isa este dintre robii apropiati de Allah si va avea un sfarsit bun. De ce ai interzis in acelasi chip adorarea tuturor, adica a lui 'Isa si a idolilor? Daca argumentul tau nu ar fi fals, nu ai fi cazut in aceasta contradictie. Dupa pretentia lor, cuvintele „voi si ceea ce adorati in afara lui Allah” i-ar cuprinde pe idoli si pe 'Isa. Nu este aceasta o contradictie si nu arata oare contradictia falsitatea argumentului?

¹⁵ Nota editiei engleze: 'Abdullah ibn az-Zab'ari l-a intrebat pe Profet, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, daca 21:98, despre cei adorati in afara lui Allah ca hrana a Focului, ii privea numai pe quraysiti sau toate neamurile. Cand a primit raspunsul ca privea toate neamurile, a invocat adorarea lui 'Isa, a mamei sale si a ingerilor, pretinzand ca ar fi bucurosi sa fie impreuna cu ei in Foc. Profetul a tacut, iar quraysitii au crezut ca l-au infrant in disputa si au strigat batjocoritor. Editia engleza leaga de aceasta imprejurare revelarea versetului 21:101 si a versetelor 43:57-58, care arata ca aceia care au respins adorarea indreptata catre ei nu vor intra in Foc.

Acesta era cel mai puternic argument pe care îl puteau aduce; i-a făcut să se bucure și să se falească, astfel ca au început să strige și să rada.

În realitate - lauda îi aparține lui Allah - aceasta este una dintre cele mai slabe și mai false îndoieli. Allah a interzis deopotrivă adorarea lui al-Masih și a idolilor fiindcă numai El merita adorarea și nimeni altcineva nu o merita: nicio faptură, niciun inger apropiat, niciun Profet trimis și nimic altceva creat. Ce neclaritate există în interzicerea deopotrivă a adorării lui 'Isa și a oricui altcuiva?

Faptul că 'Isa este favorizat de Allah și apropiat de Domnul sau nu justifică vreo deosebire între el și idoli în privința interdicției de a-i adora. El este așa cum spune Allah: „El nu a fost decât un rob asupra căruia Noi am revarsat Harul”, prin Profetie, înțelepciune, știință și fapte drepte, „și pe care l-am făcut o pildă pentru Fiii lui Israil”, prin care ei cunosteau Puterea lui Allah, care l-a adus la existență fără tata.

Cât despre cuvintele: „Cu adevărat, voi și ceea ce adorați în afara lui Allah sunteți combustibil pentru Gheena; la ea veți veni negresit”, răspunsul are trei chipuri. Primul: în expresia „ceea ce adorați”, cuvântul arab mă se folosește pentru ceea ce este lipsit de rațiune, astfel ca al-Masih și cei asemenea lui nu intra în el.

Al doilea: cuvintele le sunt adresate asociatorilor din Mecca și împrejurimi, care nu adorau decât idoli și chipuri; ei nu-l adorau pe al-Masih. Al treilea: după acel verset, Allah spune: „Cu adevărat, cei pentru care Noi am hotărât mai dinainte binele vor fi ținuți departe de ea.” Fără îndoială, 'Isa și ceilalți Profeti și apropiați ai lui Allah intra în acest verset.

„Dacă am voi, am face dintre voi ingeri care să vă urmeze pe pământ”, adică am putea să vă înlocuim cu ingeri care să rămână pe pământ, până când le-am trimite Trimisi dintre ingeri, asemenea lor. Însa voi, oamenii, nu ați putea primi ingeri trimisi la voi. Din Milostivirea Sa față de voi, Allah v-a trimis Trimisi din neamul vostru, pentru ca să puteți învăța de la ei.

„Cu adevărat, el este un semn al Ceasului”, adică 'Isa este o dovadă a venirii Ceasului: Cel care l-a adus la existență dintr-o mamă fără tata are putere să-i învie pe morți din morminte; ori sensul este că 'Isa va cobori la sfârșitul vremurilor și va fi unul dintre semnele Ceasului.

„Nu vă îndoiti de el”, adică nu vă îndoiti de venirea Ceasului, căci îndoială față de el este necredință. „Si urmați-mă”, împlinind ceea ce vă poruncesc și parăsind ceea ce vă interzic. „Aceasta este o cale dreaptă”, care duce la Allah.

„Sa nu vă abata diavolul” de la calea cea dreaptă și de la ceea ce Allah v-a poruncit, „cu adevărat, el va este un dusman vădit”, care dorește cu tărie să vă ratească și își folosește toată puterea pentru aceasta.

„Cand 'Isa a venit cu dovezi limpezi”, care ii confirmau Profetia si adevarul lucrurilor aduse de el - precum invierea mortilor, vindecarea celui nascut orb si a leprosului si alte semne - „a spus”, adresandu-se Fiilor lui Israil: „Am venit la voi cu intelepciunea”, adica cu Profetia si cu stiinta despre ceea ce trebuie facut si despre felul in care trebuie savarsit, „si ca sa va lamuresc o parte din cele asupra carora va deosebiti”, adica sa va arat ceea ce este corect si sa va raspund, astfel incat nedumerirea sa fie indepartata de la voi.

El a venit pentru a completa Legea lui Musa, pacea fie asupra lui, si hotararile Torei si pentru a ingadui unele lucruri, usurandu-le astfel, iar aceasta cerea ca ei sa-l urmeze si sa primeasca ceea ce le-a adus.

„Asadar temeti-va de Allah si supuneti-va mie”, adica adorati-L numai pe Allah, fara asociat, impliniti poruncile Sale, feriti-va de interdictiile Sale, credeti in mine si in ceea ce spun si supuneti-va mie.

„Cu adevarat, Allah este Domnul meu si Domnul vostru, asadar adorati-L. Aceasta este o cale dreapta.” Aceste cuvinte cuprind afirmarea unicitatii Stapanirii dumnezeiesti, caci Allah este Domnul care isi ingrijeste fapturile, revarsand asupra lor binecuvantari vazute si nevazute. Ele afirma, de asemenea, ca adorarea trebuie inchinata numai lui Allah, fiindca poruncesc adorarea Lui singur, fara asociat. Aici, 'Isa a aratat ca este unul dintre robii lui Allah si ca nu este asa cum l-au descris crestinii: „fiul lui Allah” sau „al treilea dintre trei”. El a aratat totodata ca cele pomenite alcatuiesc calea dreapta care duce la Allah si la Paradisul Sau.

Cand 'Isa le-a adus acest mesaj, „grupurile s-au deosebit intre ele”: fiecare grup a spus despre el ceva fals si a respins ceea ce adusese, in afara credinciosilor pe care Allah i-a calauzit. Acestia au marturisit ca el este Trimisul lui Allah, au crezut in tot ceea ce a adus si au spus ca el este robul si Trimisul lui Allah.

„Vai celor nedrepti, din pricina pedepsei unei Zile dureroase!”, adica cat de mare va fi mahnirea celor nedrepti si cat de mare va fi pierderea lor in Ziua aceea!

Versetele 66 la 73

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخْلَاءُ
 يُؤَمِّدُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوًّا إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَعْبَادُ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ
 وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا
 الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ
 وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾
 وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ
 مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

66. Oare nu asteapta ei decat ca Ceasul sa vina asupra lor pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama? 67. Prietenii apropiati vor fi, in Ziua aceea, dusmani unii altora, afara de cei evlaviosi. 68. „O, robi ai Mei! Astazi nu va fi teama asupra voastra si nici nu va veti mahni; 69. voi, cei care ati crezut in versetele Noastre si ati fost musulmani. 70. Intrati in Paradis, voi si sotile voastre, bucurandu-va!” 71. Vor fi purtate printre ei tipsii de aur si cupe, iar acolo se va afla tot ceea ce poftesc sufletele si incanta ochii; si veti ramane acolo vesnic. 72. Acesta este Paradisul pe care l-ati mostenit pentru ceea ce ati savarsit. 73. In el veti avea fructe imbelsugate, din care veti manca.

Allah Preainaltul spune: ce asteapta necredinciosii? Oare asteapta altceva decat „ca Ceasul sa vina asupra lor pe neasteptate, fara ca ei sa-si dea seama”? Cand va veni, sa nu intrebi despre starea celor care nu au crezut in el si si-au batut joc de cel care le-a adus vestea lui.

„Prietenii apropiati vor fi, in Ziua aceea”, adica in Ziua Invierii, „dusmani unii altora”, fiindca legatura lor se intemeia pe necredinta si neascultare fata de Allah. Prietenia apropiata si iubirea lor din aceasta lume nu erau pentru Allah, astfel ca in Ziua Invierii prietenia lor se va preface in dusmanie, „afara de cei evlaviosi”, care s-au ferit de asociere si de pacate. Prietenia acestora va ramane si va continua, fiindca Cel pentru care s-au iubit este Vesnic.

Apoi Allah pomeneste rasplata celor evlaviosi. In Ziua Invierii, El ii va chema prin ceea ce le va bucura inimile si va indeparta toate relele si neplacerile, spunand: „O, robi ai Mei! Astazi nu va fi teama asupra voastra si nici nu va veti mahni.” Nu va va fi teama de ceea ce asteptati sa se intample in viitor si nu va veti mahni pentru ceea ce a trecut. Cand frica si mahnirea cu

privire la viitor si trecut sunt inlaturate, ceea ce omul iubeste si cauta este implinit.

„Voi, cei care ati crezut in versetele Noastre si ati fost musulmani”, adica ei sunt descrisi prin credinta in versetele lui Allah. Aceasta cuprinde confirmarea lor prin ceea fara de care confirmarea nu poate fi desavarsita: cunoasterea sensurilor lor si lucrarea potrivit celor pe care ele le arata. „Si ati fost musulmani”, adica v-ati supus lui Allah in toate treburile voastre si ati unit astfel faptele drepte launtrice cu cele vazute.

„Intrati in Paradis”, care este salasul vesniciei, „voi si sotiile voastre”, adica cei care au savarsit aceleasi fapte ca voi. Cuvantul tradus prin „sotiile voastre” ii cuprinde pe toti insotitorii: sotiile, copiii, prietenii si altii. „Bucurandu-va”, adica veti fi inveseliti si cinstiti, fiindca veti primi de la Domnul vostru binecuvantari, lucruri bune, fericire, bucurie si placeri ce nu pot fi descrise.

„Vor fi purtate printre ei tipsii de aur si cupe”, adica slujitorii lor, tinerii vesnici, vor umbla printre ei cu mancarea asezata in cele mai frumoase si mai pretioase vase, tipsiile de aur, si cu bautura in cele mai gingase vase, cupele fara toarte. Acestea sunt din argint, de o limpezime mai mare decat a sticlei.

„Iar acolo”, adica in Paradis, „se va afla tot ceea ce poftesc sufletele si incanta ochii”. Aceasta expresie cuprinzatoare include toate soiurile de desfatare, bucurie, odihna si fericire: tot ceea ce sufletele doresc dintre mancaruri, bauturi, vesminte si sotii si tot ceea ce incanta ochii dintre privelisti frumoase, copaci imbelsugati, viata in tihna si belsug si cladiri impodobite. Toate acestea se afla acolo, pregatite pentru oamenii Paradisului in chip desavarsit. Allah Preainaltul spune in alta parte: „Acolo vor avea fructe si tot ceea ce vor cere.”

„Si veti ramane acolo vesnic.” Aceasta este desavarsirea fericirii oamenilor Paradisului: viata vesnica in el si continuarea, ba chiar sporirea binecuvantarilor sale, care nu vor inceta niciodata.

„Acesta este Paradisul” descris prin cele mai desavarsite insusiri, „pe care l-ati mostenit pentru ceea ce ati savarsit”, adica Allah va face sa-l mosteniti datorita faptelor voastre. Prin Harul Sau, El l-a facut rasplata pentru acele fapte si l-a umplut cu Milostivire imbelsugata.

„In el veti avea fructe imbelsugate”, asemenea cuvintelor lui Allah: „In amandoua vor fi cate doua soiuri din fiecare fruct”, „din care veti manca”, adica veti putea manca orice veti alege dintre acele fructe gustoase.

Versetele 74 la 78

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ
 مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا
 يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ
 وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٨﴾

74. Cu adevarat, nelegiuitii vor ramane vesnic in chinul Gheenei. **75.** El nu va fi usurat pentru ei, iar ei vor fi deznadajduiti acolo. **76.** Noi nu i-am nedreptatit, ci ei insisi au fost nedrepti. **77.** Ei vor striga: „O, Malik! Sa ne dea Domnul tau sfarsitul!” El va spune: „Cu adevarat, veti ramane aici.” **78.** Cu adevarat, Noi v-am adus Adevarul, dar cei mai multi dintre voi urau Adevarul.

Dupa ce a pomenit desfatarile Paradisului, Allah le urmeaza cu pomenirea pedepsei Focului. „Cu adevarat, nelegiuitii”, care au savarsit nelegiuirea prin necredinta si respingerea Adevarului, „vor ramane vesnic in chinul Gheenei”, adica vor fi cufundati in el, inconjurati de chin din toate partile si nu vor iesi niciodata din el.

„El nu va fi usurat pentru ei” nici macar pentru o clipa, nici prin oprirea lui cu totul, nici prin micșorarea pedepsei, „iar ei vor fi deznadajduiti acolo”, adica vor pierde orice nadejde de bine si nu vor mai nadajdui vreo scapare. Ei Il vor chema pe Domnul lor: „Doamne, scoate-ne de aici! Iar daca ne vom intoarce la rau, atunci vom fi cu adevarat nedrepti.” El va spune: „Ramaneti in ea, umiliti, si nu-Mi vorbiti!”

Aceasta pedeapsa aspra este din pricina faptelor pe care mainile lor le-au trimis inainte si fiindca s-au nedreptatit pe ei insisi. Allah nu i-a nedreptatit si nu i-a pedepsit fara ca ei sa fi savarsit vreun pacat ori vreo vina.

„Ei vor striga”, cand se vor afla in Foc, nadajduind o usurare: „O, Malik! Sa ne dea Domnul tau sfarsitul!”, adica sa ne faca sa murim, ca sa ne odihnim, fiindca ne aflam intr-o stramtorare cumplita si intr-o pedeapsa aspra pe care nu o putem rabda. Insa Malik, pazitorul Focului, le va raspunde, cand ii vor cere sa-L roage pe Allah sa-i faca sa piara: „Cu adevarat, veti ramane aici”, adica veti ramane in el vesnic si nu veti iesi niciodata. Astfel nu vor primi ceea ce cauta, ci raspunsul le va respinge cererea si le va spori suferinta.

Apoi Allah ii mostra pentru faptele lor: „Cu adevarat, Noi v-am adus Adevarul”, care cerea sa-l urmati; daca l-ati fi urmat, ati fi izbandit si ati fi fost

fericiti, „dar cei mai multi dintre voi urau Adevarul”. Din aceasta pricina ati pierit intr-un asemenea chip, incat nu veti mai atinge nicio fericire dupa aceea.

Versetele 79 la 80

ج
 أَمْ أَرْمَوْا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ
 بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

79. Oare au hotarat ei un plan? Cu adevarat, si Noi am hotarat un plan.
80. Sau socotesc ei ca Noi nu auzim ceea ce ascund si sfaturile lor tainice? Ba da, iar trimisii Nostri sunt langa ei si scriu.

Allah Preainaltul spune: oare necredinciosii care resping cu incapatanare Adevarul au hotarat un plan? Adica au urzit aceasta uneltire impotriva Adevarului si a celui care l-a adus, pentru a-l respinge prin argumentele false si amagitoare pe care le infatiseaza? „Cu adevarat, si Noi am hotarat un plan”, adica Noi hotaram si luam masuri mai puternice decat planul lor, care le vor zadarnici uneltirile si le vor face fara efect. Aceasta se refera la mijloacele si dovezile pe care Allah le-a pus la indemana pentru sprijinirea Adevarului si infrangerea falsului. Allah spune: „Ba Noi izbim falsul cu Adevarul, iar el ii zdrobeste capul...”

„Sau socotesc ei”, din nestiinta si nedreptatea lor, „ca Noi nu auzim ceea ce ascund”, gandurile pe care nu le rostesc, ci le ascund in inimi, „si sfaturile lor tainice”, adica discutiile lor ascunse, cand isi vorbesc unii altora in soapta? Oare de aceea indraznesc sa savarseasca pacate, socotind ca nu vor exista urmari si nicio rasplata pentru ceea ce au ascuns?

Allah le-a raspuns: „Ba da”, adica Noi cunoastem ceea ce ascund si sfaturile lor tainice, „iar trimisii Nostri”, ingerii cei nobili, „sunt langa ei si scriu” tot ceea ce savarsesc. Insemnarea este pastrata ca dovada impotriva lor atunci cand vor veni in Ziua Invierii. Ei vor gasi de fata tot ceea ce au facut, iar Domnul tau nu va nedreptati pe nimeni.

Versetele 81 la 89

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبْدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ يَحْضُوا
 وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ

ج
وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾
وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾
وَقِيلَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

81. Spune: „Daca Cel Milostiv ar avea un fiu, eu as fi primul dintre adoratori.” 82. Slava Domnului cerurilor si al pamantului, Domnul Tronului, mai presus de ceea ce Ii atribuie ei! 83. Lasa-i sa se cufunde in vorbarie desarta si sa se joace, pana cand vor intalni Ziua lor care le-a fost fagaduita. 84. El este Cel care este Dumnezeu in cer si Dumnezeu pe pamant si El este Inteleptul, Atotstiutorul. 85. Bindecuvantat este Cel Caruia Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului si a ceea ce se afla intre ele! La El se afla stiinta Ceasului si la El veti fi adusi inapoi. 86. Cei pe care ei ii cheama in afara Lui nu au putere de mijlocire, afara de cei care marturisesc Adevarul si cunosc. 87. Daca ii intrebi cine i-a creat, ei vor spune negresit: „Allah.” Atunci cum de sunt abatuti? 88. Si spusa sa: „O, Domnul meu! Cu adevarat, acestia sunt oameni care nu cred.” 89. Asadar indeparteaza-te de ei si spune: „Pace!” Curand vor sti.

Allah spune: spune, o, Trimis nobil, celor care Ii atribuie lui Allah un fiu, desi El este Unul, Unicul, Cel de care toate depind, care nu Si-a luat sotie ori fiu si nimic nu este asemenea Lui: „Daca Cel Milostiv ar avea un fiu, eu as fi primul dintre adoratori”, adica as fi primul care l-ar adora pe acel fiu, fiindca el ar fi o parte din tatal sau, iar eu sunt primul dintre oameni care se supune lucrurilor iubite de Allah. Insa eu sunt primul care respinge aceasta pretentie si cel mai staruitor in tagaduirea ei; astfel se cunoaste ca ea este falsa.

Acesta este un argument puternic pentru cei care cunosc adevarata stare a Trimisilor. Este cunoscut ca ei sunt cei mai desavarsiti dintre oameni, cei dintai care primesc, urmeaza si desavarsesc orice bine si cei dintai care resping, condamna si se indeparteaza de orice rau. Daca Cel Milostiv ar fi avut un fiu si acest lucru ar fi fost adevarat, Muhammad ibn 'Abdullah, bindecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, cel mai bun dintre Trimisi, ar fi fost primul care l-ar fi adorat, iar asociatorii nu i-ar fi luat-o inainte.

Este posibil ca sensul versetului sa fie: daca Cel Milostiv ar avea un fiu, eu as fi primul care L-ar adora pe Allah, iar din adorarea lui Allah face parte afirmarea a ceea ce El a afirmat si tagaduirea a ceea ce El a tagaduit. Aceasta este o adorare prin cuvânt ce tine de crez. Daca acel lucru ar fi cu adevarat real, eu as fi primul care l-ar confirma. Astfel se cunoaste ca pretentia asociatorilor este falsa si stricata, atat din punct de vedere rational, cat si al textelor revelate.

„Slava Domnului cerurilor si al pamantului, Domnul Tronului, mai presus de ceea ce Ii atribuie ei” dintre asociat, sprijinitor, ajutor, copil si alte lucruri pe care asociatorii I le atribuie.

„Lasa-i sa se cufunde in vorbarie desarta si sa se joace”, adica lasa-i sa se afunde in fals si sa se joace cu ceea ce nu duce la niciun folos. Stiintele pe care le dobandesc le vatama si nu le folosesc, fiindca ei cauta cunoastinte prin care sa respinga Adevarul si ceea ce au adus Trimisii, iar faptele lor sunt un joc nebunesc ce nu curata sufletele si nu rodeste cunoastere. De aceea El ii avertizeaza asupra unei parti din ceea ce ii asteapta in Ziua Invierii: „pana cand vor intalni Ziua lor care le-a fost fagaduita”. Atunci vor cunoaste ce au castigat prin stradanii lor: pierzania vesnica si pedeapsa necurmata.

Allah Preainaltul vesteste ca numai El merita adorarea in ceruri si pe pamant. Toti locuitorii cerurilor si credinciosii dintre locuitorii pamantului Il adora, Il preamaresc, se supun Maretiei Sale si au nevoie de El, datorita Atributelor Sale desavarsite. „Cele sapte ceruri, pamantul si cei care se afla in ele Il preamaresc. Nu exista nimic care sa nu-L preamareasca prin lauda...” Si: „Inaintea lui Allah se prosterneaza toti cei din ceruri si de pe pamant, de voie ori fara voie...”

Allah este Singurul care merita adorarea si supunerea, spre care toate fapturile se indreapta, de voie ori fara voie. Acest sens este asemenea cuvintelor Sale: „El este Allah in ceruri si pe pamant”, adica El este Cel adorat si iubit in amandoua taramurile. Cat despre El Insusi, El este deasupra Tronului Sau, deosebit de fapturile Sale, Unic in Maretia Sa si Slavit in Desavarsirea Sa.

„Si El este Inteptul”, Cel care a creat totul potrivit intelegiunii si Si-a intemeiat Legile pe intelegiune. El nu a creat nimic fara un scop intept si nu a legiuit nimic fara un scop intept. Hotararile Sale ce tin de Voia universala, de Legea revelata si de rasplatire se intemeiaza toate pe intelegiune. El este „Atotstiutorul”: cunoaste toate lucrurile; cunoaste vorba rostita in taina si ceea ce este si mai ascuns. Nicio greutate de atom nu-I scapa in taramul de sus ori in cel de jos si nimic mai mic sau mai mare decat aceasta.

„Binecuvantat este Cel Caruia Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului si a ceea ce se afla intre ele!”, adica preainalt si preaslavit este El, caci binecuvantarile Sale sunt multe, Atributele Sale sunt sublime si Stapanirea Sa este mare. Stapanirea Sa cuprinde cerurile, pamantul si tot ceea ce este intre ele,

iar Stiinta Sa este atat de vasta, incat cunoaste lucrurile nevazute pe care nimeni dintre fapturi nu le cunoaste, niciun Profet trimis si niciun inger apropiat. De aceea El spune: „La El se afla stiinta Ceasului”; asezarea expresiei „La El” inaintea celor ce urmeaza arata exclusivitatea: nimeni in afara Lui nu cunoaste cand va veni Ceasul.¹⁶

Din desavarsirea Stapanirii Sale cuprinzatoare face parte faptul ca El carmuiesc treburile acestei lumi si ale Vietii de Apoi. De aceea spune: „si la El veti fi adusi inapoi”, adica in Viata de Apoi, apoi El va judeca intre voi potrivit Hotararilor Sale drepte.

Un alt aspect al desavarsirii Stapanirii Sale este ca nimeni dintre fapturne Sale nu stapaneste nimic, iar nimeni nu va veni sa mijloceasca la El decat cu ingaduinta Lui. „Cei pe care ei ii cheama in afara Lui nu au putere de mijlocire”, adica toti cei chemati in afara lui Allah, fie Profeti, ingeri ori altcineva, nu stapanesc mijlocirea; ei nu vor mijloci decat cu ingaduinta lui Allah si numai pentru acela de care El este multumit. De aceea spune: „afara de cei care marturisesc Adevarul si cunosc”, adica marturisesc cu vorba si cu inimile lor, cunoscand ceea ce marturisesc. Este o conditie ca marturia sa fie in Adevar, iar marturisorul sa cunoasca lucrul marturisit.

Aceasta marturie cuprinde marturisirea unicitatii lui Allah, a Profetiei si Mesajului Trimisilor Sai si a adevarului celor aduse de ei dintre chestiunile mari si mici ale religiei, temeliile crezului si Legile si hotararile. Acestia sunt cei carora le va folosi mijlocirea mijlocitorilor, vor fi izbaviti de pedeapsa lui Allah si vor dobandi Rasplata Sa.

„Daca ii intrebi cine i-a creat, ei vor spune negresit: Allah.” Cum se intorc atunci de la adorarea si sinceritatea fata de Cel pe care Il recunosc drept singurul Creator si cum ii adora pe cei despre care stiu ca nu au creat nimic? Aceasta este dintre cele mai uimitoare lucruri: sa recunoasca unicitatea lui Allah in Stapanire, apoi sa-I atribuie asociati in adorare. Recunoasterea unicitatii lui Allah in Stapanire le cere sa recunoasca unicitatea Lui in adorare. Aceasta este una dintre cele mai mari dovezi ale falsitatii asocierii. De aceea spune: „Atunci cum de sunt abatuti?”, adica cum sunt indepartati si intorsi de la adorarea Lui singur?

„Si cuvantul lui” este legat de cuvintele „La El se afla stiinta Ceasului”, adica la El se afla si cunoasterea spuselor Trimisului. Este vorba despre Trimis, plangandu-se Domnului sau de tagaduirea poporului sau si mahnindu-se din pricina ei: „O, Domnul meu! Cu adevarat, acestia sunt oameni care nu cred.”

¹⁶ Nota editiei arabe: manuscrisul B are „Cel care singur cunoaste multe dintre lucrurile nevazute”. In manuscrisul A, autorul a taiat cuvintele „multe dintre”; textul de baza urmeaza aceasta corectura.

Allah îi cunoaste spusa și starea și are putere să-i pedepsească îndată, însă El este Bland cu robii Sai și le dă răgaz, ca poate se vor întoarce și se vor căi.

De aceea îi spune Trimisului Sau: „Asadar îndepartează-te de ei”, rabdă raul pe care ți-l fac prin vorbe și fapte și iartă-i, „și spune: Pace!”, adică nu le arată decât purtarea pasnică, purtarea oamenilor înzestrați cu minte și pricepere față de cei neștiutori. Allah spune despre robii Sai drepti că, atunci când neștiutorii li se adresează potrivit neștiinței lor, „ei spun: Pace”.

Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, s-a supus Poruncii Domnului sau și a întâmpinat cu iertare și răbdare vorbele și faptele prin care poporul sau îl vătămă. Nu le-a răspuns decât purtându-se frumos cu ei și vorbindu-le cu bunătate. Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra celui caruia Allah i-a daruit această purtare aleasă, pe care l-a ridicat deasupra locuitorilor pământului și ai cerului și caruia i-a daruit un rang mai înalt decât stelele Orionului.

„Curând vor ști”, adică urmarile pacatelor lor și sfârșitul nelegiuirii lor.

S-a încheiat talcuirea Surei az-Zukhruf. Lui Allah îi aparțin lauda și recunoștința.

Sura ad Dukhan

VERSETELE 1 LA 59

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 16

حَمْدٌ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا
مُنذِرِينَ ﴿٣﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾ رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٧﴾ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾ فَارْتَقِبْ
يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾ يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١١﴾ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى
وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾
إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ
الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنْتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

1. Ha. Mim. 2. Pe Cartea cea limpede! 3. Cu adevarat, Noi am pogorat-o intr-o noapte binecuvantata; cu adevarat, Noi am fost Avertizatori. 4. In ea este hotarat orice lucru randuit cu intelepciune, 5. printr-o porunca de la Noi. Cu adevarat, Noi am trimis Mesageri, 6. ca milostivire de la Domnul tau. Cu adevarat, El este Auzitorul, Atotstiutorul, 7. Domnul cerurilor si al pamantului si a ceea ce se afla intre ele, daca sunteti dintre cei convinsi. 8. Nu exista alta divinitate demna de adorare in afara Lui. El da viata si da moarte; El este Domnul vostru si Domnul stramosilor vostri. 9. Insa ei se afla in

indoiiala, jucandu-se. 10. Asadar asteapta Ziua cand cerul va aduce un fum vadit, 11. care ii va invalui pe oameni: „Aceasta este o pedeapsa dureroasa! 12. Doamne, indeparteaza de la noi pedeapsa; cu adevarat, vom crede!” 13. Cum sa ia ei aminte acum, cand le-a venit un Trimis care a lamurit, 14. iar apoi s-au intors de la el si au spus: „Este invatat de altul, este nebun!” 15. Cu adevarat, Noi vom indeparta pedeapsa pentru putin timp, dar voi va veti intoarce. 16. In Ziua cand ii vom apuca prin lovitura cea mare, cu adevarat, Ne vom razbuna.

„Pe Cartea cea limpede!” Acesta este un juramant prin Coran cu privire la Coran. Allah jura pe Cartea cea limpede, care lamureste tot ceea ce trebuie lamurit, aratand ca a pogorat-o „intr-o noapte binecuvantata”, adica o noapte in care se afla mult bine si multa binecuvantare: Laylat al-Qadr, care este mai buna decat o mie de luni. Astfel El a pogorat cele mai bune cuvinte in cea mai buna dintre nopti, catre cel mai ales dintre fapturi, in limba arabilor nobili, pentru a-i avertiza pe cei invaluiti de nestiinta si coplesiti de nenorocire, astfel incat sa fie luminati, sa se calauzeasca prin ea si sa o urmeze, dobandind mult bine in aceasta lume si in Viata de Apoi. De aceea spune: „cu adevarat, Noi am fost Avertizatori”.

„In ea”, adica in noaptea aleasa in care a fost pogorat Coranul, „este hotarat orice lucru randuit cu intelepciune”: fiecare lucru ce tine de Hotararea dumnezeiasca si de Legea revelata, pe care Allah l-a hotarat, este deosebit, lamurit si scris.

Aceasta scriere si deosebire care au loc in Laylat al-Qadr reprezinta una dintre scrierile in care lucrurile sunt consemnate si deosebite. Ea corespunde Cartii dintai, in care Allah a scris cele randuite fapturilor, durata vietii lor, mijloacele lor de trai, faptele si starile lor.

Allah a insarcinat, de asemenea, ingeri sa scrie ceea ce i se va intampla robului cand se afla in pantecele mamei sale. Apoi, dupa ce vine in aceasta lume, El randuieste fiecaruia scribi nobili care ii scriu si ii pastreaza faptele, iar in Laylat al-Qadr hotaraste ceea ce se va petrece in anul urmator. Toate acestea tin de desavarsirea Stiintei si Intelepciunii Sale si de grija, ocrotirea si atentia desavarsita a lui Allah fata de fapturile Sale.

„Printr-o porunca de la Noi”, adica aceasta porunca inteleapta vine de la Noi. „Cu adevarat, Noi am trimis Mesageri” si am pogorat Cartile, iar Mesagerii au transmis poruncile Celui care i-a trimis si au vestit Hotararile Sale.

„Ca milostivire de la Domnul tau”, adica trimiterea Mesagerilor si pogorarea Cartilor, dintre care cea mai buna este Coranul, reprezinta o milostivire a Domnului oamenilor fata de oameni. Allah nu le-a daruit robilor Sai o milostivire mai mare decat calauzirea lor prin Carti si Mesageri. Orice bine pe

care il dobandesc in aceasta lume si in Viata de Apoi vine din aceasta si datorita ei.

„Cu adevarat, El este Auzitorul, Atotstiutorul”, adica aude toate glasurile si cunoaste toate lucrurile, vazute si nevazute. El a stiut ca oamenii au nevoie de Mesagerii si Cartile Sale, astfel ca a avut mila de ei, le-a daruit acestea si i-a binecuvantat prin ele. Lui Allah Preainaltul li apartin lauda, recunostinta si bunavointa.

„Domnul cerurilor si al pamantului si a ceea ce se afla intre ele”, adica Creatorul si Carmuitorul tuturor acestora, care le carmuiește dupa cum vointe, „daca sunteti dintre cei convinsi”, adica daca stiti aceasta cu certitudine. Atunci sa stiti ca Domnul tuturor fapturilor este Dumnezeuul lor adevarat. De aceea spune: „Nu exista alta divinitate demna de adorare in afara Lui”, adica nimeni nu merita adorarea in afara Fetei Sale.

„El da viata si da moarte”, adica El singur stapaneste viata si moartea si va va aduna dupa moartea voastra, apoi va va rasplati dupa faptele voastre: daca sunt bune, urmare va fi buna, iar daca sunt rele, urmare va fi rea. „El este Domnul vostru si Domnul stramosilor vostri”, adica Domnul celor dintai si al celor de pe urma, care ii ingrijeste, le daruiește binecuvantari si ii fereste de rele.

Dupa ce a afirmat Stapanirea si Dumnezeirea Sa intr-un chip care statornicește certitudinea deplina si alunga indoiala, Allah vesteste ca cei care nu cred, in pofida tuturor acestor dovezi limpezi, „se afla in indoiala, jucandu-se”, adica sunt cufundati in indoiala si nedumerire, nepasatori fata de scopul pentru care au fost creati. Preocuparea cu falsul, care nu le aduce decat vatamare, i-a abatut.

„Asadar asteapta”, adica asteapta sa vina asupra lor pedeapsa, caci ea s-a apropiat si timpul ei a sosit, „Ziua cand cerul va aduce un fum vadit, care ii va invalui pe oameni”. Fumul ii va cuprinde pe toti si li se va spune: „Aceasta este o pedeapsa dureroasa!”

Talcuirea acestui fum a fost diferita. S-a spus ca este fumul care ii va invalui pe oameni cand Focul se va apropia de nelegiuiti in Ziua Invierii si ca Allah ii avertizeaza aici asupra pedepsei Zilei Invierii, poruncindu-i Profetului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa astepte venirea acelei Zile asupra lor.

Aceasta talcuire este sprijinita de felul Coranului de a-i avertiza pe necredinciosi si a le da ragaz, de a le atrage atentia asupra acelei Zile si a pedepselor ei si de a-i mangaia pe Trimis si pe credinciosi, spunandu-le sa astepte si sa priveasca ce li se va intampla celor care ii vatama. Ea este sprijinita si de cuvintele lui Allah din acest pasaj: „Cum sa ia ei aminte acum,

cand le-a venit un Trimis care a lamurit?” Aceasta li se va spune necredinciosilor in Ziua Invierii, cand vor cere sa fie intorsi in aceasta lume si li se va spune ca timpul intoarcerii a trecut.

S-a spus si ca fumul se refera la ceea ce li s-a intamplat necredinciosilor din Quraysh cand au refuzat sa creada si s-au purtat cu trufie fata de dovada. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, s-a rugat atunci impotriva lor, spunand: „O, Allah! Ajuta-ma impotriva lor, triminand asupra lor sapte ani de foamete asemenea celor sapte ani ai lui Yusuf.” Allah a trimis asupra lor o foamete cumplita, pana cand au ajuns sa manance starvuri si oase si au inceput sa vada spatiul dintre cer si pamant ca si cum ar fi fost fum. Insa nu era fum, ci urmareea foamei foarte mari.¹⁷

Potrivit acestei talcuiri, cuvintele „Ziua cand cerul va aduce un fum vadit” se refera la ceea ce li se parea ca vad, fara ca acela sa fie fum adevarat.

Aceasta stare a continuat pana cand i-au cerut Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa aiba mila de ei si sa-L cheme pe Allah pentru ei, cerandu-I sa-i izbaveasca. El L-a chemat pe Domnul sau, iar Allah i-a izbavit. Potrivit acestei talcuiri, in versetul „Cu adevarat, Noi vom indeparta pedeapsa pentru putin timp, dar voi va veti intoarce”, Allah vesteste ca o va abate de la ei si ii avertizeaza ca se vor intoarce la trufie si necredinta. El a vestit ca aceasta se va intampla, iar lucrul s-a petrecut intocmai. A vestit si ca ii va pedepsi printr-o lovitura puternica. Talcuitorii au spus ca aceasta a fost batalia de la Badr. Insa aceasta opinie prezinta o slabiciune vadita.

S-a mai spus ca acesta este unul dintre semnele Ceasului si ca, la sfarsitul vremurilor, va veni un fum care va taia rasuflarea oamenilor, iar credinciosii vor fi atinsi de el ca de o urma de fum.

Prima opinie este cea corecta.¹⁸ Este posibil ca toate cele pomenite in cuvintele: „Asadar asteapta Ziua cand cerul va aduce un fum vadit, care ii va invalui pe oameni: Aceasta este o pedeapsa dureroasa! Doamne, indeparteaza de la noi pedeapsa; cu adevarat, vom crede! Cum sa ia ei aminte acum, cand le-a venit un Trimis care a lamurit, iar apoi s-au intors de la el si au spus: Este invatat de altul, este nebun!” sa se petreaca in Ziua Invierii, iar cuvintele: „Cu adevarat, Noi vom indeparta pedeapsa pentru putin timp, dar voi va veti intoarce. In Ziua cand ii vom apuca prin lovitura cea mare, cu adevarat, Ne vom

¹⁷ Nota editiei arabe: relatarea de la Ibn Mas'ud este consemnata de al-Bukhari (nr. 4774 si 4821) si Muslim. Trimiterea corecta la Muslim este nr. 2798; editia araba tipareste nr. 2797.

¹⁸ Nota editiei arabe: Ibn Kathir arata ca mai multi dintre predecesori au fost de acord cu interpretarea lui Ibn Mas'ud potrivit careia fumul trecuse deja: Mujahid, Abu al-'Aliyah, Ibrahim an-Nakha'i, ad-Dahhak si 'Atiyyah al-'Awfi. Aceasta a fost si alegerea lui Ibn Jarir. A se vedea Tafsir Ibn Kathir, editia ash-Sha'b, 7/233. Nota pastreaza aceasta opinie alaturi de alegerea autorului expusa in comentariu.

razbuna” sa se refere la ceea ce li s-a intamplat celor din Quraysh, asa cum s-a pomenit.

Aceste versete pot cuprinde ambele sensuri, fiindca nimic din formularea lor nu impiedica aceasta; dimpotriva, ele se potrivesc pe deplin amandurora. Aceasta este ceea ce mi se pare cel mai apropiat de adevar. Iar Allah stie cel mai bine.

Versetele 17 la 21

* وَلَقَدْ فِتْنَا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾ أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾ وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَنِ مُبِينٍ ﴿١٩﴾ وَإِنِّي عِزَّتُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعَزُّ لُونِ ﴿٢١﴾

17. Cu adevarat, Noi am incercat inaintea lor poporul lui Faraon, cand a venit la ei un Trimis nobil: 18. „Dati-mi-i pe robii lui Allah! Cu adevarat, eu sunt pentru voi un Trimis demn de incredere. 19. Nu va ridicati cu trufie impotriva lui Allah! Cu adevarat, eu va aduc o dovada limpede. 20. Cu adevarat, eu caut adapost la Domnul meu si Domnul vostru, ca sa nu ma ucideti cu pietre. 21. Iar daca nu credeti in mine, atunci lasati-ma in pace.”

Dupa ce a pomenit respingerea celor care nu au crezut in Trimisul Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, Allah Preainaltul arata ca ei au avut un precedent printre necredinciosii de odinioara. El pomeneste istorisirea lor cu Musa si felul in care i-a pedepsit, pentru a-i opri pe acesti necredinciosi din Quraysh de la ceea ce savarseau.

„Cu adevarat, Noi am incercat inaintea lor poporul lui Faraon”, adica i-am pus la incercare trimitandu-l la ei pe Trimisul Nostru Musa ibn 'Imran, Trimisul nobil care avea un caracter si o purtare sublime, cum nu se gaseau la altii.

El le-a spus: „Dati-mi-i pe robii lui Allah!”, adica i-a spus lui Faraon si capetenilor sale: dati-mi-i pe robii lui Allah, Fiii lui Israil. Cu alte cuvinte, lasati-i sa plece, eliberati-i din chin si incetati sa va purtati rau cu ei, fiindca ei sunt poporul meu si cel mai bun neam al vremii lor. Voi i-ati nedreptatit si i-ati inrobit fara drept; lasati-i deci liberi ca sa-L adore pe Domnul lor.

„Cu adevarat, eu sunt pentru voi un Trimis demn de incredere”, adica un Trimis de la Domnul lumilor, credincios scopului pentru care m-a trimis. Nu va

ascund nimic din mesaj, nu adaug nimic la el si nu scad nimic din el. Aceasta cere supunerea deplina fata de acest Trimis.

„Nu va ridicati cu trufie impotriva lui Allah”, refuzand sa-L adorati ori purtandu-va tiranic fata de robii lui Allah, „Cu adevarat, eu va aduc o dovada limpede”, adica un argument vadit: minunile uluitoare si semnele covarsitoare pe care le-a adus. Ei l-au tagaduit si erau pe punctul sa-l omoare, asa ca el a cautat adapost la Allah de raul lor: „Cu adevarat, eu caut adapost la Domnul meu si Domnul vostru, ca sa nu ma ucideti cu pietre”, in cel mai rau chip de ucidere.

„Iar daca nu credeti in mine, atunci lasati-ma in pace.” Aveti trei alegeri: fie sa credeti in mine - iar aceasta este ceea ce doresc pentru voi -, fie, daca nu faceti aceasta, sa ma lasati in pace, fara sa fiti cu mine ori impotriva mea, si sa nu ma vatamati. Insa ei nu au ales niciuna dintre acestea, ci au continuat sa I se impotriveasca lui Allah cu incapatanare, sa se lupte cu Profetul Sau Musa si au refuzat sa-i elibereze poporul, pe Fiii lui Israil.

Versetele 22 la 29

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِبْعَادَى لَيْلًا إِنَّكُمْ
مُتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾ وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوا
مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا
فَكَفَّهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ
السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿٢٩﴾

22. Atunci el L-a chemat pe Domnul sau: „Cu adevarat, acestia sunt oameni nelegiuiti.” 23. „Porneste noaptea cu robii Mei; cu adevarat, veti fi urmariti. 24. Lasa marea despicata, caci ei sunt o ostire ce va fi inecata.” 25. Cate gradini si izvoare au lasat ei in urma, 26. ogoare si locuri minunate, 27. si o viata imbelsugata in care se desfatau! 28. Asa a fost, iar Noi le-am dat mostenire altui popor. 29. Nici cerul si nici pamantul nu au plans pentru ei si nu li s-a dat ragaz.

„Atunci el L-a chemat pe Domnul sau: Cu adevarat, acestia sunt oameni nelegiuiti”, adica au savarsit nelegiuirea care cere grabirea pedepsei. Musa a descris astfel starea lor; aceasta era o rugaciune impotriva lor rostita indirect, prin descrierea lor drept nelegiuiti, iar aceasta este mai elocventa decat o rugaciune rostita pe fata impotriva lor. Este asemenea versetului in care Musa

spune despre sine: „O, Domnul meu! Cu adevarat, eu am nevoie de orice bine pe care mi-l vei pogori.”

Allah i-a poruncit sa plece noaptea cu robii Sai si l-a vestit ca Faraon si poporul lui ii vor urmari. „Lasa marea despicata”, adica las-o asa cum este. Cand Musa i-a scos noaptea pe Fiii lui Israil, asa cum ii poruncise Allah, Faraon i-a urmarit. Allah i-a poruncit lui Musa sa loveasca marea; el a lovit-o, iar ea s-a despartit in douasprezece drumuri, intre care apa s-a ridicat asemenea unor munti uriasi. Musa si poporul sau au mers pe acele drumuri.

Cand au iesit din mare, Allah i-a poruncit sa o lase despicata, adica sa o lase asa cum era, pentru ca Faraon si ostile lui sa-i urmareasca: „caci ei sunt o ostire ce va fi inecata”. Cand tot poporul lui Musa a iesit din mare, iar oamenii lui Faraon au intrat in ea, Allah a poruncit marii sa se inchida peste ei si i-a inecat pe toti, fara exceptie.¹⁹

Ei au lasat in urma tot ceea ce ii desfata in viata acestei lumi, iar Allah i-a facut pe Fiii lui Israil, pe care ei ii inrobisera, sa le mosteneasca. De aceea spune: „Cate gradini si izvoare au lasat ei in urma, ogoare si locuri minunate, si o viata imbelsugata in care se desfatau! Asa a fost, iar Noi le-am dat mostenire altui popor”, adica binecuvantarile pomenite. Allah spune in alta parte: „Asa a fost, iar Noi le-am dat mostenire Fiilor lui Israil.”

„Nici cerul si nici pamantul nu au plans pentru ei”, adica atunci cand Allah i-a nimicit si i-a starpit, nici cerurile, nici pamantul nu au plans pentru ei. Nimeni nu s-a mahnit pentru ei si nimanui nu i-a parut rau de pierderea lor. Dimpotriva, toti s-au bucurat de nimicirea lor, chiar si cerurile si pamantul, fiindca ei nu lasasera in urma decat fapte rusinoase, care au adus asupra lor blestemul si ura tuturor lumilor. „Si nu li s-a dat ragaz”, adica pedeapsa nu le-a fost amanata, ci i-a lovit indata.

¹⁹ Nota editiei engleze, dupa an-Nasafi: dupa trecere, Musa a vrut sa loveasca din nou marea cu toiagul, ca apele sa se inchida. Allah i-a poruncit sa o lase asa, pentru ca Faraon si ostirea sa sa intre, apoi apele sa se inchida asupra lor si sa-i inece.

Versetele 30 la 33

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ
عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾
وَأَتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

30. Cu adevarat, Noi i-am izbavit pe Fiii lui Israil de chinul injositor, 31. de la Faraon. Cu adevarat, el era trufas si dintre cei care intreceau masura. 32. Noi i-am ales, in cunostinta de cauza, mai presus de toate lumile. 33. Si le-am dat semne in care se afla o incercare vadita.

Apoi Allah Preainaltul le aminteste Fiilor lui Israil binecuvantarile Sale: „Cu adevarat, Noi i-am izbavit pe Fiii lui Israil de chinul injositor” pe care il indurau „de la Faraon”, cand acesta le ucidea fiii si le lasa femeile in viata.

„Cu adevarat, el era trufas”, adica se purta cu trufie pe pamant fara niciun drept, „si dintre cei care intreceau masura”, depasind cu indrazneala Hotarele lui Allah si incalcandu-le.

„Noi i-am ales”, adica i-am selectat, „in cunostinta de cauza”, stiind ca meritau acea virtute, „mai presus de toate lumile”, adica deasupra tuturor neamurilor din vremea lor si deasupra celor de dinainte si de dupa ei, pana cand Allah a adus comunitatea lui Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Aceasta a intrecut toate celelalte neamuri, iar Allah a facut-o cel mai bun neam scos pentru oameni si a binecuvantat-o cu virtuti pe care nu le-a daruit altora.

„Si le-am dat”, Fiilor lui Israil, „semne”, adica semne uluitoare si minuni vadite, „in care se afla o incercare vadita”. Noi i-am incercat daruindu-le mult bine, binecuvantari limpezi de la Noi si dovezi impotriva lor, care aratau adevarul celor aduse de Profetul lor Musa.

Versetele 34 la 37

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
 بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ
 تَبَعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

34. Cu adevarat, acestia spun: **35.** „Nu exista decat prima noastra moarte si nu vom fi inviati. **36.** Aduceti-i inapoi pe parintii nostri, daca spuneti adevarul!” **37.** Oare sunt ei mai buni sau poporul lui Tubba' si cei de dinaintea lor? Noi i-am nimicit; cu adevarat, ei au fost nelegiuiti.

„Cu adevarat, acestia”, adica necredinciosii care socotesc invierea putin probabila, „spun: Nu exista decat prima noastra moarte si nu vom fi inviati”, adica nu exista decat viata acestei lumi; nu exista inviere, nici Paradis si nici Foc.

Apoi, purtandu-se cu indrazneala fata de Domnul lor si cautand sa-L puna in neputinta, au spus: „Aduceti-i inapoi pe parintii nostri, daca spuneti adevarul!” Aceasta era una dintre cererile celor foarte incapatanati si nestiutori. Ce legatura exista intre adevarul Trimisului si readucerea parintilor lor la viata? Semnele numeroase si felurite statornicisera deja adevarul celor aduse de el.

„Oare sunt ei”, oamenii din Quraysh despre care se vorbeste aici, „mai buni sau poporul lui Tubba' si cei de dinaintea lor? Noi i-am nimicit; cu adevarat, ei au fost nelegiuiti.” Ei nu sunt mai buni decat aceia, fiindca au savarsit aceleasi fapte rele. Sa astepte deci o nimicire asemenea celei care i-a lovit pe ceilalti nelegiuiti.²⁰

²⁰ Nota editiei engleze: Tubba' era un titlu ereditar al regilor Yemenului.

Versetele 38 la 42

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا
بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾
إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

38. Noi nu am creat cerurile si pamantul si ceea ce se afla intre ele, jucandu-Ne. **39.** Nu le-am creat decat cu Adevarul, insa cei mai multi dintre ei nu stiu. **40.** Cu adevarat, Ziua Despartirii este sorocul lor al tuturor: **41.** Ziua in care niciun apropiat nu-i va folosi cu nimic altui apropiat si nu vor fi ajutati, **42.** afara de cel de care Allah va avea mila. Cu adevarat, El este Atotputernicul, Induratorul.

Allah Preainaltul vesteste desavarsirea Puterii si Intelepciunii Sale: El nu a creat cerurile si pamantul in joaca, ca pe o distractie ori fara folos. El le-a creat numai cu Adevarul; insasi crearea lor se intemeiaza pe Adevar si il cuprinde. Le-a adus in fiinta pentru ca robii sa-L adore numai pe El, fara asociat, pentru a le da porunci si interdictii si pentru a-i rasplati ori pedepsi.

„Insa cei mai multi dintre ei nu stiu” si, de aceea, nu cugeta la crearea cerurilor si a pamantului.

„Cu adevarat, Ziua Despartirii”, care este Ziua Invierii, in care Allah va judeca intre cei dintai si cei de pe urma si intre toti cei care s-au deosebit, „este sorocul lor al tuturor”, adica al tuturor fapturilor. Allah ii va aduna pe toti in Ziua aceea, ii va aduce pe ei si faptele lor si ii va rasplati pentru acele fapte.

Niciun apropiat sau ruda nu-i va folosi cu nimic altui apropiat, „si nu vor fi ajutati”, adica nu vor fi aparati de pedeapsa lui Allah, fiindca nimeni dintre fapturi nu stapaneste nimic. „Afara de cel de care Allah va avea mila. Cu adevarat, El este Atotputernicul, Induratorul.” Acestia sunt cei care vor avea folos si se vor inalta prin Milostivirea lui Allah, pentru dobandirea careia s-au straduit si au lucrat cu staruinta in aceasta lume.

Versetele 43 la 50

إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي
 الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خَذُوهُ فَأَعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ
 الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

43. Cu adevarat, pomul Zaqqum 44. va fi hrana pacatosului. 45. Asemenea metalului topit, va clocoti in pantece, 46. ca apa clocotita. 47. „Apucati-l si tarati-l in mijlocul Iadului, 48. apoi turnati-i deasupra capului apa clocotita, ca pedeapsa! 49. Gusta! Cu adevarat, tu erai cel puternic si nobil! 50. Cu adevarat, aceasta este ceea ce voi puneati la indoiala.”

Dupa ce a pomenit Ziua Invierii si a aratat ca in acea Zi va judeca intre robii Sai, Allah vesteste ca ei vor fi impartiti in doua grupuri: un grup in Paradis si celalalt in Foc. Cei din urma sunt pacatosii care au savarsit fapte de necredinta si neascultare.

Cu adevarat, hrana lor va fi „pomul Zaqqum”, cel mai rau si mai cumplit dintre copaci. Hrana provenita din el este „asemenea metalului topit”, adica asemenea puroiului urat mirositor, cu miros si gust respingator si foarte fierbinte. Ea „va clocoti in pantece, ca apa clocotita”.

Celui pedeapsa i se va spune: „Gusta!”, adica gusta pedeapsa dureroasa, „Cu adevarat, tu erai cel puternic si nobil!”, asa cum pretindeai: te socoteai puternic si aparat de pedeapsa lui Allah si credeai ca esti nobil inaintea lui Allah si ca nicio pedeapsa nu te va atinge. Insa astazi ti se va arata limpede ca esti umilit, neinsemnat si lipsit de orice valoare.

„Cu adevarat, aceasta”, adica pedeapsa cea mare, „este ceea ce voi puneati la indoiala”. Acum, insa, aveti despre ea certitudine deplina.

Versetele 51 la 59

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ
 سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾
 يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَلَكَهٖ ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ
 الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضَلًّا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
 الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُم
 مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

51. Cu adevarat, cei evlaviosi vor fi intr-un loc sigur, 52. in gradini si printre izvoare, 53. imbracati in matase subtire si brocart, fata in fata. 54. Asa va fi; si Noi ii vom insoti cu hurii cu ochi mari si frumosi. 55. Acolo vor cere din orice soi de fructe, in siguranta. 56. Ei nu vor gusta acolo moartea, in afara de prima moarte, iar El ii va feri de pedeapsa Iadului, 57. ca Har de la Domnul tau. Aceasta este izbanda cea mare. 58. Cu adevarat, Noi l-am facut usor in limba ta, pentru ca ei sa ia aminte. 59. Asadar asteapta; cu adevarat, si ei asteapta.

Aceasta este rasplata celor evlaviosi, care s-au temut de Allah, de Mania si de Pedeapsa Lui, ferindu-se de pacate si savarsind fapte de ascultare. Fiind feriti de Mania si Pedeapsa dumnezeiasca, se confirma ca vor dobandi Multumirea lui Allah si rasplata cea mare, in locuri umbrite de multi copaci si fructe, printre izvoare curgatoare si rauri care curg pe sub ei si pe care le fac sa tasneasca dupa voie, in gradinile desfatarii.

Gradinile sunt descrise ca avand toate soiurile de desfatare, desavarsite din toate privintele si neatinse de nimic neplacut. Vesmintele lor vor fi din matase verde, matase subtire si brocart, asa cum vor dori.

„Fata in fata”, cu inimile si fetele lor, in odihna desavarsita, liniste, iubire, buna insotire si cea mai frumoasa purtare.

„Asa va fi”, adica va exista fericire si desfatare desavarsita, „si Noi ii vom insoti cu hurii cu ochi mari si frumosi”, adica femeii frumoase, a caror frumuseti uimeste si copleseste privirea, cu ochi mari si frumosi.

„Acolo”, adica in Paradis, „vor cere din orice soi de fructe”, atat dintre cele care au nume in aceasta lume, cat si dintre cele care nu au nici nume, nici asemanare aici. Ei vor cere orice fel si soi de fructe, iar acestea le vor fi aduse

indata, fara osteneala, „in siguranta”, adica vor fi in siguranta ca ele nu se vor sfarsi, feriti de orice vatamare, de tot ceea ce le-ar putea tulbura fericirea, de izgonirea din Paradis si de moarte.

De aceea Allah spune: „Ei nu vor gusta acolo moartea, in afara de prima moarte”, adica in Paradis nu exista deloc moarte. Daca acolo ar exista o moarte care ar putea fi exceptata, nu ar fi fost exceptata prima moarte, cea din viata lumeasca. Astfel, ei vor dobandi tot ceea ce iubesc si doresc.

„Iar El ii va feri de pedeapsa Iadului, ca Har de la Domnul tau”, adica dobandirea desfatarii si izbavirea de pedeapsa vor avea loc prin Harul si Bunatatea lui Allah fata de ei. El este Cel care le-a inlesnit faptele drepte prin care vor dobandi binele in Viata de Apoi si le va darui mai mult decat ar merita prin faptele lor.

„Aceasta este izbanda cea mare.” Ce izbanda ar putea fi mai mare decat dobandirea Multumirii lui Allah si a Paradisului Sau si izbavirea de Pedeapsa si Mania Lui?

„Cu adevarat, Noi l-am facut usor in limba ta”, adica l-am inlesnit in limba ta, cea mai elocventa si mai aleasa dintre limbi, iar cuvintele si sensurile sale au fost facute usoare, „pentru ca ei sa ia aminte” la ceea ce le foloseste si sa savarseasca acel lucru si la ceea ce le vatama si sa se fereasca de el.

„Asadar asteapta”, adica asteapta binele si victoria fagaduite de Domnul tau, „cu adevarat, si ei asteapta” ceea ce va veni asupra lor din pedeapsa. Cat de mare este deosebirea dintre cele doua asteptari! Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si cei care il urmeaza asteapta binele in aceasta lume si in Viata de Apoi, pe cand cei care li se impotrivesc asteapta raul in aceasta lume si in Viata de Apoi.

S-a incheiat talcuirea Surei ad-Dukhan. Lui Allah Ii apartin lauda si recunostinta.

Sura al Jathiyah

VERSETELE 1 LA 37

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 11

حَم ۞ ١ ۞ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۞ ٢ ۞ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۞ ٣ ۞ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ
يُوقِنُونَ ۞ ٤ ۞ وَآخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ
فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۞ ٥ ۞
تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ
يُؤْمِنُونَ ۞ ٦ ۞ وَيَلْ لَّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ۞ ٧ ۞ يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ
مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۞ ٨ ۞ وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا
شَيْئًا أَخَذَهَا هُزُوًا أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۞ ٩ ۞ مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا
يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۞ ١٠ ۞ هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ
أَلِيمٍ ۞ ١١ ۞

1. Ha. Mim. 2. Pogorarea Cartii este de la Allah, Atotputernicul, Intelteptul. 3. Cu adevarat, in ceruri si pe pamant sunt semne pentru credinciosi. 4. In crearea voastra si in vietuitoarele pe care El le raspandeste sunt semne pentru un popor care este convins. 5. Si in alternarea noptii si a zilei, in mijloacele de trai pe care Allah le pogoara din cer si prin care da viata pamantului dupa moartea lui si in schimbarea vanturilor sunt semne pentru un popor care

pricepe. 6. Acestea sunt versetele lui Allah, pe care ti le recitam cu Adevarul. In ce cuvânt vor crede ei după Allah și versetele Sale? 7. Vai fiecarui mincinos pacatos, 8. care aude versetele lui Allah recitate înaintea lui, apoi staruie cu trufie, ca și cum nu le-ar fi auzit! Vesteste-i o pedeapsa dureroasă. 9. Iar când afla ceva dintre versetele Noastre, le ia de batjocura. Acestia vor avea parte de o pedeapsa umilitoare. 10. Înaintea lor se afla Gheena; nimic din ceea ce au agonisit nu le va fi de folos și nici cei pe care i-au luat drept aliați în afara lui Allah. Ei vor avea parte de o pedeapsă cumplită. 11. Acesta este o Calauzire, iar cei care nu cred în versetele Domnului lor vor avea parte de o pedeapsă dureroasă și cumplită.

Allah Preainaltul vesteste aici, poruncind în chip implicit preamarirea Coranului și grija față de el, ca el este „pogorarea de la Allah”, Cel adorat, pentru Insusirile desavarsirii cu care este descris și pentru binecuvantarile pe care numai El le daruiește. Lui îi aparțin Puterea desavarsită și Intelpciunea deplină.

Apoi Allah întărește aceasta prin pomenirea semnelor din zări și din suflete: crearea cerurilor și a pământului, vietățile pe care le-a răspândit în ele, foloasele pe care le-a așezat în ele și apa pe care o pogoara, prin care da viața țărilor și robilor. Toate acestea sunt semne și dovezi limpezi ale adevărului acestui Coran mareț, ale temeiniciei intelpciunii și hotărârilor pe care le cuprinde și ale Desavarsirii lui Allah Preainaltul; ele arată, de asemenea, învierea și readucerea la viață.

Apoi, în privința folosirii semnelor Sale și a lipsei de folosire a lor, Allah îi împarte pe oameni în două categorii. Prima se folosește de ele, cugeta asupra lor și trage învățăminte, iar astfel se înalță. Acestia sunt cei care cred în Allah, în ingerii Sai, în Cartile Sale, în Trimisii Sai și în Ziua de Apoi cu o credință deplină, ajunsă la treapta certitudinii; prin aceasta sporesc în chibzuință, bună judecată și știință.

A două categorie aude semnele lui Allah recitate în așa fel încât dovada este statornicită împotriva ei, dar apoi se întoarce cu trufie, ca și cum nu le-ar fi auzit. Semnele nu i-au curățit inima, iar trufia față de ele i-a sporit nelegiuirea. Când afla ceva dintre semnele lui Allah, le ia în batjocura.

Allah îl amenință pe un asemenea om cu pierzania: „Vai fiecarui mincinos pacatos”, adică celui mincinos în vorbele sale și pacatos în faptele sale. El vesteste că acestia vor avea parte de o pedeapsă dureroasă și că „înaintea lor se afla Gheena”, iar ea este îndejunsă ca pedeapsă aspră. „Nimic din ceea ce au agonisit” dintre averi „nu le va fi de folos și nici cei pe care i-au luat drept aliați în afara lui Allah”, cautând sprijinul lor. Acestia îi vor parasi atunci când vor avea cea mai mare nevoie de ei.

Dupa ce a aratat semnele Sale coranice si semnele vazute si a aratat ca oamenii se impart in doua categorii in privinta lor, Allah vesteste ca acest Coran, care cheama la aceste teluri inalte, este calauzire. El spune: „Acesta este o Calauzire”. Aceasta este o descriere generala a intregului Coran, caci el calauzeste la cunoasterea lui Allah prin Insusirile Sale sfinte si faptele Sale vrednice de lauda; calauzeste la cunoasterea Trimisilor Sai, a aliatilor si a dusmanilor acestora, aratandu-le insusirile; calauzeste la faptele drepte si indeamna la ele, arata faptele rele si le interzice si lamureste rasplata faptelor, atat in aceasta lume, cat si in Viata de Apoi. Cei calauziti urmeaza indrumarea sa si astfel izbandesc si dobandesc fericirea.

„Iar cei care nu cred in versetele Domnului lor”, desi ele sunt hotaratoare si limpezi si nu le respinge decat cel care merge foarte departe in nedreptate si depaseste orice hotar, „vor avea parte de o pedeapsa dureroasa si cumplita”.

Versetele 12 la 13

* اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

12. Allah este Cel care v-a supus marea, pentru ca corabiile sa pluteasca pe ea din Porunca Sa, pentru ca voi sa cautati din Harul Sau si pentru ca voi sa fiti recunoscatori. 13. El v-a supus tot ceea ce se afla in ceruri si tot ceea ce se afla pe pamant; toate sunt de la El. Cu adevarat, in acestea sunt semne pentru oamenii care cugeta.

Allah Preainaltul vesteste despre Harul si Bunatatea Sa fata de robii Sai: El le-a supus marea, pentru ca navele si corabiile sa pluteasca pe ea din Porunca Sa si prin inlesnirea Lui, „pentru ca voi sa cautati din Harul Sau”, urmarind felurile soiuri de negot si castig.

„Si pentru ca voi sa fiti recunoscatori” fata de Allah, caci daca Ii multumiti, El va va spori binecuvantarile si va va rasplati din belsug pentru recunostinta voastra.

„El v-a supus tot ceea ce se afla in ceruri si tot ceea ce se afla pe pamant; toate sunt de la El”, adica prin Harul si Bunatatea Sa. Aici intra corpurile ceresti si pamantul si tot ceea ce a asezat Allah in ele: soarele, luna, stelele fixe si planetele; toate soiurile de animale, copaci si fructe; toate felurile de metale

si minerale; si alte lucruri pregatite pentru folosul fiilor lui Adam si pentru implinirea nevoilor lor.

Aceasta cere ca ei sa-si dea toata silinta sa multumeasca pentru binecuvantarile Lui si sa cugete adanc asupra semnelor si intelepciunii Sale. De aceea Allah spune: „Cu adevarat, in acestea sunt semne pentru oamenii care cugeta”.

Pe scurt, crearea si carmuirea acestor lucruri si supunerea lor in folosul oamenilor arata ca Voia lui Allah se implineste intotdeauna si dovedesc Puterea Sa desavarsita. Precizia, frumusetea alcatuirii si uimitoarea lor intocmire arata Intelepciunea si Stiinta desavarsita a lui Allah. Marimea lor uriasa si multimea lor arata vastitatea Stapanirii si Autoritatii Sale. Insusirile lor felurite si lucrurile contrare aflate in ele arata ca Allah face orice vointe.

Foloasele lor pentru interesele religioase si lumesti ale oamenilor arata vastitatea Milostivirii Sale si faptul ca Harul, Bunatatea si Grija Sa cuprind totul. Toate acestea arata ca numai El merita sa fie adorat, ca nu se cuvine ca altcineva sa fie adorat, iubit ori sa primeasca smerenia robilor si ca Trimisii Sai au spus adevarul in mesajul adus de ei. Aceasta este o dovada rationala limpede, asupra careia nu poate exista indoiala.

Versetele 14 la 15

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
تَرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

14. Spune-le celor care cred sa-i ierte pe cei care nu nadajduiesc in Zilele lui Allah, pentru ca El sa rasplateasca un neam pentru ceea ce a agonisit. 15. Cel care savarseste fapte drepte o face pentru sine, iar cel care savarseste rau o face impotriva sa; apoi la Domnul vostru veti fi adusi inapoi.

Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai credinciosi sa aiba o purtare frumoasa si sa rabde vatamarea asociatorilor care nu nadajduiesc in Zilele lui Allah, nu se tem de Razbunarea Lui si nu nadajduiesc in Rasplata Lui. Allah va rasplati fiecare neam pentru ceea ce a agonisit, iar voua, o, credinciosilor, va va darui o rasplata imbelsugata pentru credinta, ingaduinta si rabdarea voastra.

Daca ei staruie in necredinta, voua nu vi se va intampla pedeapsa aspra si rusinea care li se vor intampla lor. De aceea Allah spune: „Cel care savarseste

fapte drepte o face pentru sine, iar cel care savarseste rau o face impotriva sa; apoi la Domnul vostru veti fi adusi inapoi”.

Versetele 16 la 17

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَعَلَّيْنَاهُمْ بَيْنْتَ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

16. Cu adevarat, Noi le-am daruit Fiilor lui Israil Cartea, judecata si Profetia, i-am inzestrat cu lucruri bune si i-am ales mai presus de lumile din vremea lor. 17. Le-am daruit dovezi limpezi cu privire la Porunca, iar ei nu s-au deosebit decat dupa ce le-a venit stiinta, din pricina pizmei si nedreptatii dintre ei. Cu adevarat, Domnul tau va judeca intre ei in Ziua Invierii cu privire la cele asupra carora se deosebeau.

Allah le-a daruit Fiilor lui Israil binecuvantari pe care nu le-a daruit altora: „Cartea”, adica Tora si Evanghelia; „judecata”, prin care judecau intre oameni; si „Profetia”, prin care au fost deosebiti, caci Profetia a fost asezata in urmasii lui Ibrahim, iar cei mai multi Profeti au fost dintre Fiii lui Israil.

El „i-a inzestrat cu lucruri bune” dintre mancare, bautura si imbracaminte si a pogorat asupra lor mana si prepetelite. „Si i-a ales mai presus de lumile din vremea lor”, adica i-a ales mai presus de toate neamurile prin acele binecuvantari. Comunitatea musulmana este scoasa din sensul general, fiindca ea este cel mai bun neam ivit pentru oameni.

Contextul arata ca Fiii lui Israil au fost alesi mai presus de celelalte neamuri, in afara acestei comunitati, fiindca Allah ne istoriseste binecuvantarile prin care i-a deosebit de ceilalti. De asemenea, toate virtutile prin care Fiii lui Israil i-au intrecut pe ceilalti, precum Cartea, judecata, Profetia si celelalte binecuvantari, au fost daruite acestei comunitati, care a primit in plus multe alte virtuti. Legea Fiilor lui Israil este o parte din aceasta Lege; aceasta Carte vegheaza asupra tuturor Cartilor de dinainte, iar Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, ii confirma pe toti Trimisii.

„Le-am daruit dovezi limpezi cu privire la Porunca”, adica le-am dat Fiilor lui Israil dovezi care deosebesc Adevarul de fals, dintre lucrurile randuite de Allah pe care El le-a facut sa ajunga la ei. Aceste semne sunt minunile pe care

le-au vazut savarsindu-se prin Musa, pacea fie asupra lui. Bindecuvantarile daruite de Allah cereau ca ei sa-si implineasca indatoririle fata de ele in chip desavarsit si sa se uneasca asupra Adevarului pe care El li-l lamurise. Insa s-a intamplat contrariul: le-au intampinat in chip potrivnic indatoririi lor si s-au dezbinat tocmai in privinta a ceea ce li se poruncise sa fie uniti.

„Iar ei nu s-au deosebit decat dupa ce le-a venit stiinta”, care cerea sa nu se dezbine. Ceea ce i-a impins la dezbinare a fost nedreptatea unora fata de altii. „Cu adevarat, Domnul tau va judeca intre ei in Ziua Invierii cu privire la cele asupra carora se deosebeau”: El il va deosebi pe cel care urmeaza Adevarul de cel care urmeaza falsul si va arata daca dezbinarea fiecaruia a fost pricinuita de pofta sau de altceva.

Versetele 18 la 20

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَنُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

18. Apoi te-am asezat pe o cale limpede a Poruncii; urmeaz-o si nu urma poftele celor care nu stiu. **19.** Cu adevarat, ei nu-ti vor fi de niciun folos impotriva lui Allah. Cei nedrepti sunt aliati unii altora, iar Allah este Ocrotitorul celor evlaviosi. **20.** Acestea sunt dovezi limpezi pentru oameni, Calauzire si Milostivire pentru un neam care are certitudine.

Allah spune: ti-am randuit o cale limpede si ti-am pogorat o Lege desavarsita, care cheama la tot binele si opreste tot raul. „Urmeaz-o”, fiindca urmarea ei duce la fericire vesnica, indreptare si izbanda.

„Si nu urma poftele celor care nu stiu”, adica ale celor ale caror pofta se impotrivesc stiintei si nu sunt potrivite cu ea. Oricine doreste ceva ce se impotrivesc celor aduse de Trimis intra intre cei care nu stiu.

„Cu adevarat, ei nu-ti vor fi de niciun folos impotriva lui Allah”: daca le urmezi pofta, ei nu-ti vor aduce niciun bine si nu vor indeparta de la tine niciun rau inaintea lui Allah. Nu se cuvine sa fii de acord cu ei si sa-i iei drept aliati, caci tu si ei nu sunteti la fel; dimpotriva, cei nedrepti sunt aliati unii altora.

„Iar Allah este Ocrotitorul celor evlaviosi.” Din pricina evlaviei si ascultarii lor, El ii scoate din intunericiuri la lumina.

„Acestea”, adica acest Coran, Pomenirea inteleapta, „sunt dovezi limpezi pentru oameni”: prin el, lucrurile devin limpezi. Credinciosii se folosesc de el, sunt calauziti si dobandesc Milostivire. El este „Calauzire si Milostivire pentru un neam care are certitudine”.

Ei sunt calauziti prin el la Calea dreapta in temeliile religiei si in ramurile ei si dobandesc binele, fericirea si desfatara in aceasta lume si in Viata de Apoi, iar aceasta este Milostivire. Sufletele lor se curata, iar intelepciunea, credinta si certitudinea lor sporesc; prin el, dovada este statornicita impotriva celor care staruie in incapatanare.

Versetele 21 la 22

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مِّثْيَاهُمْ وَمِمَّا تَحْتُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

21. Oare cei care savarsesc fapte rele socotesc ca Noi ii vom face asemenea celor care cred si savarsesc fapte drepte, incat viata si moartea lor sa fie la fel? Rau judeca ei! 22. Allah a creat cerurile si pamantul cu Adevarul, pentru ca fiecare suflet sa fie rasplatit pentru ceea ce a agonisit, iar ei nu vor fi nedreptatiti.²¹

Oare cei care savarsesc multe pacate si nu-si implinesc indatoririle fata de Domnul lor socotesc ca Allah ii va face asemenea „celor care cred si savarsesc fapte drepte”, care isi implinesc indatoririle fata de Domnul lor si se feresc de lucrurile ce atrag Mania Sa, punand mereu Multumirea Lui inaintea poftelor lor?

Oare socotesc ei ca viata si moartea celor doua grupuri vor fi la fel in aceasta lume si in Viata de Apoi? Rau gandesc si rau judeca! Judecata lor se impotriveste Intelepciunii Celui mai intept dintre judecatori si Celui mai

²¹ Nota editiei engleze, dupa Ibn Ashur: Credinciosul si necredinciosul nu sunt la fel nici in viata, nici in ceasul mortii, nici dupa moarte. Necredinciosul moare fara nadejde in mila lui Allah si fara sa creada in inviere, iar el va fi pedepsit asa cum a fagaduit Allah; credinciosul moare nadajduind in mila lui Allah si crezand in inviere, iar el va primi rasplata asa cum a fagaduit Allah.

drept, se impotrivesc ratiunii sanatoase si firii drepte si este potrivnica celor pogorata in Carti si aduse de Trimisi.

Hotararea sigura este ca aceia care cred si savarsesc fapte drepte dobandesc victoria, izbanda, fericirea si rasplata in aceasta lume si in Viata de Apoi, fiecare potrivit faptelor sale bune; iar asupra celor rai se afla Mania, umilirea, pedeapsa si nenorocirea in aceasta lume si in Viata de Apoi.

„Allah a creat cerurile si pamantul cu Adevarul”, adica pe temeiul Intelepciunii, pentru ca numai El sa fie adorat, fara niciun asociat. Apoi ii va rasplati pe cei carora le-a poruncit sa-L adore si carora le-a daruit binecuvantari vazute si nevazute: I-au multumit lui Allah si au implinit ceea ce li s-a poruncit sau au fost nerecunoscatori si au meritat rasplata nerecunostintei?

Versetele 23 la 26

أَفَرَأَيْتَ مَنْ أَخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ
وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غَشْلَةً فَمِنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾
وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا نُنَادِيهِمْ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا يَنْتَوِي
كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبَوْنَا أَثَابَنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ
يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يَمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

23. L-ai vazut pe cel care si-a luat pofta drept Dumnezeu, iar Allah l-a lasat sa rataceasca in cunostinta de cauza, i-a pecetluit auzul si inima si i-a pus un val peste vedere? Cine il va calauzi dupa Allah? Oare nu luati aminte? 24. Ei spun: „Nu exista decat viata noastra din aceasta lume: murim si traim si nu ne nimiceste decat timpul.” Ei nu au nicio stiinta despre aceasta; ei doar presupun. 25. Cand li se recita versetele Noastre limpezi, singurul lor argument este sa spuna: „Aduceti-i pe stramosii nostri, daca spuneti adevarul!” 26. Spune: „Allah va da viata, apoi va face sa muriti, apoi va va aduna in Ziua Invierii, asupra careia nu exista indoiala; insa cei mai multi oameni nu stiu.”

„L-ai vazut pe cel care si-a luat pofta drept Dumnezeu?” Orice lucru pe care il pofteste il urmeaza, fie ca li place lui Allah, fie ca Il manie. „Iar Allah l-a

lasat sa rataceasca in cunostinta de cauza”, fiindca Allah stie ca pentru el calauzirea nu este potrivita si nu-i va fi de folos.

„I-a pecetluit auzul”, astfel incat sa nu auda ceea ce i-ar fi de folos, „si inima”, astfel incat sa nu inteleaga binele, „si i-a pus un val peste vedere”, care il impiedica sa priveasca Adevarul. „Cine il va calauzi dupa Allah?”, adica nimeni nu-l poate calauzi, caci Allah i-a inchis portile Calauzirii si i-a deschis portile ratacirii. Allah nu l-a nedreptatit, ci el s-a nedreptatit pe sine si a fost pricina opririi Milostivirii dumnezeiesti de la el.

„Oare nu luati aminte?” Oare nu va amintiti ceea ce va foloseste, ca sa-l cautati, si ceea ce va vatama, ca sa va feriti de el?

Cei care tagaduiesc invierea spun: „Nu exista decat viata noastra din aceasta lume: murim si traim si nu ne nimiceste decat timpul”, adica nu exista decat scurgerea obisnuita a noptilor si zilelor: unii mor, altii traiesc, iar cei care mor nu se intorc la Allah si nu sunt rasplatiti pentru faptele lor.

Aceste cuvinte izvorasc din lipsa de stiinta. „Ei nu au nicio stiinta despre aceasta; ei doar presupun”, atunci cand tagaduiesc invierea si ii resping pe Trimisii cei sinceri, fara nicio dovada sau argument, ci numai pe temeiul unor presupuneri si inchipuii lipsite de realitate.

De aceea Allah spune: „Cand li se recita versetele Noastre limpezi, singurul lor argument este sa spuna: Aduceti-i pe stramosii nostri, daca spuneti adevarul!” Aceasta este o mare indrazneala fata de Allah: ei au pus aceasta cerere si au pretins ca sinceritatea Trimisilor lui Allah ar depinde de readucerea la viata a stramosilor lor.

Chiar daca Trimisii le-ar fi adus orice semn, ei tot nu ar fi crezut, afara de cazul in care Trimisii s-ar fi supus cererii lor. Insa ei minteau: urmareau doar sa-si indreptateasca respingerea chemarii Trimisilor, nu sa caute dovada Adevarului.

Allah spune: „Spune: Allah va da viata, apoi va face sa muriti, apoi va va aduna in Ziua Invierii, asupra careia nu exista indoiala; insa cei mai multi oameni nu stiu.” Daca stiinta despre Ziua de Apoi le-ar fi patruns cu adevarat in inimi, s-ar fi straduit pentru ea si s-ar fi pregatit pentru ea.

Versetele 27 la 30

ج

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْخَسِرُ
 الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ
 تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا
 نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 فَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

27. A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului. In Ziua in care va veni Ceasul, in Ziua aceea cei care urmeaza falsul vor fi pierduti. 28. Vei vedea fiecare comunitate ingenuncheata. Fiecare comunitate va fi chemata la Cartea sa: „Astazi veti fi rasplatiti pentru ceea ce ati savarsit. 29. Aceasta Carte a Noastra vorbeste impotriva voastra cu Adevarul. Cu adevarat, Noi am pus sa se scrie ceea ce savarseati.” 30. Cat despre cei care au crezut si au savarsit fapte drepte, Domnul lor ii va face sa intre in Milostivirea Sa. Aceasta este izbanda cea limpede.

Allah Preainaltul vesteste vastitatea Stapanirii Sale si faptul ca numai El carmuieste si randuieste toate lucrurile, in orice vreme. „In Ziua in care va veni Ceasul”, cand fapturile vor fi adunate la locul Judecatii, „cei care urmeaza falsul vor fi pierduti”. Acestia sunt cei care au adus falsul pentru a inlatura Adevarul; faptele lor au fost zadarnice, fiindca s-au legat de fals. In Ziua Invierii, cand adevarata stare a lucrurilor va deveni limpede, acele fapte se vor risipi si vor fi zadarnicite; ei vor pierde rasplata si vor avea parte de pedeapsa dureroasa.

Allah descrie apoi taria si spaima Zilei Invierii, pentru a-i avertiza pe oameni si pentru ca ei sa se pregateasca: „Vei vedea fiecare comunitate ingenuncheata”, din pricina fricii si a groazei, asteptand Judecata Regelui Celui Milostiv.

„Fiecare comunitate va fi chemata la Cartea sa”, adica la Legea Profetului trimis de Allah catre ea: a urmat-o si a dobandit rasplata si izbavirea sau a neglijat-o si a ajuns la pierdere? Neamul lui Musa va fi chemat la Legea lui Musa, neamul lui 'Isa va fi chemat la Legea lui 'Isa, iar comunitatea lui Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, va fi chemata la Legea lui. Fiecare comunitate va fi chemata la Legea pe care trebuia s-o urmeze.

Acesta este unul dintre sensurile cu putinta ale versetului si este, fara indoiala, corect in sine. Se poate intelege si ca fiecare comunitate va fi chemata la registrul faptelor ei, in care au fost scrise faptele bune si rele. Fiecare om va fi rasplatit pentru ceea ce a savarsit, asa cum Allah spune: „Cel care savarseste fapte drepte o face pentru sine, iar cel care savarseste rau o face impotriva sa”. Este cu putinta ca amandoua sensurile sa fie avute in vedere.

Aceasta este aratata de cuvintele: „Aceasta Carte a Noastra vorbeste impotriva voastra cu Adevarul”, adica aceasta Carte a Noastra, pe care v-am pogorat-o, va judeca intre voi prin Adevar, care este Dreptatea. „Cu adevarat, Noi am pus sa se scrie ceea ce savarseati” se refera la registrul faptelor.

Allah arata apoi cum se va purta cu cele doua grupuri. „Cat despre cei care au crezut si au savarsit fapte drepte”, adica au avut un crez drept si si-au confirmat credinta prin fapte drepte, atat obligatorii, cat si recomandate, „Domnul lor ii va face sa intre in Milostivirea Sa”. Locul acestei Milostiviri este Paradisul, cu toate desfatările sale vesnice si viata tihnită. „Aceasta este izbanda cea limpede”, adica izbanda, izbavirea, castigul si reusita vadita; cel care le dobandeste a dobandit tot binele si a indepartat de la sine tot raul.

Versetele 31 la 37

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُلَىٰ عَلَيْهِمْ فَاستَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا
نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾ وَبَدَأَ لَهُمْ
سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾ وَقِيلَ الْيَوْمَ
نَنْسِكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ
نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَلِكُمْ بِأَنكُم اتَّخَذْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ
السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

31. Cat despre cei care nu au crezut, li se va spune: „Oare nu vi se recitau versetele Mele? Insa v-ati purtat cu trufie si ati fost oameni nelegiuiti.

32. Cand vi se spunea: Fagaduinta lui Allah este Adevar si nu exista indoiala asupra Ceasului, voi spuneati: Nu stim ce este Ceasul; nu avem decat o presupunere si nu suntem convinsi.” 33. Urmarile rele ale faptelor lor li se vor arata, iar ceea ce luau in batjocura ii va invalui. 34. Li se va spune: „Astazi va vom uita, asa cum ati uitat intalnirea cu aceasta Zi a voastra. Salasul vostru este Focul si nu veti avea niciun ajutor. 35. Aceasta este pentru ca ati luat versetele lui Allah in batjocura si v-a amagit viata acestei lumi.” Astazi nu vor fi scosi din el si nu li se va ingadui sa se indrepte. 36. Asadar lui Allah li apartine toata Lauda, Domnul cerurilor, Domnul pamantului, Domnul lumilor. 37. A Lui este Maretia in ceruri si pe pamant si El este Atotputernicul, Inteptul.

Cat despre cei care nu au crezut in Allah, li se va spune ca muștrare si dojana: „Oare nu vi se recitau versetele Mele?”, care va aratau ceea ce va era de folos si va opreau de la ceea ce va vatama? Aceasta a fost cea mai mare binecuvantare care a ajuns la voi, daca ati fi fost ajutati sa o primiti, insa v-ati purtat cu trufie, v-ati intors si nu ati crezut. Astfel ati savarsit cea mai mare vina si cea mai rea faradelege, iar astazi sunteti rasplatiti pentru ceea ce savarseati.

Ei vor fi muștrati si prin cuvintele: „Cand vi se spunea: Fagaduinta lui Allah este Adevar si nu exista indoiala asupra Ceasului, voi spuneati”, tagaduind aceasta: „Nu stim ce este Ceasul; nu avem decat o presupunere si nu suntem convinsi.” Aceasta era starea lor in viata lumeasca si atitudinea lor fata de inviere: o tagaduiau si respingeau cuvintele celui care ii vestea despre ea.

„Urmarile rele ale faptelor lor li se vor arata”, adica in Ziua Invierii li se vor arata pedepsele pentru faptele lor, „iar ceea ce luau in batjocura ii va invalui”, adica va cobori asupra lor. Pedepsa pe care o luau in ras in aceasta lume ii va lovi.

„Li se va spune: Astazi va vom uita”, adica va vom lasa in pedeapsa, „asa cum ati uitat intalnirea cu aceasta Zi a voastra”, caci rasplata este de acelasi fel cu fapta. „Salasul vostru este Focul”, adica el este locul si sfarsitul vostru, „si nu veti avea niciun ajutor” care sa va pazeasca de pedeapsa lui Allah si sa indeparteze de la voi Mania Lui.

„Aceasta”, adica pedeapsa care va loveste, este „pentru ca ati luat versetele lui Allah in batjocura”, desi ele trebuiau sa va indemne sa va dati toata silinta si sa le primiti cu bucurie, „si v-a amagit viata acestei lumi” cu podoabele, placerile si poftele ei. V-ati linistit in ea, v-ati straduit pentru ea si ati neglijat sa lucrati pentru Salasul vesnic.

„Astazi nu vor fi scosi din el si nu li se va ingadui sa se indrepte.” Nu li se va da niciun ragaz si nu vor fi trimisi inapoi in aceasta lume ca sa savarseasca fapte drepte.

„Asadar lui Allah Ii apartine toata Lauda” potrivita Maiestatii Fetei Sale si maretiei Stapanirii Sale. El este „Domnul cerurilor, Domnul pamantului, Domnul lumilor”, adica Lui Ii apartine lauda pentru Stapanirea si Grija Sa fata de toate fapturile: El le-a creat, le ingrijeste si le daruieste binecuvantari vazute si nevazute.²²

„A Lui este Maretia in ceruri si pe pamant”, adica Lui Ii apartin Maiestatea, Maretia si Slava. Lauda cuprinde preamarirea lui Allah pentru Insusirile Sale desavarsite, iubirea si cinstirea Lui, iar Maretia cuprinde slava si maiestatea Sa. Adorarea se intemeiaza pe doua lucruri: iubirea lui Allah si smerenia inaintea Lui. Amandoua izvorasc din cunoasterea Insusirilor Sale vrednice de lauda, a Maiestatii si Maretiei Sale.

El este „Atotputernicul”, Cel care supune toate lucrurile, si „Inteleptul”, Cel care aseaza fiecare lucru la locul sau. El nu legiuiește nimic decat cu Intelepciune si pentru un folos si nu creeaza nimic decat pentru un scop intelept si folositor.

S-a incheiat talcuirea Surei al-Jathiyah. Lui Allah Ii apartin Lauda, Harul si Bunatatea.

²² Nota editiei arabe: Manuscrisul B are aici „potrivita Maiestatii Sale si maretiei Stapanirii Sale”; textul principal mentioneaza explicit „Maiestatea Fetei Sale”.

Juzul 26

Sura al Ahqaf

VERSETELE 1 LA 35

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذَرُوا
مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

1. Ha. Mim. 2. Pogorarea Cartii este de la Allah, Atotputernicul, Inteleptul.
3. Noi nu am creat cerurile si pamantul si ceea ce se afla intre ele decat cu Adevarul si pentru un soroc hotarat. Insa cei care nu cred se intorc de la ceea ce li s-a vestit.

Aceasta este Lauda adusa de Allah Preainaltul Cartii Sale maretite si preamarirea ei; totodata, in aceasta se afla indrumarea robilor sa se calauzeasca prin lumina ei, sa cugete asupra versetelor ei si sa scoata la iveala comorile ei.

Dupa ce a pomenit pogorarea Cartii Sale, care cuprinde porunci si interdictii, Allah pomeneste crearea cerurilor si a pamantului, reunind astfel Creatia si Porunca: „Cu adevarat, ale Lui sunt Creatia si Porunca.” Este asemenea cuvintelor Sale: „Allah este Cel care a creat sapte ceruri si tot atatea pamanturi. Porunca Lui coboara printre ele...” si: „El ii pogoara pe ingeri cu Revelatia din Porunca Sa asupra cui voieste dintre robii Sai: Avertizati ca nu exista alta divinitate in afara de Mine, asadar temeti-va de Mine. El a creat cerurile si pamantul cu Adevarul...”

Allah este Cel care i-a creat pe cei raspunzatori, le-a creat salasurile si le-a supus tot ceea ce se afla in ceruri si pe pamant. Apoi le-a trimis Trimisi, le-a

pogorat Cartile, le-a dat porunci si interdictii si i-a vestit ca aceasta lume este taramul faptelor, locul de trecere al celor care lucreaza, nu un salas in care sa ramana pentru totdeauna.

Ei vor trece din ea la Salasul statornic si vesnic si vor gasi acolo rasplata deplina pentru faptele savarsite aici. Allah a statornicit dovezile care arata acel Salas si i-a facut sa guste in aceasta lume cate ceva din rasplata si pedeapsa, pentru a-i indemna sa caute ceea ce iubesc si sa fuga de ceea ce se tem.

De aceea spune: „Noi nu am creat cerurile si pamantul si ceea ce se afla intre ele decat cu Adevarul”, adica nu le-am creat fara rost si in zadar, ci pentru ca oamenii sa cunoasca Maretia Creatorului lor si sa afle dovezi despre Insusirile Sale desavarsite si pentru ca ei sa stie ca Acela care a creat cele doua taramuri, in ciuda vastitatii lor, este in stare sa-i creeze din nou dupa moarte, ca sa-i rasplateasca. Crearea cerurilor si a pamantului si dainuirea lor sunt randuite pana la „un soroc hotarat”.

Dupa ce le-a vestit aceasta - iar El este Cel mai sincer dintre vorbitori -, a statornicit Dovada si a luminat Calea, Allah vesteste ca, in pofida acestui fapt, unii oameni staruie sa se intoarca de la Adevar si de la chemarea Trimisilor: „Insa cei care nu cred se intorc de la ceea ce li s-a vestit”.

Cat despre cei care cred, atunci cand au cunoscut Adevarul, au raspuns Poruncilor Domnului lor, au primit Adevarul si s-au supus cu smerenie si preamarire. Astfel au dobandit tot binele si tot raul a fost indepartat de la ei.

Versetele 4 la 6

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتُنُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ﴿٥﴾ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾

4. Spune: „Spuneti-mi despre cei pe care ii chemati in afara lui Allah! Aratati-mi ce au creat ei pe pamant! Sau au ei vreo parte in ceruri? Aduceti-mi o Carte de dinaintea acesteia sau vreo urma de stiinta, daca spuneti adevarul!”

5. Cine este mai ratacit decat cel care cheama in afara lui Allah pe aceia care nu-i vor raspunde pana in Ziua Invierii si care nici nu stiu ca sunt chemati?

6. Cand oamenii vor fi adunati, ei le vor fi dusmani si vor tagadui adorarea lor.

Spune-le celor care li asociaza lui Allah, in adorare, idoli si rivali ce nu au puterea de a aduce folos ori vatamare, de a da moartea, de a da viata ori de a invia - spune-le, aratand neputinta idolilor lor si faptul ca acestia nu merita nimic din adorare: „Spuneti-mi despre cei pe care ii chemati in afara lui Allah! Aratati-mi ce au creat ei pe pamant! Sau au ei vreo parte in ceruri?”

Au creat ei vreunul dintre corpurile ceresti ori dintre fapturile pamantului? Au creat muntii? Au facut raurile sa curga? Au raspandit animalele pe pamant? Au facut copacii sa creasca? Au ajutat la crearea vreunuia dintre aceste lucruri?

Nu au facut nimic din acestea, dupa propria lor marturisire, cu atat mai mult dupa marturisirea altora. Aceasta este o dovada rationala hotaratoare ca adorarea oricui in afara lui Allah este zadarnica.

Nu exista nici vreo dovada revelata. „Aduceti-mi o Carte de dinaintea acesteia”, adica o Carte care sa cheme la asocierea altora lui Allah, „sau vreo urma de stiinta” mostenita de la Trimisi, care sa porunceasca asa ceva.

Este cunoscut ca ei sunt neputinciosi sa aduca de la vreun Trimis o asemenea dovada. Dimpotriva, stim cu certitudine ca toti Trimisii au chemat la afirmarea Unicitatii Domnului lor si au interzis asocierea altora Lui. Aceasta este cea mai mare stiinta transmisa de la ei. Allah spune: „Noi am trimis la fiecare neam un Trimis: Adorati-L numai pe Allah si feriti-va de taghut!” Iar fiecare Trimis a spus poporului sau: „Adorati-L pe Allah; nu aveti alta divinitate in afara Lui.”

Astfel se cunoaste ca argumentul asociatorilor nu se sprijina pe vreo dovada sau marturie, ci pe inchipuiri false, pareri stricate si rationamente corupte. Zadarnicia lui se vede si din cercetarea istorisirilor lor, a stiintei si faptelor lor si a starii celor pe care si-au irosit vietile adorandu-i: le-a folosit acest lucru cu ceva in aceasta lume ori in Viata de Apoi?

De aceea Allah spune: „Cine este mai ratacit decat cel care cheama in afara lui Allah pe aceia care nu-i vor raspunde pana in Ziua Invierii?”, adica in toata vremea sederii sale pe pamant. Ei nu-i aduc nici macar folosul cat greutatea unui atom „si nici nu stiu ca sunt chemati”: nu aud si nu raspund niciunei chemari.

Asa sunt in aceasta lume, iar in Ziua Invierii vor tagadui asocierea lor cu Allah. „Cand oamenii vor fi adunati, ei le vor fi dusmani”: se vor blestema si se vor lepada unii de altii, iar cei chemati „vor tagadui adorarea lor”.

Versetele 7 la 10

وَإِذَا نُتِلَى عَلَيْهِمْ ءَايَتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ
 مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
 هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ
 الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرَىٰ مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ
 إِنِ اتَّبَعُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ
 مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِ ۖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ ۖ فَأَمِّنَ
 وَاسْتَكَبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

7. Cand li se recita versetele Noastre limpezi, cei care nu cred spun despre Adevar, dupa ce a venit la ei: „Aceasta este o vrajitorie vadita!” 8. Sau spun ei: „El l-a nascocit”? Spune: „Daca l-am nascocit, voi nu puteti face nimic pentru mine impotriva lui Allah. El stie mai bine ceea ce spuneti despre el. El este de ajuns ca Martor intre mine si voi si El este Atoateiertatorul, Induratorul.” 9. Spune: „Eu nu sunt primul dintre Trimisi si nu stiu ce se va face cu mine ori cu voi. Eu nu urmez decat ceea ce imi este revelat si nu sunt decat un prevenitor limpede.” 10. Spune: „Spuneti-mi: daca el este de la Allah, iar voi nu credeti in el, desi un martor dintre Fiii lui Israil a marturisit despre unul asemenea lui, a crezut, iar voi v-ati purtat cu trufie? Cu adevarat, Allah nu calauzeste neamul celor nedrepti.”

Atunci cand versetele limpezi ale lui Allah le sunt recitate necredinciosilor in asa fel incat indoiala nu mai este cu putinta, aceasta nu le foloseste, ci doar statorniceste dovada impotriva lor. Ei spun, nascocind despre Adevar dupa ce a venit la ei: „Aceasta este o vrajitorie vadita”, adica o vrajitorie limpede, asupra careia nu exista indoiala.

Aceasta inseamna rasturnarea faptelor, insa nu este inselat prin ea decat cel slab la minte. Deosebirea dintre Adevarul adus de Trimis si vrajitorie este mai mare decat distanta dintre cer si pamant.

Cum ar putea fi asemanat Adevarul, care s-a inaltat mai presus de sferile ceresti si a carui lumina intrece lumina soarelui, sprijinit de dovezile din univers si din suflute si recunoscut si primit cu supunere de oamenii cu vedere launtrica si minte coapta, cu falsul vrajitoriei, care nu vine decat de la un

nedrept ratat, rau la inima si rau in fapte? Vrajitoria i se potriveste unui asemenea om si este pe masura starii lui. Nu este aceasta decat o inselatorie?

„Sau spun ei: El l-a nascocit?”, adica Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a nascocit acest Coran si el nu este de la Allah? „Spune” catre ei: „Daca l-am nascocit”, Allah are putere asupra mea, cunoaste ceea ce spuneti despre el; de ce nu m-a pedepsit pentru nascocirea pe care mi-o atribuiti?

Daca Allah ar voi sa-mi faca rau sau sa aiba Milostivire fata de mine, voi nu puteti face nimic pentru mine impotriva Lui. „El este de ajuns ca Martor intre mine si voi.” Daca as fi mintit asupra Lui, m-ar fi apucat de mana dreapta si m-ar fi pedepsit cu o pedeapsa vazuta de toti, caci aceasta ar fi cea mai rea nascocire, daca as pune cu adevarat asupra Lui o minciuna.

Apoi, in pofida incapatanarii si a impotrivirii lor fata de Adevar, Allah ii cheama la cainta: „Si El este Atoateiertatorul, Induratorul”. Asadar caiti-va si parasiti ceea ce faceti; El va va ierta pacatele, va avea Milostivire fata de voi, va va calauzi la tot binele si va va darui o rasplata mare.

„Spune: Eu nu sunt primul dintre Trimisi”, adica nu sunt primul Trimis venit la voi, ca voi sa socotiti neobisnuita Trimiterea mea si stranie chemarea mea. Au fost inaintea mea Trimisi si Profeti a caror chemare a fost asemenea chemarii mele; atunci de ce va impotriviti Mesajului meu?

„Si nu stiu ce se va face cu mine ori cu voi.” Sunt doar un om si nu stapanesc nimic; Allah este Cel care ma carmuieste pe mine si va carmuieste pe voi si El va judeca intre noi. Nu aduc nimic de la mine. „Eu nu urmez decat ceea ce imi este revelat si nu sunt decat un prevenitor limpede.” Daca primiti Mesajul meu si raspundeti chemarii mele, acesta este binele vostru in aceasta lume si in Viata de Apoi; iar daca il respingeti, socoteala voastra este la Allah. Eu v-am avertizat, iar cel care a avertizat si-a implinit indatorirea si nu mai poate fi invinuit.

„Spune: Spuneti-mi: daca el este de la Allah, iar voi nu credeti in el, desi un martor dintre Fiii lui Israil a marturisit despre unul asemenea lui, a crezut, iar voi v-ati purtat cu trufie?” Adica spuneti-mi: daca acest Coran este de la Allah, iar cei calauziti dintre oamenii Cartii marturisesc adevarul lui, avand stiinta prin care il recunosc, cred in el si sunt calauziti, astfel incat vestirile Profetilor si ale urmasilor lor alesi se confirma unele pe altele, iar voi, cei nestiutori si nechibzuiti, va purtati cu trufie fata de urmarea lui, poate fi aceasta altceva decat cea mai mare nedreptate si cea mai rea necredinta?

„Cu adevarat, Allah nu calauzeste neamul celor nedrepti.” Din nedreptate face parte trufia fata de urmarea Adevarului dupa ce el a ajuns la indemana.

Versetele 11 la 12

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمَنْ قَبْلَهُ كَتَبْتُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

11. Cei care nu cred le spun celor care cred: „Daca el ar fi fost un bine, ei nu ne-ar fi luat-o inainte spre el.” Fiindca nu s-au lasat calauziti prin el, ei vor spune: „Aceasta este o minciuna veche.” 12. Inaintea lui a fost Cartea lui Musa, drept calauza si milostivire, iar aceasta este o Carte care confirma, in limba araba, pentru a-i preveni pe cei nedrepti si pentru a le aduce veste buna celor care fac bine.

Cei care resping cu incapatanare Adevarul si se impotrivesc chemarii lui spun despre credinciosi: „Daca el ar fi fost un bine, ei nu ne-ar fi luat-o inainte spre el”, adica credinciosii nu ne-ar fi intrecut in primirea lui, ci noi am fi fost primii care l-ar fi imbratisat.

Aceasta este cea mai stricata nascocire. Ce dovada exista ca semnul Adevarului ar fi ca cei care il resping trebuie sa ajunga la el inaintea credinciosilor? Sunt ei oare mai curati la inima ori mai desavarsiti la minte? Sau Calauzirea se afla in mainile lor?

Prin aceste cuvinte, ei nu faceau decat sa se mangaie pe ei insisi, asemenea celui care nu ajunge la ceva si apoi incepe sa-l defaimeze. De aceea Allah spune: „Fiindca nu s-au lasat calauziti prin el, ei vor spune: Aceasta este o minciuna veche.” Tocmai fiindca nu au fost calauziti prin Coran si au pierdut cea mai mare binecuvantare, il defaimeaza numindu-l minciuna, desi el este, fara indoiala, Adevarul si se potriveste cu Scripturile de dinaintea lui.

Dintre acestea, cea mai desavarsita si cea mai buna dupa Coran este Tora, pe care Allah i-a pogorat-o lui Musa „drept calauza si milostivire”. Fiii lui Israil au urmat-o, au fost calauziti prin ea si au dobandit binele acestei lumi si al Vietii de Apoi.

„Iar aceasta”, adica Coranul, „este o Carte” „in limba araba”, pentru ca apropierea de el si intelegerea lui sa fie usoare, „care confirma” Cartile de dinainte si marturiseste in favoarea lor prin potrivirea cu ele.

El ii „previne pe cei nedrepti”, adica pe cei care se nedreptatesc prin necredinta, nelegiuire si pacat; daca staruie in nedreptate, ii avertizeaza asupra

unei pedepse grele. Totodata le aduce veste buna celor care fac bine, adorandu-L pe Creator si purtandu-se bine cu fapturile, ca vor avea o rasplata mare in aceasta lume si in Viata de Apoi. El pomeneste faptele de care avertizeaza si faptele pentru care aduce veste buna.

Versetele 13 la 14

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

13. Cu adevarat, cei care spun: „Domnul nostru este Allah”, apoi raman statornici, nu vor avea teama si nu se vor mahni. 14. Acestia sunt oamenii Paradisului, ramanand vesnic in el, drept rasplata pentru ceea ce savarseau.

Acestia sunt cei care Il recunosc pe Domnul lor, marturisesc Unicitatea Lui si staruie in ascultarea Sa, apoi raman statornici in aceasta intreaga lor viata.

„Nu vor avea teama” fata de greutatile ce ii asteapta „si nu se vor mahni” pentru ceea ce au lasat in urma.

„Acestia sunt oamenii Paradisului”, locuitorii lui care raman vesnic acolo; ei nu vor voi sa plece din el si nu vor dori nimic in afara lui. Vor ramane in el vesnic „drept rasplata pentru ceea ce savarseau”: credinta in Allah, care cere faptele drepte in care ei au ramas statornici.

Versetele 15 la 16

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَلَدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ
 وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
 أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَلَدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ
 وَأَصْلَحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ
 الَّذِينَ تَقْبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ
 وَعَدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

15. Noi i-am poruncit omului sa se poarte frumos cu parintii sai. Mama sa l-a purtat cu greutate si l-a nascut cu greutate, iar purtarea si intarcarea lui sunt treizeci de luni. Cand ajunge la puterea deplina si ajunge la patruzeci de ani, el spune: „O, Domnul meu! Insufla-mi sa fiu recunoscator pentru binecuvantarea Ta pe care ai revarsat-o asupra mea si asupra parintilor mei, sa savarsesc fapte drepte de care Tu esti multumit si indreapta-mi urmasii! Cu adevarat, eu ma caiesc catre Tine si sunt dintre musulmani.” 16. Acestia sunt cei de la care Noi primim cele mai bune fapte pe care le-au savarsit si ale caror fapte rele le trecem cu vederea, printre oamenii Paradisului. Aceasta este Fagaduinta adevarata care le-a fost facuta.

Din Bunatatea Sa fata de robi si din pretuirea pe care o acorda parintilor, Allah le porunceste copiilor sa se poarte frumos cu parintii lor: sa le vorbeasca bland si frumos, sa cheltuiasca pentru ei si sa le arate bunatate in toate celelalte chipuri.

Apoi Allah arata pricina acestei porunci, pomenind greutatile indurate de mama pentru copil: greutatea sarcinii, apoi greutatea foarte dureroasa a nasterii si apoi greutatea alaptarii si a ingrijirii copilului in acea vreme. Acestea nu dureaza o ora ori doua, ci o perioada lunga, „treizeci de luni”. Sarcina dureaza noua luni sau aproape atat, iar restul este timpul alaptarii, dupa randuiala obisnuita.

Acest verset, impreuna cu versetul „Mamele sa-si alapeze copiii doi ani intregi...”, este folosit ca dovada ca durata cea mai scurta a sarcinii este de sase luni, fiindca, daca cei doi ani de alaptare sunt scazuti din cele treizeci de luni, raman sase luni pentru sarcina.

„Cand ajunge la puterea deplina”, adica la culmea tineretii si a puterii mintii, „si ajunge la patruzeci de ani, el spune: O, Domnul meu! Insufla-mi”, adica indruma-ma si ajuta-ma, „sa fiu recunoscator pentru binecuvantarea Ta pe care ai revarsat-o asupra mea si asupra parintilor mei”, atat pentru binecuvantarile religioase, cat si pentru cele lumesti.

Recunostinta inseamna folosirea binecuvantarilor in ascultarea Celui care le-a daruit, primirea lor prin recunoasterea neputintei de a multumi asa cum se cuvine si stradania de a-L lauda pe Allah pentru ele. Binecuvantarea daruita parintilor este o binecuvantare pentru copiii si urmasii lor, caci acestia dobandesc negresit o parte din ea si din urmarile ei, mai ales binecuvantarea religiei. Dreptatea parintilor, intemeiata pe stiinta si fapte, este una dintre cele mai insemnate pricini ale dreptatii copiilor.

„Si sa savarsesc fapte drepte de care Tu esti multumit”, adica ajuta-ma sa savarsesc fapta care indeplineste toate conditiile de a fi dreapta si este ferita de tot ceea ce o strica. Aceasta este fapta de care Allah este multumit, pe care o primeste si pentru care daruieste rasplata.

„Si indreapta-mi urmasii!” Asa cum s-a rugat pentru indreptarea sa, el s-a rugat si pentru indreptarea urmasilor, cerandu-I lui Allah sa le indrepte starea. El a aratat ca binele adus de dreptatea copiilor se intoarce la parinti, spunand: „indreapta-mi urmasii”.

„Cu adevarat, eu ma caiesc catre Tine” de pacate si neascultare si ma intorc la ascultarea Ta, „si sunt dintre musulmani”.

„Acestia”, cei descrisi prin aceste insusiri, „sunt cei de la care Noi primim cele mai bune fapte pe care le-au savarsit”, adica faptele de ascultare, desi ei savarsesc si alte feluri de fapte, „si ale caror fapte rele le trecem cu vederea”.

Ei vor fi „printre oamenii Paradisului” si astfel vor dobandi binele si ceea ce cauta, iar raul si ceea ce urasc vor fi indepartate de la ei. „Aceasta este Fagaduinta adevarata care le-a fost facuta”, adica Fagaduinta facuta de Cel mai sincer in cuvant, care nu-Si incalca Fagaduinta.

Versetele 17 la 19

وَالَّذِي قَالَ لَوْلَايَ أَفْ لَكُمَا أَتَعَدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي
وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَحَقُّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِم
مَنْ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾

17. Dar cel care le spune parintilor sai: „Of voua! Imi fagaduiti ca voi fi scos din mormant, desi au trecut atatea neamuri inaintea mea?” Iar ei cer ajutorul lui Allah si spun: „Vai tie! Crede! Cu adevarat, Fagaduinta lui Allah este Adevar.” Insa el spune: „Acesta nu sunt decat povesti ale celor de demult.”

18. Acestia sunt cei asupra carora Cuvantul s-a implinit, impreuna cu comunitatile de djinni si oameni care au trecut inaintea lor. Cu adevarat, ei au fost pierduti.

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا^ص وَلِيُوفِيَهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

19. Fiecare va avea trepte potrivit faptelor sale, pentru ca El sa-i rasplateasca pe deplin pentru faptele lor, iar ei nu vor fi nedreptatiti.

Dupa ce a pomenit starea celui drept si bun cu parintii sai, Allah Preainaltul pomeneste starea celui neascultator fata de parinti, care este cea mai rea stare.

El le spune parintilor, atunci cand acestia il cheama la credinta in Allah si in Ziua de Apoi si il avertizeaza asupra rasplatii: „Of voua!” Chemarea parintilor este o mare binefacere si cel mai bun lucru pe care il pot face pentru copilul lor, caci il cheama la ceea ce duce la fericirea si desfatarea vesnica. Insa el le raspunde in cel mai rau chip: sa pieriti voi si ceea ce ati adus!

Apoi arata de ce socoteste invierea putin probabila si o respinge: „Imi fagaduiti ca voi fi scos” din mormant in Ziua Invierii, „desi au trecut atatea neamuri inaintea mea?” Au trecut multe neamuri necredincioase, care au urmat calea necredintei si au devenit capetenii pentru fiecare necredincios incapatanat si nestiutor.

Parintii sai „cer ajutorul lui Allah” pentru el si ii spun: „Vai tie! Crede!” Ei isi dau toata silinta sa-l calauzeasca. Din dorinta lor puternica pentru calauzirea lui, cer ajutorul lui Allah asemenea celui care se ineaca si cere cu staruinta sprijin, incerca sa-si convinga fiul si se intristeaza pentru el, cautand sa-i

lamureasca Adevarul. De aceea ii spun: „Cu adevarat, Fagaduinta lui Allah este Adevar”, apoi ii aduc toate dovezile pe care le pot aduce.

Insa fiul lor nu sporeste decat in incapatanare, respingere, trufie fata de Adevar si vorbire rea despre el. El spune: „Acestea nu sunt decat povesti ale celor de demult”, adica lucruri transmise din cartile generatiilor de odinioara; nu sunt de la Allah, iar Allah nu le-a revelat Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui.

Oricine stie ca Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, era nestiutor de carte: nu scria, nu citea si nu invatase de la nimeni. Atunci de unde ar fi invatat aceste lucruri? Si cum ar putea fapturnile sa aduca ceva asemenea acestui Coran, chiar daca s-ar sprijini unele pe altele?

„Acestia sunt cei” aflati in aceasta stare vrednica de dojana, „asupra carora Cuvantul s-a implinit”, adica asupra lor s-a implinit Cuvantul Pedepsei, „impreuna cu comunitatile de djinni si oameni care au trecut inaintea lor”: aceste comunitati staruisera in necredinta si tagaduire; astfel, acestia vor intra in multimea lor si se vor ineca in suvoiul lor. „Ei au fost pierduti”: pierderea inseamna irosirea capitalului omului, iar cand capitalul s-a pierdut, cu atat mai mult s-au pierdut castigurile. Lor le-a scapat credinta, nu au dobandit nimic din desfatere si nici nu au scapat de pedeapsa Iadului.

„Fiecare” dintre oamenii binelui si oamenii raului „va avea trepte potrivit faptelor sale”, adica fiecare potrivit treptei sale in bine sau in rau; locurile lor din Salasul de Apoi vor fi pe masura faptelor lor.

Allah ii va rasplati pe deplin pentru faptele lor, fara sa li se adauge la pacate si fara ca rasplata faptelor lor bune sa fie micșorata.

Versetul 20

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا
وَأَسْتَمْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

20. In Ziua in care cei care nu au crezut vor fi infatisati Focului, li se va spune: „V-ati risipit lucrurile bune in viata voastra lumeasca si v-ati bucurat de ele. Astazi veti fi rasplatiti cu pedeapsa umilintei, pentru ca v-ati purtat cu trufie pe pamant fara drept si pentru ca ati fost nelegiuiti.”

Allah Preainaltul vesteste despre starea necredinciosilor atunci cand vor fi infatisati Focului. Vor fi muștrati si dojeniti: „V-ati risipit lucrurile bune in

viata voastra lumeasca si v-ati bucurat de ele”. V-ati multumit cu viata lumeasca, v-ati lasat amagiti de desfatarile ei si ati fost multumiti de placerile ei. Bunurile sale v-au distras de la stradanii pentru Viata de Apoi si v-ati bucurat de ele asemenea dobitoacelor care pasc. Aceasta a fost partea voastra, in locul rasplatii Vietii de Apoi.

„Astazi veti fi rasplatiti cu pedeapsa umilintei”, adica o pedeapsa aspra, care va injoseste si va face de rusine. „Pentru ceea ce spuneati despre Allah fara adevar”: ati pus pe seama lui Allah neadevaruri, atribuind Lui si Hotararii Sale calea ratacita pe care va aflati, desi minteati. „Si pentru ca ati fost nelegiuiti”, adica v-ati ridicat cu trufie impotriva ascultarii Lui. Ei au unit vorbirea falsa cu fapta falsa, mintind asupra lui Allah prin pretentia ca El era multumit de ele, defaimand Adevarul si purtandu-se cu trufie fata de el. De aceea au fost pedepsiti cu cea mai aspra pedeapsa.²³

Versetele 21 la 26

* وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النَّذْرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ
وَمِنْ خَلْفِهِ ۖ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾
قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي
أَرَأَيْتُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا
عَارِضٌ مُمְطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تَدْمَرُ
كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ ۚ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْجَارِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَنَّا لَهُمْ فِيهَا مَكَنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَرًا وَافْتَدَا فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا اتَّفَادَتْهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٢٦﴾

²³ Nota editiei arabe: Aceasta formulare se gaseste in ambele manuscrise. Autorul citeaza aici cuvinte din al-An'am 6:93; formularea versetului al-Ahqaf 46:20 este „pentru ca v-ati purtat cu trufie pe pamant fara drept”. Textul coranic al pasajului este redat integral mai sus.

21. Pomeneste-l pe fratele neamului 'Ad, cand si-a avertizat poporul in al-Ahqaf - iar avertizatori au fost si inaintea lui, si dupa el: „Nu adorati decat pe Allah! Ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile cumplite.” 22. Ei au spus: „Ai venit sa ne abati de la dumnezeii nostri? Adu-ne pedeapsa cu care ne ameninti, daca esti dintre cei sinceri!” 23. El a spus: „Stiinta este numai la Allah. Eu va vestesc ceea cu care am fost trimis, insa vad ca sunteti un popor care se poarta cu nestiinta.” 24. Cand au vazut-o ca pe un nor indreptandu-se spre vaile lor, au spus: „Acesta este un nor care ne va aduce ploaie.” Nu! Este ceea ce ati cerut sa vina degraba: un vant in care este o pedeapsa dureroasa, 25. care nimiceste totul la porunca Domnului sau. Dimineata nu se mai vedeau decat locuintele lor. Astfel rasplatim Noi poporul nelegiuit. 26. Le daduseram o putere pe care voua nu v-am dat-o; le daduseram auz, vedere si inimi, insa auzul, vederea si inimile lor nu le-au fost de niciun folos, fiindca tagaduiau semnele lui Allah. I-a invaluit ceea ce luau in batjocura.

Allah spune: „Pomeneste-l”, aducandu-i lauda frumoasa, „pe fratele neamului 'Ad”, adica pe Hud, pacea fie asupra lui, unul dintre Trimisii nobili pe care Allah i-a cinstit prin chemarea la Religia Sa si prin indrumarea fapturilor catre El. „Cand si-a avertizat poporul”, neamul 'Ad, „in al-Ahqaf”, adica in locuintele lor cunoscute sub acest nume, intinsele tinuturi nisipoase din Yemen. „Iar avertizatori au fost si inaintea lui, si dupa el”: el nu era primul dintre ei si nici nu le era potrivnic. Le spunea: „Nu adorati decat pe Allah! Ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile cumplite.”

El le-a poruncit adorarea lui Allah, care cuprinde orice cuvant drept si orice fapta vrednica de lauda, le-a interzis asocierea si luarea unor rivali alaturi de El si i-a avertizat asupra pedepsei aspre daca nu-l vor asculta. Insa chemarea nu le-a folosit. „Ei au spus: Ai venit sa ne abati de la dumnezeii nostri?”, adica singurul tau scop si singurul lucru pe care il aduci este ca ne-ai gasit urmandu-ne dumnezeii si vrei sa ne indepartezi de ei.

„Adu-ne pedeapsa cu care ne ameninti, daca esti dintre cei sinceri!” Aceasta arata culmea nestiintei si a incapatanarii. „El a spus: Stiinta este numai la Allah”, caci in Mana Lui se afla carmuirea si cheile tuturor lucrurilor, iar El va aduce asupra voastra pedeapsa daca vointe. „Eu va vestesc ceea cu care am fost trimis”, adica nu am alta indatorire decat transmiterea limpede a Mesajului. „Insa vad ca sunteti un popor care se poarta cu nestiinta”, de aceea ati ajuns la aceasta indrazneala atat de mare.

Allah a trimis asupra lor pedeapsa cea mare, vantul care i-a nimicit. De aceea spune: „Cand au vazut-o”, adica pedeapsa, „ca pe un nor indreptandu-se spre vaile lor”, asemenea unui nor care venea spre vaile ale caror ape le udau plantele si din ale caror fantani si balti beau, „au spus”, bucurandu-se: „Acesta este un nor care ne va aduce ploaie.” Allah spune: „Nu! Este ceea ce ati cerut sa

vina degraba”, adica ceea ce ati atras asupra voastra spunand: „Adu-ne pedeapsa cu care ne ameninti, daca esti dintre cei sinceri!”

„Un vant in care este o pedeapsa dureroasa, care nimiceste totul”, adica tot ceea ce intalneste, prin puterea si nenorocirea lui. Allah l-a dezlantuit asupra lor „sapte nopti si opt zile fara intrerupere, astfel incat vedeai oamenii doborati, asemenea unor trunchiuri de palmieri goale pe dinauntru”. „La porunca Domnului sau”, adica prin ingaduinta si Voia Sa. „Dimineata nu se mai vedeau decat locuintele lor”: vitele, bunurile si ei insisi pierisera. „Astfel rasplatim Noi poporul nelegiuit”, din pricina nelegiuirii si nedreptatii lui.

Toate acestea s-au intamplat desi Allah revarsase asupra lor mari binecuvantari, pentru care nu l-au multumit si nici nu l-au pomenit. „Le daduseram o putere pe care voua nu v-am dat-o”, adica le daduseram stapanire pe pamant, sa se bucure de bunurile si placerile lui, si le daruiseram o viata destul de lunga incat cel care voia sa ia aminte sa poata lua aminte, iar cel calauzit sa primeasca povata. Am dat neamului 'Ad putere, dupa cum v-am dat si voua, cei carora va sunt adresate aceste cuvinte. Nu socotiti ca puterea primita va este rezervata doar voua si ca va va apara cu ceva de pedeapsa lui Allah; altii au avut o putere mai mare decat a voastra, dar averile, copiii si ostile lor nu le-au fost de niciun folos impotriva lui Allah. „Le daduseram auz, vedere si inimi”: nu exista vreo lipsa in auzul, vederea sau mintile lor, incat sa se poata spune ca au parasit Adevarul din nestiinta ori din neputinta de a-l cunoaste. Mintile lor nu aveau vreun cusur, insa reusita este in Mana lui Allah. „Insa auzul, vederea si inimile lor nu le-au fost de niciun folos”, nici putin, nici mult, fiindca tagaduiau semnele lui Allah, care aratau Unicitatea Sa si ca numai El trebuie adorat. „I-a invaluit ceea ce luau in batjocura”: a coborat asupra lor pedeapsa a carei venire o tagaduiau si despre care ii avertizaseră Trimisii luati de ei in batjocura.

Versetele 27 la 28

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لِيَعْلَمَ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾
فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ
إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

27. Am nimicit cetatile din jurul vostru si am infatisat semnele in felurite chipuri, pentru ca ei sa se intoarca. 28. De ce nu i-au ajutat aceia pe care ii luasera drept divinitati, apropiindu-se prin ei, in afara de Allah? Dimpotriva, ei au disparut dinaintea lor. Aceasta a fost minciuna lor si ceea ce nascocisera.

Allah ii avertizeaza pe asociatorii arabi si pe ceilalti prin nimicirea neamurilor care tagaduisesera si traiau in jurul locuintelor lor. Multe dintre acestea se aflau chiar in Peninsula Araba, precum 'Ad, Thamud si cele asemenea lor.

Allah „a infatisat semnele in felurite chipuri”, adica le-a variat sub toate aspectele, „pentru ca ei sa se intoarca” de la necredinta si tagaduire. Fiindca nu au crezut, Allah i-a apucat cu pedeapsa Celui Atotputernic, cu Putere deplina. Divinitatile pe care le chemau in afara Lui nu le-au fost de niciun folos.

De aceea spune: „De ce nu i-au ajutat aceia pe care ii luasera drept divinitati, apropiindu-se prin ei, in afara de Allah?” adica cei de care se apropiau si pe care ii adorau, nadajduind sa le fie de folos. „Dimpotriva, ei au disparut dinaintea lor”: nu le-au raspuns si nu i-au aparat. „Aceasta a fost minciuna lor si ceea ce nascocisera”, adica minciunile cu care se amageau, pretinzand ca urmau Adevarul si ca faptele lor le vor folosi; insa acestea s-au pierdut si au fost zadarnicite.

Versetele 29 la 32

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَءَامِنُوا بِهِ ۚ يَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيَجْرِمَنَّ مِن عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾

29. Cand am indreptat spre tine un grup de djinni ca sa asculte Coranul, cand au venit la el, au spus: „Ascultati in tacere!” Iar cand recitarea s-a incheiat, s-au intors la poporul lor ca avertizatori. 30. Ei au spus: „O, popor al nostru! Am auzit o Carte pogorata dupa Musa, care confirma ceea ce a fost inaintea ei, calauzind spre Adevar si spre o cale dreapta. 31. O, popor al nostru! Raspundeti celui care cheama la Allah si credeti in el; El va va ierta din pacate si va va apara de o pedeapsa dureroasa. 32. Cel care nu raspunde celui care cheama la Allah nu poate scapa de El pe pamant si nu are ocrotitori in afara de El. Acestia se afla intr-o ratacire vadita.”

Allah l-a trimis pe Trimisul Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, la toate fapturile, oameni si djinni, iar chemarea Profetiei si a Mesajului trebuia transmisa tuturor. Pe oameni ii putea chema si avertiza el insusi. Cat despre djinni, Allah i-a indreptat catre el prin Puterea Sa, trimitandu-i „un grup de djinni ca sa asculte Coranul. Cand au venit la el, au spus: Ascultati in tacere!”, adica s-au indemnat unii pe altii sa faca aceasta. „Iar cand recitarea s-a incheiat”, dupa ce o intelesesera si ea avusese inraurire asupra lor, „s-au intors la poporul lor ca avertizatori”, dorindu-le binele si statornicind dovada lui Allah impotriva lor. Allah i-a randuit ca ajutor pentru Trimisul Sau in raspandirea chemarii printre djinni.

„Ei au spus: O, popor al nostru! Am auzit o Carte pogorata dupa Musa”, fiindca Scriptura lui Musa este temelia Evangheliei si sprijinul Fiilor lui Israil in hotararile Legii; Evanghelia doar o intregeste, o desavarseste si schimba unele hotarari. „Care confirma ceea ce a fost inaintea ei, calauzind”, aceasta Carte pe care am auzit-o, „spre Adevar”, adica spre ceea ce este drept in orice lucru cautat si orice vestire, „si spre o cale dreapta”, care duce la Allah si la Paradisul Sau prin cunoasterea lui Allah, a hotararilor Sale religioase si a hotararilor rasplatirii.

Dupa ce au laudat Coranul si i-au aratat locul si rangul, i-au chemat sa creada in el: „O, popor al nostru! Raspundeti celui care cheama la Allah”, celui care cheama numai la Domnul sau, fara sa urmareasca vreun scop personal sau vreo pofta. El va cheama la Domnul vostru ca sa va rasplateasca si sa indeparteze de la voi orice rau si orice lucru neplacut. De aceea au spus: „El va va ierta din pacate si va va apara de o pedeapsa dureroasa.” Daca ii fereste de pedeapsa dureroasa, nu ramane dupa aceasta decat desfatarea. Aceasta este rasplata celui care raspunde celui ce cheama la Allah.

„Cel care nu raspunde celui care cheama la Allah nu poate scapa de El pe pamant”, fiindca Allah are Putere asupra tuturor lucrurilor: niciun fugar nu-I scapa si niciun potrivnic nu-L biruie. „Si nu are ocrotitori in afara de El. Acestia se afla intr-o ratacire vadita.” Ce ratacire ar putea fi mai mare decat a celui pe care Trimisii l-au chemat si la care au ajuns avertizarile, semnele limpezi si dovezile numeroase, dar el s-a intors de la ele si s-a purtat cu trufie?

Versetul 33

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَدِيرٍ
عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

33. Oare nu vad ei ca Allah, Cel care a creat cerurile si pamantul si nu a obosit prin crearea lor, poate sa-i readuca la viata pe cei morti? Ba da! El este cu putere peste toate.

Aceasta este o dovada a readucerii la viata dupa moarte, intemeiata pe un lucru si mai mare: El este Cel care a creat cerurile si pamantul, cu toata maretia, intinderea si desavarsirea alcatuirii lor, fara ca aceasta sa-I fie greu si fara sa oboseasca prin crearea lor. Cum L-ar putea pune in neputinta readucerea voastra la viata dupa moarte, cand El are Putere asupra tuturor lucrurilor?

Versetele 34 la 35

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ ^ط قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلَّغٌ فَهَلْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

34. In Ziua in care cei care nu au crezut vor fi infatisati Focului, li se va spune: „Oare nu este acesta Adevarul?” Ei vor spune: „Ba da, pe Domnul nostru!” El va spune: „Gustati pedeapsa pentru ca nu ati crezut!” 35. Asadar, rabda asa cum au rabdat trimisii inzestrati cu hotarare si nu cere grabirea pedepsei lor. In Ziua in care vor vedea ceea ce li s-a fagaduit, li se va parea ca nu au ramas decat un ceas dintr-o zi. Aceasta este o vestire. Oare va fi nimicuit altcineva decat poporul nelegiuit?

Allah vesteste starea cumplita a necredinciosilor cand vor fi infatisati Focului pe care il tagaduiau. Vor fi mustrati si li se va spune: „Oare nu este acesta Adevarul?”, caci sunteti acum de fata si il vedeti cu ochii vostri. „Ei vor spune: Ba da, pe Domnul nostru!” Isi vor recunoaste pacatele si minciuna lor va deveni limpede. „El va spune: Gustati pedeapsa pentru ca nu ati crezut!”, adica o pedeapsa necurmata si vesnica, dupa cum necredinta fusese o insusire statornica a voastra.

Apoi Allah ii porunceste Trimisului Sau sa rabde raul celor care il tagaduiesc si i se impotrivesc, sa continue sa-i cheme la Allah si sa urmeze rabdarea Trimisilor inzestrati cu hotarare, fruntasii fapturilor, cei cu vointa puternica si nazuinte inalte. Rabdarea lor a fost mare si certitudinea lor deplina; ei sunt cei mai vrednici sa fie luati drept pilda, sa le fie urmati pasii si sa se caute calauzire prin lumina lor. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a implinit Porunca Domnului sau si a rabdat cum nu rabdase niciun Profet inaintea lui. Potrivnicii s-au unit impotriva lui, s-au straduit cu totii sa-l opreasca din chemarea la Allah si au facut tot ce le-a stat in putinta pentru a i se impotrivi si a-l combate. Insa el a continuat sa vesteasca deschis Porunca lui Allah, sa lupte impotriva dusmanilor Sai si sa rabde raul care il atingea, pana cand Allah i-a dat putere pe pamant, a facut ca Religia Sa sa biruie toate religiile si comunitatea sa sa biruie neamurile. Binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui! „Si nu cere grabirea pedepsei lor”, adica a celor care tagaduiesc si cer grabirea pedepsei din nestiinta si nechibzuinta. Nestiinta lor sa nu te tulbure, iar cererea lor staruitoare sa nu te impinga sa-L rogi pe Allah sa le grabeasca pedeapsa, fiindca tot ceea ce va veni este aproape.

„In Ziua in care vor vedea ceea ce li s-a fagaduit, li se va parea ca nu au ramas”, in viata lumeasca, „decat un ceas dintr-o zi”. Sa nu te mahneasca desfatarea lor scurta, caci ei se indreapta spre pedeapsa cumplita. „Aceasta este o vestire”: cuvantul poate insemna ca aceasta lume, cu bunurile, poftele si placerile ei, este doar o provizie tulburata de neplaceri, care ajuta sa treaca un rastimp scurt. Sau insemna ca acest Coran mare, in care v-am dat o lamurire deplina, este o vestire indeajuns pentru voi si o provizie pentru Salasul de Apoi. Ce provizie buna, care duce la salasul desfatarii si pazeste de pedeapsa dureroasa! Este cea mai buna provizie pe care o pot lua fapturile si cea mai mare binecuvantare pe care Allah le-a daruit-o. „Oare va fi nimic”, prin pedepse, „altcineva decat poporul nelegiuit?”, adica cei in care nu este bine, care au iesit din ascultarea Domnului lor si nu au primit Adevarul adus de Trimisi. Allah i-a avertizat si le-a inlaturat orice scuza, iar ei au staruit dupa aceea in tagaduire si necredinta. Ii cerem lui Allah sa ne ocroteasca!

S-a incheiat talcuirea Surei al-Ahqaf. Lauda lui Allah, Domnul lumilor!

Sura Muhammad

VERSETELE 1 LA 38

Numita si Sura Luptei. Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 3

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلُهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالُهُمْ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ﴿٣﴾

1. Celor care nu cred si impiedica de la Calea lui Allah, El le va zadarnici faptele. 2. Iar celor care cred, savarsesc fapte drepte si cred in ceea ce i-a fost pogorat lui Muhammad - si acesta este Adevarul de la Domnul lor -, El le va sterge faptele rele si le va indrepta starea. 3. Aceasta fiindca cei care nu cred urmeaza falsul, iar cei care cred urmeaza Adevarul de la Domnul lor. Astfel le infatiseaza Allah oamenilor pildele lor.

Aceste versete cuprind rasplata credinciosilor, pedeapsa celor neascultatori, pricina fiecareia si chemarea fapturilor sa traga invataminte. „Celor care nu cred si impiedica de la Calea lui Allah”: acestia sunt capetenii necredintei si fruntasii ratacirii, care au unit necredinta in Allah si in semnele Sale cu indepartarea lor si a altora de Calea Sa, adica de credinta in cele la care au chemat Trimisii si de urmarea lor. „El le va zadarnici faptele”, adica le va face fara folos si ii va nenoroci din pricina lor. Aici intra faptele prin care au uneltit impotriva Adevarului si a aliatilor lui Allah: El a intors uneltirea impotriva lor, astfel ca nu au dobandit nimic din ceea ce urmareau. Tot aici intra faptele pentru care nadajduiau rasplata, pe care Allah le va zadarnici. Pricina este ca au urmat falsul, adica orice tel prin care nu este cautata Fata lui Allah, precum adorarea idolilor si chipurilor si faptele savarsite pentru sprijinirea falsului. Fiindca telurile au fost false, si faptele savarsite pentru ele au fost zadarnice.

Cat despre „cei care cred” in ceea ce Allah le-a pogorat Trimisilor Sai in general si lui Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, in mod deosebit, „savarsesc fapte drepte”, implinindu-si indatoririle fata de Allah si fata de robi, atat pe cele obligatorii, cat si pe cele recomandate, Allah „le va sterge faptele rele”, mici si mari. Cand pacatele le sunt sterse, ei sunt izbaviti de pedeapsa acestei lumi si a Vietii de Apoi. „Si le va indrepta starea”: le indreapta religia, viata lumeasca, inimile si faptele, le imbunatateste rasplata, sporind-o si curatind-o, si le indreapta toate starile.

Pricina este ca ei au urmat Adevarul, adica ceea ce este drept si sigur si ceea ce cuprinde acest Coran mare venit de la Domnul lor, Cel care i-a ingrijit prin binecuvantari si le-a carmuit treburile cu Blandete. El i-a crescut prin Adevar, iar ei l-au urmat si treburile lor s-au indreptat. Fiindca telul lor s-a legat de Adevarul atribuit lui Allah, Cel Vesnic, Adevarul vadit, mijlocul ales a fost drept si trainic, iar rasplata lui va dainui. „Astfel le infatiseaza Allah oamenilor pildele lor”: El le-a lamurit cine sunt oamenii binelui si oamenii raului si le-a aratat fiecarora insusirile prin care sunt cunoscuti si deosebiti, „pentru ca acela care piere sa piara dupa o dovada limpede, iar acela care traieste sa traiasca dupa o dovada limpede”.

Versetele 4 la 6

فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثْخَتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ
فَإِمَّا مَنَ بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ
لَآتَنَصَّرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن
يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيُجْزِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا
لَهُمْ ﴿٦﴾

4. Cand ii intalniti in lupta pe cei care nu cred, loviti grumazurile, pana cand ii infrangeti; apoi strangeti bine legaturile. Dupa aceea, fie ii eliberati prin bunavointa, fie pentru rascumparare, pana cand razboiul isi lasa poverile. Asa este. Daca Allah ar fi voit, S-ar fi razbunat El Insusi asupra lor, insa va pune la incercare pe unii prin altii. Celor care sunt ucisi pe Calea lui Allah, El nu le va zadarnici faptele. 5. El ii va calauzi, le va indrepta starea 6. si ii va face sa intre in Paradisul pe care li l-a facut cunoscut.

Allah ii indruma pe robii Sai spre ceea ce le aduce indreptare si biruinta asupra dusmanilor: „Cand ii intalniti in lupta pe cei care nu cred”, luptati cu

hotarare si loviti-le grumazurile pana cand ii infrangeti, le frangeti puterea si le opriti raul. Dupa ce ati facut aceasta, daca socotiti ca luarea lor in captivitate este mai potrivita si mai folositoare, „strangeti bine legaturile”, adica asigurati-va ca sunt legati bine. Aceasta este o masura de paza, pentru ca prizonierii sa nu fuga. Cand legaturile lor sunt stranse, musulmanii sunt in siguranta fata de lupta lor si de raul lor.²⁴

Odata ce sunt prizonierii vostri, aveti de ales: fie le faceti un bine, eliberandu-i fara bani si fara rascumparare, fie ii eliberati in schimbul unei rascumparari, nelasandu-i liberi pana cand isi platesc ei libertatea ori le-o platesc ai lor, cu bani sau prin eliberarea unui prizonier musulman aflat la ei. Aceasta randuiala continua „pana cand razboiul isi lasa poverile”, adica pana cand nu mai exista razboi si ajungeti la pace si armistitiu. Fiecare imprejurare isi are cuvântul potrivit si fiecare situatie hotararea ei. Cele pomenite mai sus se aplica atunci cand exista lupta si razboi. Daca intr-un rastimp nu este razboi, dintr-un motiv oarecare, atunci nu exista nici ucidere, nici luare in captivitate.

„Asa este”: aceasta este hotararea pomenita, prin care credinciosii sunt incercati prin necredinciosi, iar zilele de biruinta si infrangere se succeda intre ei. „Daca Allah ar fi voit, S-ar fi razbunat El Insusi asupra lor”, caci El are Putere asupra tuturor lucrurilor si poate face ca necredinciosii sa nu biruiasca, nicaieri, niciodata, pana cand musulmanii i-ar infrange cu totul. „Insa va pune la incercare pe unii prin altii”, pentru ca lupta sa se desfasoare, starile robilor sa se arate si cel sincer sa se deosebeasca de mincinos, iar cel care crede sa creada cu o credinta adevarata, intemeiata pe intelegere, nu pe simpla urmare a taberei biruitoare. O asemenea credinta este foarte slaba si abia daca dainuie in incercari si nenorociri.

„Celor care sunt ucisi pe Calea lui Allah” le sunt pregatite o rasplata imbelsugata si o buna recompensa. Ei sunt cei care au luptat impotriva celor cu care li s-a poruncit sa lupte, pentru ca Cuvântul lui Allah sa fie cel mai înalt. „El nu le va zadarnici faptele”, adica nu le va nimici si nu le va face fara folos, ci le va primi, le va spori si va face sa se arate roadele lor in aceasta lume si in Viata de Apoi. „El ii va calauzi” pe calea care duce la Paradis „si le va indrepta starea”, adica starea si treburile lor; rasplata lor va fi buna si desavarsita, netulburata de niciun rau. „Si ii va face sa intre in Paradisul pe care li l-a facut cunoscut”: mai intai li l-a facut cunoscut trezindu-le dorul dupa el, descriindu-li-l si aratandu-le faptele care duc la el, printre care este si faptul de a fi ucis pe Calea lui Allah. Le-a inlesnit implinirea poruncilor Sale si i-a indemnat spre

²⁴ Nota editiei arabe: Manuscrisul A, urmat in textul principal, are „lupta lor”; manuscrisul B are „fuga lor”.

ele. Apoi, cand vor intra in Paradis, le va face cunoscute locuintele si desfatările vesnice si viata tihnită pe care acestea le cuprind.

Versetele 7 la 9

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ ءَاضِلٌ أَعْمَلَهُمْ ﴿٨﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزَلَ اللَّهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ ﴿٩﴾

7. O, voi cei care credeti! Daca sprijiniti Religia lui Allah, El va va sprijini si va va intari pasii. 8. Cat despre cei care nu cred, pieire lor! El le va zadarnici faptele. 9. Aceasta fiindca au urat ceea ce a pogorat Allah, astfel El le-a facut faptele zadarnice.

Aceasta este o porunca a lui Allah catre credinciosi sa-L sprijine, implinindu-I Religia, chemand la ea si luptand impotriva dusmanilor Sai, cautand prin toate acestea Fata Lui. Daca fac astfel, El ii va sprijini si le va intari pasii, adica le va intari inimile prin rabdare, liniste si statornicie, le va da trupurilor puterea sa rabde si ii va ajuta impotriva dusmanilor. Aceasta este fagaduinta Celui Generos, care spune adevarul in fagaduintele Sale: celui care Il sprijina prin cuvinte si fapte, Ocrotitorul sau ii va da ajutor si ii va inlesni mijloacele biruintei, precum statornicia si celelalte.

Cat despre cei care nu cred in Domnul lor si sprijina falsul, ei au parte de cadere si parasire. „El le va zadarnici faptele”, adica va nimici faptele prin care uneltesc impotriva Adevarului, astfel ca uneltirea lor se va intoarce impotriva lor. Vor fi zadarnicite si faptele prin care pretind ca urmaresc Fata lui Allah. Aceasta zadarnicire si cadere se datoreaza faptului ca „au urat ceea ce a pogorat Allah”, Coranul pe care El l-a pogorat pentru indreptarea si izbanda robilor. Ei nu l-au primit, ci l-au detestat si urat; de aceea Allah le-a nimicit faptele.

Versetele 10 la 11

ج
 * أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَرُوا
 اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا ﴿١٠﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ
 الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾

10. Oare nu au calatorit ei prin tara, ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor? Allah i-a nimicit, iar necredinciosii vor avea parte de ceva asemenea. **11.** Aceasta fiindca Allah este Ocrotitorul celor care cred, iar necredinciosii nu au niciun ocrotitor.

Oare cei care il tagaduiesc pe Trimis nu calatoresc, „ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor”? Nu vor gasi pentru ei decat cel mai rau sfarsit. Oriunde ar privi, in dreapta ori in stanga, vor gasi in jurul lor neamuri care au pierit, au fost nimicite si starpite din pricina tagaduirii si a necredintei. Allah le-a nimicit averile si locuintele, ba chiar si faptele si uneltirile. Necredinciosii din orice vreme si orice loc au parte de urmari cumplite si pedepse asemenea acestora. Cat despre credinciosi, Allah ii izbaveste de pedeapsa si le daruieste o mare rasplata.

„Aceasta fiindca Allah este Ocrotitorul celor care cred”: El ii ia sub ocrotirea Milostivirii Sale, ii scoate din intunericuri la lumina si Se ingrijeste de rasplata si de biruinta lor. „Iar necredinciosii nu au niciun ocrotitor”, fiindca s-au lipsit de ocrotirea lui Allah si si-au inchis singuri calea spre Milostivirea Sa. Nu au un ocrotitor care sa-i calauzeasca pe caile pacii ori sa-i izbaveasca de pedeapsa Lui. Dimpotriva, ocrotitorii lor sunt taghutii, care ii scot de la lumina la intunericuri; acestia sunt oamenii Focului si in el vor ramane vesnic.

Versetele 12 la 14

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾
 وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتَكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ
 لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَفَرَ بِهِ سُوءَ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا
 أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾

12. Allah îi va face pe cei care cred și savarsesc fapte drepte să intre în Gradini pe sub care curg râuri. Cei care nu cred se bucura și mananca așa cum mananca vitele, iar Focul le va fi salaz. **13.** Cate cetati mai puternice decat cetatea ta, care te-a alungat, am nimicit Noi și nu au avut niciun ajutor! **14.** Oare cel care urmeaza o dovada limpede de la Domnul sau este asemenea celui caruia i s-a impodobit fapta rea și care își urmeaza poftele?

După ce Allah a pomenit că este Ocrotitorul credincioșilor, a aratat ce va face cu ei în Viata de Apoi: îi va face să intre în Grădinile pe sub care curg râuri, care uda livezile înfloritoare și copacii proaspeti, cu toate soiurile minunate și cu fiecare fruct gustos. După ce a pomenit că necredincioșii nu au niciun ocrotitor, a aratat că au fost lasați în seama lor însisi. Ei nu s-au impodobit cu însușirile demnității și ale omeniei, ci au coborat mult sub acestea, ajungând asemenea vitelor lipsite de minte și de virtute. Intreaga lor preocupare și tot telul lor sunt desfatarea cu plăcerile și poftele acestei lumi; mișcările lor vazute și launtrice se învart în jurul acestora, fara să treacă spre ceea ce aduce bine și fericire. De aceea Focul le este salaz pregatit: nu vor iesi din el și pedeapsa lui nu le va fi usurata.

Cate cetati dintre cetatile celor care tagaduiau nu erau mai puternice decat cetatea ta prin averi, copii, ajutoare, cladiri și unelte! Le-am nimicit când i-au tagaduit pe Trimisii Nostri și povetele nu le-au folosit; nu am gasit pe nimeni care să le ajute, iar puterea lor nu le-a fost de niciun folos împotriva pedepsei lui Allah. Atunci care este starea acestor oameni slabi ai cetății tale, care te-au alungat din patria ta, te-au tagaduit și ți s-au împotrivit, deși esti cel mai bun dintre Trimisi și cel mai bun dintre cei dintai și cei de pe urma? Oare nu sunt ei mai vrednici decat ceilalti de nimicare și pedeapsa, dacă Allah nu l-ar fi trimis pe Trimisul Sau cu milostivire și cu ragaz pentru fiecare necredincios și tagaduator?

Nu este egal cel care are intelegere limpede a religiei sale, prin stiinta si fapta, care cunoaste Adevarul, il urmeaza si nadajduieste ceea ce Allah le-a fagaduit oamenilor Adevarului, cu cel orb la inima, care a respins si a pierdut Adevarul si si-a urmat pofta fara calauzire de la Allah. Cu toate acestea, el socoteste ca ceea ce urmeaza este Adevarul. Cat de mare este deosebirea dintre cele doua grupuri si cat de mare departarea dintre oamenii Adevarului si oamenii ratacirii!

Versetul 15

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾

15. Pilda Paradisului fagaduit celor cu frica de Allah: in el sunt rauri cu apa care nu se strica, rauri cu lapte al carui gust nu se schimba, rauri cu vin placut celor care beau si rauri cu miere curata. In el vor avea toate roadele si iertare de la Domnul lor. Sunt ei asemenea celui care va ramane vesnic in Foc si caruia i se va da apa clocotita ce-i va sfasia maruntaiele?

Aceasta este pilda Paradisului pe care Allah l-a pregatit robilor Sai ce s-au ferit de Mania Lui si au urmat Multumirea Sa, adica infatisarea si frumoasa lui descriere. „In el sunt rauri cu apa care nu se strica”: ea nu se schimba, nu devine neplacuta, urat mirositoare, amara sau tulbure, ci este cea mai dulce si mai limpede apa, cu cel mai placut miros si cea mai gustoasa la baut. „Rauri cu lapte al carui gust nu se schimba”, prin acrire ori prin altceva. „Rauri cu vin placut celor care beau”: cel care il bea simte o mare placere, spre deosebire de vinul lumesc, al carui gust este respingator, care provoaca dureri de cap si tulbura mintea. „Si rauri cu miere curata”, curatata de ceara si de orice impuritate.

„In el vor avea toate roadele”: curmale, struguri, mere, rodii, chitre, smochine si altele fara asemanare in aceasta lume. Astfel, ceea ce iubesc si doresc le este daruit. Apoi spune: „Si iertare de la Domnul lor”, prin care ceea ce ii inspaimanta este indepartat de la ei.

Oare acestia sunt mai bine sau „cel care va ramane vesnic in Foc”, cu arsita lui cumplita si pedeapsa inmultita, si caruia i se va da „apa clocotita”, foarte fierbinte, „ce-i va sfasia maruntaiele”? Slava Celui care a facut o asemenea

deosebire intre cele doua salasuri, intre cele doua rasplati, intre cei care faptuiesc si intre faptele lor!

Versetele 16 la 17

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مَاذَا قَالَ ءَانِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾
وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾

16. Printre ei sunt unii care te asculta, insa cand ies de la tine le spun celor carora li s-a dat stiinta: „Ce a spus adineauri?” Acestia sunt cei carora Allah le-a pecetluit inimile si care isi urmeaza poftele. 17. Iar celor care urmeaza Calauzirea, El le sporeste calauzirea si le daruieste evlavia lor.

Allah spune ca printre ipocriti sunt unii care te asculta, dar ascultarea lor nu este spre primire si supunere, ci inimile lor se intorc de la ceea ce spui. De aceea spune: „Insa cand ies de la tine le spun celor carora li s-a dat stiinta”, intreband despre ceea ce ai spus si despre cele auzite, fata de care nu aveau nicio dorinta: „Ce a spus adineauri?” Aceasta este o mustrare foarte aspra la adresa lor. Daca ar fi dorit binele, si-ar fi indreptat auzul spre el, inimile lor l-ar fi cuprins si madularele lor i s-ar fi supus. Insa starea lor este tocmai potrivnica.

De aceea spune: „Acestia sunt cei carora Allah le-a pecetluit inimile”, adica le-a inchis si a zavorat caile prin care binele putea ajunge la ele, din pricina faptului ca isi urmeaza poftele, prin care nu doresc decat falsul.

Apoi arata starea celor calauziti: „Iar celor care urmeaza Calauzirea”, prin credinta, supunere si urmarele celor care li sunt placute lui Allah, „El le sporeste calauzirea”, drept recunoastere din partea Sa pentru acestea, „si le daruieste evlavie lor”, adica le inlesneste binele si ii pazeste de rau. El a pomenit astfel doua rasplati pentru cei calauziti: stiinta folositoare si fapta dreapta.

Versetul 18

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۖ فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا ۚ فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا
جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ ﴿١٨﴾

18. Oare asteapta ei altceva decat ca Ceasul sa vina pe neasteptate? Semnele lui au venit deja. Dar cum le va mai folosi aducerea-aminte cand el va veni?

Oare cei care tagaduiesc nu asteapta decat „ca Ceasul sa vina pe neasteptate”, adica deodata, fara ca ei sa-si dea seama? „Semnele lui au venit deja”, adica semnele care arata apropierea sa.

„Dar cum le va mai folosi aducerea-aminte cand el va veni?”, adica atunci cand Ceasul vine si viata lor se incheie, cum ar mai putea sa ia aminte si sa-si indrepte greselile? Aceasta ocazie a trecut, iar timpul aducerii-aminte s-a sfarsit. Traisera indeajuns pentru ca cel care voia sa ia aminte sa o poata face si le venise avertizatorul. Aici este un indemn la pregatire inainte ca moartea sa surprinda omul, fiindca moartea fiecarui om inseamna venirea Ceasului sau.

Versetul 19

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مُتَّقِلَكُمْ وَمُشَوِّكُمْ ﴿١٩﴾

19. Sa stii ca nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara de Allah si cere iertare pentru pacatul tau si pentru dreptcredinciosi si dreptcredincioase. Allah cunoaste umbletul vostru si salasul vostru.

Stiinta cere neaparat ca inima sa recunoasca si sa cunoasca sensul lucrului a carui cunoastere ii este ceruta, iar desavarsirea ei consta in fapta potrivit celor cunoscute. Aceasta stiinta poruncita de Allah, cunoasterea Unicitatii Sale, este o indatorire personala pentru fiecare om, de care nimeni nu este scutit, oricine ar fi; fiecare are neaparat nevoie de ea. Mai multe cai duc la cunoasterea faptului ca nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara de Allah.

Prima cale, si cea mai insemnata, este cugetarea asupra Numelor, Insusirilor si Faptelor Sale, care arata Desavarsirea, Maretia si Maiestatea Sa. Ele cer omului sa-si dea toata silinta in inchinarea si adorarea Domnului desavarsit, Caruia Ii apartin toata Lauda, Slava, Maiestatea si Frumusetea. A doua cale este cunoasterea faptului ca numai El creeaza si carmuieste; astfel se cunoaste ca numai El merita adorarea. A treia este cunoasterea faptului ca numai El daruieste binecuvantarile vazute si nevazute, religioase si lumesti; aceasta cere ca inima sa se lege de El, sa-L iubeasca si sa I se inchine numai Lui, fara asociat.

A patra cale este ceea ce vedem si auzim despre rasplata aliatilor Sai care afirma Unicitatea Lui, despre biruinta si binecuvantarile pe care le primesc in aceasta lume, precum si despre pedeapsa dusmanilor Sai care Ii asociaza pe altii. Acestea indeamna la cunoasterea faptului ca numai El merita intreaga adorare. A cincea este cunoasterea insusirilor idolilor si rivalilor adorati alaturi

de Allah si luati drept dumnezei: sunt nedesavarsiti sub toate aspectele si nevoiasi prin insasi fiinta lor. Nu stapanesc pentru ei insisi ori pentru adoratorii lor nici folosul, nici vatamarea, nici moartea, nici viata si nici invierea. Nu-i sprijina pe cei care ii adora si nu le folosesc nici cat greutatea unui atom, aducand un bine ori indepartand un rau. Cunoasterea acestora cere cunoasterea faptului ca nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara de Allah si ca dumnezeirea oricui altcuiva este falsa. A sasea cale este acordul tuturor Cartilor lui Allah asupra acestui adevar si marturia lor comuna in favoarea lui.

A saptea cale este marturia celor mai alesi dintre fapturi, cei mai desavarsiti in purtare, minte, judecata, dreapta intelegere si stiinta: Trimisii, Profetii si invatatii evlaviosi au marturisit Unicitatea lui Allah. A opta este multimea dovezilor asezate de Allah in zari si in suflute, care arata Unicitatea Sa in cel mai puternic chip si o vestesc prin insasi starea lor, prin finetea lucrarii Sale, intelepciunea minunata si creatia uimitoare pe care le-a pus in ele. Acestea sunt caile prin care Allah i-a chemat adesea pe oameni la adevarul ca nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara Lui, aratandu-le si repetandu-le in Cartea Sa. Cand robul cugeta chiar si numai asupra unora, dobandeste negresit cunoastere si certitudine. Cum va fi atunci cand toate se aduna, se confirma si sunt de acord, iar dovezile Unicitatii se ridica din toate partile? Credinta si cunoasterea se inradacineaza atunci in inima robului asemenea muntilor neclintiti: indoielile si inchipuirile nu le clatina, iar repetarea falsului si a argumentelor indoielnice nu face decat sa le sporeasca si sa le desavarseasca. Mai este marea dovada si lucrul de cea mai mare insemnatate: cugetarea asupra acestui Coran maret si meditarea la versetele lui. Aceasta este cea mai larga poarta spre cunoasterea Unicitatii; prin ea se dobandeste o cunoastere amanuntita si cuprinzatoare care nu poate fi dobandita prin altceva.

„Si cere iertare pentru pacatul tau”, adica cere-I lui Allah iertarea pacatului, implinind lucrurile care duc la ea: cainta, rugaciunea pentru iertare, faptele bune care sterg pacatele, parasirea pacatelor si iertarea greselilor altora. Cere iertare si „pentru dreptcredinciosi si dreptcredincioase”, fiindca, prin credinta lor, ei au drepturi asupra fiecarui musulman si fiecarei musulmane. Printre aceste drepturi se afla rugaciunea pentru ei si cererea iertarii pacatelor lor. Daca i s-a poruncit sa ceara iertare pentru ei, ceea ce cuprinde indepartarea pacatelor si a pedepselor lor, aceasta cere si sa le doreasca sincer binele, sa iubeasca pentru ei binele pe care il iubeste pentru sine, sa urasca pentru ei raul pe care il uraste pentru sine, sa le porunceasca ceea ce le foloseste si sa-i opreasca de la ceea ce ii vatama. Cere, de asemenea, sa le ierte greselile si cusururile si sa se straduiasca pentru unirea lor intr-un chip care le apropie inimile si inlatura ura dintre ei, cea care duce la dusmanie si dezbinare si le inmulteste pacatele si neascultarea.

Allah cunoaste deplin miscarile, indeletnicirile si umbletul vostru, precum si locurile in care va odihniti si salasurile voastre. Nimic din starile voastre nu-I este ascuns, iar El va va rasplati pe deplin pentru toate acestea.

Versetele 20 la 23

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ يَأْتِيَتِ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾

20. Cei care cred spun: „De ce nu este pogorata o sura?” Dar cand este pogorata o sura limpede si in ea este pomenita lupta, ii vezi pe cei in ale caror inimi este boala privind spre tine cu privirea celui cuprins de lesinul mortii. Mai potrivita pentru ei ar fi **21.** ascultarea si un cuvânt cuviincios. Iar cand treaba a fost hotarata, daca ar fi sinceri fata de Allah, ar fi mai bine pentru ei. **22.** Daca va intoarceți, oare nu este de asteptat sa raspanditi stricaciunea pe pamant si sa rupeti legaturile de rudenie? **23.** Acestia sunt cei pe care Allah i-a blestemat, i-a facut surzi si le-a orbit vederile.

„Cei care cred spun”, grabindu-se si aratand dorinta de a implini poruncile grele: „De ce nu este pogorata o sura?”, adica o sura care sa porunceasca lupta. „Dar cand este pogorata o sura limpede”, a carei implinire este obligatorie, „si in ea este pomenita lupta”, cel mai greu lucru pentru suflete, cei slabi in credinta nu raman statornici in implinirea poruncilor.

De aceea spune: „Ii vezi pe cei in ale caror inimi este boala privind spre tine cu privirea celui cuprins de lesinul mortii”, fiindca urasc aceasta porunca si le este foarte grea. Este asemenea cuvintelor Sale: „Oare nu i-ai vazut pe cei carora li s-a spus: Opriti-va mainile, impliniti rugaciunea si dati zakah? Apoi, cand li s-a poruncit lupta, o parte dintre ei se temeau de oameni asa cum se temeau de Allah ori cu o teama si mai mare.” Apoi Allah ii indeamna la ceea ce li se potriveste mai bine: „Mai potrivita pentru ei ar fi ascultarea si un cuvânt cuviincios”, adica sa implineasca porunca deja obligatorie, sa-si adune silintele

asupra ei si sa nu ceara sa li se randuiasca ceea ce le-ar fi greu. Sa se bucure de scutirea si de ingaduinta daruite de Allah!

„Iar cand treaba a fost hotarata”, adica atunci cand vine o porunca serioasa si obligatorie, „daca ar fi sinceri fata de Allah”, cerandu-I ajutorul si dandu-si toata silinta sa o implineasca, „ar fi mai bine pentru ei” decat starea lor dintai. Aceasta din mai multe pricini. Mai intai, robul este nedesavarsit sub toate aspectele si nu are putere decat daca Allah il ajuta; de aceea sa nu ceara ceva in plus fata de ceea ce are deja de implinit. Apoi, daca sufletul sau se leaga de viitor, slabeste in implinirea indatoririi prezente si a celei viitoare. In privinta prezentului, silinta lui s-a mutat de la acesta la altceva, iar fapta urmeaza silinta. In privinta viitorului, vremea lui nu soseste inainte ca avantul sa se fi stins, astfel ca nu primeste ajutor pentru a-l implini. De asemenea, robul care isi leaga nadejdile de viitor, in vreme ce este lenes fata de lucrarea prezenta, seamana cu cel care isi face dorinte si se crede sigur pe puterea sa de a implini cele ce vor veni. Este cu atat mai probabil sa fie lipsit de ajutor si sa nu faca ceea ce isi propusese si pentru care se pregatise sufleteste. Se cuvine ca robul sa-si adune grija, gandul si energia asupra clipei prezente si sa-si implineasca indatorirea potrivit puterii sale. Apoi, ori de cate ori soseste un nou timp, sa-l intampine cu energie si cu o hotarare inalta, adunata, nu imprastiata, cerand ajutorul Domnului sau. Un asemenea om este mai vrednic sa primeasca reusita si indrumare in toate treburile sale.

Apoi Allah arata starea celui care se intoarce de la ascultarea Domnului sau: el nu se indreapta spre bine, ci spre rau. „Daca va intoarceti, oare nu este de asteptat sa raspanditi stricaciunea pe pamant si sa rupeti legaturile de rudenie?” Exista doua cai: fie omul ramane statornic in ascultarea lui Allah si in implinirea poruncilor Sale, iar acolo sunt binele, dreapta indrumare si izbanda, fie se abate de la acestea si se intoarce de la ascultarea lui Allah, iar acolo nu mai ramane decat stricaciunea pe pamant prin pacate si ruperea legaturilor de rudenie.

„Acestia”, cei care au raspandit stricaciunea pe pamant si au rupt legaturile de rudenie, „sunt cei pe care Allah i-a blestemat”, indepartandu-i de Milostivirea Sa si apropiindu-i de Mania Lui. „I-a facut surzi si le-a orbit vederile”, adica i-a facut sa nu auda si sa nu vada ceea ce le foloseste. Au urechi, dar nu aud spre supunere si primire; aud doar in asa fel incat dovada lui Allah se statornicesc impotriva lor. Au ochi, dar nu vad prin ei invatamintele si semnele si nu-si indreapta atentia spre dovezi si argumente limpezi.

Versetul 24

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾

24. Oare nu cugeta ei asupra Coranului? Sau inimile lor au lacate?

Oare cei care se întorc de la Cartea lui Allah nu cugeta asupra ei și nu o cercetează așa cum se cuvine? Dacă ar cugeta, ea i-ar îndruma spre orice bine, i-ar avertiza asupra oricărui rău, le-ar umple inimile de credință și launtrul de certitudine și i-ar face să ajungă la telurile înalte și la darurile de mare pret.

Le-ar lamuri calea care duce la Allah și la Paradisul Sau, lucrurile care o desăvâresc și cele care o strică, precum și calea care duce la pedeapsa și lucrurile de care trebuie să se ferească. Le-ar face cunoscut Domnul lor, Numele, Insusirile și Bunătatea Sa, le-ar trezi dorul după răsplata imbelșugată și teama de pedeapsa cumplită.

„Sau inimile lor au lacate?“, adică sunt închise peste întoarcerea de la Adevăr, nepăsarea și împotrivirea aflate în ele și sunt zavorate, astfel încât niciun bine nu mai poate intra? Aceasta este starea lor.

Versetele 25 la 28

لَا
إِنَّ الَّذِينَ أَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَنَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

25. Celor care s-au întors pe urmele lor după ce Calauzirea li s-a făcut limpede, Diavolul le-a împodobit faptele și le-a insuflat nădejdi amăgitoare de viață lungă. 26. Aceasta fiindcă le-au spus celor care urăsc ceea ce a pogorât Allah: „Va vom asculta în unele lucruri.” Allah le cunoaște tainele. 27. Cum va fi atunci când îngerii le vor lua sufletele, lovindu-le fetele și spinările? 28. Aceasta fiindcă au urmat ceea ce îl manie pe Allah și au urât Multumirea Lui, astfel El le-a zadărnicit faptele.

Allah Preainaltul vesteste despre starea celor care se întorc de la calauzire și de la credință, înapoi, spre ratăcire și necredință. Ei nu s-au întors din pricina

vreunei dovezi care sa le fi aratat ca ratacirea este mai buna decat calauzirea, ci Diavolul le-a impodobit-o, le-a infrumusetat-o si i-a amagit cu sperante. Allah Preainaltul spune: „El le face fagaduinte si le da sperante, insa Diavolul nu le fagaduieste decat amagire.”

Aceasta s-a petrecut fiindca, dupa ce calauzirea le devenise limpede, ei s-au lepadat de ea si au respins-o. Le-au spus celor care urasc ceea ce a pogorat Allah, celor care isi arata deschis dusmania fata de Allah si de Trimisul Sau: „Va vom asculta in unele lucruri”, adica in cele care se potrivesc poftelor lor. De aceea Allah i-a pedepsit prin ratacire si prin staruinta in ceea ce ii duce la nefericire vesnica si la pedeapsa neintrerupta. „Allah cunoaste tainele lor”: de aceea i-a dat in vileag si le-a dezvaluit tainele robilor Sai credinciosi, ca acestia sa nu se lase amagiti de ei.

Cum va fi starea lor inspaimantatoare atunci cand ingerii insarcinati cu luarea sufletelor le vor smulge sufletele, lovindu-le fetele si spinarile cu maciuci grele? Ei au meritat aceasta fiindca au urmat tot ceea ce atrage Mania lui Allah - necredinta, nelegiuirea si pacatele - si au urat ceea ce Li aduce Multumirea, fara sa doreasca lucrurile care ii apropie de El. De aceea Allah le-a zadarnicit faptele, adica le-a anulat si le-a facut sa piara. Spre deosebire de ei, cei care urmeaza ceea ce Allah iubeste si urasc ceea ce Il manie primesc stergerea pacatelor si inmultirea rasplatilor.

Versetele 29 la 31

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَنَهُمْ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجْتَهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَنَّكُمْ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

29. Oare cei in ale caror inimi este boala cred ca Allah nu va scoate la iveala ura lor? **30.** Daca am voi, ti i-am arata si i-ai recunoaste dupa semnele lor; dar ii vei recunoaste negresit dupa felul vorbirii. Allah cunoaste faptele voastre. **31.** Cu siguranta va vom incerca, pana cand ii vom cunoaste pe cei dintre voi care lupta si pe cei rabdatori, si vom pune la incercare vestile despre voi.

Allah Preainaltul spune: „Oare cei in ale caror inimi este boala”, o indoiala ori o pofta care scoate inima din starea ei de sanatate si cumpatare, cred ca Allah nu va scoate la iveala resentimentele si dusmania pe care le ascund fata de Islam si de adeptii lui? O asemenea presupunere nu se potriveste cu

Intelepciunea lui Allah. El il deosebeste negresit pe cel sincer de cel mincinos prin incercari. Cel care ramane statornic si isi pastreaza credinta in fata lor este credincios cu adevarat. In schimb, cel pe care incercarile il fac sa se intoarca pe urmele sale, care nu le rabda, ci se pierde cu firea si slabeste in credinta, isi da pe fata ura din inima si isi dezvaluie ipocrizia. Aceasta este ceea ce cere Intelepciunea dumnezeiasca.

Totodata, Allah Preainaltul spune: „Daca am voi, ti i-am arata si i-ai recunoaste dupa semnele lor”, adica dupa semnele care sunt ca niste insemne pe chipurile lor. „Dar ii vei recunoaste negresit dupa felul vorbirii”: ceea ce se afla in inimile lor se va arata fara indoiala prin vorbele care le scapa. Limbile scot la iveala ceea ce cuprind inimile, binele si raul deopotri. „Allah cunoaste faptele voastre” si va va rasplati pentru ele.

Apoi Allah aminteste cea mai mare incercare prin care ii pune la incercare pe robii Sai: lupta pe Calea Lui. „Cu siguranta va vom incerca”, adica va vom pune la incercare credinta si rabdarea, „pana cand ii vom cunoaste pe cei dintre voi care lupta si pe cei rabdatori, si vom pune la incercare vestile despre voi”. Cel care implineste porunca lui Allah si lupta pe Calea Lui, sprijinindu-I religia si inaltandu-I Cuvantul, este credincios cu adevarat. Cel care se arata lenes fata de aceasta are o lipsa in credinta sa.

Versetul 32

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُ أَعْمَالُهُمْ ﴿٣٢﴾

32. Cei care nu cred, impiedica de la Calea lui Allah si se impotrivesc Trimisului, dupa ce Calauzirea le-a devenit limpede, nu-I vor aduce lui Allah nicio vatamare, iar El le va zadarnici faptele.

Aceasta este o amenintare aspra pentru cei care au unit toate felurile de rau: necredinta in Allah, impiedicarea oamenilor de la Calea lui Allah, pe care El a randuit-o ca sa duca la El, si impotrivirea fata de Trimis, dupa ce Calauzirea le-a devenit limpede. Ei i se impotrivesc si il contrazic cu buna stiinta si cu incapatanare, nu din nestiinta, abatere si ratacire. „Nu-I vor aduce lui Allah nicio vatamare”: prin aceasta nu se micsoreaza nimic din stapanirea Lui.

„Iar El le va zadarnici faptele”, adica stradanile depuse pentru sprijinirea falsitatii nu le vor aduce decat esec si pierdere. Nici faptele pentru care nadajduiesc rasplata nu vor fi primite, fiindca lipseste conditia primirii lor.

Versetul 33

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا
أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

33. O, voi cei care credeti! Ascultati de Allah si ascultati de Trimis si nu va zadarniciti faptele.

Allah Preainaltul le porunceste credinciosilor un lucru prin care treburile lor se indreapta si dobandesc fericirea religioasa si lumeasca: ascultarea de El si de Trimisul Sau in temeliile religiei si in ramurile ei. Ascultarea inseamna implinirea poruncii si ferirea de interdictie in felul cerut, cu sinceritate fata de Allah si cu urmare deplina a Trimisului.

Cuvintele „si nu va zadarniciti faptele” cuprind interdictia de a le strica dupa savarsirea lor prin reamintirea binefacerii, admiratia de sine, laudariosenie, cautarea faimei sau pacate care nimicesc faptele si le anuleaza rasplata. Ele cuprind si interdictia de a strica o fapta in timp ce este savarsita, fie prin intreruperea ei, fie prin comiterea unui lucru care o invalideaza. Toate lucrurile care invalideaza rugaciunea, postul, pelerinajul si alte acte asemenea lor intra in aceasta interdictie. Juristii deduc din acest verset ca este interzis intreruperea unui act de adorare obligatoriu si ca este dezaprobat intreruperea unui act voluntar fara un motiv care sa o impuna. Daca Allah a interzis zadarnicirea faptelor, aceasta implica porunca de a le indrepta, desavarsi si duce la capat, implinindu-le corect atat in privinta cunoasterii, cat si a practicii.

Versetele 34 la 35

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾

34. Celor care nu cred, impiedica de la Calea lui Allah si apoi mor necredinciosi, Allah nu ii va ierta. 35. Asadar, nu slabiti si nu chemati la pace cand voi sunteti mai presus; Allah este cu voi si nu va va lipsi de rasplata faptelor voastre.

Acest verset si cel din Sura al-Baqarah, „Iar cei dintre voi care se leapada de religia lor si mor necredinciosi, acelora li se vor zadarnici faptele in aceasta

lume si in Viata de Apoi” (2:217), precizeaza sensul tuturor textelor generale despre anulara faptelor prin necredinta: aceasta este conditionata de moartea in necredinta. Aici Allah spune: „Cei care nu cred” in Allah, in ingerii, Cartile si trimisii Sai si in Ziua de Apoi, „impiedica de la Calea lui Allah” prin indepartarea oamenilor de adevar, chemarea lor la falsitate si infrumusetarea acesteia, „si apoi mor necredinciosi”, fara sa se caiasca, „Allah nu ii va ierta”, nici prin mijlocire, nici in alt chip. Pedeapsa a devenit inevitabila pentru ei, rasplata le-a scapat, ramanerea vesnica in Foc li se cuvine, iar mila Celui Indurador, Mult-Iertator le-a fost inchisa. Versetul arata, de asemenea, ca daca se caiesc inainte de moarte, Allah ii iarta, Se indura de ei si ii introduce in Paradis, chiar daca si-ar fi petrecut intreaga viata in necredinta, impiedicand de la Calea Lui si savarsind pacate. Slava Celui care le-a deschis robilor Sai portile milei si nu le-a inchis nimanui cat timp este in viata si se poate cai! Slava Celui Ingaduator, care nu Se grabeste sa-i pedepseasca pe pacatosi, ci le daruieste sanatate si cele necesare traiului, de parca nu I-ar fi fost nesupusi, desi are putere asupra lor!

Apoi Allah Preainaltul spune: „Asadar, nu slabiti”, adica nu va pierdeti puterea in lupta cu dusmanii si nu lasati frica sa va stapaneasca. Rabdati, ramaneti statornici si pregatiti-va sufleteste pentru lupta si rezistenta, cautand Multumirea Domnului vostru, slujind cu sinceritate Islamul si maniindu-l pe Diavol. „Si nu chemati la pace”, cerand incetarea luptei dintre voi si dusmanii vostri din dorinta de odihna, in timp ce „voi sunteti mai presus; Allah este cu voi si nu va va lipsi de rasplata faptelor voastre”.

Fiecare dintre aceste trei lucruri cere rabdare si inlaturarea slabiciunii. Primul este ca ei sunt mai presus: au la indemana mijloacele biruintei, iar Allah le-a facut o fagaduinta adevarata. Omul slabeste atunci cand este mai umilit decat celalalt, mai putin numeros ori mai slab in pregatire, in forta launtrica sau in cea exterioara. Al doilea este ca Allah este cu ei, fiindca ei sunt credinciosi, iar Allah este alaturi de credinciosi prin ajutor, biruinta si intarire. Aceasta le interese inimile si ii indeamna sa-si infrunte dusmanii. Al treilea este ca Allah nu le micsoreaza cu nimic rasplata faptelor, ci le-o da deplin si adauga din harul Sau. Acest lucru este valabil mai ales pentru lupta pe Calea Lui: cheltuiala facuta pentru ea este rasplatita de sapte sute de ori si de multe ori peste aceasta. Allah Preainaltul spune: „Aceasta fiindca nicio sete, nicio osteneala si nicio foame nu-i atinge pe Calea lui Allah, nu pasesc in niciun loc care sa-i manie pe necredinciosi si nu dobandesc nimic impotriva vreunui dusman fara sa li se scrie pentru aceasta o fapta buna. Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac binele. Si nu cheltuiesc nimic, putin ori mult, si nu strabat nicio vale fara sa li se scrie aceasta, pentru ca Allah sa-i rasplateasca pentru cele mai bune fapte pe care le savarseau” (9:120–121). Cand omul stie ca Allah nu-i pierde fapta si

stradania, aceasta il insuflteste si il indeamna sa depuna efortul pentru care primeste rasplata. Cu atat mai mult se intampla astfel cand cele trei lucruri se aduna: ele ii dau un avant deplin. Astfel Allah ii indeamna pe robii Sai, ii insuflteste si le intareste sufltele pentru ceea ce le aduce indreptarea si izbanda.

Versetele 36 la 38

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۖ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ
أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾ إِنْ يَسْأَلْكُمْوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَضْغَنْكُمْ ﴿٣٧﴾
هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا
يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ ۗ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ ۚ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٣٨﴾

36. Viata lumeasca este numai joaca si distractie. Daca credeti si va temeti de Allah, El va va da rasplatirile voastre si nu va cere averile voastre. 37. Daca vi le-ar cere si ar starui, ati deveni zgarciti, iar El ar scoate la iveala ura voastra. 38. Iata, voi sunteti chemati sa cheltuiti pe Calea lui Allah, dar printre voi sunt unii zgarciti. Cel care este zgarcit este zgarcit numai fata de sine. Allah este Cel lipsit de orice nevoie, iar voi sunteti cei nevoiasi. Daca va intoarceti, El va va inlocui cu un alt popor, iar ei nu vor fi asemenea voua.

Allah Preainaltul ii indeamna pe robii Sai sa nu se ataseze de viata lumeasca, dezvaluindu-le adevarata ei natura: ea este joaca a trupurilor si distractie a inimilor. Robul ramane prins de avere, copii, podoabe si placeri: femei, mancare, bautura, locuinte, adunari, privelisti si ranguri de conducere. Se joaca savarsind lucruri fara folos si se misca intre trandavie, nepasare si pacate, pana cand viata lumeasca i se incheie si ii soseste sorocul. Atunci toate acestea dispar si se indeparteaza, fara ca el sa fi dobandit din ele vreun castig vrednic de amintit. I se arata pierderea si lipsirea de bine, iar pedeapsa ii sta inainte. Omul cu judecata ar trebui, asadar, sa nu se ataseze de aceasta viata, sa nu o doreasca si sa nu-si faca din ea preocuparea sa.

Lucrul de care se cuvine sa se ingrijeasca este cel amintit in cuvintele: „Daca credeti si va temeti de Allah”: sa credeti in Allah, in ingerii, Cartile si trimisiile Sai si in Ziua de Apoi si sa impliniti evlavia pe care credinta o cere, lucrand neincetat pentru Multumirea Lui si parasind pacatele. Acesta este lucrul care ii foloseste robului, pentru care se cuvine sa se intreaca oamenii si spre care sa-si

indrepte stradanile si faptele. Acesta este ceea ce Allah doreste de la robii Sai, din mila si bunatate fata de ei, ca sa-i rasplateasca din belsug. De aceea spune: „Daca credeti si va temeti de Allah, El va va da rasplatirile voastre si nu va cere averile voastre”. El nu voieste sa va impuna ceva greu, luandu-va averile si lasandu-va fara nimic ori micsorandu-le intr-un chip care v-ar vatama. „Daca vi le-ar cere si ar starui, ati deveni zgarciti, iar El ar scoate la iveala ura voastra”: resentimentele din inimile voastre s-ar arata daca vi s-ar cere sa dati ceea ce nu doriti sa dati.

Dovada ca, daca Allah v-ar cere averile cu staruinta, ati refuza sa le dati este aceasta: chiar si atunci cand sunteti chemati „sa cheltuiti pe Calea lui Allah”, intr-un chip care va aduce folos religios si lumesc, „printre voi sunt unii zgarciti”. Cum ar fi, atunci, daca vi s-ar cere averile pentru un lucru care nu v-ar aduce un folos imediat? Cu atat mai mult ati refuza. „Cel care este zgarcit este zgarcit numai fata de sine”, caci se lipseste de rasplata lui Allah si pierde mult bine. Refuzul lui de a cheltui nu-L vatama cu nimic pe Allah. „Allah este Cel lipsit de orice nevoie, iar voi sunteti cei nevoiasi”: aveti nevoie de El in orice clipa si in toate treburile voastre.

„Daca va intoarceti” de la credinta in Allah si de la implinirea poruncilor Sale, „El va va inlocui cu un alt popor, iar ei nu vor fi asemenea voua” in aceasta intoarcere. Dimpotriva, ei vor asculta de Allah si de Trimisul Sau si Ii vor iubi pe Allah si pe Trimisul Sau. Asa spune Allah Preainaltul: „O, voi cei care credeti! Daca vreunul dintre voi se leapada de religia sa, Allah va aduce un popor pe care El il iubeste si care Il iubeste” (5:54).

S-a incheiat talcuirea Surei Muhammad. Lauda lui Allah, Domnul lumilor!

Sura al Fath

VERSETELE 1 LA 29

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ
وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا
عَظِيمًا ﴿٣﴾

1. Cu adevarat, Noi ti-am daruit o izbanda limpede, 2. pentru ca Allah sa-ti ierte pacatele de mai inainte si de mai tarziu, sa-Si desavarseasca Harul asupra ta, sa te calauzeasca pe o Cale dreapta 3. si sa-ti daruiasca Allah un ajutor puternic.

Izbanda pomenita aici este armistiul de la al-Hudaybiyah, cand politeistii l-au impiedicat pe Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa ajunga la Casa Sacra. Dupa discutii, s-a incheiat intre ei un tratat de pace, prin care Profetul si musulmanii urmau sa se intoarca in acel an si sa vina pentru 'Umrah in anul urmator. Razboiul urma sa inceteze timp de zece ani, oamenii sa fie in siguranta unii fata de altii, iar fiecare trib putea intra in alianta cu partea aleasa.²⁵

Cand oamenii s-au aflat in siguranta unii fata de altii, chemarea la religia lui Allah, Cel Atotputernic si Maret, s-a raspandit. Fiecare credincios, oriunde s-ar fi aflat in acele tinuturi, putea sa cheme la ea, iar cel care dorea sa cunoasca adevarata natura a Islamului avea aceasta posibilitate. In acea perioada oamenii au intrat in religia lui Allah in multimi. De aceea Allah a numit tratatul o izbanda si l-a descris drept o izbanda limpede, adica vadita si clara. Scopul

²⁵ Nota editiei arabe: Relatarea lui al-Miswar ibn Makhramah si Marwan ibn al-Hakam este consemnata de al-Bukhari (2731 si 2732) in forma mursal; totusi, se precizeaza explicit ca a fost auzita de la Companionii Trimisului lui Allah. Vezi Fath al-Bari, 5/333.

cuceririi tinuturilor politeistilor este inaltarea religiei lui Allah si biruinta musulmanilor, iar aceasta s-a implinit prin acea izbanda.

Allah a legat de aceasta izbanda mai multe daruri: „pentru ca Allah sa-ti ierte pacatele de mai inainte si de mai tarziu”. Aceasta, iar Allah stie cel mai bine, s-a datorat faptelor de ascultare savarsite prin mijlocirea lui, intrarii numeroase a oamenilor in religie si rabdarii lui fata de acele conditii, pe care nu le pot rabda decat trimisii inzeestrati cu hotarare ferma. Faptul ca Allah i-a iertat pacatele de mai inainte si de mai tarziu se numara printre cele mai mari merite si onoruri ale sale, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. „Sa-Si desavarseasca Harul asupra ta”, inaltandu-ti religia, ajutandu-te impotriva dusmanilor si raspandindu-ti chemarea; „sa te calauzeasca pe o Cale dreapta”, prin care sa dobandesti fericirea vesnica si izbanda neintrerupta; „si sa-ti daruiasca Allah un ajutor puternic”, o biruinta deplina, in care Islamul nu slabeste, iar necredinciosii sunt infranti, umiliti si slabiti, in vreme ce puterea musulmanilor, numarul si averile lor sporesc. Apoi Allah aminteste urmarile acestei izbande asupra credinciosilor.

Versetele 4 la 7

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظِنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَكِيمًا ﴿٧﴾

4. El este Cel care a pogorat linistea in inimile credinciosilor, ca sa sporeasca in credinta peste credinta lor. Ale lui Allah sunt ostirile cerurilor si ale pamantului, iar Allah este Atotstiutor, Preaintelept. 5. El ii va face pe dreptcredinciosi si pe dreptcredincioase sa intre in Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic, si le va sterge faptele rele. Aceasta este, la Allah, marea izbanda. 6. Iar pe ipocriti si ipocrite, pe politeisti si politeiste, care au ganduri rele despre Allah, ii va pedepsi. Asupra lor se intoarce raul; Allah S-a maniat pe ei, i-a blestemat si le-a pregatit Gheena. Ce rea destinatie!

7. Ale lui Allah sunt ostirile cerurilor si ale pamantului, iar Allah este Atotputernic, Preaintelept.

Allah Preainaltul vesteste binefacerea Sa asupra credinciosilor prin pogorarea linistii in inimile lor. Ea inseamna calm, impacare si statornicie in fata incercarilor tulburatoare si a imprejurarilor grele, care zdruncina inimile, tulbura mintile si slabesc sufletele. O binefacere a lui Allah asupra robului Sau in asemenea imprejurari este sa-l faca statornic, sa-i intareasca inima si sa pogoare asupra lui linistea, astfel incat sa infrunte greutatile cu inima ferma si sufletul impacat. In felul acesta se pregateste sa implineasca porunca lui Allah, credinta ii sporeste si certitudinea i se desavarseste.

Cand intre Trimisul lui Allah si politeisti s-au stabilit acele conditii, care pareau o umilire si o micșorare a rangului lor, Companionilor, Allah sa fie multumit de ei, le-a fost foarte greu sa le rabde. Totusi, ei le-au rabdat si s-au pregatit sufleteste pentru ele, iar astfel credinta lor a sporit peste credinta pe care o aveau. „Ale lui Allah sunt ostirile cerurilor si ale pamantului”: toate se afla in stapanirea Lui, sub carmuirea si puterea Sa. Politeistii sa nu creada, asadar, ca Allah nu-Si va sprijini religia si Profetul. El este Atotstiutor si Preaintelept, iar Intelepciunea Sa cere ca zilele biruintei sa se schimbe intre oameni si ca ajutorul credinciosilor sa fie amanat pana la un alt timp.

„El ii va face pe dreptcredinciosi si pe dreptcredincioase sa intre in Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic, si le va sterge faptele rele.” Acesta este cel mai mare lucru pe care il dobandesc credinciosii: primesc ceea ce doresc, intrarea in Gradini, si le este indepartat ceea ce ii inspaimanta, prin stergerea pacatelor. „Aceasta este, la Allah, marea izbanda”: rasplata pomenita. Iata ce face El pentru credinciosi prin aceasta izbanda limpede. In schimb, pe ipocriti si ipocrite, pe politeisti si politeiste, Allah ii pedepseste prin ea si le arata ceea ce ii mahneste. Ei doreau infrangerea credinciosilor si aveau ganduri rele despre Allah, inchipuindu-si ca El nu-Si va sprijini religia si nu-Si va inalta Cuvantul si ca adeptii falsitatii ii vor birui pe adeptii adevarului. Allah a intors asupra lor ceea ce isi inchipuiau, iar raul i-a inconjurat in lumea aceasta. „Allah S-a maniat pe ei” din pricina impotrivirii lor fata de El si de Trimisul Sau, „i-a blestemat”, adica i-a indepartat de mila Sa, „si le-a pregatit Gheena. Ce rea destinatie!”

Allah repeta ca Lui Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului, impreuna cu ostirile lor, pentru ca robii sa stie ca El este Cel care da cinste si umileste si ca Isi va sprijini ostirile, asa cum spune: „Ostirea Noastra va fi, cu adevarat, biruitoare” (37:173). „Allah este Atotputernic”, tare, biruitor si stapan peste toate lucrurile; totodata, „Preaintelept” in creatia Sa. Carmuirea Lui urmeaza ceea ce cer Intelepciunea si desavarsirea Sa.

Versetele 8 la 10

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِّتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدِ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمِيسُوتُهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾

8. Cu adevarat, Noi te-am trimis ca martor, vestitor de bine si avertizator, **9.** pentru ca voi sa credeti in Allah si in Trimisul Sau, sa-l sprijiniti si sa-l cinstiti, si sa-L preamariti pe Allah dimineata si seara. **10.** Cei care iti jura tie credinta Ii jura, de fapt, credinta lui Allah. Mana lui Allah este deasupra mainilor lor. Cel care isi incalca juramantul il incalca numai impotriva sa, iar celui care isi implineste legamantul facut cu Allah, El ii va da o rasplata uriasa.

„Noi te-am trimis”, o, nobil Trimis, „ca martor”: asupra faptelor bune si rele ale comunitatii tale, asupra adevarului si falsitatii afirmatiilor si chestiunilor disputate si ca martor pentru Unicitatea lui Allah si pentru faptul ca numai Lui Ii apartine desavarsirea din toate punctele de vedere. „Vestitor de bine” pentru cel care asculta de tine si de Allah, vestindu-i rasplata lumeasca, religioasa si cea din Viata de Apoi; „si avertizator” pentru cel nesupus lui Allah, prevenindu-l asupra pedepsei apropiate si viitoare. Vestirea si avertizarea se implinesc prin lamurirea faptelor si trasaturilor pentru care se vesteste rasplata sau se anunta pedeapsa. Trimisul lamureste astfel binele si raul, fericirea si nefericirea, adevarul si falsitatea.

De aceea Allah spune: „pentru ca voi sa credeti in Allah si in Trimisul Sau”. L-am trimis ca, prin chemarea lui si prin invatatura folositoare pe care v-o da, sa impliniti credinta in Allah si in Trimisul Sau, care cere ascultarea de Ei in toate treburile. „Sa-l sprijiniti si sa-l cinstiti”, adica sa-l preamariti pe Trimis, sa-l respectati si sa-i impliniti drepturile, caci el v-a adus o binefacere mareata. „Si sa-L preamariti pe Allah dimineata si seara”, la inceputul si la sfarsitul zilei. In acest verset Allah aminteste dreptul comun Lui si Trimisului Sau, anume credinta in Ei; dreptul propriu Trimisului, sprijinirea si cinstirea sa; si dreptul care Ii apartine numai lui Allah, preamarirea si sfintirea Sa prin rugaciune si prin alte acte de adorare.

Juramantul la care se face referire aici este Juramantul Multumirii, prin care Companionii, Allah sa fie multumit de ei, i-au fagaduit Trimisului lui Allah ca

nu vor fugi de langa el. Era un legamant aparte, care ii obliga sa nu fuga chiar daca ar fi ramas putini si chiar intr-o situatie in care retragerea ar fi fost altminteri ingaduita. Allah Preainaltul vesteste ca aceia care iti jura tie credinta Ii jura, in realitate, credinta Lui si incheie legamantul cu El. Legamantul este atat de puternic incat spune: „Mana lui Allah este deasupra mainilor lor”, ca si cum prin acel juramant I-ar fi jurat credinta lui Allah si I-ar fi strans Mana. Toate acestea intaresc legamantul si ii indeamna sa-l respecte. „Cel care isi incalca juramantul”, neimplinind ceea ce I-a fagaduit lui Allah, „il incalca numai impotriva sa”, fiindca urmarile rele se intorc asupra lui si pedeapsa il ajunge. Iar celui care isi implineste legamantul facut cu Allah, ducandu-l la indeplinire in chip deplin, El ii va da o rasplata uriasa, a carei marime si masura nu le cunoaste decat Cel care i-o daruieste.

Versetele 11 la 14

ج
سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيَّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾

11. Beduinii ramasi in urma iti vor spune: „Averile si familiile noastre ne-au tinut ocupati, asa ca cere iertare pentru noi.” Ei spun cu limbile lor ceea ce nu se afla in inimile lor. Spune: „Cine va poate apara de Allah, daca El vointe sa va faca rau sau vointe sa va faca bine?” Allah este pe deplin Cunoscator a ceea ce faceti. **12.** Voi ati crezut ca Trimisul si credinciosii nu se vor mai intoarce niciodata la familiile lor. Aceasta v-a fost impodobita in inimi, ati gandit un gand rau si ati fost un popor pierdut. **13.** Daca cineva nu crede in Allah si in Trimisul Sau, cu adevarat, Noi le-am pregatit necredinciosilor un Foc aprins. **14.** A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului. El iarta pe cine vointe si pedepseste pe cine vointe, iar Allah este Atoateiertator, Indurator.

Allah Preainaltul îi muștra pe beduinii care au rămas în urma Trimisului Sau de la lupta pe Calea Lui, a căror credință slăbise și în ale căror inimi se afla boala și o părere rea despre Allah. Ei urmau să se scuze spunând că averile și familiile îi împiedicaseră să pornească și să-i ceară Trimisului lui Allah să se roage pentru iertarea lor. „Ei spun cu limbile lor ceea ce nu se afla în inimile lor.” Cererea lor de iertare arată, în aparență, regretul, recunoașterea pacatului și faptul că rămânerea lor în urma cerea caintă și cererea iertării. Dacă aceasta s-ar fi aflat în inimile lor, rugăciunea Trimisului pentru ei le-ar fi folosit, fiindcă s-ar fi căit și s-ar fi întors la Allah.²⁶

Însă ceea ce se afla în inimile lor era altceva: rămaseră în urma fiindcă gâdiseră rău despre Allah, închipuindu-și că „Trimisul și credincioșii nu se vor mai întoarce niciodată la familiile lor”, ci vor fi uciși și nimiciti. Acest gând le-a fost înfrumusetat neîncetat în inimi și s-au simțit împacati cu el, până când a prins rădăcini. Două lucruri au pricinuit aceasta. Mai întâi, erau „un popor pierdut”, oameni sortiți pieirii, lipsiți de bine; dacă ar fi avut bine în ei, asemenea gânduri nu le-ar fi pătruns în inimi. Apoi, credința și certitudinea lor în făgăduința lui Allah, în sprijinirea religiei Sale și în înaltarea Cuvântului Sau erau slabe.

„Cel care nu crede în Allah și în Trimisul Sau” este necredincios și merita pedeapsa: „Noi le-am pregătit necredincioșilor un foc aprins”. Allah singur stăpânește cerurile și pământul și randuiește în ele ceea ce vrea prin hotărârile Sale privitoare la destin, la Lege și la rasplatire. De aceea aminteste rasplata potrivit Legii: „El iartă pe cine vrea”, pe cel care împlineste ceea ce Allah i-a poruncit, „și pedepsește pe cine vrea”, dintre cei care nesocotesc porunca lui Allah. „Allah este Atoateiertător, Indurător”: iertarea și mila sunt însușiri statornice ale Sale. El nu încetează, în niciun timp, să-i ierte pe pacatoși, să treacă peste greselile celor care gresesc, să primească caintă celor care se caiesc și să reverse binefacerile Sale din belșug, ziua și noaptea.

²⁶ Nota ediției engleze: Este vorba despre beduinii care au rămas în urma când Profetul a pornit spre Mecca pentru a împlini 'umrah.

Versetul 15

سَيَقُولُ الْمَخْلُفُونَ إِذَا أَنْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ
يَبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ نَتَّبِعُونَ كَذَلِكَمُ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ
تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

15. Cei ramasi in urma vor spune, cand veti pleca sa luati prazi: „Lasati-ne sa va urmam.” Ei vor sa schimbe Cuvantul lui Allah. Spune: „Nu ne veti urma; asa a spus Allah mai inainte.” Atunci vor spune: „Ba voi ne invidiati.” Nu! Ei nu inteleg decat foarte putin.

Dupa ce ii aminteste si ii mostra pe cei ramasi in urma, Allah arata ca una dintre pedepsele lor lumesti este aceasta: cand Trimisul si Companionii sai pornesc sa ia prazi pentru care nu este nevoie de lupta, ei le cer sa-i insoteasca si sa aiba parte de ele, spunand: „Lasati-ne sa va urmam”. Prin aceasta „ei vor sa schimbe Cuvantul lui Allah”, caci El hotarase pedepsirea lor si rezervarea acelor prazi pentru Companionii credinciosi, atat prin Lege, cat si prin destin.

„Spune: Nu ne veti urma; asa a spus Allah mai inainte.” Sunteti lipsiti de ele din pricina a ceea ce ati savarsit impotriva voastra si pentru ca ati refuzat lupta prima data. Ca raspuns la cuvintele prin care li se interzice sa plece, „vor spune: Ba voi ne invidiati” pentru prazi! Aici se opreste intelegerea lor. Daca ar fi inteles ce ii indreapta, ar fi stiut ca sunt lipsiti de prazi din pricina nesupunerii lor si ca pacatele au pedepse lumesti si religioase. De aceea Allah spune: „Ei nu inteleg decat foarte putin”.

Versetele 16 la 17

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأَسْ شَدِيدٍ تَقْتُلُونَهُمْ أَوْ
يَسْلُبُونَ فَإِنَّ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ ثَوَّلُوا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ
يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّتِ تَجْرَىٰ مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

16. Spune-le beduinilor ramasi in urma: „Veti fi chemati impotriva unui popor cu mare putere de lupta; va veti lupta cu ei sau vor imbratisa Islamul.

Daca ascultati, Allah va va da o rasplata frumoasa; dar daca va intoarceti asa cum v-ati intors mai inainte, El va va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa.”
17. Nu este nicio vina asupra celui orb, nici asupra celui schiop si nici asupra celui bolnav. Pe cel care asculta de Allah si de Trimisul Sau, El il va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri; iar pe cel care se intoarce, il va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa.

Dupa ce Allah arata ca beduinii ramasi in urma refuza lupta pe Calea Lui, invocand scuze neintemeiate, dar cer sa-i insoteasca pe musulmani cand nu exista o infruntare grea ori o lupta, ci numai prada, ii pune la incercare: „Spune-le beduinilor ramasi in urma: Vetii fi chemati impotriva unui popor cu mare putere de lupta”. Ii vor chema Trimisul si cei care ii vor urma, dintre califi dreptcalauziti si conducatori. Aceste popoare sunt persii, bizantinii si cei asemenea lor. „Va veti lupta cu ei sau vor imbratisa Islamul”: una dintre cele doua. Asa s-au petrecut lucrurile: cat timp acele popoare isi pastrau puterea si forta in lupta, nu acceptau sa plateasca jizyah, tributul, astfel incat fie imbratisau Islamul, fie continuau sa lupte ramanand in credinta lor. Cand musulmanii i-au infrant greu, au slabit, au fost umiliti si si-au pierdut puterea, au ajuns sa aleaga intre imbratisarea Islamului si plata tributului. „Daca ascultati” de cel care va cheama sa luptati cu ei, „Allah va va da o rasplata frumoasa”, rasplata pe care Allah si Trimisul Sau au legat-o de lupta pe Calea Lui. „Dar daca va intoarceti asa cum v-ati intors mai inainte” de la lupta la care v-a chemat Trimisul, „El va va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa”. Versetul arata meritul califilor dreptcalauziti care au chemat la lupta impotriva popoarelor puternice si obligatia de a le da ascultare in aceasta.

Apoi Allah aminteste motivele care il scuza pe rob de participarea la lupta: „Nu este nicio vina asupra celui orb, nici asupra celui schiop si nici asupra celui bolnav” daca raman in urma, fiindca au un impediment care ii scuza. „Pe cel care asculta de Allah si de Trimisul Sau”, implinindu-Le poruncile si ferindu-se de interdictiile Lor, „El il va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri”, unde se afla tot ceea ce isi doresc sufletele si tot ceea ce incanta privirile. Iar pe cel care se intoarce de la ascultarea de Allah si de Trimisul Sau, „il va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa”. Toata fericirea se afla in ascultarea de Allah, iar nefericirea in nesupunerea si impotrivirea fata de El.

Versetele 18 la 21

* لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ
فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا
وَكَانَ اللَّهُ غَزِيرًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَ كُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ
لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَى لَمْ تَقْدَرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ
اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

18. Allah a fost multumit de credinciosi cand ti-au jurat credinta sub copac. El a stiut ce se afla in inimile lor, a pogorat linistea asupra lor si i-a rasplatit cu o izbanda apropiata **19.** si cu multe prazi pe care le vor lua. Allah este Atotputernic, Preaintelept. **20.** Allah v-a fagaduit multe prazi pe care le veti lua si vi le-a grabit pe acestea. El a indepartat mainile oamenilor de la voi, pentru ca aceasta sa fie un semn pentru credinciosi si pentru ca El sa va calauzeasca pe o Cale dreapta. **21.** Si mai sunt altele, asupra carora nu ati avut putere, dar pe care Allah le-a cuprins. Allah are putere asupra tuturor lucrurilor.

Allah Preainaltul vesteste harul si mila Sa prin Multumirea Lui fata de credinciosii care i-au jurat credinta Trimisului, acel juramant care le-a luminat chipurile si le-a adus fericirea lumii acesteia si a Vietii de Apoi. El este numit Juramantul Multumirii, fiindca Allah a fost multumit de credinciosi prin el, si Juramantul celor de sub copac. Pricina lui a fost ca, in timpul discutiilor de la al-Hudaybiyah, Trimisul lui Allah a lamurit ca nu venise sa lupte cu nimeni, ci sa viziteze si sa cinsteasca aceasta Casa. L-a trimis pe Uthman ibn Affan la Mecca in aceasta privinta. Apoi a sosit o veste neadevarata, potrivit careia politeistii il ucisesera pe Uthman. Trimisul i-a adunat pe credinciosii aflati cu el, aproximativ o mie cinci sute, iar ei i-au jurat sub un copac ca se vor lupta cu politeistii si nu vor fugi, chiar de ar fi sa moara. Allah a vestit ca a fost multumit de ei in acea imprejurare, care se numara printre cele mai mari fapte de ascultare si de apropiere de El. „El a stiut ce se afla in inimile lor”, anume credinta, „a pogorat linistea asupra lor” ca rasplata pentru ceea ce purtau in inimi si le-a sporit calauzirea. A cunoscut si nelinistea pricinuita de conditiile impuse de politeisti Trimisului Sau si le-a pogorat linistea, ca sa-i faca statornici si sa le impaciuiasca inimile.

„Si i-a rasplatit cu o izbanda apropiata”, anume cucerirea Khaybarului, la care au luat parte numai cei de la al-Hudaybiyah. Khaybarul si prazile sale le-au fost rezervate ca rasplata pentru ascultarea de Allah si cautarea Multumirii Sale. „Si cu multe prazi pe care le vor lua. Allah este Atotputernic, Preaintelept.” Lui Ii apartin puterea si taria prin care stapaneste toate lucrurile. Daca ar voi, i-ar infrange pe necredinciosi in fiecare infruntare cu credinciosii. Dar El este Preaintelept, ii incearca pe unii prin altii si ii pune la incercare pe credinciosi prin necredinciosi.

„Allah v-a fagaduit multe prazi pe care le veti lua”: aceasta cuprinde orice prada dobandita de musulmani pana in Ziua Invierii. „Si vi le-a grabit pe acestea”, adica prada Khaybarului. Sa nu socotiti ca ea este singura, caci multe alte prazi ii vor urma. Multumiti-I lui Allah fiindca „a indepartat mainile oamenilor de la voi”, ale celor capabili si dornici sa se lupte cu voi. Aceasta este o binefacere si o usurare pentru voi. „Pentru ca aceasta sa fie un semn pentru credinciosi”: prada aceasta le dovedeste adevarul vestirii si fagaduintei lui Allah si rasplatirea credinciosilor de catre El; Cel care a randuit-o poate randui si altele. „Si pentru ca El sa va calauzeasca pe o Cale dreapta”, prin mijloacele pe care vi le pune la indemana, catre cunoastere, credinta si fapta.

„Si mai sunt altele”: El v-a fagaduit si alte prazi, „asupra carora nu ati avut putere” in momentul acestei adresari, „dar pe care Allah le-a cuprins”, adica are putere asupra lor, iar ele se afla sub carmuirea si stapanirea Sa. El vi le-a fagaduit, iar fagaduinta se va implini negresit, datorita desavarsitei Sale puteri. De aceea spune: „Allah are putere asupra tuturor lucrurilor”.

Versetele 22 la 23

وَلَوْ قَتَلْتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْيَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾
سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

22. Daca cei care nu cred s-ar fi luptat cu voi, ar fi intors spatele si apoi nu ar fi gasit nici ocrotitor, nici ajutor. 23. Aceasta este randuiala lui Allah care a trecut mai inainte si nu vei gasi nicio schimbare in randuiala lui Allah.

Aceasta este o veste buna de la Allah pentru robii Sai credinciosi, privind biruinta lor asupra dusmanilor necredinciosi. Daca i-ar fi infruntat si s-ar fi luptat cu ei, „ar fi intors spatele si apoi nu ar fi gasit nici ocrotitor” care sa le poarte de grija, „nici ajutor” care sa-i sprijine si sa-i ajute in lupta cu voi. Dimpotriva, ar fi fost lipsiti de sprijin si infranti.

Aceasta este randuiala lui Allah in comunitatile de mai inainte: ostirea lui Allah este biruitoare. „Si nu vei gasi nicio schimbare in randuiala lui Allah.”

Versetele 24 la 25

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيكُم مِّنْهُمْ مَّعْرَةٌ بَغَيْرِ عِلْمٍ لِّدْخُلِ اللَّهِ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

24. El este Cel care a oprit mainile lor de la voi si mainile voastre de la ei in valea Makkai, dupa ce v-a dat putere asupra lor. Allah vede tot ceea ce faceti.
25. Ei sunt cei care nu au crezut, v-au impiedicat de la Moscheea Sacra si au oprit animalele de jertfa sa ajunga la locul sacrificarii lor. Daca nu ar fi fost barbati credinciosi si femei credincioase pe care nu-i cunosteati si pe care ati fi putut sa-i calcati, atragandu-va astfel vina fara sa stiti, Allah ar fi ingaduit lupta. Dar El a facut astfel pentru a-i primi in Milostivirea Sa pe cei pe care ii voieste. Daca ei ar fi fost separati, i-am fi pedepsit pe cei necredinciosi dintre ei cu o pedeapsa dureroasa.

Allah Preainaltul le aminteste robilor Sai binefacerea prin care i-a ferit de raul necredinciosilor si de lupta cu ei: „El este Cel care a oprit mainile lor de la voi”, ale locuitorilor din Mecca, „si mainile voastre de la ei in valea Meccai, dupa ce v-a dat putere asupra lor”, dupa ce i-ati putut prinde si au ajuns sub stapanirea voastra, fara vreun legamant sau tratat. Erau aproximativ optzeci de oameni care coborasera asupra musulmanilor pentru a-i surprinde nepregatiti. I-au gasit insa vigilenti, iar musulmanii i-au prins, apoi i-au eliberat fara sa-i ucida. Faptul ca nu i-au ucis a fost o mila a lui Allah fata de credinciosi. „Allah vede tot ceea ce faceti”: El il rasplateste pe fiecare pentru fapta sa si va carmuieste, o, credinciosi, prin buna Sa randuiala.

Apoi Allah aminteste lucrurile care indemna la lupta impotriva politeistilor: necredinta lor in Allah si in Trimisul Sau si faptul ca il opriseră pe Trimis si pe credinciosii aflati cu el sa viziteze si sa cinsteasca Casa Sacra prin hajj si umrah. Tot ei opriseră „animalele de jertfa”, tinandu-le inchise si impiedicandu-le „sa ajunga la locul sacrificarii lor”, la Mecca, unde sunt

sacrificate animalele aduse pentru umrah. Le împiedicaseră pe nedrept și prin agresiune. Toate acestea erau motive care cereau luptă împotriva lor.

Există însă un impediment: printre politeiști trăiau bărbați credincioși și femei credincioase, care nu erau așezați separat, într-un cartier ori loc unde puteau fi feriti de vătămare. Musulmanii nu-i cunosteau și exista teama „sa-i calcați”, adică sa-i loviți fără să știi, astfel încât „sa va atrageți din pricina lor o urmare rea, fără știință”: vătămarea și nenorocirea pe care le-ar fi suferit în luptă. Un alt folos al opririi luptei era „pentru a-i primi în Milostivirea Sa pe cei pe care îi voieste”, daruindu-le credința după necredința și calauzirea după ratăcire. Din acest motiv v-a oprit să luptați cu ei.

„Dacă ei ar fi fost separați”, adică dacă acei credincioși ar fi ieșit din mijlocul lor, „i-am fi pedepsit pe cei necredincioși dintre ei cu o pedeapsă dureroasă”: v-am fi îngaduit și v-am fi dat voie să va luptați cu ei și v-am fi sprijinit împotriva lor.

Versetul 26

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾

26. Când cei care nu credeau au pus în inimile lor fanatismul, fanatismul paganismului, Allah a pogorat linistea Sa asupra Trimisului Sau și asupra credincioșilor și i-a făcut să ramana statornici în cuvântul evlaviei. Ei erau mai vrednici de el și oamenii lui. Allah este Atotștiutor al tuturor lucrurilor.

Allah Preainaltul spune: „Când cei care nu credeau au pus în inimile lor fanatismul, fanatismul paganismului”: din trufie au refuzat scrierea formulei „În Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurător” și intrarea Trimisului lui Allah și a credincioșilor la ei în acel an, ca oamenii să nu spună că musulmanii intrasera în Mecca biruindu-i pe Quraysh. Asemenea porniri ale perioadei ignorantei au staruit în inimile lor și i-au împins la multe păcate.²⁷

„Allah a pogorat linistea Sa asupra Trimisului Sau și asupra credincioșilor”: mania nu i-a împins să le răspundă politeiștilor în același chip. Au rabdat hotărârea lui Allah și au respectat condițiile prin care se cinsteau lucrurile sfinte ale Lui, oricât de grele ar fi fost, fără să se preocupe de vorbele sau de

²⁷ Nota ediției arabe: Astfel este relatat în Sahih al-Bukhari, 2731 și 2732.

mustrarile oamenilor. „Si i-a facut sa ramana statornici in cuvantul evlaviei”: marturisirea „Nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara de Allah” si drepturile care decurg din ea. El le-a poruncit sa o implineasca, iar ei au respectat-o si au implinit-o. „Ei erau mai vrednici de el” decat altii si erau oamenii potriviti lui, datorita binelui pe care Allah il cunostea la ei si in inimile lor. De aceea spune: „Allah este Atotstiutor al tuturor lucrurilor”.

Versetele 27 la 28

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ ^ط لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ
دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

27. Allah a adeverit vedenia Trimisului Sau in adevar: veti intra negresit in Moscheea Sacra, daca Allah voieste, in siguranta, cu capetele rase ori cu parul scurtat, fara teama. El a stiut ceea ce voi nu ati stiut si a randuit, inainte de aceasta, o izbanda apropiata. 28. El este Cel care l-a trimis pe Trimisul Sau cu Calauzirea si Religia Adevarului, ca sa o faca sa prevaleze asupra tuturor religiilor. Allah este de ajuns ca Martor.

Allah Preainaltul spune: „Allah a adeverit vedenia Trimisului Sau in adevar”. Trimisul lui Allah vazuse la Medina un vis despre care le povestise Companionilor: urmau sa intre in Mecca si sa inconjoare Casa. Cand s-au petrecut cele de la al-Hudaybiyah si s-au intors fara sa intre in Mecca, au inceput multe discutii, incat i-au spus Trimisului lui Allah: „Nu ne-ai vestit ca vom ajunge la Casa si o vom inconjura?” El le-a raspuns: „V-am spus ca va fi in acest an?” Ei au spus: „Nu.” Atunci el a spus: „Veti ajunge negresit la ea si o veti inconjura.” Allah spune aici ca vedenia este adevarata si se va implini fara indoiala; amanarea implinirii ei nu-i micsoreaza adevarul.

„Veti intra negresit in Moscheea Sacra, daca Allah voieste, in siguranta, cu capetele rase ori cu parul scurtat”: in acea stare in care cinstiti Casa Sacra, impliniti ritualul si il duceti la capat prin raderea ori scurtarea parului, fara teama. „El a stiut ceea ce voi nu ati stiut”, din foloasele si binele acestei

randuieli, „si a randuit, inainte de aceasta”, inaintea intrarii in felul descris, „o izbanda apropiata”.²⁸

Aceasta intamplare tulburase inimile unora dintre credinciosi, iar intelegiunea ei le ramasese ascunsa. Allah le-a lamurit, asadar, intelegiunea si folosul ei. La fel sunt toate poruncile Legii Sale: calauzire si mila. Apoi a vestit o randuiala generala: „El este Cel care l-a trimis pe Trimisul Sau cu Calauzirea”, adica stiinta folositoare, care indreapta de la ratacire si lamureste caile binelui si ale raului, „si Religia Adevarului”, religia intemeiata pe adevar: dreptate, binefacere si mila. Ea cuprinde orice fapta dreapta care curata inimile, purifica sufletele, formeaza caracterul si inalta rangurile. „Ca sa o faca sa prevaleze” prin ceea ce Allah l-a trimis sa aduca, „asupra tuturor religiilor”, prin argument si dovada, acestea fiind si un temei pentru supunerea lor prin sabie si lance.

Versetul 29

ج
 مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا
 سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ
 ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمِثْلَهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَآزَرَهُ
 فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

29. Muhammad este Trimisul lui Allah. Cei care sunt impreuna cu el sunt aspri fata de necredinciosi si milostivi intre ei. Ii vezi plecandu-se si prosternandu-se, cautand Harul lui Allah si Multumirea Lui. Semnul lor se afla pe chipurile lor, din urmele prosternarii. Aceasta este descrierea lor in Tora. Iar descrierea lor in Evanghelie este asemenea unei semanaturi care isi scoate mladita, apoi o intareste; ea se ingroasa si se ridica dreapta pe tulpina ei, spre admiratia semanatorilor, pentru ca prin ei sa-i umple de manie pe necredinciosi. Allah le-a fagaduit celor dintre ei care cred si savarsesc fapte drepte iertare si o rasplata uriasa.

Allah Preainaltul vesteste despre Trimisul Sau Muhammad si despre Companionii sai, dintre muhajirun si ansar, ca au cele mai desavarsite insusiri

²⁸ Nota editiei engleze: „Izbanda apropiata” se refera aici la cucerirea Khaybarului, care a avut loc inainte de 'umrah implinita in anul urmator.

si se afla in cele mai inalte stari. Ei sunt „aspri fata de necredinciosi”: sunt hotarati si staruitori in impotrivirea fata de acestia si isi dau toata silinta in aceasta privinta. Dusmanii nu au vazut din partea lor decat fermitate si tarie, astfel incat au fost umiliti, infranti si biruiti de musulmani. Ei sunt „milostivi intre ei”: se iubesc, se miluiesc si se sprijina asemenea unui singur trup; fiecare doreste pentru fratele sau ceea ce doreste pentru sine. Aceasta este purtarea lor fata de fapturi.

Cat despre purtarea lor fata de Creator, „ii vezi plecandu-se si prosternandu-se”: se disting prin multa rugaciune, ale carei elemente de temelie cele mai insemnate sunt plecaciunea si prosternarea. Prin aceasta adorare ei cauta „Harul lui Allah si Multumirea Lui”. Acesta este telul lor: sa fie placuti Domnului lor si sa dobandeasca rasplata Sa. „Semnul lor se afla pe chipurile lor, din urmele prosternarii”: multimea si frumusetea actelor de adorare le-au luminat chipurile. Cand rugaciunea le-a luminat launtrul, li s-a luminat si infatisarea. „Aceasta este descrierea lor in Tora”: astfel este pomenita in Tora descrierea pe care Allah le-a facut-o.

In Evanghelie sunt infatisati printr-o alta descriere. In desavarsirea si sprijinul lor reciproc, sunt „asemenea unei semanaturi care isi scoate mladita, apoi o intareste”: planta isi scoate lastarii, iar acestia o sprijina in crestere si dezvoltare. „Ea se ingroasa”, adica se intareste, „si se ridica dreapta pe tulpina ei, spre admiratia semanatorilor”, datorita desavarsirii, dezvoltarii, frumusetii si dreptei sale alcatuiri. Tot astfel, Companionii, Allah sa fie multumit de ei, sunt asemenea semanaturii prin folosul pe care il aduc fapturilor si prin nevoia pe care oamenii o au de ei. Puterea credintei si a faptelor lor este asemenea puterii radacinilor si tulpinilor plantei. Cel tanar ori intrat mai tarziu in Islam i s-a alaturat celui varstnic si intrat mai devreme, sprijinindu-l si ajutandu-l sa statorniceasca religia lui Allah si sa cheme la ea. Ei sunt, astfel, asemenea semanaturii care isi scoate mladita, este sprijinita de aceasta si se intareste.

De aceea Allah spune: „Pentru ca prin ei sa-i umple de manie pe necredinciosi”, atunci cand acestia le vad unitatea si statornicia in religie si cand ii infrunta in batalii si in toiul luptei. „Allah le-a fagaduit celor dintre ei care cred si savarsesc fapte drepte iertare si o rasplata uriasa.” Companionilor, Allah sa fie multumit de ei, care au unit credinta cu fapta dreapta, Allah le-a daruit deopotriva iertarea, care implica ocrotirea de relele lumii acesteia si ale Vietii de Apoi, si rasplata cea mare in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Vom reda pe larg relatarea despre al-Hudaybiyah, asa cum a redat-o imamul Shams ad-Din Ibn al-Qayyim in al-Hady an-Nabawi, deoarece ea ajuta la

intelegerea acestei sure. El a vorbit despre intelesurile si tainele ei. A spus, Allah Preainaltul sa aiba mila de el:²⁹

Relatarea de la al Hudaybiyah

Relatarea de la al Hudaybiyah data si numarul participantilor

Nafi' a spus: A avut loc in anul al saselea, in luna Dhu al-Qa'dah, iar aceasta este opinia corecta. Aceasta este opinia lui az-Zuhri, Qatadah, Musa ibn 'Uqbah, Muhammad ibn Ishaq si a altora. Hisham ibn 'Urwah a relatat de la tatal sau ca Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a pornit spre al-Hudaybiyah in Ramadan, dar ca expeditia ar fi avut loc in Shawwal. Aceasta este o greseala din partea lui; cucerirea Makkai a fost cea care a avut loc in Ramadan.

Abu al-Aswad a spus, relatand de la 'Urwah, ca ea a avut loc in Dhu al-Qa'dah, potrivit opiniei corecte. In cele doua Sahih-uri se relateaza de la Anas ca Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a savarsit patru 'umrah, toate in Dhu al-Qa'dah; printre ele a mentionat 'umrah de la al-Hudaybiyah.³⁰

Impreuna cu el se aflau o mie cinci sute de oameni; astfel se relateaza in cele doua Sahih-uri de la Jabir.³¹

Tot in cele doua Sahih-uri se relateaza de la el: „Eram o mie patru sute.”³²

In aceleasi doua lucrari, de la 'Abdullah ibn Abi Awfa: „Eram o mie trei sute.”³³

Qatadah a spus: L-am intrebat pe Sa'id ibn al-Musayyib: „Cati erau oamenii care au fost de fata la Juramantul Multumirii?” El a spus: „O mie cinci sute.” Am spus: „Jabir ibn 'Abdullah a spus ca erau o mie patru sute.” El a spus: „Allah sa aiba mila de el; a gresit. El insusi mi-a relatat ca erau o mie cinci sute.” Eu spun: Ambele variante sunt relatate autentic de la Jabir. Tot autentic s-a relatat de la el ca, in anul al-Hudaybiyah, au sacrificat saptezeci de camile, cate o camila pentru sapte persoane. Cand a fost intrebat: „Cati erati?”, a raspuns: „O mie patru sute, cu caii si cu oamenii nostri”, adica cei calare si cei pedestri.

²⁹ Nota editiei arabe: Vezi Ibn al-Qayyim, *Zad al-Ma'ad*, 3/286, in editia ingrijita de cei doi al-Arna'ut. Nota editorului englez: Relatarea este redata pe larg in *Zad al-Ma'ad*, iar parti ale ei se gasesc in Sahih al-Bukhari.

³⁰ Referinte din editia araba: al-Bukhari, 4148; Muslim, 1253.

³¹ Referinte din editia araba: al-Bukhari, 4153; Muslim, 1856, relatarile 72 si 73.

³² Referinte din editia araba: al-Bukhari, 4154; Muslim, 1856.

³³ Referinte din editia araba: al-Bukhari, 4155; Muslim, 1857.

Inima inclina spre aceasta cifra, de o mie patru sute. Aceasta este opinia lui al-Bara' ibn 'Azib, Ma'qil ibn Yasar, Salamah ibn al-Akwa' - potrivit celei mai autentice dintre cele doua relatari - si al-Musayyib ibn Hazn. Shu'bah a relatat de la Qatadah, de la Sa'id ibn al-Musayyib, de la tatal sau: „Eram impreuna cu Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sub copac, o mie patru sute de oameni.”

Cel care a spus ca erau sapte sute a gresit in chip limpede. L-a indus in eroare faptul ca in acea zi au sacrificat saptezeci de camile si ca s-a relatat ca o camila este de ajuns pentru sapte sau zece persoane. Dar aceasta nu dovedeste cifra pe care a sustinut-o, fiindca el a precizat ca, in aceasta expeditie, o camila a fost sacrificata pentru sapte. Daca cele saptezeci ar fi fost pentru toti, ei ar fi fost patru sute nouazeci. Insa, la sfarsitul aceluiasi hadith, el a spus ca erau o mie patru sute.

Pornirea si oprirea la al Hudaybiyah

Cand se aflau la Dhu al-Hulayfah, Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a pus ghirlanda pe animalul sau de jertfa, l-a insemnat si a intrat in ihram pentru 'umrah. A trimis inainte un cercetas dintre Khuza'ah, ca sa-i aduca vesti despre Quraysh. Cand s-a apropiat de 'Usfan, cercetasul a venit si a spus: „I-am lasat pe Ka'b ibn Lu'ayy dupa ce ii adunasera impotriva ta pe al-Ahabish si stransesera multimi. Ei se vor lupta cu tine, te vor opri de la Casa si te vor impiedica sa ajungi la ea.”

Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si-a consultat Companionii si a spus: „Credeti ca ar trebui sa ne indreptam spre femeile si copiii celor care i-au sprijinit si sa-i luam captivi? Daca acestia raman pe loc, vor ramane indurerati de pierderea suferita si mahniti; iar daca scapa, vor fi un grup de dusmani pe care Allah il va nimici. Sau credeti ca ar trebui sa ne indreptam spre Casa si sa ne luptam cu cel care ne impiedica sa ajungem la ea?” Abu Bakr a spus: „Allah si Trimisul Sau stiu mai bine. Noi am venit pentru 'umrah si nu am venit sa ne luptam cu nimeni. Dar ne vom lupta cu cel care se interpune intre noi si Casa.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Atunci, porniti!”³⁴

Au pornit. Cand parcursesera o parte din drum, Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Khalid ibn al-Walid se afla la al-Ghamim, in avangarda cavaleriei Quraysh; luati-o spre dreapta.” Pe Allah,

³⁴ Nota privind variantele relatarilor: Editia araba folosita aici are „iar daca scapa” (wa-in najaw). In Musannaf de 'Abd ar-Razzaq, relatarea 9720, apare „iar daca vin” (wa-in yaji'u). Traducerea urmeaza aici lectura editiei arabe.

Khalid nu si-a dat seama de prezenta lor pana cand s-a pomenit in fata prafului ridicat de armata. Atunci s-a grabit sa-i avertizeze pe Quraysh.

Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a mers mai departe pana a ajuns in trecatoarea din care urma sa coboare asupra lor. Camila lui s-a asezat. Oamenii au spus: „Hai, hai!” Dar ea nu s-a miscat. Ei au spus: „Al-Qaswa' s-a incapatanat!” Profetul a spus: „Al-Qaswa' nu s-a incapatanat; aceasta nu este firea ei. A oprit-o Cel care a oprit elefantul.” Apoi a spus: „Pe Cel in Mana Caruia se afla sufletul meu, nu-mi vor cere nicio intelegere prin care sa cinsteasca lucrurile sfinte ale lui Allah fara ca eu sa o accept.”

A indemnat-o, iar ea s-a ridicat. Apoi s-a retras si a campat in partea cea mai indepartata a al-Hudaybiyah, langa un put cu foarte putina apa. Oamenii au luat apa putin cate putin, pana au secat-o repede. Ei s-au plans Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, de sete. El a scos o sageata din tolba, le-a poruncit sa o puna in put si, pe Allah, apa a continuat sa izvorasca din belsug, potolindu-le setea, pana cand au plecat.

Quraysh s-au nelinistit din pricina coborarii sale in apropierea lor. Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a dorit sa trimita la ei pe unul dintre Companionii sai. L-a chemat pe 'Umar ibn al-Khattab, dar 'Umar a spus: „O, Trimis al lui Allah, nu se afla in Mecca nimeni dintre Banu Ka'b care sa ma apere daca vor sa-mi faca rau. Trimite-l pe 'Uthman ibn 'Affan, caci neamul lui se afla acolo si el le va transmite ceea ce doresti.”

Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, l-a chemat pe 'Uthman ibn 'Affan si l-a trimis la Quraysh, spunandu-i: „Spune-le ca nu am venit sa luptam, ci am venit numai pentru 'umrah; si cheama-i la Islam.” I-a poruncit sa mearga si la barbatii credinciosi si la femeile credincioase din Mecca, sa le dea vestea buna a biruintei si sa le spuna ca Allah Isi va face Religia vadita in Mecca, pana cand nimeni nu va mai fi nevoit sa-si ascunda credinta acolo.

'Uthman a plecat si a trecut pe langa Quraysh la Baldah. Ei l-au intrebat: „Unde mergi?” El a raspuns: „Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, m-a trimis ca sa va chem la Allah si la Islam si sa va spun ca nu am venit pentru lupta, ci am venit numai pentru 'umrah.” Ei au spus: „Am auzit ce spui; mergi mai departe pentru nevoia ta.” Aban ibn Sa'id ibn al-'As s-a ridicat, l-a intampinat, si-a inseuat calul, l-a asezat pe 'Uthman pe cal si l-a luat sub ocrotirea sa. Aban l-a luat calare impreuna cu el pana au ajuns la Mecca.

Inainte ca 'Uthman sa se intoarca, musulmanii au spus: „'Uthman a ajuns la Casa inaintea noastra si a inconjurat-o.” Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Nu cred ca a inconjurat-o cat timp noi suntem opriti.” Ei au spus: „O, Trimis al lui Allah, ce l-ar impiedica, de vreme

ce a ajuns la ea?” El a raspuns: „Aceasta este parerea mea: nu va inconjura Casa pana cand nu o vom inconjura impreuna cu el.”

Juramantul de sub copac si solii Quraysh

Musulmanii si politeistii au inceput sa discute despre pace. Un barbat dintr-o tabara a aruncat ceva spre un barbat din cealalta tabara, s-a iscat o ciocnire si au inceput sa arunce unii in altii cu sageti si pietre. Ambele tabere au strigat, iar fiecare a retinut pe cine a prins din tabara cealalta. Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, i-a ajuns vestea ca 'Uthman fusese ucis. El i-a chemat pe musulmani la jurament.

Musulmanii s-au grabit la Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, care se afla sub copac, si i-au jurat ca nu vor fugi. Trimisul lui Allah si-a prins o mana cu cealalta si a spus: „Aceasta este pentru 'Uthman.” Cand juramantul s-a incheiat, 'Uthman s-a intors. Musulmanii i-au spus: „O, Abu 'Abdullah, te-ai saturat de inconjurarea Casei?” El a raspuns: „Ce rau ganditi despre mine! Pe Cel in Mana Caruia se afla sufletul meu, daca as fi ramas acolo un an, iar Trimisul lui Allah ar fi ramas la al-Hudaybiyah, nu as fi inconjurat-o pana cand Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, nu ar fi inconjurat-o. Quraysh m-au chemat sa inconjur Casa, dar am refuzat.” Musulmanii au spus: „Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, este cel mai cunoscator dintre noi cu privire la Allah si cel care gandeste cel mai bine despre ceilalti.”

'Umar tinuse mana Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, la juramantul de sub copac. Toti musulmanii i-au jurat credinta, in afara de al-Jadd ibn Qays. Ma'qil ibn Yasar tineva o ramura ridicata deasupra Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Primul care i-a jurat a fost Abu Sinan al-Asadi. Salamah ibn al-Akwa' i-a jurat de trei ori: cu primii oameni, cu cei de la mijloc si cu ultimii.

In timp ce se aflau astfel, Budayl ibn Warqa' al-Khuza'i a venit impreuna cu un grup dintre Khuza'ah. Ei erau sfatuitorii sinceri ai Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, dintre oamenii din Tihamah. Budayl a spus: „I-am lasat pe Ka'b ibn Lu'ayy si 'Amir ibn Lu'ayy campati langa apele imbelsugate ale al-Hudaybiyah. Au cu ei camile cu pui de curand fatati si sunt hotarati sa lupte cu tine si sa te impiedice sa ajungi la Casa.”

Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Noi nu am venit sa luptam cu nimeni; am venit numai pentru 'umrah. Razboiul i-a istovit pe Quraysh si le-a pricinuit pierderi. Daca voiesc, voi incheia cu ei un armistitiu, iar ei sa ma lase sa ma ocup de ceilalti oameni. Daca voiesc sa intre in ceea ce au intrat ceilalti oameni, o vor face; iar daca nu, se vor fi odihnit si isi

vor fi refacut puterea. Daca refuza orice in afara de lupta, pe Cel in Mana Caruia se afla sufletul meu, ma voi lupta cu ei pentru aceasta cauza a mea pana cand voi fi ucis sau Allah Isi va implini hotararea.”

Budayl a spus: „Le voi transmite ceea ce ai spus.” A plecat pana la Quraysh si le-a spus: „Vin la voi de la acest om si l-am auzit spunand ceva. Daca doriti, vi-l voi reda.” Cei nechibzuti dintre ei au spus: „Nu avem nevoie sa ne spui nimic despre el.” Cei intelepti au spus: „Spune ce l-ai auzit spunand.” El le-a redat cuvintele Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui.

'Urwah ibn Mas'ud ath-Thaqafi a spus: „Omul acesta v-a oferit o propunere dreapta. Primiti-o si lasati-ma sa merg la el.” Ei au spus: „Mergi.” El a venit la Profet si a vorbit cu el. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, i-a spus ceva asemanator cu ceea ce ii spusese lui Budayl. 'Urwah a zis: „O, Muhammad, daca ti-ai nimici propriul popor, ai auzit vreodata ca vreun arab sa-si fi nimicit poporul? Iar daca se va intampla contrariul, pe Allah, vad chipuri si vad o adunatura de oameni dintre felurite triburi, gata sa fuga si sa te paraseasca.”

Abu Bakr i-a spus: „Suge clitorisul lui al-Lat! Oare noi vom fugi de el si il vom parasi?” 'Urwah a intrebat: „Cine este acesta?” Ei au raspuns: „Abu Bakr.” El a spus: „Pe Cel in Mana Caruia se afla sufletul meu, daca nu mi-ai fi facut o favoare pe care inca nu ti-am rasplatit-o, ti-as fi raspuns.”

'Urwah a continuat sa vorbeasca cu Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si, ori de cate ori ii vorbea, ii atingea barba. Al-Mughirah ibn Shu'bah se afla langa capul Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, avand sabia si purtand coif. De fiecare data cand 'Urwah intindea mana spre barba Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, al-Mughirah ii lovea mana cu capatul tecii sabiei si spunea: „Tine-ti mana departe de barba Trimisului lui Allah!” 'Urwah si-a ridicat capul si a intrebat: „Cine este acesta?” I s-a spus: „Al-Mughirah ibn Shu'bah.” El a zis: „O, tradatorul! Nu ma mai straduiesc eu inca sa inlatur urmarile tradarii tale?”

Al-Mughirah insotise in perioada ignorantei niste oameni, apoi ii ucisese si le luase bunurile. Dupa aceea venise si primise Islamul. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, i-a spus: „Cat despre Islamul tau, il primesc; cat despre bunuri, nu vreau nimic din ele.”

Apoi 'Urwah a inceput sa-i priveasca pe Companionii Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Pe Allah, Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, nu scuipa fara ca scuipatul sa cada in palma unuia dintre ei, care il freca pe fata si pe pielea sa. Cand le porunceva ceva, se grabeau sa-i implineasca porunca. Cand facea ablutiunea,

aproape ca se luptau pentru apa ramasa. Cand vorbea, isi coborau vocile inaintea lui si nu il priveau insistent, din respect fata de el.

'Urwah s-a intors la insotitorii sai si a spus: „O, popor al meu! Pe Allah, am mers la regi, la Chosroe, la Cezar si la Negus; dar, pe Allah, nu am vazut niciun rege cinstit de insotitorii sai asa cum Companionii lui Muhammad il cinstesc pe Muhammad. Pe Allah, el nu scuipa fara ca scuipatul sa cada in palma unuia dintre ei, care il freaca pe fata si pe pielea sa. Cand le porunceste ceva, se grabesc sa-i implineasca porunca. Cand face ablutiunea, aproape ca se lupta pentru apa ramasa. Cand vorbeste, isi coboara vocile inaintea lui si nu il privesc insistent, din respect. El v-a oferit o propunere dreapta; primiti-o.”

Un barbat dintre Banu Kinanah a spus: „Lasati-ma sa merg la el.” Ei au spus: „Mergi.” Cand el s-a apropiat, Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Acesta este cutare; apartine unui popor care cinsteste animalele de jertfa. Trimiteti-le inaintea lui.” Ei le-au trimis, iar oamenii l-au intampinat rostind talbiyah. Cand a vazut aceasta, el a spus: „Marire lui Allah! Nu se cuvine ca acesti oameni sa fie impiedicati de la Casa.” S-a intors la insotitorii sai si a spus: „Am vazut animalele de jertfa cu ghirlande si insemnate. Nu cred ca acesti oameni trebuie impiedicati de la Casa.”

Mikraz ibn Hafs s-a ridicat si a spus: „Lasati-ma sa merg la el.” Ei au spus: „Mergi.” Cand s-a apropiat, Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Acesta este Mikraz ibn Hafs; este un om nelegiuit.” El a inceput sa-i vorbeasca Trimisului lui Allah.

Tratatul, Abu Jandal si intoarcerea la Medina

In timp ce Mikraz vorbea cu Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a venit Suhayl ibn 'Amr. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Lucrurile vi s-au usurat.” Suhayl a spus: „Haide, scrie intre noi si voi un document.” Profetul l-a chemat pe scribe si a spus: „Scrie: In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.” Suhayl a spus: „Cat despre Cel Milostiv, pe Allah, nu stim cine este. Scrie: In Numele Tau, o, Allah, asa cum obisnuiai sa scrii.” Musulmanii au spus: „Pe Allah, nu vom scrie decat: In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Scrie: In Numele Tau, o, Allah.”³⁵

Apoi a spus: „Scrie: Acesta este lucrul asupra caruia Muhammad, Trimisul lui Allah, a cazut la intelegere.” Suhayl a spus: „Pe Allah, daca am sti ca esti Trimisul lui Allah, nu te-am fi impiedicat de la Casa si nu ne-am fi luptat cu

³⁵ Nota editiei engleze: Numele Suhayl si cuvantul sahl, „usor”, au aceeasi radacina araba; de aici remarca optimista a Profetului, „Lucrurile vi s-au usurat”.

tine. Scrie: Muhammad ibn 'Abdullah.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Eu sunt Trimisul lui Allah, chiar daca voi ma tagaduiti. Scrie: Muhammad ibn 'Abdullah.”

Apoi Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Cu conditia sa ne lasati sa ajungem la Casa si sa o inconjuram.” Suhayl a spus: „Pe Allah, nu vrem ca arabii sa spuna ca am cedat sub presiune, dar aceasta va fi anul viitor.” Astfel a fost scris.

Suhayl a spus: „Niciun barbat dintre ai nostri nu va veni la tine, chiar daca urmeaza religia ta, fara ca tu sa ni-l trimiti inapoi.” Musulmanii au spus: „Marire lui Allah! Cum sa fie trimis inapoi la politeisti, dupa ce a venit musulman?”

In timp ce se aflau astfel, Abu Jandal ibn Suhayl a venit tarandu-si lanturile. El scapase din partea de jos a Makkai si s-a aruncat in mijlocul musulmanilor. Suhayl a spus: „O, Muhammad, acesta este primul om pe care iti cer sa mi-l trimiti inapoi, potrivit intelegerii noastre.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Inca nu am incheiat documentul.” Suhayl a raspuns: „Atunci, pe Allah, nu voi incheia niciodata cu tine vreo intelegere.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Lasa-l pentru mine.” El a raspuns: „Nu ti-l las.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Fa-o!” El a raspuns: „Nu o voi face.” Mikraz a spus: „Ba noi i-am acordat ocrotire.”

Abu Jandal a strigat: „O, comunitate a musulmanilor! Sunt trimis inapoi la politeisti dupa ce am venit musulman? Nu vedeti prin ce am trecut?” El fusese chinuit aspru pentru Allah.

'Umar ibn al-Khattab a spus: „De cand am primit Islamul, nu m-am indoit niciodata in afara de ziua aceea. M-am dus la Profet, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si am spus: O, Trimis al lui Allah, nu esti tu cu adevarat Profetul lui Allah? El a spus: Ba da. Am spus: Nu suntem noi pe Adevar, iar dusmanii nostri pe fals? El a spus: Ba da. Am spus: Atunci de ce primim umilire in Religia noastra si ne intoarcem inainte ca Allah sa judece intre noi si dusmanii nostri? El a spus: Eu sunt Trimisul lui Allah, El ma va ajuta si eu nu-L voi nesocoti. Am spus: Nu ne-ai spus ca vom veni la Casa si o vom inconjura? El a spus: Ba da; dar ti-am spus ca vei veni la ea anul acesta? Am spus: Nu. El a spus: Vei veni la ea si o vei inconjura.”

'Umar a continuat: „Apoi m-am dus la Abu Bakr si i-am spus acelasi lucru pe care i-l spuseseam Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Abu Bakr mi-a raspuns intocmai ca Trimisul lui Allah si a adaugat: Tine-te strans de calauzirea lui pana vei muri; pe Allah, el se afla pe Adevar.” 'Umar a spus: „Din pricina aceasta am savarsit fapte bune.”

Dupa ce redactarea documentului s-a incheiat, Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Ridicati-va, sacrificati animalele si apoi radeti-va capetele.” Pe Allah, niciunul dintre ei nu s-a ridicat, desi le-a spus aceasta de trei ori. Cand nimeni nu s-a ridicat, el a intrat la Umm Salamah si i-a pomenit ceea ce intalnise din partea oamenilor. Ea a spus: „O, Trimis al lui Allah, doresti ca ei sa faca aceasta? Iesi, apoi nu spune nimanui niciun cuvnt pana cand nu-ti sacrifici camila si nu-ti chemi barbierul sa-ti rada capul.”

El a iesit si nu a vorbit cu nimeni pana cand a facut aceasta: si-a sacrificat camila si si-a chemat barbierul, care i-a ras capul. Cand oamenii au vazut, s-au ridicat, si-au sacrificat animalele si au inceput sa se rada unii pe altii, pana cand aproape ca s-au ucis intre ei din pricina mahnirii.

Apoi au venit femeile credincioase, iar Allah, Cel Atotputernic si Maret, a pogorat:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مَهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ...

„O, voi cei care credeti! Cand femeile credincioase vin la voi ca emigrante, puneti-le la incercare...”

pana la cuvintele:

بِعَصْمِ الْكَوَافِرِ

„...legaturile de casatorie cu femeile necredincioase”.

In acea zi, 'Umar a divortat de doua sotii ale sale care erau politeiste. Mu'awiyah s-a casatorit cu una, iar Safwan ibn Umayyah cu cealalta.

Apoi Trimisul lui Allah s-a intors la Medina. Pe drumul de intoarcere, Allah a pogorat asupra lui:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ...

„Cu adevarat, Noi ti-am daruit o izbanda limpede, pentru ca Allah sa-ti ierte pacatele de mai inainte si cele de mai tarziu, sa-Si desavarseasca binefacerea asupra ta, sa te calauzeasca pe o Cale dreapta si sa-ti dea un ajutor puternic...” pana la sfarsitul versetelor.

'Umar a intrebat: „Este aceasta o izbanda, o, Trimis al lui Allah?” El a raspuns: „Da.” Companionii au spus: „Felicitari tie, o, Trimis al lui Allah! Dar ce este pentru noi?” Atunci Allah, Cel Atotputernic si Maret, a pogorat:

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ ...

„El este Cel care a pogorat linistea in inimile credinciosilor...” pana la sfarsitul versetului. Aici se incheie citatul.

Acesta este sfarsitul talcuirii Surei al-Fath. Lui Allah Ii apartin lauda si binefacerea. Allah sa trimita binecuvantare asupra Profetului nostru Muhammad, asupra familiei si a Companionilor sai.

Sura al Hujurat

VERSETELE 1 LA 18

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾

1. O, voi cei care credeti! Nu va puneti inaintea lui Allah si a Trimisului Sau si temeti-va de Allah. Cu adevarat, Allah este Atoateauzitor, Atotstiutor. 2. O, voi cei care credeti! Nu va ridicati glasurile deasupra glasului Profetului si nu-i vorbiti tare asa cum va vorbiti tare unii altora, ca nu cumva faptele voastre sa devina zadarnice fara ca voi sa va dati seama. 3. Cu adevarat, cei care isi coboara glasurile inaintea Trimisului lui Allah sunt aceia ale caror inimi Allah le-a incercat pentru evlavie. Ei vor avea iertare si o rasplata uriasa.

Aceasta cuprinde buna-cuviinta fata de Allah Preainaltul si fata de Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, precum si pretuirea, respectarea si cinstirea lui. Allah le porunceste robilor Sai credinciosi sa implineasca ceea ce credinta in Allah si in Trimisul Sau le cere: sa urmeze poruncile lui Allah, sa se fereasca de interdictiile Lui, sa mearga in toate treburile lor in urma poruncii lui Allah si a Sunnah Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa nu se puna inaintea lui Allah si a Trimisului Sau, sa nu vorbeasca inainte ca el sa vorbeasca si sa nu porunceasca inainte ca el sa porunceasca.

Aceasta este adevarata buna-cuviinta obligatorie fata de Allah si de Trimisul Sau; ea este semnul fericirii si al izbandei robului. Prin lipsirea de aceasta el este lipsit de fericirea vesnica si de desfatarea neintrerupta. In aceasta se afla interdictia aspra de a pune cuvantul altcuiva inaintea cuvantului Trimisului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Cand Sunnah Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, devine limpede, este obligatorie urmare ea si punerea ei inaintea oricarui alt lucru, oricine ar fi cel care il spune.

Apoi Allah porunceste evlavie in general. Ea inseamna, asa cum a spus Talq ibn Habib: sa implinesti ascultarea de Allah, calauzit de o lumina de la Allah si nadajduind rasplata Lui, si sa parasesti nesupunerea fata de Allah, calauzit de o lumina de la Allah si temandu-te de pedeapsa Lui.

„Allah este Atoateazutor”, adica aude toate glasurile, in toate timpurile, chiar si in locurile si directiile ascunse. „Atotstiutor”, adica stie cele vazute si cele ascunse, cele trecute si cele viitoare, cele necesare, cele imposibile si cele posibile.

Mentionarea acestor doua Nume nobile dupa interdictia de a se pune inaintea lui Allah si a Trimisului Sau si dupa porunca evlaviei este un indemn la urmare poruncilor frumoase si a bunei-cuviinte recomandate si un avertisment impotriva contrariului.

Apoi Allah Preainaltul spune: „O, voi cei care credeti! Nu va ridicati glasurile deasupra glasului Profetului si nu-i vorbiti tare.” Aceasta este buna-cuviinta in adresarea catre Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui: cel care i se adreseaza sa nu-si ridice glasul deasupra glasului lui si sa nu-i vorbeasca tare, ci sa-si coboare glasul si sa i se adreseze cu politete si blandete, cu toata pretuirea si cinstirea.

Trimisul nu este asemenea unuia dintre ei, ci trebuie sa-l deosebeasca in felul in care i se adreseaza, asa cum el se deosebeste de ceilalti prin drepturile sale asupra comunitatii, prin obligatia credintei in el si prin iubirea fara de care credinta nu se desavarseste. Neimplinirea acestei porunci aduce un pericol: teama ca faptele robului sa devina zadarnice fara ca el sa-si dea seama. Tot astfel, buna-cuviinta fata de el este dintre cauzele dobandirii rasplatii si primirii faptelor.

Apoi Allah ii lauda pe cei care isi coboara glasurile inaintea Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, spunand ca Allah le-a incercat inimile pentru evlavie, adica le-a pus la incercare si le-a cercetat, iar rezultatul s-a aratat prin faptul ca inimile lor au devenit potrivite pentru evlavie. Apoi le-a fagaduit iertarea pacatelor, care cuprinde indepartarea raului si a

lucrurilor neplacute, si rasplata uriasa, a carei descriere nu o cunoaste decat Allah Preainaltul si care cuprinde dobandirea tuturor lucrurilor iubite.

Aceasta arata ca Allah incearca inimile prin porunci, interdictii si incercari. Cel care se tine de porunca lui Allah, cauta Multumirea Lui, se grabeste la aceasta si o pune inaintea dorintelor sale este curatit si purificat pentru evlavie, iar inima lui devine potrivita pentru ea. Despre cel care nu este astfel se stie ca nu este potrivit pentru evlavie.

Versetele 4 la 5

إِنَّ الَّذِينَ ينادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

4. Cu adevarat, cei mai multi dintre cei care te cheama din afara incaperilor nu pricep. 5. Daca ar fi rabdat pana cand ai fi iesit la ei, ar fi fost mai bine pentru ei. Allah este Atoateiertator, Indurator.

Aceste versete nobile au fost pogorate cu privire la oameni dintre beduinii pe care Allah i-a descris prin asprime si prin faptul ca sunt mai predispusi sa nu cunoasca limitele a ceea ce Allah i-a pogorat Trimisului Sau. Ei au venit intr-o delegatie la Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si l-au gasit in casa lui, in incaperile sotiilor sale. Nu au rabdat si nu au avut buna-cuviinta sa astepte pana cand el ar fi iesit, ci l-au strigat: „O, Muhammad! O, Muhammad!”, adica: „Jesi la noi!”³⁶

Allah i-a mustrat pentru lipsa lor de pricepere, fiindca ei nu au inteles porunca lui Allah privind buna-cuviinta fata de Trimisul Sau si respectarea lui. Folosirea bunei-cuviinte tine de ratiune, iar buna-cuviinta robului este semnul mintii sale si dovada ca Allah voieste binele pentru el. De aceea Allah spune: „Daca ar fi rabdat pana cand ai fi iesit la ei, ar fi fost mai bine pentru ei.”

„Allah este Atoateiertator, Indurator”, adica iarta pacatele si lipsurile de buna-cuviinta care vin din partea robilor Sai si este milostiv fata de ei, deoarece nu Se grabeste sa-i pedepseasca pentru pacatele lor.

³⁶ Nota editiei arabe: Pentru aceasta relateare, vezi Tafsir Ibn Jarir, 22/285.

Versetul 6

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ
فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾

6. O, voi cei care credeti! Daca un nelegiuit va aduce o veste, cercetati-o, ca nu cumva sa vatamati un popor din nestiinta, iar apoi sa ajungeti sa regretati ceea ce ati facut.³⁷

Si aceasta tine de buna-cuviinta pe care trebuie sa o foloseasca oamenii cu minte. Cand un nelegiuit le aduce o veste, ei trebuie sa o verifice si sa nu o primeasca pur si simplu. Primirea ei fara verificare aduce un mare pericol si poate duce la caderea in pacat. Daca vestii sale i s-ar acorda statutul vestii celui drept si de incredere, s-ar judeca si s-ar actiona potrivit ei; din pricina acelei vesti s-ar putea pierde pe nedrept vieti si averi, iar aceasta ar deveni cauza regretului.

Ceea ce este obligatoriu in fata vestii nelegiuitului este verificarea si cercetarea. Daca dovezile si indiciile arata ca este adevarata, ea este crezuta si se actioneaza potrivit ei; daca arata ca este mincinoasa, este respinsa si nu se actioneaza potrivit ei. Aceasta dovedeste ca vestea celui sincer este primita, vestea mincinosului este respinsa, iar in privinta vestii nelegiuitului nu se ia o hotarare pana la verificare. De aceea primele generatii primeau relatarile multora dintre kharijiti, cunoscuti pentru sinceritate, chiar daca erau nelegiuiti.

³⁷ Nota editiei engleze: Citandu-l pe al-Qurtubi, nota relateaza ca Profetul l-a trimis pe al-Walid ibn 'Uqbah sa stranga zakatul de la Banu al-Mustaliq. Intre el si acestia existau neintelegeri dinaintea Islamului. Cand oamenii au iesit sa-l intampine, el a crezut ca vor sa-l atace si s-a intors la Medina, spunand ca apostasiasera. Profetul l-a trimis atunci pe Khalid ibn al-Walid sa cerceteze situatia fara sa se grabeasca sa-i atace; acesta a constatat ca ramasesera musulmani.

Versetele 7 la 8

ج
وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ
وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّشِدُونَ ﴿٧﴾ فَضَلَّأَ مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٨﴾

7. Sa stiti ca Trimisul lui Allah se afla printre voi. Daca v-ar asculta in multe treburi, ati ajunge in dificultate. Insa Allah v-a facut credinta iubita si a impodobit-o in inimile voastre si v-a facut sa urati necredinta, nelegiuirea si nesupunerea. Acestia sunt cei bine calauziti, 8. printr-un Har si o binefacere de la Allah. Allah este Atotstiutor, Preaintelept.

Sa va fie cunoscut tuturor ca Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, se afla intre voi. El este Trimisul nobil, binefacator si bine calauzit, care va doreste binele si va sfatuiesc cu sinceritate. Voi va doriti pentru voi un rau si o paguba cu care Trimisul nu este de acord. Daca v-ar asculta in multe treburi, aceasta v-ar pune in greutate si dificultate, dar Trimisul va calauzeste spre ceea ce este mai bun pentru voi.

Allah Preainaltul va face credinta iubita si o impodobeste in inimile voastre prin iubirea Adevarului si preferarea lui, pe care le-a asezat in inimi, prin dovezile si marturiile pe care le-a randuit pentru Adevar si care arata temeinicia lui si fac ca inimile si firile sa-l primeasca, precum si prin ajutorul pe care vi-l da ca sa va intoarceti spre El.

El va face sa urati necredinta, nelegiuirea, adica pacatele mari, si nesupunerea, adica pacatele mici, prin ura fata de rau si lipsa dorintei de a-l savarsi, pe care le-a asezat in inimi, prin dovezile si marturiile pe care le-a randuit si care arata stricaciunea si vatamarea lui, prin faptul ca firile nu-l primesc, precum si prin ura fata de el pe care Allah o aseaza in inimi.

Aceia carora Allah le-a facut credinta frumoasa si iubita si le-a facut necredinta, nelegiuirea si nesupunerea urate sunt cei bine calauziti: cei ale caror cunostinte si fapte sunt drepte, care raman statornici pe Religia cea dreapta si pe Calea cea dreapta.

Spre deosebire de acestia, cei rataciti au ajuns sa iubeasca necredinta, nelegiuirea si nesupunerea si sa urasca credinta. Aceasta se datoreaza propriei lor purtari: cand au savarsit nelegiuirea, Allah le-a pecetluit inimile; cand s-au

abatut, Allah le-a abatut inimile; iar pentru ca nu au crezut in Adevar cand le-a venit prima data, Allah le-a intors inimile.

„Prin Harul si binefacerea lui Allah”, adica binele pe care l-au dobandit s-a datorat Harului si Bunavointei lui Allah fata de ei, nu puterii si fortei lor. „Allah este Atotstiutor, Preaintept”: El il cunoaste pe cel care Li multumeste pentru binefacere si il ajuta sa o dobandeasca, il cunoaste pe cel care nu Li multumeste si pentru care binefacerea nu se potriveste, iar El Isi aseaza Harul acolo unde o cere Intelepciunea Sa.

Versetele 9 la 10

وَأَنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتُلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا ج فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَتِّلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

9. Daca doua grupuri dintre credinciosi se lupta intre ele, impacati-le. Daca unul dintre ele il nedreptateste pe celalalt, luptati impotriva celui care savarseste nedreptatea pana cand se intoarce la porunca lui Allah. Daca se intoarce, impacati-le cu dreptate si fiti drepti. Cu adevarat, Allah ii iubeste pe cei drepti. 10. Credinciosii sunt frati; asadar, impacati-i pe cei doi frati ai vostri si temeti-va de Allah, ca sa vi se arate mila.

Aceasta cuprinde interdictia ca credinciosii sa se nedreptateasca si sa se lupte unii cu altii. Daca doua grupuri de credinciosi se lupta, ceilalti credinciosi trebuie sa inlature acest rau mare prin impacarea lor si sa intervina pe cea mai desavarsita cale prin care se poate ajunge la pace. Ei trebuie sa urmeze toate mijloacele care duc la aceasta. Daca cele doua grupuri se impaca, atunci este bine.

Daca unul dintre ele se razvrataste impotriva celuiilalt, luptati impotriva grupului razvratit pana cand se intoarce la porunca lui Allah, adica se intoarce la ceea ce Allah si Trimisul Sau au stabilit: implinirea binelui si parasirea raului, dintre care lupta este unul dintre cele mai mari.

Daca se intoarce, impacati-le cu dreptate si fiti drepti. Aceasta este o porunca de impacare si de dreptate in impacare, fiindca poate exista impacare fara dreptate, prin nedreptatirea sau prejudicierea uneia dintre cele doua tabere. Aceasta nu este impacarea poruncita. Nu trebuie favorizata una dintre ele din

pricina rudeniei, a patriei comune sau a altor scopuri si interese care indeparteaza de dreptate.

„Allah ii iubeste pe cei drepti”, adica pe cei care sunt drepti in judecata dintre oameni si in toate raspunderile pe care le-au primit. Aceasta cuprinde si dreptatea barbatului fata de familie si copii, prin implinirea drepturilor lor. In hadithul autentic se spune: „Cei drepti se vor afla la Allah pe amvoane de lumina: cei care sunt drepti in judecata lor, fata de familiile lor si in ceea ce le este incredintat.”³⁸

„Credinciosii sunt frati.” Acesta este legamantul de fratie pe care Allah l-a incheiat intre credinciosi. Oricine, din rasaritul ori apusul pamantului, are credinta in Allah, ingerii Sai, Cartile Sale, Trimisii Sai si Ziua de Apoi este fratele credinciosilor. Aceasta fratie cere ca ei sa iubeasca pentru el ceea ce iubesc pentru ei insisi si sa urasca pentru el ceea ce urasc pentru ei insisi.

De aceea Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus, poruncind fratia credintei: „Nu va invidiati, nu umflati preturile prin licitatii inselatoare, nu va urati si nu va intoarceti spatele. Fiti, robi ai lui Allah, frati. Musulmanul este fratele musulmanului: nu-l nedreptateste, nu-l paraseste si nu-l minte.” Relatat de al-Bukhari si Muslim.³⁹

In cele doua Sahih-uri se afla cuvintele Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui: „Credinciosul fata de credincios este asemenea cladirii, ale carei parti se intaresc unele pe altele.” Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si-a impreunat degetele.⁴⁰

Allah si Trimisul Sau au poruncit implinirea drepturilor credinciosilor unii fata de altii si tot ceea ce aduce armonie, iubire si pastrarea legaturilor intre ei. Toate acestea intaresc drepturile lor reciproce. Intre acestea se afla si faptul ca, daca intre ei se iverseaza lupta, care desparte inimile, naste ura si ruperea legaturilor, credinciosii trebuie sa-i impace pe fratii lor si sa se straduiasca sa indeparteze dusmania dintre ei.

Apoi Allah porunceste evlavie in general si leaga mila Sa de evlavie si de implinirea drepturilor credinciosilor: „ca sa vi se arate mila”. Cand mila este dobandita, este dobandit tot binele din aceasta lume si din Viata de Apoi.

³⁸ Nota editiei arabe: Sahih Muslim, 1827, din relatarea lui 'Abdullah ibn 'Amr ibn al-'As, Allah sa fie multumit de el.

³⁹ Nota privind referintele: Editia araba trimite la al-Bukhari (6064) si Muslim (2559), unde se regaseste indemnul impotriva invidiei si urii si la fratia dintre musulmani. Formularea ampla despre fratia musulmanilor apare si la Muslim (2564), cu finalul „nu-l dispretuieste”. Cuvintele „nu-l minte”, pastrate aici dupa autor, se gasesc la al-Tirmidhi (1927).

⁴⁰ Nota privind referintele: Al-Bukhari, 6026, si Muslim, 2585. Editia araba indica numarul 1999 pentru Muslim; trimiterea a fost corectata dupa textul relatarii.

Aceasta arata ca neimplinirea drepturilor credinciosilor este una dintre cele mai mari piedici in calea Milei.

Printre invatamintele acestor doua versete, pe langa cele amintite, se afla faptul ca lupta dintre credinciosi este contrara fratiei credintei si de aceea este unul dintre cele mai mari pacate. Credinta si fratia bazata pe ea nu dispar insa prin existenta luptei, asa cum nu dispar prin celelalte pacate mari care nu ajung la asocierea de parteneri cu Allah. Aceasta este doctrina Ahl as-Sunnah wal-Jama'ah.

Se mai deduc obligatia impacarii dintre credinciosi cu dreptate si obligatia luptei impotriva razvratitilor pana cand se intorc la porunca lui Allah. Daca ei se intorc la altceva decat porunca lui Allah, adica in conditii pe care nu este ingaduit sa le aprobi si sa ti le asumi, acest lucru nu este ingaduit. Averile lor sunt ocrotite, fiindca Allah a ingaduit varsarea sangelui lor numai cat timp continua razvratirea, fara a ingadui si luarea averilor lor.

Versetul 11

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّنْ نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا تَلْبِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَبِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

11. O, voi cei care credeti! Sa nu rada unii barbati de altii, caci s-ar putea ca acestia sa fie mai buni decat ei; si nici unele femei de altele, caci s-ar putea ca acestea sa fie mai bune decat ele. Nu va defaimati unii pe altii si nu va numiti cu porecle jignitoare. Ce rau este numele de nelegiuit dupa credinta! Iar cei care nu se caiesc, aceia sunt cei nedrepti.

Printre drepturile pe care credinciosii le au unii fata de altii se numara faptul ca unii sa nu rada de altii, prin vorbe, fapte sau orice alt lucru care arata dispret fata de fratele musulman. Acest lucru este interzis si nu este ingaduit. Este un semn ca acela care batjocoreste este incantat de sine. Poate ca cel batjocorit este mai bun decat cel care il batjocoreste; de cele mai multe ori, asa si este. Batjocura nu izvoraste decat dintr-o inima plina de moravuri rele, impodobita cu orice insusire vrednica de osanda si lipsita de orice insusire nobila. De aceea,

Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Este destul rau pentru un om sa-si dispretuiasca fratele musulman.”⁴¹

„Nu va defaimati unii pe altii” inseamna: sa nu va criticati si sa nu va aduceti invinuii unii altora. Lamz este defaimarea prin cuvinte, iar hamz este cea prin fapte. Ambele sunt interzise si amenintate cu Focul, dupa cum Allah spune: „Vai fiecarui defaimator si barfitor!” [al-Humazah, 104:1]. Fratele musulman este numit aici propriul sine, fiindca se cuvine ca starea credinciosilor sa fie astfel: asemenea unui singur trup. De asemenea, atunci cand cineva il defaimeaza pe altul, acela il va defaima la randul sau; astfel, el insusi a fost pricina acestui lucru.

„Si nu va numiti cu porecle jignitoare” inseamna: niciunul dintre voi sa nu-si jigneasca fratele si sa nu-i dea o porecla pe care acesta o uraste. Porecele care nu sunt de acest fel nu intra in aceasta interdictie.

„Ce rau este numele de nelegiuit dupa credinta!” Cat de rau este ca, in locul credintei si al implinirii randuielilor ei, sa puneti ceea ce va indeparteaza de poruncile si interdictiile ei: numele nelegiuirii si al nesupunerii, adica porecele jignitoare pe care vi le dati unii altora!

„Iar cei care nu se caiesc, aceia sunt cei nedrepti.” Aceasta este datoria robului: sa se caiasca inaintea lui Allah Preainaltul si sa se elibereze de dreptul incalcat al fratelui sau, cerandu-i iertare, cerand iertare de la Allah si laudandu-l pe cel defaimat, in locul defaimarii pe care i-a adus-o. „Iar cei care nu se caiesc, aceia sunt cei nedrepti.” Oamenii sunt, asadar, de doua feluri: cel care isi face singur nedreptate si nu se caieste si cel care se caieste si izbandeste. Nu exista un al treilea fel.

Versetul 12

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا
وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. O, voi cei care credeti! Feriti-va de multe banuieli, caci unele banuieli sunt pacat. Nu va iscoditi si nu va barfiti unii pe altii. Ar dori vreunul dintre voi sa manance carnea fratelui sau mort? Ati uri aceasta! Si temeti-va de Allah! Cu adevarat, Allah este Cel care primeste cainta, Indurador.

⁴¹ Nota editiei arabe: Muslim, 2564, din relatarea lui Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

Allah Preainaltul a interzis multe dintre banuielile rele despre credinciosi, caci „unele banuieli sunt pacat”. Asa sunt banuiala lipsita de adevar si de indicii si banuiala rea insotita de multe vorbe si fapte interzise. Daca banuiala rea ramane in inima, cel care o poarta nu se opreste numai la ea, ci aceasta il urmareste pana cand spune ceea ce nu se cuvine si face ceea ce nu se cuvine. Tot in aceasta intra gandul rau despre musulman, ura fata de el si dusmania fata de el, desi este poruncit contrariul.

„Nu va iscoditi” inseamna: nu cercetati lucrurile ascunse si rusinoase ale musulmanilor si nu le urmariti. Lasati-l pe musulman in starea lui si treceti cu vederea greselile lui care, daca ar fi cercetate, ar scoate la iveala lucruri necuvenite.

„Si nu va barfiti unii pe altii.” Barfa este, asa cum a spus Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui: „Sa-l pomenesti pe fratele tau cu ceea ce el uraste”, chiar daca acel lucru se afla in el.⁴²

Apoi Allah a dat o pilda care sa starneasca dezgust fata de barfa, spunand: „Ar dori vreunul dintre voi sa manance carnea fratelui sau mort? Ati uri aceasta!” El a asemanat barfirea fratelui cu mancarea carnii lui, cand este mort, lucru pe care sufletele il resping cu cea mai puternica scarba. Asa cum urati sa-i mancati carnea, mai ales cand este mort si lipsit de suflet, tot asa sa urati sa-l barfiti si sa-i mancati carnea cat timp este viu.

„Si temeti-va de Allah! Cu adevarat, Allah este Cel care primeste cainta, Indurator.” Cel care primeste cainta este Acela care ii ingaduie robului Sau sa se caiasca, il calauzeste si il ajuta sa o faca, apoi Se intoarce catre el primindu-i cainta. El este Indurator cu robii Sai, caci i-a chemat la ceea ce le foloseste si a primit cainta lor. Versetul dovedeste avertizarea aspra impotriva barfei si faptul ca ea se numara printre pacatele mari, deoarece Allah a asemanat-o cu mancarea carnii unui mort, iar aceasta este dintre pacatele mari.

Versetul 13

ج
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا
إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

13. O, oameni! Noi v-am creat dintr-un barbat si o femeie si v-am facut popoare si triburi ca sa va cunoasteti unii pe altii. Cu adevarat, cel mai nobil dintre voi inaintea lui Allah este cel mai evlavios dintre voi. Cu adevarat, Allah este Atotstiutor, Bine Cunoscator.

⁴² Nota editiei arabe: Muslim, 2589, din relatarea lui Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

Allah Preainaltul spune ca i-a creat pe fiii lui Adam dintr-o singura obarsie si ca ei sunt de acelasi neam. Toti provin dintr-un barbat si o femeie, iar cu totii se intorc, prin obarsia lor, la Adam si Hawwa. Allah Preainaltul a raspandit din cei doi multi barbati si multe femei, i-a impartit si i-a facut „popoare si triburi”, adica triburi mici si mari, pentru a se cunoaste unii pe altii. Daca fiecare ar ramane de sine statator, nu s-ar realiza aceasta cunoastere reciproca, din care decurg sprijinul reciproc, cooperarea, mostenirea si implinirea drepturilor rudelor. Allah i-a facut insa popoare si triburi pentru ca aceste lucruri si altele, care depind de cunoasterea reciproca si de cunoasterea legaturilor de rudenie, sa se implineasca.

Nobletea se afla insa in evlavie. Cei mai nobili dintre ei inaintea lui Allah sunt cei mai evlaviosi: cei mai ascultatori si cei care se feresc cel mai mult de pacate, nu cei care au cele mai multe rude sau obarsia cea mai nobila. Allah Preainaltul este „Atotstiutor, Bine Cunoscator”. El stie cine se teme de Allah, atat in cele vazute, cat si in cele launtrice, si cine nu face aceasta nici in cele vazute, nici in cele launtrice. El il rasplateste pe fiecare dupa ceea ce merita.

Acest verset dovedeste ca a cunoaste obarsiile este un lucru cerut si randuit de Lege, fiindca Allah i-a facut popoare si triburi tocmai in acest scop.

Versetele 14 la 18

* قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ
 الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ
 اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ
 يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ
 الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾

ج
 قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ
 بَلِ اللَّهُ يَمُنُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ
 يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

14. Beduinii spun: „Am crezut!” Spune: „Voi nu ati crezut; spuneti in sa: Ne-am supus, caci credinta nu a intrat inca in inimile voastre. Daca ascultati de Allah si de Trimisul Sau, El nu va va scadea nimic din faptele voastre. Cu adevarat, Allah este Atoateiertator, Indurador.”

15. Credinciosii sunt numai cei care au crezut in Allah si in Trimisul Sau, apoi nu s-au indoit si au luptat cu averile si cu vietile lor pe calea lui Allah. Aceia sunt cei sinceri.

16. Spune: „Il instiintati voi pe Allah despre religia voastra, cand Allah stie tot ce se afla in ceruri si pe pamant? Allah este Atotstiutor asupra oricarui lucru.”

17. Ei socotesc ca ti-au facut o favoare prin faptul ca au imbratisat Islamul. Spune: „Nu socotiti Islamul vostru o favoare facuta mie! Dimpotriva, Allah v-a facut voua o favoare calauzindu-va catre credinta, daca sunteti sinceri.”

18. Cu adevarat, Allah cunoaste cele nevazute ale cerurilor si ale pamantului. Allah vede bine ceea ce faceti.

Allah Preainaltul relateaza spusele beduinilor care au intrat in Islam pe vremea Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, fara intelegere limpede si fara sa indeplineasca ceea ce credinta cere si implica.

Cu toate acestea, ei au pretins si au spus: „Am crezut!”, adica am dobandit o credinta deplina, care implineste toate cerintele ei. Acesta este intelesul afirmatiei lor. Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa le raspunda, spunand: „Spune: Voi nu ati crezut”, adica nu pretindeti ca ati ajuns la treapta credintei depline, atat in cele vazute, cat si in cele launtrice. „Spuneti insa: Ne-am supus”, adica am intrat in Islam; opriti-va la aceasta.

Pricina este ca „credinta nu a intrat inca in inimile voastre”. V-ati supus numai din teama, din speranta sau dintr-un alt motiv asemanator care a stat la baza credintei voastre; de aceea, bucuria credintei nu a patruns in inimile voastre. Cuvintele „credinta nu a intrat inca in inimile voastre” se refera la momentul in care ati rostit aceasta afirmatie. Ele contin o aluzie la starea lor de mai tarziu, caci Allah le-a daruit multora dintre ei credinta adevarata si lupta pe calea lui Allah.

„Daca ascultati de Allah si de Trimisul Sau”, facand binele sau parasind raul, „El nu va va scadea nimic din faptele voastre”. Nu va va scadea nici cat greutatea unui fir de praf, ci va va da rasplata lor pe deplin, in chipul cel mai desavarsit. Nu veti pierde nimic din ele, mic sau mare. „Cu adevarat, Allah este Atoateiertator, Indurator”: El il iarta pe cel care se caieste si se intoarce la El si are mila de el, primindu-i cainta.

„Credinciosii sunt numai”, adica in adevaratul inteles al cuvantului, „cei care au crezut in Allah si in Trimisul Sau” si „au luptat pe calea lui Allah”: cei care au unit credinta in Allah si in Trimisul Sau cu lupta pe calea Sa. Daca cineva lupta impotriva necredinciosilor, aceasta arata credinta deplina din inima lui, fiindca acela care se straduie impotriva altora pentru Islam, credinta si implinirea randuielilor ei se va stradi cu atat mai mult impotriva propriului suflet. Cel care nu gaseste in sine taria pentru aceasta lupta dovedeste prin aceasta slabiciunea credintei sale.

Allah Preainaltul a pus drept conditie a credintei lipsa indoii, caci credinta folositoare este convingerea sigura si hotarata in ceea ce Allah a poruncit sa fie crezut, o convingere pe care nu o atinge indoiala in niciun fel. „Aceia sunt cei sinceri”: ei si-au adeverit credinta prin faptele lor frumoase. Orice afirmatie prin care cineva se declara sincer este una insemnata si trebuie sustinuta prin dovada si argument. Cea mai mare dintre aceste pretentii este credinta, de care depind fericirea, izbanda vesnica si izbavirea fara sfarsit. Cel care o pretinde si ii implineste obligatiile si cerintele este cel sincer, credinciosul adevarat. Despre cel care nu este astfel se stie ca nu este sincer in pretentia sa, iar aceasta nu-i este de folos. Credinta din inima nu o cunoaste decat Allah Preainaltul. A pretinde ca ea exista sau nu exista in acest fel insemna a-L instiinta pe Allah

despre ceea ce se afla in inima, ceea ce este lipsa de buna-cuviinta si gand rau despre Allah.

De aceea, El spune: „Spune: Il instiintati voi pe Allah despre religia voastra, cand Allah stie tot ce se afla in ceruri si pe pamant? Allah este Atotstiutor asupra oricarui lucru.” Aceasta cuprinde toate lucrurile, printre care si ceea ce se afla in inimi: credinta sau necredinta, dreptatea sau nelegiuirea. Allah Preainaltul le stie pe toate si rasplateste pentru ele: daca sunt bune, rasplata este buna, iar daca sunt rele, rasplata este rea.

Aceasta este una dintre starile celui care isi atribuie credinta fara sa o aiba. Fie pretinde ca Il instiinteaza pe Allah, desi se stie ca El cunoaste orice lucru, fie urmareste prin aceste cuvinte sa-i aminteasca Trimisului ca i-ar fi facut o favoare, de parca ar fi daruit ceva in folosul lui lumesc, fara sa urmareasca propriul bine. Aceasta inseamna a se impodobi cu ceea ce nu infrumuseteza si a se lauda inaintea Trimisului cu ceva care nu se cuvine sa le fie motiv de mandrie. In realitate, Allah Preainaltul este Cel care le-a facut lor o favoare. Asa cum El le-a daruit crearea, hrana si binefacerile vazute si ascunse, tot astfel le-a daruit calauzirea catre Islam si credinta, iar aceasta binefacere este mai presus de toate. De aceea spune: „Ei socotesc ca ti-au facut o favoare prin faptul ca au imbratisat Islamul. Spune: Nu socotiti Islamul vostru o favoare facuta mie! Dimpotriva, Allah v-a facut voua o favoare calauzindu-va catre credinta, daca sunteti sinceri.”

„Cu adevarat, Allah cunoaste cele nevazute ale cerurilor si ale pamantului”: lucrurile ascunse din ele, care sunt tainuite fapturilor, precum cele din adancurile marilor, din intinderile deserturilor, cele pe care le acopera noaptea ori le ascunde ziua. El cunoaste picaturile de ploaie, firele de nisip, tainele piepturilor si cele ascunse ale lucrurilor. „Nu cade nicio frunza fara ca El sa o stie; nu exista niciun bob in intunecimile pamantului, nici ceva verde si nici ceva uscat, fara sa fie intr-o Carte limpede” [al-An'am, 6:59]. „Allah vede bine ceea ce faceti”: El va numara faptele si va da rasplata lor deplina, potrivit milei Sale cuprinzatoare si intelepciunii Sale desavarsite.

S-a incheiat explicatia Surei al-Hujurat, cu ajutorul lui Allah, cu darul, generozitatea si maritimia Sa. Lauda li apartine lui Allah.

Sura Qaf

VERSETELE 1 LA 45

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 4

ق وَالْقُرْآنِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ أَوَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ
عَلِمْنَا مَا تُنْقِصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ ﴿٤﴾ ج

1. Qaf. Pe Coranul cel slavit! 2. Ei se mira in sa ca le-a venit un prevenitor dintre ei, iar necredinciosii spun: „Acesta este un lucru uimitor! 3. Oare dupa ce vom muri si vom fi tarana [vom fi adusi inapoi]? Aceasta este o intoarcere de necrezut!” 4. Noi stim ce mistuie pamantul din ei si la Noi se afla o Carte care pastreaza totul.

Allah Preainaltul jura pe „Coranul cel slavit”, adica vast si maret in sensurile sale, bogat in intelesuri, imbelsugat in binecuvantari si plin de binefaceri. Slava inseamna cuprinderea larga si maretia insusirilor. Cel mai indreptatit cuvnt sa fie descris astfel este acest Coran, care cuprinde stiinta celor dintai si a celor de pe urma, cea mai deplina elocventa, cuvintele cele mai inalte si sensurile cele mai cuprinzatoare si mai frumoase.

Aceasta cere sa fie urmat pe deplin, sa ne supunem lui fara intarziere si sa-I multumim lui Allah pentru darul lui. Cei mai multi oameni in sa nu pretuiesc binefacerile lui Allah asa cum se cuvine. De aceea, Allah Preainaltul spune: „Ei se mira in sa”, adica aceia care il socotesc mincinos pe Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, „ca le-a venit un prevenitor dintre ei”. El ii avertizeaza despre ceea ce le face rau si le porunceste ceea ce le este de folos, fiind unul de-al lor. Astfel, ei pot primi invatatura de la el si ii pot cunoaste starea si sinceritatea. S-au mirat, asadar, de un lucru care nu trebuia sa-i mire. Mai degraba este de mirare mintea celui care se mira de el.

„Iar necredinciosii spun” — ceea ce i-a împins la aceasta a fost necredința lor și faptul că au respins adevărul, nu o lipsă a inteligenței sau a judecății lor — „Acesta este un lucru uimitor!”, adică un lucru neobisnuit.

Mirarea lor nu poate avea decât una dintre două explicații. Fie sunt sinceri în uimirea și mirarea lor, iar aceasta arată culmea neștiinței și slăbiciunea minților lor. Ei sunt asemenea nebunului care socotește ciudate vorbele omului cu minte, asemenea lasului care se mira când un calaret înfrunta alți calareți și asemenea zgarcitului care se mira de darnicia oamenilor darnici. Ce rău îi poate aduce celui de care se mira un om aflat într-o asemenea stare?! Mirarea lui nu este oare doar o dovadă a sporirii neștiinței și nedreptății sale?! Fie se arată mirati, știind că gresesc în aceasta, iar aceasta este dintre cele mai mari și mai urate nedreptăți.

Apoi El a aratat ce anume îi mira, spunând: „Oare după ce vom muri și vom fi țărână [vom fi aduși înapoi]? Aceasta este o întoarcere de necrezut!” Ei au asemănat puterea Celui Atotputernic asupra oricărui lucru, Desăvârșit în orice privință, cu puterea robului nevoias și neputincios în orice privință. L-au asemănat pe neștiutorul lipsit de cunoaștere cu Acela care cunoaște orice lucru și care știe „ce mistuie pământul din ei”, adică din trupurile lor în timpul sederii lor în barzakh. În Cartea Sa, care se află la El și este pazită de schimbare și înlocuire, El a consemnat tot ceea ce li se întâmplă în viața și în moarte. Întinderea desăvârșită a științei Sale, pe care nimeni în afara de El nu o poate cuprinde, este astfel adusă drept dovadă a puterii Sale de a-i învia pe morți.

Versetul 5

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ﴿٥﴾

5. Dimpotriva, ei au respins adevărul când le-a venit și se afla într-o stare de confuzie.

„Dimpotriva”, vorbele pe care le-au rostit nu sunt decât încapățanare și respingere a adevărului, care reprezintă veridicitatea în forma ei cea mai înaltă. „Când le-a venit și se afla într-o stare de confuzie”: într-o stare amestecată și neclară, fără să rămână statornici în ceva și fără să ajungă la o hotărâre. Uneori spun despre tine: „Ești vrăjitor!”, alții: „Nebun!”, iar alții: „Poet!” Tot astfel au împartit și Coranul în bucăți, fiecare spunând despre el ceea ce îi dicta părerea lui stricată. Așa este oricine respinge adevărul: se află într-o stare încurcată, fără să știe încotro să se îndrepte și fără statornicie. De aceea vezi că lucrurile lui se contrazic și sunt pline de minciună. În schimb, celui care

urmeaza adevarul si il crede i se indreapta starea si calea, iar fapta ii adevereste cuvantul.

Versetele 6 la 11

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوْسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾ تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

6. Oare nu au privit ei cerul de deasupra lor, cum l-am cladit si l-am impodobit si cum nu are nicio crapatura? 7. Iar pamantul l-am intins, am asezat in el munti neclintiti si am facut sa creasca pe el plante frumoase de tot felul, 8. ca lumina si aducere-aminte pentru orice rob care se intoarce [la Allah]. 9. Am coborat din cer apa binecuvantata si am facut sa creasca prin ea gradini si granele care se secera, 10. precum si curmali inalti, cu ciorchini stransi unii peste altii, 11. ca hrana pentru robi. Si am dat viata prin ea unui tinut mort. Astfel va fi iesirea [din morminte].

Dupa ce a pomenit starea celor care resping adevarul si cele pentru care i-a monstrat, Allah Preainaltul i-a chemat sa priveasca semnele Sale din zari, pentru a lua aminte si a deduce din ele ceea ce El a facut sa dovedeasca. El spune: „Oare nu au privit ei cerul de deasupra lor?” Aceasta privire nu cere nici osteneala, nici calatorie, ci este cat se poate de usoara. „Cum l-am cladit”: o bolta cu laturile bine intocmite si cu alcatuire trainica, impodobita cu stelele care se ascund si care alearga, apoi se retrag, intinsa de la un orizont la altul, de o frumusetate si o splendoare desavarsite. Nu vezi in ea niciun cusur, nicio deschizatura, nicio lipsa si nicio neoranduiala. Allah a facut-o acoperis pentru locuitorii pamantului si a asezat in ea atatea dintre cele necesare folosului lor.

Si sa priveasca pamantul: cum l-am intins si l-am largit, astfel incat orice vietuitoare sa poata locui si sa se poata statornici pe el si sa-si poata pregati tot ceea ce ii foloseste. L-a fixat cu muntii, ca sa stea neclintit, ferit de zguduire si de clatinare. „Si am facut sa creasca pe el plante frumoase de tot felul”: fiecare

fel de planta bucura privirea, il uimeste pe cel care o vede si ii incanta ochii. Ele sunt hrana pentru fiii lui Adam si pentru vitele lor si le aduc si alte foloase.

Dintre aceste foloase El a ales [sa mentioneze] gradinile care cuprind fructe gustoase: struguri, rodii, chitre, mere si alte feluri de fructe, precum si curmalii inalti. Acestia sunt cei inalti, al caror folos dainuie si care se ridica spre cer pana ajung la o inaltime la care multi alti copaci nu ajung. Din ciorchinii lor stransi unii peste altii se obtine hrana pentru robi: hrana de baza, adaos la aceasta si fructe. Ei mananca din ele si le pastreaza pentru ei si pentru vitele lor.⁴³

Tot astfel sunt si „granele care se secera”, pe care Allah le face sa iasa prin ploaie si prin ceea ce rezulta din ea, adica raurile aflate la suprafata pamantului si [cele] de sub el: culturile secerate de grau, orz, porumb, orez, mei si altele. In privirea acestor lucruri se afla „luminare”, prin care omul vede dupa orbirea nestiintei, si „aducere-aminte”, prin care isi aminteste ceea ce ii foloseste in religie si in viata lumeasca, precum si ceea ce Allah si trimisii Sai au vestit. Aceasta nu este pentru oricine, ci „pentru orice rob care se intoarce” la Allah, adica se indreapta catre El cu iubire, teama si speranta si raspunde chemarii Sale. Celui care respinge adevarul sau se abate de la el nu-i folosesc semnele si avertizarile; ele nu folosesc unor oameni care nu cred.

Intelesul tuturor acestora este ca alcatuirea lor uluitoare, puterea si taria lor dovedesc desavarsirea puterii lui Allah Preainaltul. Frumusetea, precizia, minunatia lucrarii si minunatia alcatuirii lor dovedesc ca Allah este Cel mai Intept dintre judecatori si ca El cunoaste orice lucru. Foloasele pe care le aduc robilor si ceea ce slujeste binelui lor dovedesc mila Sa, care cuprinde orice lucru, si generozitatea Sa, care ajunge la orice vietuitoare. Maretia alcatuirii si minunatia randuielii lor dovedesc ca Allah Preainaltul este Unul, Unicul, Singurul, Cel de care toate au nevoie, care nu Si-a luat nici sotie, nici copil si Caruia nimeni nu Ii este egal; tot ele dovedesc ca adorarea, smerenia si iubirea nu I se cuvin decat Lui. Iar readucerea la viata a pamantului dupa moartea lui dovedeste ca Allah ii va invia pe morti ca sa-i rasplateasca pentru faptele lor. De aceea, El spune: „Si am dat viata prin ea unui tinut mort. Astfel va fi iesirea [din morminte].”

Dupa ce le-a amintit aceste semne ceresti si pamantesti, El i-a avertizat asupra pedepselor care au lovit neamurile si i-a indemnata sa nu staruie in respingerea adevarului, ca sa nu-i loveasca ceea ce i-a lovit pe semenii lor care au respins adevarul. El spune:

⁴³ Nota editiei engleze: Florile curmalului apar pe ramificatii mici, invelite intr-o teaca ce le ocroteste de caldura puternica. Pe masura ce florile se maturizeaza, teaca se deschide si lasa la vedere inflorescentele, pentru polenizare.

Versetele 12 la 15

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ
لُوطَ ﴿١٣﴾ وَأَصْحَابُ الْآيَةِ وَقَوْمُ تُيُوعَ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
وَعِيدُ ﴿١٤﴾ أَفَعَيَيْنَا بِالْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ
جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

12. Inaintea lor au respins adevarul neamul lui Nuh, oamenii din ar-Rass si Thamud, 13. si 'Ad, Faraon si fratii lui Lut, 14. si oamenii din al-Aykah si neamul lui Tubba'. Cu totii i-au socotit mincinosi pe trimisi si astfel s-a implinit amenintarea Mea. 15. Oare am fost neputinciosi la prima creare? Dimpotriva, ei sunt in indoiala cu privire la o noua creare.⁴⁴

Neamurile de dinaintea lor i-au socotit mincinosi pe trimisii lor nobili si pe marii lor profeti. Astfel, neamul lui Nuh l-a socotit mincinos pe Nuh; Thamud l-a socotit mincinos pe Salih; 'Ad l-a socotit mincinos pe Hud; fratii lui Lut l-au socotit mincinos pe Lut; oamenii din al-Aykah l-au socotit mincinos pe Shu'ayb; iar neamul lui Tubba' l-a socotit mincinos pe trimisul pe care Allah l-a trimis la ei. Tubba' era numele dat fiecarui rege care a domnit in Yemen in vremurile de dinaintea Islamului. Allah nu ne-a spus cine a fost acel trimis si despre care dintre regii numiti Tubba' este vorba, deoarece — iar Allah stie mai bine — acest lucru era cunoscut arabilor de obarsie veche. Intamplarile lor nu le erau necunoscute arabilor, mai ales o intamplare atat de mare.⁴⁵

Toti acestia i-au socotit mincinosi pe trimisii pe care Allah i-a trimis la ei, astfel incat au meritat amenintarea si pedeapsa lui Allah. Voi, cei care il socotiti mincinos pe Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, nu sunteti mai buni decat ei, iar trimisii lor nu sunt mai cinstiti inaintea lui Allah decat Trimisul vostru. Feriti-va, asadar, de nelegiuirea lor, ca sa nu va loveasca ceea ce i-a lovit pe ei.

Apoi Allah Preainaltul a adus prima creare, adica prima aducere la existenta, ca dovada pentru crearea de pe urma, adica aducerea la existenta in Viata de Apoi. Asa cum El i-a adus la existenta dupa ce nu existau, tot astfel ii va

⁴⁴ Nota editiei engleze: Citandu-i pe an-Nasafi si al-Baydawi, nota identifica oamenii din ar-Rass cu niste adoratori de idoli carora le-a fost trimis Shu'ayb. Potrivit relatarii mentionate acolo, dupa ce i-au respins chemarea, fantana in jurul careia se aflau s-a prabusit, iar ei si locuintele lor au fost inghititi de pamant. Aceasta identificare apartine notei editiei engleze.

⁴⁵ Nota editiei arabe: Manuscrisul B explica faptul ca intamplarea era cunoscuta arabilor „fiindca ei erau dintre arabii de obarsie veche”, cu referire la neamul lui Tubba'.

readuce dupa moartea lor si dupa ce vor fi devenit ramasite si oase putrezite. El spune: „Oare am fost neputinciosi la prima creare?”, adica am fost Noi neputinciosi si Ne-a slabit puterea? Nu este asa; nu am fost neputinciosi si nici nu am fost incapabili de aceasta, iar ei nu se indoiesc de acest lucru. Insa „ei sunt in indoiala cu privire la o noua creare”. Acesta este lucrul de care se indoiesc si care li se pare neclar, desi nu este loc de neclaritate, fiindca readucerea este mai usoara decat crearea de la inceput. Dupa cum Allah Preainaltul spune: „El este Cel care incepe crearea, apoi o repeta, iar aceasta li este si mai usoara” [ar-Rum, 30:27].

Versetele 16 la 18

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ
حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾

16. Noi l-am creat pe om si stim ceea ce ii sopteste sufletul sau; Noi suntem mai aproape de el decat vena lui jugulara. 17. Cand cei doi primitori primesc [faptele lui], asezati unul la dreapta, iar celalalt la stanga, 18. el nu rosteste niciun cuvânt fara sa aiba langa el un veghetor pregatit.

Allah Preainaltul spune ca El singur a creat neamul omenesc, barbati si femei, si ca El cunoaste starile omului, ceea ce ascunde si ceea ce ii sopteste sufletul sau. El este „mai aproape de el decat vena lui jugulara”, care este lucrul cel mai apropiat de om: vasul de sange aflat de o parte si de alta a scobiturii de la baza gatului. Aceasta il cheama pe om sa vegheze asupra lui insusi, stiind ca este sub privirea Creatorului sau, care ii cunoaste constiinta si launtrul si este aproape de el in toate starile sale. Astfel, el se rusineaza sa fie vazut de El acolo unde i-a interzis sa fie ori sa lipseasca de unde i-a poruncit sa fie.

Tot astfel, el trebuie sa-i aiba in minte pe ingeri, nobilii scribi, sa-i cinsteasca si sa-i respecte si sa se fereasca sa faca sau sa spuna ceva ce se va scrie despre el si care nu-I este placut Domnului lumilor. De aceea, El spune: „Cand cei doi primitori primesc”, adica primesc toate faptele robului. Unul, „la dreapta”, scrie faptele bune, iar celalalt, „la stanga”, scrie faptele rele. Fiecare dintre ei este asezat acolo, pregatit pentru lucrarea care i-a fost incredintata si staruind in ea.

„El nu rosteste niciun cuvânt”, bun sau rau, „fara sa aiba langa el un veghetor pregatit”: acesta il supravegheaza si este de fata in orice stare a lui.

Dupa cum Allah Preainaltul spune: „Cu adevarat, asupra voastra sunt pazitori, scribi nobili, care stiu ceea ce faceti” [al-Infitar, 82:10-12].

Versetele 19 la 22

وَجَاءَتْ سَيَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكُمْ يَوْمَ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

19. Si chinul mortii vine cu adevarul: „Aceasta este ceea ce cautai sa ocolesti!”

20. Si se va sufla in Trambita. Aceasta este Ziua Amenintarii. 21. Fiecare suflet va veni insotit de cineva care il conduce si de un martor. 22. „Tu erai nepasator fata de aceasta. Acum am indepartat de la tine acoperamantul tau, iar vederea ta astazi este patrunzatoare.”

La acest om nepasator, care respinge semnele lui Allah, vine „chinul mortii cu adevarul” care nu poate fi respins si de care nu exista scapare. „Aceasta este ceea ce cautai sa ocolesti”: te retrageai si dadeai inapoi din fata lui.

„Si se va sufla in Trambita. Aceasta este Ziua Amenintarii”: ziua in care cei nedrepti vor primi pedeapsa cu care Allah i-a amenintat, iar credinciosii vor primi rasplata pe care le-a promis-o.

„Fiecare suflet va veni insotit de cineva care il conduce”, care il conduce la locul adunarii din Ziua Invierii, fara ca el sa poata ramane in urma, „si un martor”, care marturisește despre faptele lui, bune si rele. Aceasta arata grija lui Allah fata de robi, pastrarea faptelor lor si rasplatirea lor cu dreptate.

Acesta este un lucru pe care robul trebuie sa-l aiba in minte, inasa cei mai multi oameni sunt nepasatori. De aceea, El spune: „Tu erai nepasator fata de aceasta.” In Ziua Invierii, aceste cuvinte i se vor spune celui care a intors spatele si a respins adevarul, ca mustrare, dojana si osandire: tu socoteai aceasta o minciuna si nu lucrai in vederea ei, iar acum „am indepartat de la tine acoperamantul tau”, care iti acoperea inima, astfel incat somnul tau s-a prelungit si intoarcerea ta de la adevar a continuat. „Iar vederea ta astazi este patrunzatoare”: el priveste ceea ce il tulbura si il ingrozeste dintre felurile pedepse si chinuri.

Sau acest cuvant al lui Allah se adreseaza robului in general. In viata lumeasca el este nepasator fata de scopul pentru care a fost creat, dar in Ziua

Invierii ia aminte, somnul il paraseste si se trezeste, intr-un moment in care nu mai poate indrepta ceea ce a neglijat si nici recupera ceea ce a pierdut. Toate acestea sunt o avertizare a lui Allah pentru robi si o inspaimantare a lor, prin pomenirea a ceea ce ii va astepta pe cei care resping adevarul in acea Zi mare.

Versetele 23 la 29

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ اَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مَّيْبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
ءَاخَرَ فَالْقِيَا فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

* قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِن كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا
تَخْتَصِمُوا لَدَىٰ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَىٰ وَمَا
أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

23. Insotitorul sau va spune: „Iata ce se afla la mine, pregatit!” **24.** „Aruncati in Gheena pe orice necredincios indarjit, **25.** care impiedica binele, nelegiuit si plin de indoiala, **26.** care a pus alaturi de Allah un alt dumnezeu! Aruncati-l in pedeapsa aspra!” **27.** Insotitorul sau va spune: „Domnul nostru! Nu eu l-am impins la razvratire, ci el insusi se afla intr-o ratacire indepartata.” **28.** El va spune: „Nu va certati inaintea Mea! V-am trimis dinainte amenintarea. **29.** Cuvantul Meu nu se schimba si Eu nu sunt nedrept cu robii.”

Allah Preainaltul spune: „Insotitorul sau va spune”, adica ingerul care il insotea pe acest om care respingea adevarul si intorcea spatele, dintre ingerii pe care Allah i-a insarcinat sa-l pazeasca si sa-i pastreze faptele. Il aduce in Ziua Invierii, aduce si faptele sale si spune: „Iata ce se afla la mine, pregatit!”, adica am adus ceea ce mi-ai incredintat: paza lui si pastrarea faptelor sale.

El este rasplatit pentru faptele sale, iar despre cel care a meritat Focul se spune: „Aruncati in Gheena pe orice necredincios indarjit”: pe cel cu multa necredinta si incapatanare fata de semnele lui Allah, care savarseste multe pacate si indrazneste sa incalce cele interzise si sa se arunce in nelegiuiri.

„Care impiedica binele”: opreste binele pe care il are, cel mai mare dintre aceste lucruri fiind credinta in Allah, in ingerii Sai, in Cartile Sale si in trimisiile Sai. El impiedica si folosul averii sale si al puterii sale trupesti. „Nelegiuit”: incalca drepturile robilor lui Allah si hotarele Lui si este pacatos, adica

savarseste multe pacate. „Plin de indoiala”: se indoieste de promisiunea lui Allah si de amenintarea Sa. Nu are, asadar, nici credinta, nici binefacere, ci este descris prin necredinta, nelegiuire, indoiala, sovaire, zgarcenie si luarea unor dumnezei in afara Celui Milostiv.

De aceea, El spune: „Care a pus alaturi de Allah un alt dumnezeu”, adica a adorat impreuna cu El pe altcineva, care nu are pentru sine nici puterea de a vatama, nici de a folosi, nici moarte, nici viata si nici inviere. „Aruncati-l”, voi doi, ingerii insotitori, „in pedeapsa aspra”, care este cea mai mare, cea mai grea si cea mai cumplita pedeapsa.

„Insotitorul sau va spune”, adica diavolul, dezicandu-se de el si punand asupra lui vina pacatului: „Domnul nostru! Nu eu l-am impins la razvratire”, fiindca nu am avut asupra lui nici putere, nici argument si nici dovada, „ci el insusi se afla intr-o ratacire indepartata”. El a ratacit si s-a indepartat de adevar prin propria alegere. Asa cum spune in celalalt verset: „Si Shaytan va spune, cand totul va fi hotarat: Cu adevarat, Allah v-a facut o promisiune adevarata. Si eu v-am facut promisiuni, insa nu le-am tinut...” [Ibrahim, 14:22].

Allah Preainaltul le va raspunde la cearta lor: „Nu va certati inaintea Mea!”, adica cearta voastra inaintea Mea nu va foloseste, de vreme ce „V-am trimis dinainte amenintarea”. Trimisii Mei au venit la voi cu semne limpezi, argumente clare si dovezi hotaratoare. Astfel, dovada Mea impotriva voastra s-a stabilit, iar argumentul vostru a incetat. Ati venit la Mine cu faptele pe care le-ati savarsit, a caror rasplata a devenit obligatorie.

„Cuvantul Meu nu se schimba”: ceea ce Allah a spus si a vestit nu poate fi contrazis, fiindca nimeni nu este mai adevarat in cuvant si in vorbire decat Allah. „Si Eu nu sunt nedrept cu robii”, ci ii rasplatesc pentru binele sau raul pe care l-au facut. Nu se adauga nimic la faptele lor rele si nu se scade nimic din faptele lor bune.

Versetele 30 la 35

يَوْمَ نَقُولُ لِلْجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ
 لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾
 مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ
 ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

30. In Ziua in care ii vom spune Gheenei: „Te-ai umplut?“, iar ea va spune: „Mai este ceva?“ **31.** Si Paradisul va fi adus aproape de cei evlaviosi, fara sa fie departe. **32.** „Aceasta este ceea ce vi s-a promis: pentru oricine se intoarce mereu [la Allah] si pazeste [poruncile Lui], **33.** care se teme de Cel Milostiv fara sa-L vada si vine cu o inima care se intoarce [la El]. **34.** Intrati in el in pace! Aceasta este Ziua Vesniciei.” **35.** Ei vor avea acolo tot ceea ce doresc, iar la Noi este si mai mult.

Allah Preainaltul spune, avertizandu-i si inspaimantandu-i pe robii Sai: „In Ziua in care ii vom spune Gheenei: Te-ai umplut?“ Aceasta, din pricina multimii celor aruncati in ea. „Iar ea va spune: Mai este ceva?“ Ea nu inceteaza sa ceara inca si mai multi nelegiuiti si pacatosi, maniindu-se pentru Domnul ei si fiind plina de furie fata de necredinciosi. Allah i-a promis ca o va umple, dupa cum El Preainaltul spune: „Voi umple negresit Gheena cu djinni si cu oameni, laolalta” [as-Sajdah, 32:13]. Aceasta continua pana cand Domnul Slavei Isi pune asupra ei Piciorul Sau nobil, mai presus de orice asemanare cu cele create. Atunci ea se strange, partile ei unele spre altele, si spune: „Ajunge! Ajunge!“, adica mi-e de ajuns si m-am umplut.⁴⁶

„Si Paradisul va fi adus aproape”: va fi apropiat, astfel incat sa poata fi vazut si sa se priveasca ceea ce se afla in el din desfatate vesnica, bine si bucurie. El este adus aproape pentru cei care se tem de Domnul lor, care parasesc asocierea cu El, mare si mica, implinesc poruncile Domnului lor si I se supun.

Lor li se spune, ca felicitare: „Aceasta este ceea ce vi s-a promis: pentru oricine se intoarce mereu [la Allah] si pazeste [poruncile Lui].” Acest Paradis si ceea ce se afla in el din tot ce poftesc sufletele si incanta ochii sunt ceea ce Allah a promis fiecarui om care se intoarce mereu la El, in toate momentele: prin pomenirea Lui, iubirea Lui, cererea ajutorului Sau, invocarea Lui, teama de

⁴⁶ Nota editiei arabe: Relatarea se afla in Sahih al-Bukhari (7384) si Sahih Muslim (2848), de la Anas, Allah sa fie multumit de el.

El si speranta in El. „Si pazeste [poruncile Lui]”: el pastreaza ceea ce Allah i-a poruncit, implinind din sinceritate si in chipul cel mai deplin ceea ce Ii datoreaza si pazind hotarele Lui.

„Care se teme de Cel Milostiv fara sa-L vada”: se teme de El cunoscandu-L pe Domnul sau si nadajduind in mila Lui. Staruie in teama de Allah si cand este ascuns ochilor oamenilor. Aceasta este teama adevarata. Teama aratata numai atunci cand oamenii il privesc si sunt de fata poate fi fatarnicie si dorinta de faima; ea nu dovedeste teama de Allah. Teama folositoare este cea pastrata atat in ascuns, cat si la vedere. Este posibil ca teama de Allah „fara sa-L vada” sa aiba acelasi inteles ca credinta in cele nevazute si sa fie opusa vederii nemijlocite, atunci cand credinta si teama devin inevitabile, fara alegere, fiindca omul vede pedeapsa si ii vin semnele lui Allah; acesta este intelesul aparent. „Si vine cu o inima care se intoarce [la El]”: inima lui este descrisa prin intoarcerea la Stapanul ei si prin indreptarea pornirilor ei catre ceea ce Ii este placut.

Acestor oameni evlaviosi si drepti li se spune: „Intrati in el in pace!”, adica intrati avand parte de ocrotire fata de nenorociri si rele, in siguranta fata de tot ce este neplacut. Desfatarea lor nu se intrerupe si nu este tulburata ori micsorata. „Aceasta este Ziua Vesniciei”, care nu trece, in care nu exista moarte si nici vreun lucru care sa tulbure fericirea.

„Ei vor avea acolo tot ceea ce doresc”: tot ceea ce doresc le este dat acolo. „Iar la Noi”, pe langa acestea, „este si mai mult”: o rasplata pe care Cel Milostiv, Indurador le-o daruieste, dintre cele pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si care nu au trecut prin inima vreunui om. Cea mai mare, mai inalta si mai buna dintre acestea este privirea Fetei Sale nobile, bucuria de a auzi Cuvantul Sau si desfatarea apropierii Sale. Ii cerem, asadar, din harul Sau.

Versetele 36 la 37

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

36. Cate neamuri am nimicit inaintea lor, mai puternice decat ei! Au strabatut tinuturile. A existat vreo scapare? **37.** Cu adevarat, in aceasta este o aducere-aminte pentru cel care are inima sau asculta cu atentie, fiind de fata [cu inima].

Allah Preainaltul spune, pentru a-i inspaimanta pe asociatorii care il socotesc mincinos pe Trimis: „Cate neamuri am nimicit inaintea lor”, adica multe neamuri „mai puternice decat ei”, mai mari ca putere si ca urme lasate pe pamant. De aceea, El spune: „Au strabatut tinuturile”: au construit fortarete de necucerit si locuinte inalte, au sadit pomi, au facut sa curga rauri, au cultivat, au zidit si au distrus. Dar, cand i-au socotit mincinosi pe trimisii lui Allah si au tagaduit semnele Sale, Allah i-a lovit cu pedeapsa dureroasa si cu chinul aspru. „A existat vreo scapare?” Nu au avut unde sa fuga de pedeapsa lui Allah cand a coborat asupra lor si nici pe cineva care sa-i salveze. Nu le-au folosit nici puterea, nici averile si nici copiii.

„Cu adevarat, in aceasta este o aducere-aminte pentru cel care are inima”: o inima mare, vie, treaza, curata si agera. Cand ajunge la el ceva dintre semnele lui Allah, ia aminte la ele, trage folos si se inalta. La fel este cel care isi indreapta auzul catre semnele lui Allah si le asculta cautand calauzire prin ele, iar inima sa este „de fata”, adica prezenta. Si pentru acesta ele sunt aducere-aminte, povata, vindecare si calauzire. Celui care intoarce spatele si nu isi pleaca auzul catre semne insa nu-i folosesc deloc, fiindca nu exista in el primire, iar intelegiunea lui Allah nu cere calauzirea celui care are aceasta insusire.

Versetele 38 la 40

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ
لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ
وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾

38. Noi am creat cerurile si pamantul si tot ce se afla intre ele in sase zile si nu Ne-a atins nicio oboseala. 39. Rabda, asadar, ceea ce spun ei si slaveste-L cu lauda pe Domnul tau inainte de rasaritul soarelui si inainte de apus, 40. si slaveste-L in timpul noptii si dupa prosternari.

Allah Preainaltul vesteste aici despre puterea Sa mareata si despre vointa Sa care se implineste, prin care a adus la existenta cele mai mari dintre fapturi: „cerurile si pamantul si tot ce se afla intre ele in sase zile”, prima fiind duminica, iar ultima vineri, fara oboseala, osteneala, sleire sau epuizare. Cel care le-a adus la existenta, cu toata marimea si maretia lor, are cu atat mai mult puterea de a-i invia pe morti.

„Rabda, asadar, ceea ce spun ei”: osandirea lor fata de tine si respingerea a ceea ce ai adus. Indeparteaza-ti preocuparea de la ei si indelepteste-te cu ascultarea Domnului tau si cu slavirea Lui la inceputul si la sfarsitul zilei, in timpul noptii si dupa rugaciuni. Pomenirea lui Allah Preainaltul mangaie sufletul, ii aduce alinare si ii usureaza rabdarea.

Versetele 41 la 45

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ
بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِنَّا
الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا
يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

41. Asculta in Ziua in care chematorul va chema dintr-un loc apropiat, 42. in Ziua in care vor auzi strigatul intru adevar! Aceasta este Ziua Iesirii. 43. Noi suntem Cei care dam viata si dam moartea si la Noi este intoarcerea. 44. In Ziua in care pamantul se va despică de pe ei, iar ei vor iesi grabiti. Aceasta este o adunare usoara pentru Noi. 45. Noi stim cel mai bine ceea ce spun ei, iar tu nu esti unul care sa-i constranga. Adu-le aminte, asadar, prin Coran celor care se tem de amenintarea Mea!

„Asculta”, cu inima ta, chemarea celui care cheama, adica Israfil, pacea fie asupra lui, atunci cand va sufla in Trambita, „dintr-un loc apropiat” de pamant.⁴⁷

„In Ziua in care vor auzi strigatul”: toate fapturile vor auzi acel strigat tulburator si ingrozitor, „intru adevar”, fara indoiala si fara sovaire. „Aceasta este Ziua Iesirii” din morminte, pe care o infaptuieste numai Cel Atotputernic asupra oricarui lucru.

De aceea, El spune: „Noi suntem Cei care dam viata si dam moartea si la Noi este intoarcerea. In Ziua in care pamantul se va despică de pe ei”, adica de pe fapturi, „iar ei vor iesi grabiti”: se grabesc sa raspunda celui care ii cheama la locul adunarii din Ziua Invierii. „Aceasta este o adunare usoara pentru Noi”: usoara pentru Allah, fara oboseala si fara osteneala.

⁴⁷ Nota editiei arabe: Pe marginea manuscrisului B apare „fapturi” in loc de „pamant”; potrivit acestei lecturi, chemarea vine dintr-un loc apropiat de fapturi.

„Noi stim cel mai bine ceea ce spun ei”, ceea ce iti aduce mahnire dintre vorbele lor vatamatoare. Daca Noi stim cel mai bine acestea, tu stii cum te ingrijim, cum iti usuram treburile si cum te sprijinim impotriva dusmanilor tai. Sa se bucure, asadar, inima ta si sa se linisteasca sufletul tau! Sa stii ca Noi suntem mai milostivi cu tine si mai plini de bunatate fata de tine decat esti tu insuti. Nu-ti ramane decat sa astepti promisiunea lui Allah si sa urmezi pilda trimisilor lui Allah inzestrati cu hotarare statornica. „Iar tu nu esti unul care sa-i constranga”: nu esti pus sa-i silesti, caci „Tu esti numai un prevenitor si fiecare neam are un calauzitor” [ar-Ra'd, 13:7].

De aceea, El spune: „Adu-le aminte, asadar, prin Coran celor care se tem de amenintarea Mea!” Aducerea-aminte inseamna a aminti ceea ce este deja statornicit in minti si in firile innascute: iubirea binelui, preferarea si savarsirea lui, precum si ura raului si ferirea de el. Cel care trage folos din aducerea-aminte este acela care se teme de amenintarea lui Allah. Cat despre cel care nu se teme de amenintare si nu crede in ea, folosul aducerii-aminte pentru el este stabilirea dovezii impotriva lui, ca sa nu poata spune: „Nu ne-a venit niciun vestitor de bine si niciun prevenitor” [al-Ma'idah, 5:19].

Sfarsitul explicatiei Surei Qaf. Lauda Ii apartine lui Allah, la inceput si la sfarsit, in cele vazute si in cele launtrice.

Sura adh Dhariyat

VERSETELE 1 LA 30

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

وَالَّذِينَ ذَرَوْا ﴿١﴾ فَأَلْخَمَلْتِ وَقْرًا ﴿٢﴾ فَأَلْجَرَيْتِ يُسْرًا ﴿٣﴾
فَأَلْمُقَسَّمَتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الْدِّينَ
لَوْعٌ ﴿٦﴾

1. Pe cele care imprastie, imprastiind, 2. pe cele care poarta o povara, 3. pe cele care alearga cu usurinta 4. si pe cele care impart dupa porunca! 5. Ceea ce vi se promite este, fara indoiala, adevarat, 6. iar rasplata va avea loc, negresit.

Acesta este un juramant al lui Allah, Cel adevarat in Cuvantul Sau, pe aceste fapturi marete, in care Allah a asezat atatea foloase si lucruri prielnice, ca promisiunea Sa este adevarata si ca rasplata, adica Ziua rasplatirii si a socotelii pentru fapte, va veni negresit si nimeni nu o va putea impiedica. Daca Cel adevarat si Maret a vestit-o, a intarit-o prin juramant si a ridicat pentru ea argumente si dovezi, de ce o resping cei care resping adevarul si de ce intorc spatele cei care ar trebui sa lucreze pentru ea?!

„Pe cele care imprastie”: acestea sunt vanturile care imprastie cand sufla; „imprastiind”, fie usor si bland, fie cu putere si tulburare. „Pe cele care poarta o povara”: norii care poarta multa apa, prin care Allah le aduce folos robilor si tinuturilor. „Pe cele care alearga cu usurinta”: stelele care merg cu usurinta si fara greutate. Cerurile sunt impodobite cu ele; prin ele omul se calauzeste in intunecimile uscatului si ale marii si trage folos luand aminte la ele. Iar „cele care impart dupa porunca” sunt ingerii care impart treburile si le randuiesc cu ingaduinta lui Allah. Pe fiecare dintre ei Allah l-a insarcinat cu randuirea unui

lucru dintre treburile acestei lumi si ale Vietii de Apoi, fara sa depaseasca ori sa implineasca doar in parte ceea ce i-a fost hotarat, masurat si trasat.⁴⁸

Versetele 7 la 9

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾

7. Pe cerul cu cai bine intocmite! 8. Cu adevarat, voi rostiti vorbe potrivnice unele altora. 9. Este abatut de la el cel care a fost abatut.

„Pe cerul”, care are cai frumoase, asemanatoare urmelor din nisip si de pe apele baltilor, atunci cand le misca adierea.

„Cu adevarat, voi”, cei care il socotiti mincinos pe Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, „rostiti vorbe potrivnice unele altora”. Unii dintre voi spun: „Vrajitor!”, altii: „Ghicitor!”, iar altii: „Nebun!” Rostiti si alte vorbe contradictorii, care arata nedumerirea si indoiala voastra si faptul ca lucrul pe care va sprijiniti este fals.

„Este abatut de la el cel care a fost abatut”: este abatut de la el cel care a fost indepartat de credinta si a carui [inima] s-a intors de la dovezile sigure si de la argumentele lui Allah. Contradictia vorbelor lor este o dovada a stricaciunii si falsitatii acestora, asa cum adevarul pe care l-a adus Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, este in deplina armonie: partile lui se confirma unele pe altele, fara contradictie si fara nepotrivire. Aceasta este o dovada a autenticitatii sale si a faptului ca vine de la Allah. Daca ar fi venit de la altcineva decat Allah, ar fi gasit in el multe nepotriviri.

Versetele 10 la 14

قُلْ أَخْرِصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الَّذِينَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

10. Sa piara cei care nascocesc minciuni, 11. cei care zac nepasatori in adancul ratacirii! 12. Ei intreaba: „Cand va fi Ziua Rasplatii?” 13. In ziua in care vor

⁴⁸ Nota editiei engleze: Vanturile pot imprastia praful inaintea formarii norilor. Nota explica faptul ca vaporii de apa din aer se condenseaza in jurul unor particule, precum cele de praf.

fi chinuiti in Foc. 14. „Gustati chinul vostru! Acesta este cel pe care il cereati in graba!”

Allah Preainaltul spune: „Sa piara cei care nascocesc minciuni”, adica Allah sa-i nimiceasca pe cei care au mintit despre Allah, au tagaduit semnele Sale si s-au afundat in desertaciune pentru a inlatura prin ea adevarul, pe cei care spun despre Allah ceea ce nu stiu.

„Cei care zac nepasatori in adancul ratacirii”: ei sunt nepasatori, cufundati in necredinta, nestiinta si ratacire.

„Ei intreaba”, din indoiala si tagaduire: „Cand vor fi inviati?”, adica: cand vor fi inviati? Ei socotesc invierea cu totul improbabila!⁴⁹

Nu intreba, asadar, despre starea lor si despre cat de rau le va fi sfarsitul! „In ziua in care vor fi chinuiti in Foc”: vor fi pedepsiti pentru rautatea pe care au purtat-o, atat inautru, cat si in afara. Li se va spune: „Gustati chinul vostru!”, adica pedeapsa si Focul, care sunt urmarea incercarii prin care au fost ispititi si care i-a dus la necredinta si ratacire. „Acesta”, chinul la care ati ajuns, „este cel pe care il cereati in graba!” Acum bucurati-va de felurile pedepse si osande, de lanturi si obezi, de manie si nenorocire!

Versetele 15 la 19

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَشْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

15. Cu adevarat, cei evlaviosi se vor afla in gradini si printre izvoare, 16. primind ceea ce le-a daruit Domnul lor. Ei erau, inainte de aceasta, facatori de bine. 17. Ei dormeau putin din noapte, 18. iar inainte de ivirea zorilor cereau iertare. 19. In averile lor era un drept pentru cel care cere si pentru cel lipsit.

Allah Preainaltul vorbeste despre rasplata celor evlaviosi si despre faptele prin care au ajuns la aceasta rasplata: „Cu adevarat, cei evlaviosi”, cei a caror trasatura statornica era evlavia si a caror indeletnicire era ascultarea de Allah, „se vor afla in gradini” care cuprind toate felurile de pomi si de fructe: atat

⁴⁹ Nota editiei arabe: In ambele manuscrise, autorul are aici cuvintele „vor fi inviati”. Formularea sa este pastrata in comentariu. Textul versetului adh-Dhariyat, 51:12, are „Cand va fi Ziua Rasplatii?”, redat ca atare in pasajul coranic.

dintre cele care au asemanare in aceasta lume, cat si dintre cele fara asemanare, pe care ochii nu le-au mai vazut, urechile nu le-au auzit si care nici nu i-au trecut prin minte vreunui om.

„Si printre izvoare” curgatoare, din care se adapa acele gradini si din care beau robii lui Allah, facandu-le sa tasneasca din belsug.

„Primind ceea ce le-a daruit Domnul lor.” Este cu putinta ca sensul sa fie ca Stapanul locuitorilor Paradisului le-a daruit tot ceea ce si-au dorit, dintre toate felurile de desfatate. Ei primesc acestea multumiti: ochii li se bucura, iar sufletele li se inveselesc. Nu cauta altceva in locul lor si nici nu doresc sa se mute de acolo. Fiecare a dobandit o asemenea desfatate, incat nu cere nimic in plus.

Este cu putinta si ca aceasta sa-i descrie pe cei evlaviosi in viata lumeasca: ei primesc poruncile si interdictiile pe care Allah li le-a dat, intampinandu-le cu bunavointa si cu inima deschisa. Se supun celor poruncite de Allah, implinindu-le in chipul cel mai desavarsit, iar de cele interzise de El se feresc, de dragul lui Allah, in chipul cel mai desavarsit. Poruncile si interdictiile pe care Allah li le-a daruit sunt cele mai alese daruri, vrednice sa fie primite cu recunostinta fata de Allah si cu supunere.

Primul inteles este mai potrivit cu desfasurarea textului, caci apoi El mentioneaza cum erau si ce faceau in viata lumeasca, spunand: „Ei erau, inainte de aceasta”, inaintea vremii in care au ajuns la desfatate, „facatori de bine”. Aceasta cuprinde desavarsirea adorarii Domnului lor: Il adora ca si cum L-ar fi vazut; iar daca ei nu-L vedeau, El ii vedea. Cuprinde si binefacerea fata de robii lui Allah, aducandu-le folos si facandu-le bine prin avere, stiinta, trecerea de care se bucurau, sfat, poruncirea binelui, oprirea raului si alte feluri de binefacere si cai ale binelui. Aici intra chiar si binele facut prin vorba si prin cuvinte blande, precum si binefacerea fata de sclavi si fata de animalele aflate sau nu in stapanirea cuiva.

Printre cele mai alese chipuri de a desavarsi adorarea Creatorului se afla rugaciunea din timpul noptii, care arata sinceritate si potrivirea inimii cu limba. De aceea, El spune: „Ei”, adica facatorii de bine, „dormeau putin din noapte”. Somnul lor din timpul noptii era putin; cea mai mare parte a noptii o petreceau in ascultare fata de Domnul lor, rugandu-se, recitand, pomenindu-L, chemandu-L si smerindu-se inaintea Lui.

„Iar inainte de ivirea zorilor”, putin inainte de fajr, „cereau iertare” de la Allah Preainaltul. Isi prelungeau rugaciunea pana in ultima parte a noptii, apoi, la incheierea rugaciunii lor de noapte, se asezau si li cereau iertare lui Allah Preainaltul, asa cum cel vinovat cere iertare pentru pacatul sau. Cererea de iertare inainte de zori are o virtute si o insusire aparte, pe care nu le are in alt

timp, dupa cum Allah Preainaltul spune despre oamenii credintei si ai ascultarii: „Si cei care cer iertare inainte de ivirea zorilor” [Al 'Imran, 3:17].

„In averile lor era un drept”, obligatoriu si recomandat, „pentru cel care cere si pentru cel lipsit”, adica pentru cei nevoiasi care cer de la oameni si pentru cei care nu le cer.⁵⁰

Versetele 20 la 23

ج
وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾
وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ
مِثْلَ مَا أَنْكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

20. Pe pamant sunt semne pentru cei care cred cu certitudine, 21. si in voi insiva. Oare nu vedeti? 22. In cer se afla mijloacele voastre de trai si ceea ce vi se promite. 23. Pe Domnul cerului si al pamantului! Acesta este un adevar, la fel de sigur precum faptul ca voi vorbiti.

Allah Preainaltul ii cheama pe robii Sai sa cugete si sa ia invatatura, spunand: „Pe pamant sunt semne pentru cei care cred cu certitudine.” Aceasta cuprinde pamantul insusi si tot ceea ce se afla pe el: munti, mari, rauri, pomi si plante. Ele ii arata celui care cugeta la ele si le cerceteaza intelesurile maretia Creatorului lor, intinderea stapanirii Sale, binefacerea Sa cuprinzatoare si faptul ca stiinta Sa cuprinde toate cele vazute si ascunse.

Tot astfel, in fiinta robului se afla invataturi, intelepciune si indurare care arata ca Allah este Unul, Unicul, Singurul, Cel de care toate au nevoie, si ca El nu a creat fapturile fara rost.

Cuvintele Sale „In cer se afla mijloacele voastre de trai” se refera la sursa acestora: ploile si felurile hotarari prin care sunt randuite darurile religioase si cele lumesti. Tot astfel, rasplata care vi se promite in aceasta lume si in Viata de Apoi coboara de la Allah, asemenea tuturor celorlalte lucruri hotarate.

Dupa ce a aratat semnele si a atras atentia asupra lor intr-un fel din care omul istet si chibzuit ia aminte, Allah Preainaltul a jurat ca promisiunea si rasplata Sa sunt adevarate. El a asemanat aceasta cu lucrul cel mai vadit pentru noi, vorbirea, spunand: „Pe Domnul cerului si al pamantului! Acesta este un adevar,

⁵⁰ Nota editiei engleze: Cel lipsit este nevoiasul care se fereste sa ceara ajutor. Oamenii nu-i cunosc nevoia, iar astfel el ramane lipsit de ajutorul lor.

la fel de sigur precum faptul ca voi vorbiti.” Asa cum nu va indoiti ca vorbiti, tot astfel nu trebuie sa va cuprinda indoiala cu privire la inviere si rasplata.

Versetele 24 la 30

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾ فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ طَائِفِينَ ﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَرُوا بِلَعْنِ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

24. A ajuns la tine istorisirea oaspetilor cinstiti ai lui Ibrahim? 25. Cand au intrat la el si au spus: „Pace!”, el a raspuns: „Pace! [Sunteti] oameni necunoscuti.” 26. S-a dus pe ascuns la ai sai si a adus un vitel gras. 27. L-a apropiat de ei si a spus: „Nu mancati?” 28. A simtit teama de ei. Ei au spus: „Nu te teme!” Si i-au vestit un fiu cu multa stiinta. 29. Atunci sotia lui a venit strigand, si-a lovit fata si a spus: „O batrana stearpa!” 30. Ei au spus: „Asa a spus Domnul tau! Cu adevarat, El este Inteptul, Atotstiutorul.”

Allah Preainaltul spune: „A ajuns la tine”, adica nu ti-a venit oare, „istorisirea oaspetilor cinstiti ai lui Ibrahim”, vestea lor neobisnuita si uimitoare? Ei sunt ingerii pe care Allah i-a trimis sa nimiceasca neamul lui Lut si carora le-a poruncit sa treaca pe la Ibrahim. Au venit la el sub infatisarea unor oaspeti.

„Cand au intrat la el si au spus: Pace!”, el le-a raspuns: „Pace!”, adica pace asupra voastra! „[Sunteti] oameni necunoscuti”: sunteti niste oameni pe care nu-i cunosc si as dori sa va prezentati. El nu a aflat cine erau decat mai tarziu.

De aceea, „s-a dus pe ascuns la ai sai”, adica a plecat repede si pe neobservate, ca sa le aduca cele cu care sa-i ospateze, „si a adus un vitel gras”. „L-a apropiat de ei”, le-a oferit sa manance „si a spus: Nu mancati?”

„A simtit teama de ei” cand a vazut ca mainile lor nu se intind spre mancare. „Ei au spus: Nu te teme!”, l-au instiintat pentru ce venisera „si i-au vestit un fiu cu multa stiinta”, adica pe Ishaq, pacea fie asupra lui.⁵¹

Cand femeia a auzit vestea buna, „a venit” bucuroasa si incantata, „strigand”, adica scotand un strigat, „si-a lovit fata”. Acestea sunt dintre vorbele si faptele neobisnuite, contrare firii si deprinderii, care li se intampla femeilor la bucurie si in imprejurari asemanatoare. „Si a spus: O batrana stearpa!”, adica: de unde sa am eu un copil, cand sunt o batrana ajunsa la varsta la care femeile nu mai nasc? Pe langa aceasta, sunt si stearpa: pantecele meu nu a fost niciodata in stare sa poarte un copil! Acestea sunt doua piedici, fiecare impiedicand nasterea unui copil. Ea a mentionat si o a treia piedica, in Sura Hud, prin cuvintele: „Iar acest sot al meu este batran! Acesta este, cu adevarat, un lucru uimitor!” [Hud, 11:72].

„Ei au spus: Asa a spus Domnul tau!”, adica Allah este Cel care a randuit si a hotarat aceasta. Nu este, asadar, nimic de mirare in puterea lui Allah [Preainaltul]. „Cu adevarat, El este Inteptul, Atotstiutorul”: El pune lucrurile la locurile lor, iar stiinta Sa cuprinde orice lucru. Supuneti-va, asadar, hotararii Sale si multumiti-I pentru binefacerea Sa!

⁵¹ Nota editiei engleze: Potrivit obiceiului mentionat in nota, oaspetele care manca din hrana gazdei nu ii mai putea face rau. Cand oaspetii nu au mancat, Ibrahim s-a temut ca ar putea avea intentii rele.

Juzul 27

Sura adh Dhariyat

VERSETELE 31 LA 60

Versetele 31 la 37

* قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ
مَّجْرُمِينَ ﴿٣٢﴾ لَنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُّسَوِّمَةً عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
فِيهَا غَيْرَ يَتٍّ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

31. El a spus: „Care este, asadar, treaba voastra, o, trimisilor?” 32. Ei au spus: „Am fost trimisi la un neam de nelegiuiti, 33. ca sa trimitem asupra lor pietre de lut, 34. insemnate la Domnul tau pentru cei care intrec masura.” 35. I-am scos de acolo pe cei care erau credinciosi, 36. dar nu am gasit acolo decat o singura casa de musulmani. 37. Si am lasat acolo un semn pentru cei care se tem de pedeapsa dureroasa.

„El a spus: Care este, asadar, treaba voastra, o, trimisilor?” Ibrahim, pacea fie asupra lui, le-a spus: care este treaba voastra, o, trimisilor, si ce doriti? Simtise ca ei erau trimisi pe care Allah ii trimisese pentru unele treburi insemnate.

„Ei au spus: Am fost trimisi la un neam de nelegiuiti”, adica la neamul lui Lut. Ei savarsisera nelegiuii prin faptul ca li asociasera parteneri lui Allah, il socotisera mincinos pe trimisul lor si savarsisera fapta rusinoasa pe care nimeni dintre lumi nu o savarsise inaintea lor.

„Ca sa trimitem asupra lor pietre de lut, insemnate la Domnul tau pentru cei care intrec masura”: fiecare piatra avea inscris numele celui caruia ii era destinata, fiindca intrecusera masura si depasisera hotarul. Ibrahim a inceput sa discute cu ei despre neamul lui Lut, nadajduind ca Allah va indeparta de la ei pedeapsa. I s-a spus insa: „O, Ibrahim! Renunta la aceasta! A venit porunca

Domnului tau, iar asupra lor va veni o pedeapsa care nu poate fi inlaturata” [Hud, 11:76].⁵²

„I-am scos de acolo pe cei care erau credinciosi, dar nu am gasit acolo decat o singura casa de musulmani”: era casa lui Lut, pacea fie asupra lui, cu exceptia sotiei lui, caci ea s-a aflat printre cei nimiciti.

„Si am lasat acolo un semn pentru cei care se tem de pedeapsa dureroasa”, pentru ca ei sa ia invatatura si sa stie ca Allah pedepseste aspru si ca trimisii Sai spun adevarul, iar adevarul spuselor lor este confirmat.

Unele invataturi de intelegiune si randuieli din aceasta istorisire

Printre acestea se numara intelegiunea cu care Allah le-a istorisit robilor Sai vestile despre cei buni si despre nelegiuiti, ca sa ia invatatura de la ei si sa vada unde i-au dus starile lor.

Tot aici se afla virtutea lui Ibrahim, prietenul apropiat al lui Allah, binecuvantarea si pacea fie asupra lui: Allah a inceput istorisirea lui cu o formulare care arata insemnatatea ei si grija fata de ea.

Ospitalitatea este randuita de Lege si face parte dintre obiceiurile lui Ibrahim, prietenul apropiat al lui Allah, a carui cale Allah le-a poruncit lui Muhammad si comunitatii sale sa o urmeze. Allah a relatat aici ospitalitatea lui pentru a-l lauda si a-l cinsti.

Oaspetele trebuie cinstit prin felurite forme de cinstire, prin cuvânt si prin fapta. Allah i-a descris pe oaspetii lui Ibrahim drept cinstiti, adica Ibrahim i-a cinstit, si a descris felul in care i-a ospatat prin vorbe si fapte. Ei sunt, de asemenea, cinstiti si inaintea lui Allah [Preainaltul].

Casa lui Ibrahim, pacea fie asupra lui, era un adapost pentru calatori si oaspeti, caci acestia au intrat la el fara sa ceara ingaduinta. Ei au urmat insa buna-cuviinta de a saluta primii. Ibrahim le-a raspuns printr-un salut mai deplin si mai desavarsit decat al lor, folosind o propozitie nominala, care arata statornicie si continuitate.

Este randuit de Lege sa afli cine este cel care vine la tine sau cu care ai ajuns sa ai o anumita legatura, fiindca acest lucru aduce multe foloase.

Buna-cuviinta si blandetea lui Ibrahim in vorbire se vad in cuvintele „[Sunteti] oameni necunoscuti”. El nu a spus: „Nu va cunosc.” Deosebirea dintre cele doua exprimari este vadita.

⁵² Nota editiei arabe: Manuscrisul B are „un semn” in loc de „numele” celui caruia ii era destinata piatra.

Gazda trebuie sa se grabeasca sa-si ospateze musafirii, caci binele cel mai ales este cel facut fara intarziere. De aceea, Ibrahim s-a grabit sa aduca hrana pentru oaspetii sai.

Daca hrana dintr-un animal deja sacrificat, pregatita pentru altcineva decat oaspetele prezent, ii este oferita acestuia, aceasta nu este catusi de putin o jignire, ci o cinstire, asa cum a facut Ibrahim, pacea fie asupra lui. Allah a spus despre oaspetii sai ca erau cinstiti.

Allah i-a daruit prietenului Sau apropiat, Ibrahim, multa generozitate. Hrana se afla la el, pregatita in casa sa, fara sa fie nevoie sa o aduca din piata, de la vecini sau din alta parte.

Ibrahim insusi i-a slujit pe oaspetii sai, desi el este prietenul apropiat al Celui Milostiv si cel mai de seama dintre cei care ii ospateaza pe musafiri.

El le-a adus mancarea aproape, in locul in care se aflau. Nu a pus-o in alta parte, spunandu-le: „Poftiti!” sau „Veniti la ea!”, fiindca a le-o aduce aproape este mai usor si mai frumos.

Oaspetele trebuie tratat cu bunavointa si cu vorbe blande, mai ales atunci cand i se ofera mancarea. Ibrahim le-a facut o invitatie delicata, spunand: „Nu mancati?” El nu le-a spus: „Mancati!” sau alte cuvinte pe care ar fi fost mai bine sa le inlocuiasca, ci a folosit o expresie de invitatie: „Nu mancati?” Cel care ii urmeaza pilda se cuvine sa foloseasca acele cuvinte frumoase care se potrivesc imprejurarii, spunand oaspetilor sai: „Nu mancati?”, „Nu binevoiti sa poftiti?” sau „Ne faceti cinstea si bucuria de a manca impreuna cu noi...”, ori alte cuvinte asemanatoare.

Daca cineva se teme de un alt om dintr-o anumita pricina, acel om trebuie sa-i indeparteze frica si sa-i spuna cuvinte care sa-i risipeasca spaima si sa-i linisteasca inima. Asa i-au spus ingerii lui Ibrahim, atunci cand s-a temut de ei: „Nu te teme!” Dupa ce simtise frica fata de ei, l-au instiintat despre acea veste imbucuratoare.

Bucuria sotiei lui Ibrahim, Sarah, a fost atat de mare, incat a facut cele pomenite: si-a lovit fata si a scos acel strigat neobisnuit.

Tot aici se afla cinstirea pe care Allah le-a daruit-o lui Ibrahim si sotiei sale, Sarah, vestindu-le un fiu cu multa stiinta.

Versetele 38 la 40

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّىٰ بُرْكَانَهُ وَقَالَ
 سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ
 مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

38. Si in Musa [este un semn], cand l-am trimis la Faraon cu o dovada limpede. **39.** El s-a intors cu totul si a spus: „Un vrajitor sau un nebun!” **40.** L-am apucat pe el si ostile sale si i-am aruncat in mare, iar el era vrednic de osanda.

„Si in Musa”: in Musa si in semnele limpezi si minunile vadite cu care Allah l-a trimis la Faraon si la capetenile lui se afla un semn pentru cei care se tem de pedeapsa dureroasa.

Cand Musa i-a adus lui Faraon acea dovada limpede, Faraon „s-a intors cu totul”, adica s-a intors de la adevar si nu i-a dat atentie. Ei i-au adus lui Musa cele mai grele invinui, spunand: „Un vrajitor sau un nebun!” Dupa spusele lor, ceea ce Musa adusese era fie vrajitorie si inselatorie, fara nicio legatura cu adevarul, fie el era un nebun care nu putea fi tras la raspundere pentru ceea ce facea, fiindca era lipsit de minte. Ei stiau insa, mai ales Faraon, ca Musa spunea adevarul, dupa cum Allah Preainaltul spune: „Le-au tagaduit din nedreptate si trufie, desi sufletele lor erau convinse de ele” [an-Naml, 27:14]. Iar Musa i-a spus lui Faraon: „Tu stii ca acestea nu le-a pogorat decat Domnul cerurilor si al pamantului, ca dovezi limpezi...” [al-Isra', 17:102].

„L-am apucat pe el si ostile sale si i-am aruncat in mare, iar el era vrednic de osanda”, adica era pacatos, razvratit si indraznet fata de Allah. Allah l-a lovit cu pedeapsa Celui Puternic, Atotputernic.

Versetele 41 la 42

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا
 جَعَلَتْهُ كَالْهَرِمِ ﴿٤٢﴾

41. Si in 'Ad [este un semn], cand am trimis asupra lor vantul sterp. **42.** Nu lasa nimic peste care trecea fara sa-l faca asemenea ramasitelor putrezite.

„Si” pentru ei se afla un semn „in 'Ad”, tribul bine cunoscut, „cand am trimis asupra lor vantul sterp”, adica vantul lipsit de orice bine, atunci cand l-au socotit mincinos pe profetul lor Hud, pacea fie asupra lui.⁵³

„Nu lasa nimic peste care trecea fara sa-l faca asemenea ramasitelor putrezite”, adica asemenea lucrurilor vechi si destramate. Faptul ca Allah i-a nimicit, in ciuda puterii si a tariei lor, dovedeste desavarsirea fortei si puterii Sale. Nimic nu-L face neputincios, iar El Se razbuna pe cei care nu-L asculta.

Versetele 43 la 45

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعْتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا أَصْطَلَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا
مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾

43. Si in Thamud [este un semn], cand li s-a spus: „Bucurati-va pana la o vreme!” **44.** Ei s-au razvratit insa impotriva poruncii Domnului lor, iar trasnetul i-a apucat in timp ce priveau. **45.** Nu au putut sa se ridice si nici sa se apere.

„Si in Thamud” se afla un semn mare, atunci cand Allah l-a trimis la ei pe Salih, pacea fie asupra lui, iar ei l-au socotit mincinos si i s-au impotrivit cu indaratnicie. Allah i-a trimis camila ca semn vadit, dar aceasta nu le-a sporit decat razvratirea si indepartarea. „Li s-a spus: Bucurati-va pana la o vreme!”

„Ei s-au razvratit insa impotriva poruncii Domnului lor, iar trasnetul i-a apucat”, adica strigatul puternic si nimicitor, „in timp ce priveau” cu propriii lor ochi pedeapsa care ii lovea. „Nu au putut sa se ridice” pentru a scapa de pedeapsa „si nici sa se apere” pe ei insisi.

Versetul 46

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

46. Si, mai inainte, neamul lui Nuh. Ei erau un neam de nelegiuiti.

Tot astfel este si ceea ce Allah a facut cu neamul lui Nuh, cand l-au socotit mincinos pe Nuh, pacea fie asupra lui, si au iesit din ascultarea poruncii lui

⁵³ Nota editiei engleze: Vantul aduce de obicei foloase, precum polenizarea pomilor sau ploaia. Vantul trimis asupra lui 'Ad nu aducea asemenea foloase, ci numai nimicire.

Allah. Allah a slobozit asupra lor, din cer si din pamant, apa din belsug si i-a inecat pana la cel din urma. Nu a lasat niciun necredincios in viata. Aceasta este calea si randuiala lui Allah fata de cei care nu-L asculta.

Versetele 47 la 51

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهْدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجِينَ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

47. Cerul l-am cladit cu putere si Noi ii dam intindere. 48. Iar pamantul l-am intins ca un asternut. Cat de bine il pregatim! 49. Din fiecare lucru am creat perechi, pentru ca voi sa luati aminte. 50. Fugiti, asadar, catre Allah! Eu sunt pentru voi un prevenitor limpede din partea Lui. 51. Si nu puneti alaturi de Allah un alt dumnezeu! Eu sunt pentru voi un prevenitor limpede din partea Lui.

Allah Preainaltul Isi arata puterea mare, spunand: „Cerul l-am cladit”, adica l-am creat, l-am facut desavarsit si l-am asezat ca acoperis deasupra pamantului si a celor de pe el, „cu putere”, adica prin forta si putere mare. „Si Noi ii dam intindere”, largind marginile si partile lui. De asemenea, Noi le daruim robilor Nostri din belsug mijloace de trai. Nu a ramas nicio vietuitoare in pusturile intinse, in adancurile marilor ori in cuprinsul lumii de sus si de jos fara ca El sa-i fi dat hrana indestulatoare si sa-i fi adus binefaceri care sa-i acopere nevoile. Slava Celui a carui generozitate a cuprins toate fapturile! Binecuvantat este Cel a carui indurare a cuprins toate creaturile!

„Iar pamantul l-am intins ca un asternut”, adica l-am facut asternut pentru fapturi, astfel incat sa poata infaptui pe el tot ceea ce tine de folosul lor: locuinte, plantatii, semanaturi, aratul pamantului, sederea si strabaterea cailor care le duc la tintele si nevoile lor. Un asternut poate fi potrivit folosintei sub toate aspectele sau numai sub unele, iar Allah Preainaltul spune ca El a pregatit pamantul ca pe cel mai bun asternut, in chipul cel mai desavarsit si mai frumos. S-a laudat pe Sine pentru aceasta, spunand: „Cat de bine il pregatim!” El le-a pregatit robilor Sai ceea ce au cerut intelegiunea si indurarea Sa.

„Din fiecare lucru am creat perechi”, adica doua feluri, mascul si femela, din fiecare specie de vietuitoare, „pentru ca voi sa luati aminte” la binefacerile pe care Allah vi le-a daruit prin aceasta randuire si la intelegiunea Sa. El a facut

ceea ce asigura dainuirea tuturor speciilor de vietuitoare, pentru ca voi sa le inmultiti, sa le ingrijiti si sa le cresteti, dobandind astfel foloasele care decurg din acestea.

Dupa ce i-a chemat pe robi sa priveasca semnele Sale, care trezesc teama de El si intoarcerea catre El, le-a poruncit ceea ce se urmareste prin aceasta: sa fuga la El. Adica sa fuga de ceea ce Allah uraste, in cele vazute si in cele launtrice, catre ceea ce El iubeste, in cele vazute si in cele launtrice: de la nestiinta la stiinta, de la necredinta la credinta, de la pacat la ascultare si de la nepasare la pomenirea Lui. Cine implineste pe deplin aceste lucruri implineste intreaga religie; de la el se indeparteaza ceea ce il inspaimanta si ajunge la deplinatatea celor dorite si cautate.

Allah a numit intoarcerea la El o fuga, fiindca intoarcerea catre altcineva aduce felurite temeri si lucruri neplacute, pe cand intoarcerea catre El aduce felurite lucruri iubite, siguranta, bucurie, fericire si izbanda. Robul fuge de hotararea si randuiala Sa catre hotararea si randuiala Sa. De oricine te temi, fugi, in afara de Allah Preainaltul: cu cat te temi mai mult de El, cu atat fugi mai mult catre El. „Eu sunt pentru voi un prevenitor limpede din partea Lui”: va avertizez asupra pedepsei lui Allah si va trezesc teama de ea printr-o avertizare clara.

„Si nu puneti alaturi de Allah un alt dumnezeu!” Aceasta face parte din fuga catre Allah; mai mult, este temelia fugii catre El: robul sa fuga de luarea altor dumnezei in afara lui Allah — idoli, rivali, morminte si altele dintre cele adorate in locul lui Allah — si [robul] sa-I inchine numai Domnului sau adorarea, frica, speranta, invocarea si intoarcerea cu cainta.

Versetele 52 la 53

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾
أَتَوَصَّوْا بِهِمْ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾

52. Tot astfel, niciun trimis nu a venit la cei de dinaintea lor fara ca ei sa spuna: „Un vrajitor sau un nebun!” **53.** Oare si-au lasat ei unii altora acest indemn? Dimpotriva, ei sunt un neam care intrece masura.

Allah ii vorbeste Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, ca sa-l mangaie pentru tagaduirea politeistilor, care Ii asociaza parteneri lui Allah, il socotesc mincinos si spun despre el vorbe urate de care el este cu totul curat. Astfel de vorbe au fost mereu deprinderea si obiceiul nelegiuitilor care i-

au socotit mincinosi pe trimisi. Allah nu a trimis vreun trimis fara ca neamul lui sa-l invinuiasca de vrajitorie sau de nebunie.

Allah Preainaltul spune: oare aceste vorbe, rostite de cei dintai si de cei de pe urma, sunt vorbe pe care si le-au lasat unii altora ca indemn si pe care si le-au predat unii altora, astfel incat sa nu fie de mirare ca s-au inteles asupra lor? Sau „ei sunt un neam care intrece masura”: inimile si faptele lor s-au asemanat in necredinta si in razvratare, astfel incat s-au asemanat si vorbele izvorate din razvratarea lor? Aceasta din urma este realitatea! Dupa cum Allah Preainaltul spune: „Cei care nu cred spun: De ce nu ne vorbeste Allah sau nu ne vine un semn? Tot astfel au spus si cei de dinaintea lor vorbe asemenea lor. Inimile lor se aseamana” [al-Baqarah, 2:118]. Tot astfel, credinciosii, ale caror inimi se aseamana prin supunerea fata de adevar, cautarea lui si stradania pentru el, s-au grabit sa creada in trimisii lor, sa-i preamareasca, sa-i respecte si sa le vorbeasca asa cum li se cuvine.⁵⁴

Versetele 54 la 55

فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾ وَذَكَرَ فَإِنَّ اللَّهَ كَرِهُ تَنْفَعُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

54. Intoarce-te de la ei, caci tu nu esti de invinuit! 55. Si adu aminte, caci aducerea-aminte le foloseste credinciosilor.

Allah Preainaltul ii porunceste Trimisului Sau sa se indeparteze de cei care intorc spatele si tagaduiesc: „Intoarce-te de la ei”, adica nu te preocupa de ei, nu-i trage la raspundere si vezi-ti de ceea ce ai de facut. Nu esti de invinuit pentru pacatul lor. Datoria ta este doar transmiterea mesajului, iar tu ai indeplinit ceea ce ti s-a incredintat si ai transmis ceea ce ai fost trimis sa vestesti.

„Si adu aminte, caci aducerea-aminte le foloseste credinciosilor.” Aducerea-aminte este de doua feluri. Primul este amintirea detaliilor necunoscute ale unor lucruri ale caror linii generale sunt cunoscute prin firea innascuta si prin ratiune. Allah a creat mintile cu inclinatie de a iubi si a prefera binele, de a uri raul si de a-l respinge, iar Legea Sa este in acord cu aceasta. Orice porunca si orice interdictie din Lege sunt, asadar, o aducere-aminte. Deplinatatea acesteia consta in a arata binele, frumusetea si foloasele celor poruncite, precum si pagubele celor interzise.

⁵⁴ Nota de text: In acest loc, originalul arab al comentariului are „Cei care nu cred spun”, iar aceasta formulare a autorului este pastrata. Textul canonic din al-Baqarah, 2:118, are „Cei care nu stiu spun”.

Al doilea fel de aducere-aminte consta in a le reaminti credinciosilor ceea ce stiu deja, dar peste care s-au asternut nepasarea si uitarea. Acele lucruri li se amintesc si li se repeta, ca sa se intipareasca in mintile lor, ca ei sa se trezeasca, sa puna in practica ceea ce li s-a reamintit si sa dobandeasca o noua ravna si hotarare, care sa le aduca folos si inaltare.

Allah a spus ca aducerea-aminte le foloseste credinciosilor, fiindca ei au credinta, teama, intoarcere cu cainta si cautarea multumirii lui Allah. Acestea fac ca aducerea-aminte sa le fie de folos si ca indemnul sa-si gaseasca locul potrivit in ei, dupa cum Allah Preainaltul spune: „Adu aminte, daca aducerea-aminte este de folos! Cel care se teme va lua aminte, iar cel mai nenorocit o va ocoli” [al-A'la, 87:9-11]. Cat despre cel care nu are credinta si nici disponibilitatea de a primi aducerea-aminte, lui nu-i foloseste sa i se aminteasca. El este asemenea pamantului saraturos, caruia ploaia nu-i foloseste deloc. Cei din aceasta categorie nu ar crede, chiar daca le-ar veni orice semn, pana cand nu ar vedea pedeapsa dureroasa.

Versetele 56 la 58

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

56. Nu i-am creat pe djinni si pe oameni decat ca sa Ma adore. 57. Nu doresc de la ei mijloace de trai si nici nu doresc sa Ma hraneasca. 58. Cu adevarat, Allah este Daruitorul de hrana, Cel cu putere, Cel Neclintit.

Acesta este scopul pentru care Allah i-a creat pe djinni si pe oameni si pentru care i-a trimis pe toti trimisii sa cheme la el: adorarea Sa, care cuprinde cunoasterea Lui, iubirea Lui, intoarcerea cu cainta catre El, indreptarea spre El si indepartarea de oricine altcineva in afara Lui. Aceasta depinde de cunoasterea lui Allah Preainaltul, caci desavarsirea adorarii depinde de cunoasterea lui Allah. Cu cat robul Il cunoaste mai mult pe Domnul sau, cu atat adorarea sa este mai desavarsita. Pentru aceasta i-a creat Allah pe cei raspunzatori de faptele lor; nu i-a creat fiindca ar avea nevoie de ei.⁵⁵

El nu doreste „de la ei mijloace de trai” si nici nu doreste „sa Ma hraneasca”. Allah Preainaltul este Cel lipsit de orice nevoie, Cel care ii indetuleaza pe ceilalti, fara sa aiba El Insusi nevoie de cineva in vreo privinta. Toate fapturile

⁵⁵ Nota editiei arabe: Manuscrisul B are „iar aceasta cuprinde cunoasterea Lui, Preainaltul”, in loc de „aceasta depinde de cunoasterea lui Allah Preainaltul”.

sunt cele care au nevoie de El pentru toate nevoile si cerintele lor, atat cele de neaparata trebuinta, cat si celelalte.

De aceea, El spune: „Cu adevarat, Allah este Daruitorul de hrana”, adica Cel care daruieste hrana din belsug. Nu exista nicio vietuitoare pe pamant sau in cer a carei hrana sa nu-I revina lui Allah; El stie locul in care traieste si locul in care este pastrata. „Cel cu putere, Cel Neclintit”: Lui Ii apartin intreaga forta si intreaga putere, prin care a adus la existenta corpurile imense din lumea de jos si din lumea de sus. Prin acestea El carmuieste cele vazute si cele ascunse, iar vointa Sa se implineste asupra tuturor fapturilor. Ceea ce Allah voieste se intampla, iar ceea ce nu voieste nu se intampla. Niciun fugar nu-I poate scapa si nimeni nu iese de sub stapanirea Sa. Dintre dovezile puterii Sale este faptul ca a facut sa ajunga hrana Sa la intreaga lume. Dintre dovezile tariei si puterii Sale este si faptul ca ii invie pe morti dupa ce putrezirea i-a destramat, vanturile i-au risipit, pasarile si fiarele i-au inghitit, iar ei s-au imprastiat si s-au sfaramat in intinderile pustiurilor si in adancurile marilor. Niciunul dintre ei nu-I scapa. El stie ce mistuie pamantul din ei. Slava Celui Puternic, Neclintit!

Versetele 59 la 60

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِّثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعِجِلُونَ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

59. Cei care au fost nedrepti vor avea o parte [de pedeapsa] asemenea partii tovarasilor lor. Sa nu-Mi ceara, asadar, sa o grabesc! 60. Vai celor care nu cred, din pricina zilei lor care le este promisa!

„Cei care au fost nedrepti”, socotindu-l mincinos pe Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, vor avea „o parte” de pedeapsa si osanda, adica o portie si o masura asemenea celei care le-a fost data tovarasilor lor dintre oamenii nedreptatii si ai tagaduirii. „Sa nu-Mi ceara, asadar, sa o grabesc!”, adica pedeapsa. Randuiala lui Allah fata de neamuri este una singura: orice om care staruie in tagaduire, fara cainta si fara intoarcere la El, va fi neaparat atins de pedeapsa, chiar daca ea intarzie pentru o vreme.

De aceea, Allah i-a amenintat cu Ziua Invierii, spunand: „Vai celor care nu cred, din pricina zilei lor care le este promisa!” Aceasta este Ziua Invierii, in care li s-au promis felurite pedepse si osande, [lanturi] si obezi. Nu vor avea nici ajutor, nici izbavitor de pedeapsa lui Allah. Cautam adapost la Allah de ea.

Sura at Tur

VERSETELE 1 LA 49

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 16

وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ﴿٢﴾ فِي رَقٍّ مَّنْشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ
الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَالسَّافِرِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ عَذَابَ
رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَدْعُونَ إِلَى نَارٍ
جَهَنَّمَ دَعَا ﴿١٣﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ أَفَسِحْرٌ هَٰذَا
أَمْ أَنْتُمْ لَا تَبْصُرُونَ ﴿١٥﴾ أَصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

1. Pe Munte! 2. Pe o Carte scrisa 3. pe un pergament desfasurat! 4. Pe Casa cea mereu vizitata! 5. Pe acoperisul inaltat! 6. Pe marea cea plina! 7. Cu adevarat, pedeapsa Domnului tau se va abate negresit! 8. Nimeni nu o poate inlatura.

9. In ziua in care cerul se va zbugiuma puternic, 10. iar muntii se vor pune in miscare, 11. vai in acea zi celor care tagaduiesc, 12. celor care se joaca, afundati in vorbe desarte! 13. In ziua in care vor fi impinsi cu putere spre Focul Gheenei: 14. „Acesta este Focul pe care voi il tagaduiati! 15. Este aceasta vrajitorie sau voi nu vedeti? 16. Ardeti in el! Rabdati sau nu rabdati, totuna va este. Nu sunteti rasplatiti decat pentru ceea ce faceati.”

Allah Preainaltul jura pe aceste lucruri marete, care cuprind invataturi de intelegiune insemnate, ca invierea si rasplata celor evlaviosi si a celor care tagaduiesc sunt adevarate. El jura pe Munte, adica muntele pe care Allah i-a vorbit lui Musa, fiul lui 'Imran, binecuvantarea si pacea fie asupra lui, si i-a revelat randuielile pe care i le-a revelat. In aceasta binefacere fata de el si fata de comunitatea lui se afla mari semne ale lui Allah si binefaceri ale Sale pe care robii nu le pot nici numara, nici pretui pe deplin.

„Pe o Carte scrisa.” Este cu putinta ca aici sa fie vorba despre Tabla Pastrata, pe care Allah a scris toate lucrurile. Este cu putinta si ca prin aceasta sa fie avut in vedere Nobilul Coran, care este cea mai aleasa dintre Carti. Allah l-a pogorat cuprinzand vestile celor dintai si ale celor de pe urma, precum si stiinta celor de dinainte si a celor de mai tarziu.

Cuvintele „pe un pergament” insemna: pe o foaie. „Desfasurat” insemna: scris, insemnat, vadit, nu ascuns. Natura acestei Carti nu-i ramane ascunsa niciunui om cu minte si cu intelegere.

„Pe Casa cea mereu vizitata”: este Casa de deasupra celui de-al saptelea cer, mereu vizitata de ingerii nobili. [In ea] intra in fiecare zi saptezeci de mii de ingeri, care Il adora acolo pe Domnul lor, apoi nu se mai intorc in ea pana in Ziua Invierii. S-a spus si ca aceasta Casa mereu vizitata este Casa Sacra a lui Allah, vizitata neincetat de cei care o inconjoara, de cei care se roaga si de cei care Il pomenesc pe Allah, precum si de cei care vin la ea pentru Hajj si 'Umrah. Allah a jurat pe ea si in cuvintele: „Si pe aceasta cetate sigura!” [at-Tin, 95:3]. O casa care este cea mai aleasa dintre casele pamantului si catre care oamenii se indreapta pentru Hajj si 'Umrah — pelerinajul fiind unul dintre stalpii Islamului si dintre marile sale temelii, fara de care Islamul nu este deplin — merita ca Allah sa jure pe ea. Ea este cea pe care au zidit-o Ibrahim si Isma'il si pe care Allah a facut-o loc de intoarcere pentru oameni si loc de siguranta. Se cuvine ca El sa-i arate maretia potrivit cu ceea ce ea merita.

„Pe acoperisul inaltat”, adica cerul pe care Allah l-a facut acoperis pentru fapturi si constructie deasupra pamantului. De la el se primeste lumina, dupa semnele si luminile lui se gaseste calea, iar Allah pogoara din el ploaia, indurarea si felurile mijloace de trai.

„Pe marea cea plina”, adica plina cu apa, pe care Allah a stavilit-o si a impiedicat-o sa se reverse peste fata pamantului, desi urmareea fireasca ar fi sa acopere suprafata pamantului. Intelegiunea Sa a cerut insa sa o opreasca de la curgere si revarsare, pentru ca felurile vietuitoare de pe pamant sa traiasca. S-a spus si ca prin „al-masjur” se intelege marea aprinsa, care va fi aprinsa ca foc in Ziua Invierii. Ea va deveni un foc in flacari, plin, cu toata intinderea sa, de felurite chinuri.

Faptul ca Allah a jurat pe aceste lucruri arata ca ele sunt semnele lui Allah, dovezi ale unicitatii Sale si argumente ale puterii Sale si ale invierii mortilor de catre El. De aceea, El spune: „Cu adevarat, pedeapsa Domnului tau se va abate negresit!” Ea trebuie sa se abata, iar Allah nu Isi incalca promisiunea si cuvantul.

„Nimeni nu o poate inlatura”: nimeni nu o poate respinge si nimic nu o poate impiedica, fiindca niciun potrivnic nu poate birui puterea lui Allah si niciun fugar nu-I poate scapa.

Apoi El descrie ziua in care se va abate pedeapsa, spunand: „In ziua in care cerul se va zbuciuma puternic”, adica cerul se va roti si se va framanta, miscandu-se neincetat, tulburat si fara odihna.

„Iar muntii se vor pune in miscare”: se vor desprinde din locurile lor, vor merge precum norii, vor fi asemenea lanii colorate si scarmanate, apoi se vor imprastia pana vor ajunge precum pulberea. Toate acestea se vor intampla din pricina spaimei uriase a Zilei Invierii [si a grozaviei tulburarilor si a cutremurelor zguduitoare din ea, care vor tulbura aceste corpuri imense]. Cum va fi, atunci, cu omul cel slab?!

„Vai in acea zi celor care tagaduiesc!” Cuvantul „vai” cuprinde orice pedeapsa, tristete, chin si teama.

Apoi El ii descrie pe cei care tagaduiesc si care au meritat aceasta nenorocire, spunand: „Celor care se joaca, afundati in vorbe desarte”, adica se afunda in desertaciune si se joaca cu ea. Stiintele si cercetarile lor sunt indreptate spre cunostinte vatamatoare, care cuprind tagaduirea adevarului si confirmarea falsului. Faptele lor sunt faptele oamenilor nestiintei, nechibzuintei si jocului, spre deosebire de oamenii care recunosc adevarul si cred, avand cunostinte folositoare si fapte bune.

„In ziua in care vor fi impinsi cu putere spre Focul Gheenei”: [in ziua in care] vor fi impinsi cu asprime, manati cu sila si tarati pe fete, li se va spune, spre mustrare si osanda: „Acesta este Focul pe care voi il tagaduati!” Astazi gustati, asadar, pedeapsa vesnica, a carei masura nu poate fi cuprinsa si a carei grozavie nu poate fi descrisa.

„Este aceasta vrajitorie sau voi nu vedeti?” Este cu putinta ca aici sa fie indicat Focul si chinul, asa cum arata desfasurarea versetelor. Adica, atunci cand au vazut Focul si pedeapsa, li s-a spus ca mustrare: este aceasta vrajitorie fara realitate? Iata ca ati vazut-o! Sau voi nu vedeti in viata lumeasca, adica nu aveti intelegere si stiinta, ci nu stiati nimic despre acest lucru si dovada nu fusese statornicita impotriva voastra? Raspunsul este ca ambele posibilitati sunt excluse. In privinta vrajitoriei, le-a devenit limpede ca aceasta este cel mai adevarat lucru si adevarul cel mai deplin, potrivit vrajitoriei in toate

privintele. Cat despre faptul ca ei nu vedeau, lucrurile stau tocmai pe dos: dovada lui Allah a fost statornicita impotriva lor, trimisii i-au chemat sa creada in aceasta, iar dovezile si argumentele au fost aduse intr-un asemenea numar, incat fac din aceasta unul dintre lucrurile cel mai bine dovedite, limpezi si vadite.

Este cu putinta si ca demonstrativul din cuvintele „Este aceasta vrajitorie sau voi nu vedeti?” sa se refere la adevarul limpede si la calea dreapta pe care le-a adus Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Poate vreun om cu minte sa spuna despre acestea ca sunt vrajitorie, cand ele sunt adevarul cel mai mare si mai inalt? Din pricina lipsei lor de intelegere au spus despre el ceea ce au spus.

„Ardeti in el!”, adica intrati in Foc, astfel incat el sa va inconjoare, sa va cuprinda trupurile si sa ajunga pana la inimile voastre. „Rabdati sau nu rabdati, totuna va este”: rabdarea in Foc nu va foloseste cu nimic, nu va veti mangaia unii pe altii si pedeapsa nu va va fi usurata. Ea nu se numara printre lucrurile a caror greutate se micsoreaza si a caror asprime dispare atunci cand robul le rabda. Aceasta li s-a facut din pricina faptelor lor rele si a celor agonisite de ei. De aceea, El spune: „Nu sunteti rasplatiti decat pentru ceea ce faceti.”

Versetele 17 la 20

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّهَمَ رَبُّهُمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَكِينِينَ
عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

17. Cu adevarat, cei evlaviosi se vor afla in gradini si desfatate,
18. bucurandu-se de ceea ce le-a daruit Domnul lor, iar Domnul lor i-a ferit de pedeapsa Focului. 19. „Mancati si beti cu placere, pentru ceea ce faceti!”
20. Ei vor sta rezemati pe divanuri asezate in randuri, iar Noi le vom da drept sotii hurii cu ochi mari si frumoși.

Dupa ce Allah Preainaltul a mentionat pedeapsa celor care tagaduiesc, a mentionat desfatata celor evlaviosi, pentru a uni incurajarea cu avertizarea, astfel incat inimile sa fie intre teama si speranta. El a spus: „Cu adevarat, cei evlaviosi”, cei evlaviosi fata de Domnul lor, care s-au ferit de mania si de pedeapsa Sa, implinind ceea ce ii pazeste de acestea, prin indeplinirea poruncilor si evitarea celor oprite, „se vor afla in gradini”: livezi ale caror intinderi sunt imbracate in pomi cu ramuri intrepatruse, cu rauri curgatoare,

palate inalte si locuinte impodobite; „si in desfatate”, ceea ce cuprinde desfatarea inimii, a spiritului si a trupului.

„Bucurandu-se de ceea ce le-a daruit Domnul lor”: sunt incantati de aceasta si se desfata, cu bucurie si veselie, in binefacerile de nedescris pe care Allah li le-a daruit. „Niciun suflet nu stie ce bucurie a ochilor le-a fost ascunsa.” „Iar Domnul lor i-a ferit de pedeapsa Focului arzator”: El le-a daruit ceea ce iubeau si i-a scapat de ceea ce ii inspaimanta, deoarece au facut ceea ce [Allah] iubeste si s-au ferit de ceea ce Il manie.

„Mancati si beti” din feluritele mancaruri si bauturi delicioase pe care sufletele voastre le doresc, „cu placere”, bucurandu-va de acestea, cu veselie, fericire si incantare, „pentru ceea ce ati facut”: ati dobandit toate acestea datorita faptelor voastre bune si cuvintelor voastre frumoase.

„Rezematii pe divane asezate in siruri.” A se rezema inseamna a se apleca intr-o pozitie statornica, odihnita si tihnita. Divanele sunt paturi impodobite cu felurite podoabe, tesaturi pretioase si asternuturi stralucitoare. Allah a descris divanele ca fiind asezate in siruri, aratand astfel numarul lor mare, buna lor randuiala si faptul ca cei care le folosesc se aduna laolalta si se bucura de buna lor tovarasie si de blandetea cu care se poarta unii cu altii.

Dupa ce li s-au adunat atatea desfatari ale inimii, spiritului si trupului, dintre cele care nu trec prin minte si nu pot fi inchipuie — mancaruri, bauturi delicioase si locuri de intrunire frumoase si elegante —, nu mai ramanea decat desfatarea alaturi de femei, prin care bucuria ajunge la deplinatate. Allah Preainaltul a mentionat, asadar, ca ei au drept sotii femeile cele mai desavarsite ca insusiri, infatisare si purtare. De aceea a spus: „Si le-am dat ca sotii hurii cu ochi frumosi si mari.” Acestea sunt femeile care reunesc frumusetea si splendoarea infatisarii cu virtuti alese. Frumusetea lor ii uimeste pe cei care le privesc si le rapeste mintile. Inimile aproape ca isi iau zborul de dorul lor si din dorinta de a fi impreuna cu ele. Cuvantul „in” desemneaza femeile cu ochi frumosi, incantatori, al caror alb si negru sunt limpezi.

Versetele 21 la 28

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ
 عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهينَ ﴿٢١﴾ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ
 وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾

21. Celor care au crezut si ai caror urmasi i-au urmat in credinta le vom alatura urmasii, fara sa le scadem nimic din rasplata faptelor lor. Fiecare om este zalog pentru ceea ce a agonisit. 22. Le vom darui din belsug fructe si carne, din ceea ce vor pofti. 23. Isi vor trece unii altora acolo o cupa care nu aduce nici vorba desarta, nici pacat.

* وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلَافٌ لَّهُمْ كَانَهُمْ لَوْلَوْ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنْ
 اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقْنَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ
 الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

24. In jurul lor vor umbla tineri slujitori ai lor, asemenea unor perle bine pastrate. 25. Si se vor indrepta unii spre altii, intrebandu-se. 26. Vor spune: „Mai inainte, cand eram printre familiile noastre, eram cuprinsi de teama. 27. Dar Allah ne-a daruit harul Sau si ne-a ferit de pedeapsa arsitei mistuitoare. 28. Noi Il chemam si mai inainte. Cu adevarat, El este Cel Binefacator, Indurator!”

Desfatarea [locuitorilor] Paradisului ajunge la deplinatate si prin faptul ca Allah le alatura urmasii care i-au urmat in credinta. Acestia li s-au alaturat prin credinta parintilor lor, devenind astfel urmasi care ii urmeaza in credinta. Cu atat mai mult se intampla aceasta daca urmasii i-au urmat printr-o credinta proprie. Pe toti cei mentionati, Allah ii ridica la treptele parintilor lor in Paradis, chiar daca ei nu au ajuns la acele trepte, ca rasplata pentru parintii lor si ca sporire a rasplatii acestora. Totodata, Allah nu le scade parintilor nimic din rasplata faptelor lor.

Cineva ar putea crede ca, in acelasi fel, Allah le alatura si locuitorilor Focului urmasii lor. De aceea, El a aratat ca randuiala celor doua salasuri nu este aceeaasi. Focul este salasul dreptatii, iar dreptatea Lui Preainaltul cere ca nimeni sa nu fie pedepsit decat pentru un pacat. De aceea a spus: „Fiecare om

este zalog pentru ceea ce a agonisit”, adica este tinut in schimbul faptelor sale. Astfel, niciun suflet nu poarta povara altuia si nimeni nu este facut sa poarte pacatul altcuiva. Aceasta este o precizare intercalata, printre ale carei foloase se afla inlaturarea neintelegerii mentionate.⁵⁶

Cuvintele Sale „Le vom darui din belsug” insemna: le vom da locuitorilor Paradisului din harul Nostru cuprinzator si din inzeestrarea Noastra imbelsugata „fructe”, precum struguri, rodii, mere si felurite alte fructe delicioase, in plus fata de hrana lor de baza, „si carne, din ceea ce vor pofiti”: tot ceea ce cer si isi doresc sufletele lor, carne de pasari si de alte feluri.

„Isi vor trece unii altora acolo o cupa”: cupele cu nectar si vin vor circula printre ei si si le vor da unii altora, iar baieti vesnic tineri vor umbla in jurul lor cu pahare si ulcioare. „Care nu aduce nici vorba desarta, nici pacat”: in Paradis nu se afla vorbire desarta, lipsita de folos, si nici vorbire care sa cuprinda pacat si neascultare. Cand aceste doua lucruri sunt inlaturate, ramane al treilea: cuvintele lor sunt pline de pace, bune, curate, inveselesc sufletele si bucura inimile. Ei se bucura de cea mai frumoasa tovarasie si de cele mai placute intruniri, iar de la Domnul lor nu aud decat ceea ce le bucura ochii si arata multumirea Sa fata de ei si iubirea Sa pentru ei.

„In jurul lor vor umbla tineri slujitori ai lor”, adica slujitori tineri, „asemenea unor perle imprastiate”, datorita frumusetii si stralucirii lor. Ei umbla in jurul lor, slujindu-i si indeplinindu-le treburile. Aceasta arata cat de multa si de intinsa este desfatarea lor si cat de deplina le este tihna.⁵⁷

„Si se vor indrepta unii spre altii, intrebandu-se” despre lucrurile si imprejurarile vietii lumesti.

„Vor spune”, explicand ceea ce i-a adus la bucuria si fericirea in care se afla: „Mai inainte”, in viata lumeasca, „cand eram printre familiile noastre, eram cuprinsi de teama”: eram tematori si nelinistiti, asa ca, de teama aceasta, am parasit pacatele si ne-am indreptat lipsurile.

„Dar Allah ne-a daruit harul Sau”, indrumandu-ne si ajutandu-ne sa reusim, „si ne-a ferit de pedeapsa arsitei mistuitoare”, adica de pedeapsa fierbinte, cu o caldura compluta.

„Noi Il chemam si mai inainte”, cerandu-I sa ne fereasca de pedeapsa arsitei mistuitoare si sa ne duca la desfatere. Aceasta cuprinde chemarea prin adorare si chemarea prin cerere: ne apropiam neincetat de El prin felurite acte de

⁵⁶ Nota editiei arabe: Manuscrisul B mentioneaza „parintii si urmasii lor”, in loc de numai „urmasii lor”, in presupunerea despre alaturarea rudelor locuitorilor Focului.

⁵⁷ Nota editiei arabe: Ambele manuscrise au aici „imprastiate”. In manuscrisul A, o alta mana a corectat cuvantul in „bine pastrate”. In comentariu este pastrata formularea autorului; versetul at-Tur, 52:24, are „bine pastrate”, asa cum este redat in pasajul coranic.

adorare si Il chemam in toate momentele. „Cu adevarat, El este Cel Binefacator, Indurator!” Din binefacerea Lui [fata de noi] si din indurarea Lui fata de noi, El ne-a daruit multumirea Sa si Paradisul si ne-a ferit de mania Sa si de Foc.

Versetele 29 la 43

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ
تَتَّبِصُّ بِهِ رَيْبَ الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبُّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾ أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلِمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾

29. Asadar, adu-le aminte! Prin harul Domnului tau, tu nu esti nici ghicitor, nici nebun. 30. Sau spun ei: „Este un poet; asteptam sa-l loveasca moartea”? 31. Spune: „Asteptati! Voi astepta si eu impreuna cu voi!” 32. Oare mintile lor le poruncesc aceasta sau sunt ei un neam care intrece masura?

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ^ج بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا
صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خُلِقُوا
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمُصِيطِرُونَ ﴿٣٧﴾

33. Sau spun ei: „El l-a nascocit!”? Dimpotriva, ei nu cred. 34. Sa aduca, asadar, o vorbire asemenea lui, daca spun adevarul! 35. Oare au fost creati fara vreun creator sau sunt ei insisi creatorii? 36. Sau au creat ei cerurile si pamantul? Dimpotriva, ei nu au certitudine. 37. Sau se afla la ei comorile Domnului tau? Sau sunt ei cei care stapanesc?

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعَهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ
 الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ
 مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا
 فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
 يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

38. Sau au ei o scara pe care se urca sa asculte? Atunci cel care asculta dintre ei sa aduca o dovada limpede! 39. Sau Lui Ii sunt fiicele, iar voua fiii? 40. Sau le ceri tu o rasplata, incat ei sunt impovarati de plata ei? 41. Sau au ei cunoasterea celor nevazute si o scriu? 42. Sau vor ei sa urzeasca un viclesug? Dar cei care nu cred sunt cei impotriva carora se va intoarce viclesugul. 43. Sau au ei o alta divinitate in afara de Allah? Slavit este Allah, mai presus de ceea ce Ii asociaza!

Allah Preainaltul ii porunceste Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa le aduca aminte oamenilor, atat musulmanilor, cat si necredinciosilor dintre ei, pentru ca dovada lui Allah sa fie stabilita impotriva celor nedrepti, iar cei carora li s-a daruit reusita sa fie indrumati prin aducerea lui aminte. Ii porunceste sa nu tina seama de vorbele politeistilor care tagaduiesc, de vatamarea lor si de cuvintele prin care ii impiedica pe oameni sa-l urmeze, desi stiu ca el este cel mai departe dintre oameni de aceste invinuiiri. De aceea, Allah a inlaturat de la el orice lipsa pe care i-au atribuit-o, spunand: „Prin harul Domnului tau”, prin darul si blandetea Sa, „tu nu esti nici ghicitor”, adica unul care are un insotitor dintre djinni, care ii aduce o veste despre unele lucruri nevazute, la care el adauga o suta de minciuni, „nici nebun”, lipsit de ratiune. Dimpotriva, tu ai cea mai desavarsita minte dintre oameni, esti cel mai departe de diavoli, cel mai adevarat in vorbire, cel mai ales si cel mai desavarsit dintre ei.

Alteori „spun” despre el ca „este un poet”: rosteste poezie, iar ceea ce a adus este poezie. Dar Allah spune: „Noi nu l-am invatat poezia si nici nu i se cuvine.” „Asteptam sa-l loveasca moartea!”: asteptam sa moara, astfel incat chemarea lui sa inceteze si noi sa scapam de el.

„Spune”, raspunzandu-le la aceste vorbe nesabuite: „Asteptati!”, adica asteptati moartea mea. „Voi astepta si eu impreuna cu voi!”: asteptam ca Allah sa va loveasca printr-o pedeapsa venita de la El sau prin mainile noastre.

„Oare mintile lor le poruncesc aceasta sau sunt ei un neam care intrece masura?” Aceasta tagaduire a ta si cuvintele pe care le-au spus vin oare din mintile si din judecata lor? Cat de rele sunt mintile si judecatile care au asemenea urmari si roade! Mintile care l-au socotit nebun pe cel cu mintea cea mai desavarsita dintre fapturi si care au socotit cea mai adevarata vorbire si adevarul cel mai vadit drept minciuna si desertaciune sunt, cu siguranta, atat de lipsite de judecata, incat pana si nebunii s-ar dezice de ele! Sau i-au impins la aceasta nedreptatea si depasirea masurii? Aceasta este realitatea. Depasirea masurii nu are o limita la care sa se opreasca, asa ca nicio vorba si nicio fapta venita de la cel care intrece hotarul nu trebuie sa uimeasca.

„Sau spun ei: El l-a nascocit?”: Muhammad a nascocit Coranul si l-a rostit din propria sa initiativa. „Dimpotriva, ei nu cred.” Daca ar fi crezut, nu ar fi spus ceea ce au spus.

„Sa aduca, asadar, o vorbire asemenea lui, daca spun adevarul” ca el l-a nascocit! Voi sunteti arabii cei elocventi si maestrii vorbirii frumoase, iar el v-a provocat sa aduceti ceva asemenea lui. Atunci fie opozitia voastra se va dovedi adevarata, fie veti recunoaste adevarul spus de el. Dar, chiar daca v-ati uni voi, oamenii si djinnii, nu ati putea sa va impotriviti lui aducand ceva asemenea. Asadar, va aflati in fata a doua posibilitati: fie credeti in el si ii urmati indrumarea, fie va impotriviti cu incapatanare si urmati ceea ce stiti ca este desertaciune.

„Oare au fost creati fara vreun creator sau sunt ei insisi creatorii?” Acesta este un argument impotriva lor, in fata caruia nu pot decat sa se supuna adevarului ori sa paraseasca ceea ce cer ratiunea si religia. Explicatia este urmatoarea: ei tagaduiesc unicitatea lui Allah si il socotesc mincinos pe Trimisul Sau, ceea ce implica tagaduirea faptului ca Allah i-a creat. Ratiunea, impreuna cu Legea revelata, arata ca nu exista decat trei posibilitati: fie „au fost creati fara vreun creator”, adica nu au un Creator care sa-i fi creat, ci au aparut fara sa fie adusi la existenta si fara cineva care sa-i aduca la existenta — iar aceasta este imposibilitatea insasi; fie „sunt ei insisi creatorii”, adica ai lor insisi, ceea ce este de asemenea imposibil, caci nu se poate concepe ca cineva sa se aduca singur la existenta. Cand aceste doua posibilitati sunt respinse si imposibilitatea lor este dovedita, ramane in mod necesar cea de-a treia: Allah este Cel care i-a creat. Iar cand aceasta este stabilita, se stie ca numai Allah Preainaltul este Cel adorat si ca adorarea nu se cuvine si nu este potrivita decat pentru El Preainaltul.

Cuvintele Sale „Sau au creat ei cerurile si pamantul?” sunt o intrebare care confirma negatia: ei nu au creat cerurile si pamantul, astfel incat sa-I fie asociati lui Allah. Acesta este un lucru foarte limpede. „Dimpotriva”, cei care

tagaduiesc „nu au certitudine”: nu au [o cunoastere deplina] si nici certitudine care sa-i faca sa se foloseasca de dovezile revelate si rationale.

„Sau se afla la ei comorile Domnului tau? Sau sunt ei cei care stapanesc?” Au oare acesti tagaduitori comorile indurarii Domnului tau, pentru a da cui voiesc si a opri de la cine voiesc? De aceea I-ar fi interzis lui Allah sa-i daruiasca profetia robului si Trimisului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, ca si cum ar fi fost insarcinati sa pazeasca comorile indurarii lui Allah? Ei sunt prea neinsemnati si prea umili pentru asa ceva! Nu au putere nici macar asupra propriului folos sau a propriei vatamari, nici asupra mortii, vietii sau invierii lor. „Oare ei impart indurarea Domnului tau? Noi le-am impartit mijloacele de trai in viata lumeasca.” „Sau sunt ei cei care stapanesc?”: cei care au putere asupra creatiei si stapanirii lui Allah prin forta si biruinta? Lucrurile nu stau astfel! Dimpotriva, ei sunt cei neputinciosi si nevoiasi.

„Sau au ei o scara pe care se urca sa asculte?” Au oare acces la cele nevazute, pe care le asculta in adunarea cea mai inalta, astfel incat sa vorbeasca despre lucruri pe care ceilalti nu le cunosc? „Atunci cel care asculta dintre ei”, cel care pretinde aceasta, „sa aduca o dovada limpede!” Dar de unde ar putea avea asa ceva? Allah Preainaltul este Cunosculatorul celor nevazute si al celor vazute. El nu dezvaluie nimanui cele nevazute ale Sale, in afara unui trimis pe care l-a ales, caruia ii face cunoscut ceea ce vointe din stiinta Sa. Daca Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, este cel mai ales dintre trimisi, cel mai invatat si conducatorul lor, si el a vestit unicitatea lui Allah, promisiunea si amenintarea Sa si celelalte vesti adevarate ale sale, in vreme ce tagaduitorii sunt oameni ai nestiintei, ratacirii, abaterii si impotrivirii, care dintre cei ce aduc vesti este mai indreptatit ca vestea lui sa fie primita? Mai ales ca Trimisul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a adus pentru ceea ce a vestit dovezi si argumente care impun sa fie socotit certitudinea insasi si adevarul cel mai deplin, pe cand ei nu au adus pentru pretentiile lor nici macar un argument aparent, cu atat mai putin o dovada!⁵⁸

Cuvintele Sale „Sau Lui Ii sunt ficele”, asa cum pretineti, „iar voua fiii?” arata ca reuniti doua lucruri de condamnat: Ii atribuiti copii si alegeti pentru El felul inferior dintre cele doua. Mai exista oare, dupa aceasta injosire a Domnului lumilor, o limita sau un capat dincolo de ea?⁵⁹

⁵⁸ Nota editiei engleze: Intrebarea se refera la ascultarea ingerilor din cer, prin care cei care tagaduiesc ar pretinde ca stiu ca ceea ce urmeaza ei este adevarat.

⁵⁹ Nota editiei engleze: Citandu-l pe at-Tabari, nota arata ca paganii din Quraysh ii socoteau pe ingeri fiice ale lui Allah si ii adoraau.

„Sau le ceri tu”, o, Trimisule, „o rasplata” pentru transmiterea mesajului, „incat ei sunt impovarati de plata ei?” Lucrurile nu stau astfel. Dimpotriva, tu doresti cu staruinta sa-i inveti de bunavoie, fara nimic in schimb. Mai mult, le oferi averi mari pentru a primi mesajul tau si a raspunde poruncii si chemarii tale si le daruiesi celor ale caror inimi sunt castigate, pentru ca stiinta si credinta sa se statorniceasca in inimile lor.

„Sau au ei cunoasterea celor nevazute si o scriu?”: scriu ceea ce stiu din cele nevazute, pentru ca ar fi aflat ceea ce Trimisul lui Allah nu a aflat si i s-ar fi impotrivit cu stiinta celor nevazute pe care o au? Se stie ca ei sunt neamul nestiutor de carte, ignorant si ratacit, pe cand Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, are o stiinta mai mare decat ceilalti. Allah i-a dat din cunoasterea celor nevazute ceea ce nu i-a dezvaluit niciunei alte fapturi. Toate acestea ii constring, prin argumente rationale si prin cele transmise, sa recunoasca stricaciunea spuselor lor si infatiseaza falsitatea lor prin cele mai bune si mai limpezi cai, ferite cel mai bine de obiectii.

Cuvintele Sale „Sau vor ei”, prin defaimarea ta si a ceea ce ai adus, „sa urzeasca un viclesug” prin care sa-ti nimiceasca religia si sa-ti zadarniceasca lucrarea? „Dar cei care nu cred sunt cei impotriva carora se va intoarce viclesugul”: uneltirea lor li se intoarce impotriva, iar vatamarea ei revine asupra lor. Allah a facut aceasta, si Lui I se cuvine lauda. Necredinciosii nu au lasat nefolosita nicio uneltire care le statea in putere. Dar Allah l-a sprijinit pe Profetul Sau impotriva lor, a facut ca religia Sa sa biruiasca, i-a lasat fara ajutor si S-a razbunat pe ei.

„Sau au ei o alta divinitate in afara de Allah?” Au ei, in afara lui Allah Preainaltul, o divinitate pe care o cheama, de la care nadajduiesc folos si de a carei vatamare se tem? „Slavit este Allah, mai presus de ceea ce Ii asociaza!” El nu are niciun asociat in stapanire si niciun asociat in unicitatea Sa si in adorare. Acesta este scopul pentru care a fost adusa aceasta expunere: faptul ca adorarea oricui in afara lui Allah este neintemeiata, aratarea stricaciunii ei prin acele dovezi hotaratoare si faptul ca ceea ce urmeaza politeistii este desertaciune. Cel care trebuie adorat, Caruia trebuie sa I se faca rugaciunea si prosternarea si Caruia trebuie sa I se indrepte sincer chemarea prin adorare si chemarea prin cerere este Allah, Divinitatea vrednica de adorare, Cel cu nume si attribute desavarsite, cu multe insusiri frumoase si fapte minunate, Stapanul maretiei, al cinstirii si al puterii de neatins, Unul, Unicul, Singurul, Cel de care toate au nevoie, Cel Mare, Cel Vrednic de lauda, Cel Glorios.

Versetele 44 la 46

وَأَن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرَهُمْ
حَتَّى يَلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يَغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

44. Chiar daca ar vedea bucati din cer cazand, ar spune: „Sunt nori ingramaditi!” 45. Lasa-i, asadar, pana vor intalni ziua lor, in care vor fi trasniti! 46. Ziua in care viclesugul lor nu le va folosi la nimic si nici nu vor fi ajutati.

Allah Preainaltul arata ca politeistii care tagaduiesc adevarul limpede s-au impotrivit cu trufie adevarului si au staruit in desertaciune. Chiar daca toate dovezile ar sustine adevarul, ei nu l-ar urma, ci i s-ar impotrivi cu incapatanare. El spune: „Chiar daca ar vedea bucati din cer cazand”, adica daca ar cadea asupra lor bucati mari din cer, ca semne vadite ale pedepsei, „ar spune: Sunt nori ingramaditi!” Acestia ar fi, dupa ei, nori adunati unii peste altii, asa cum se intampla de obicei. Ei nu tin seama de semnele pe care le-au vazut si nu iau invatatura din ele!

Pentru acestia nu exista alt leac decat pedeapsa si osanda. De aceea a spus: „Lasa-i, asadar, pana vor intalni ziua lor, in care vor fi trasniti!” Aceasta este Ziua Invierii, cand ii va lovi o pedeapsa a carei masura nu poate fi cuprinsa si a carei grozavie nu poate fi descrisa.

„Ziua in care viclesugul lor nu le va folosi la nimic”, nici putin, nici mult. Chiar daca in viata lumeasca au avut un viclesug din care traiau pentru scurta vreme, in Ziua Invierii uneltirile lor se vor risipi, stradanile lor vor fi zadarnicite si nu se vor putea apara de pedeapsa lui Allah, „si nici nu vor fi ajutati”.

Versetele 47 la 49

وَأَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَصْبِرْ
 لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ
 فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

47. Cu adevarat, cei care au savarsit nedreptate vor avea o pedeapsa inainte de aceasta, inasa cei mai multi dintre ei nu stiu. 48. Fii rabdator fata de hotararea Domnului tau, caci tu esti sub Ochii Nostri, si slaveste-L, laudandu-L pe Domnul tau, cand te ridici! 49. Iar in timpul noptii slaveste-L, precum si la apusul stelelor!

Dupa ce Allah a mentionat pedeapsa celor nedrepti in Viata de Apoi, a aratat ca ei au o pedeapsa inainte de pedeapsa Zilei Invierii. Aceasta cuprinde pedeapsa din viata lumeasca, prin ucidere, robie si alungare din locuinte, precum si pedeapsa din barzakh si din mormant. „Insa cei mai multi dintre ei nu stiu.” De aceea staruie in ceea ce atrage pedeapsa si asprimea osandei.

Dupa ce Allah Preainaltul a aratat dovezile si argumentele pentru falsitatea vorbelor tagaduatorilor, i-a poruncit Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa nu le acorde nicio insemnatate si sa aiba rabdare fata de hotararea Domnului sau, atat cea privitoare la destin, cat si cea a Legii revelate, ramanand statornic in ea. Allah i-a fagaduit ca ii va fi de ajuns, spunand: „Caci tu esti sub Ochii Nostri”, adica te afli sub privirea Noastra, sub paza Noastra si sub grija Noastra fata de treburile tale. I-a poruncit sa caute ajutor pentru rabdare in pomenire si adorare, spunand: „Si slaveste-L, laudandu-L pe Domnul tau, cand te ridici”, [adica] in timpul noptii. Aceasta cuprinde porunca de a sta in rugaciune noaptea; sau sensul este: cand te ridici pentru cele cinci rugaciuni, dupa cum arata cuvintele Sale: „Iar in timpul noptii slaveste-L, precum si la apusul stelelor!”, adica la sfarsitul noptii. Aici intra si rugaciunea de fajr. Allah stie cel mai bine.

S-a incheiat tafsirul Surei at-Tur. Toata lauda I se cuvine lui Allah.

Sura an Najm

VERSETELE 1 LA 62

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 18

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَيْهِ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾ ذُو
مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

1. Pe steaua care apune! 2. Tovarasul vostru nu a ratacit si nici nu s-a abatut.
3. El nu vorbeste dupa propria pofta. 4. Aceasta nu este decat o revelatie care
ii este revelata. 5. L-a invatat cel inzebrat cu puteri mari, 6. plin de tarie; apoi
s-a inaltat, 7. aflandu-se la orizontul cel mai inalt.

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ
مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ أَفَتَمْرُونَهُ عَلَىٰ مَا
يَرَىٰ ﴿١٢﴾

8. Apoi s-a apropiat si a coborat, 9. pana s-a aflat la o departare de doua
arcuri sau chiar mai aproape. 10. Astfel, El i-a revelat robului Sau ceea ce i-a
revelat. 11. Inima nu a tagaduit ceea ce a vazut. 12. Oare va certati cu el
asupra a ceea ce vede?

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ
الْمَأْوَى ﴿١٥﴾ إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا
طَغَى ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى ﴿١٨﴾

13. Cu adevarat, l-a mai vazut la o alta coborare, 14. langa Sidrat al-Muntaha, 15. langa care se afla Gradina Salasului, 16. cand arborele Sidr era invaluit de ceea ce il invaluia. 17. Privirea nu s-a abatut si nici nu a depasit masura. 18. Cu adevarat, el a vazut dintre marile semne ale Domnului sau.

Allah Preainaltul jura pe stea atunci cand apune, adica atunci cand coboara la orizont la sfarsitul noptii, cand noaptea se retrage si ziua se apropie. In aceasta se afla semne marete care fac potrivit juramantul pe ea. Interpretarea corecta este ca „steaua” este aici un nume generic, care cuprinde toate stelele. El a jurat pe stele pentru a confirma adevarul revelatiei divine aduse de Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, deoarece intre acestea exista o potrivire minunata. Allah Preainaltul a facut stelele o podoaba a cerului; tot astfel, revelatia si urmarile ei sunt o podoaba a pamantului. Fara stiinta mostenita de la profeti, oamenii s-ar afla intr-un intuneric mai adanc decat intunericul noptii celei mai negre.

Lucrul asupra caruia se jura este faptul ca Trimisul [binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui] este ferit de ratacire in stiinta sa si de abatere in intentia sa. Aceasta implica faptul ca el este indrumat in stiinta, ii indruma pe altii, are o intentie buna si este un sfatuitor sincer al fapturilor, spre deosebire de oamenii ratacirii, a caror stiinta este stricata si a caror intentie este rea. A spus „tovarasul vostru”, pentru a le atrage atentia asupra adevarului si indrumarii pe care le cunosc de la el si asupra faptului ca starea lui nu le este ascunsa.

„El nu vorbeste dupa propria pofta”: vorbirea sa nu izvoraste din pofta propriului suflet. „Aceasta nu este decat o revelatie care ii este revelata”: el urmeaza numai indrumarea si evlavia care i-au fost revelate, atat pentru sine, cat si pentru ceilalti. Aceasta arata ca Sunnah este o revelatie de la Allah catre Trimisul Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, dupa cum Allah Preainaltul spune: „Allah a pogorat asupra ta Cartea si intelepciunea.” Arata, de asemenea, ca el este ferit de greseala in ceea ce vesteste despre Allah Preainaltul si despre Legea Sa, deoarece cuvintele lui nu provin din pofta, ci dintr-o revelatie care ii este revelata.

Apoi l-a mentionat pe cel care l-a invatat pe Trimis [binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui]: Jibril, pacea fie asupra lui, cel mai ales, cel mai puternic si cel mai desavarsit dintre ingerii nobili. A spus: „L-a invatat cel

inzeștră cu puteri mari.” Cel care a coborât cu revelația la Trimis, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, a fost Jibril, pacea fie asupra lui, inzeștră cu puteri mari: cu o mare putere, atât exterioară, cât și launtrică, puternic în îndeplinirea celor pe care Allah i-a poruncit să le îndeplinească, puternic în transmiterea revelației către Trimis, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, și în paza ei, pentru ca diavolii să nu o fure și să nu introducă în ea ceea ce nu-i aparține. Faptul că Allah a trimis revelația Sa cu acest trimis puternic și demn de încredere face parte din paza ei de către Allah.

„Plin de tarie”: inzeștră cu putere, purtare frumoasă și frumusețe exterioară și launtrică. „Apoi s-a înălțat”: Jibril, pacea fie asupra lui.

„Aflându-se la orizontul cel mai înalt”: orizontul cerului, care se află mai sus de pământ. El este dintre spiritele înalte la care diavolii nu ajung și la care nu pot avea acces.

„Apoi s-a apropiat”: Jibril s-a apropiat de Profet, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, pentru a-i transmite revelația; „și a coborât” către el de la orizontul cel mai înalt.

„Până s-a aflat”, în apropierea sa de el, „la o depărtare de două arcuri”, adică la lungimea a două arcuri, iar arcul este cunoscut, „sau chiar mai aproape”: mai aproape decât lungimea celor două arcuri. Aceasta arată că i-a transmis mesajul Trimisului, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, în chip deplin și nemijlocit și că între el și Jibril, pacea fie asupra lui, nu a existat niciun intermediar.

„Astfel, El i-a revelat”: Allah, prin mijlocirea lui Jibril, pacea fie asupra lui, „robului Sau” [Muhammad, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui] „ceea ce i-a revelat”, adică ceea ce i-a transmis din Legea mareă și din vestea cea dreaptă.

„Inimă nu a tăgăduit ceea ce a văzut.” Inimă Trimisului, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, și vederea lui au fost în deplină armonie cu privire la revelația pe care Allah i-a dat-o; auzul, vederea și inimă să s-au unit asupra ei. Aceasta este o dovadă a desăvârșirii revelației pe care Allah i-a transmis-o și a faptului că el a primit-o de la El fără nicio îndoială, confuzie sau nesigură. Inimă lui nu a tăgăduit ceea ce au văzut ochii lui și nu s-a îndoit de aceasta.

Este cu putință ca sensul să privească marile semne ale lui Allah pe care le-a văzut, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, în noaptea călătoriei nocturne și de care a fost sigur cu inimă și cu vederea sa. Aceasta este interpretarea corectă a nobilului verset. S-a spus și că sensul este că Trimisul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, L-a văzut pe Domnul sau în

noaptea calatoriei nocturne si ca El i-a vorbit. Aceasta este parerea aleasa de multi invatati, Allah sa aiba mila de ei; pe baza ei, ei au afirmat ca Trimisul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, L-a vazut pe Domnul sau in viata lumeasca.

Dar parerea corecta este prima: cel avut in vedere este Jibril, pacea fie asupra lui, asa cum arata contextul. Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, l-a vazut pe Jibril in infatisarea sa originara de doua ori: o data la orizontul cel mai inalt, sub cerul cel mai de jos, dupa cum s-a aratat, si a doua oara deasupra celui de-al saptelea cer, in noaptea in care Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a fost purtat in calatoria nocturna.⁶⁰

De aceea a spus: „Cu adevarat, l-a mai vazut la o alta coborare”: Muhammad l-a vazut pe Jibril inca o data, coborand catre el, „langa Sidrat al-Muntaha”. Acesta este un arbore foarte mare, deasupra celui de-al saptelea cer. A fost numit Sidrat al-Muntaha deoarece la el ajunge ceea ce urca de pe pamant si pana la el coboara ceea ce vine de la Allah, revelatie si altele; sau deoarece la el se opreste cunoasterea fapturilor: fiind deasupra cerurilor si pamantului, el este limita cunoasterii lor; ori din alte motive. Allah stie cel mai bine. Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, l-a vazut asadar pe Jibril in acel loc al spiritelor inalte, curate si frumoase, de care nu se apropie niciun diavol si niciun alt spirit rau.

Langa acel arbore se afla „Gradina Salasului”: Paradisul care cuprinde toate desfatările, locul in care ajung toate sperantele, spre care se indreapta toate năzuirile si la care isi gasesc adăpost dorintele. Aceasta este o dovada ca Paradisul se afla in cel mai inalt loc, deasupra celui de-al saptelea cer.

„Cand arborele Sidr era invaluit de ceea ce il invaluia”: il invaluia, din porunca lui Allah, un lucru mareț a carui descriere nu o cunoaste decat Allah, Cel Atotputernic si Mareț.

„Privirea nu s-a abatut”: nu s-a abatut nici la dreapta, nici la stanga de la ceea ce urmarea, „si nici nu a depasit masura”: privirea nu a trecut dincolo de ea. Aceasta arata deplinatatea bunei sale purtari, binecuvantarile si pacea lui Allah fie asupra lui. El a stat in locul in care Allah l-a asezat, fara sa ramana in urma, sa-l depaseasca ori sa se abata de la el. Acesta este cel mai desăvârsit chip al bunei purtari marețe, prin care i-a intrecut pe cei dintai si pe cei de pe urma. Abaterea se produce intr-unul dintre urmatoarele feluri: fie robul nu indeplineste ceea ce i s-a poruncit, fie indeplineste cu neglijenta, fie intrece

⁶⁰ Nota editiei arabe: Relatarea este consemnata de Muslim (177), de la Aishah, Allah sa fie multumit de ea.

masura, fie se abate la dreapta sau la stanga. Toate acestea sunt inlaturate de la el, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui.

„Cu adevarat, el a vazut dintre marile semne ale Domnului sau”: Paradisul, Focul si celelalte lucruri pe care le-a vazut, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, in noaptea calatoriei nocturne.

Versetele 19 la 25

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنْوَةَ الثَّلَاثَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾ الْكُفْرُ الَّذِي
وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذَا قَسَمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾

19. Le-ati vazut voi pe al-Lat si al-'Uzza, 20. si pe Manat, cea de-a treia, cealalta? 21. Oare voua va revine partea barbateasca, iar Lui partea femeiasca? 22. Aceasta ar fi, asadar, o impartire nedreapta!⁶¹

ج
إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ
يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ﴿٢٤﴾ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

23. Ele nu sunt decat niste nume pe care voi si parintii vostri le-ati dat, fara ca Allah sa fi pogorat vreo dovada pentru ele. Ei nu urmeaza decat banuiala si ceea ce poftesc sufletele, desi le-a venit indrumarea de la Domnul lor. 24. Oare omul are tot ceea ce isi doreste? 25. Ale lui Allah sunt Viata de Apoi si cea dintai.

Dupa ce Allah Preainaltul a mentionat indrumarea si religia adevarului aduse de Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, precum si porunca de a-L adora numai pe Allah si de a afirma unicitatea Lui, a aratat falsitatea caii politeistilor. Ei adora ceea ce nu are nicio insusire a desavarsirii, nu aduce folos si nu vatama. Acestea sunt doar nume goale de sens, date de politeisti si de parintii lor ignoranti si rataciti. Au nascocit pentru ele nume neintemeiate, pe care nu le merita, inselandu-se astfel pe ei insisi si pe alti oameni rataciti. Divinitatile aflate in aceasta stare nu merita nici cat greutatea unui fir de praf de adorare. Ei au dat acestor rivali numele respective, pretinzand ca ele sunt derivate din insusiri pe care le-ar avea: au numit al-Lat

⁶¹ Nota editiei engleze, dupa at-Tabari: Al-Lat, al-Uzza si Manat erau idoli pe care paganii din Quraysh ii socoteau fiice ale lui Allah.

pornind de la al-Ilah, Cel vrednic de adorare; al-'Uzza, pornind de la al-'Aziz; si Manat, pornind de la al-Mannan. Aceasta este o abatere cu privire la numele lui Allah si o indrazneala de a-I face asociati. Aceste nume sunt lipsite de intelesurile pretinse. Oricine are macar o urma de ratiune stie ca acele insusiri nu li se potrivesc.

„Oare voua va revine partea barbateasca, iar Lui partea femeiasca?” Ii atribuiti lui Allah fiice, dupa pretentia voastra, iar voua fii?

„Aceasta ar fi, asadar, o impartire nedreapta!”: nedreapta si stramba. Ce nedreptate poate fi mai mare decat o impartire care presupune asezarea robului creat mai presus de Creator? El este cu mult prea inalt fata de ceea ce spun ei!

Cuvintele Sale „Ele nu sunt decat niste nume pe care voi si parintii vostri le-ati dat, fara ca Allah sa fi pogorat vreo dovada pentru ele” insemna: nicio dovada si niciun argument care sa arate corectitudinea credintei voastre. Orice lucru pentru care Allah nu a pogorat o dovada este fals si stricat si nu poate fi luat drept religie. Ei insisi nu urmeaza niciun argument prin care sa fie siguri de calea pe care au ales-o, ci ceea ce i-a indreptat spre spusele lor este banuiala stricata, ignoranta lipsita de valoare si ceea ce poftesc sufletele lor din asociere si inovatii potrivite cu dorintele lor. Totusi, nu au niciun motiv care sa-i oblige sa urmeze banuiala din lipsa stiintei si a indrumarii. De aceea Allah Preainaltul a spus: „Desi le-a venit indrumarea de la Domnul lor.” Aceasta ii indruma in privinta unicitatii lui Allah, a profetiei si a tuturor lucrurilor de care robii au nevoie. Allah le-a lamurit pe toate prin cea mai deplina, mai limpede si mai potrivita explicatie, care arata ceea ce este urmarit, si a adus pentru ele dovezi si argumente ce fac obligatorie urmarea lor, atat pentru acestia, cat si pentru ceilalti. Dupa aceasta lamurire si aceste dovezi, nimanui nu-i mai ramane vreun argument sau vreo scuza. Daca tot ceea ce urmeaza ei se reduce la banuiala, iar sfarsitul este nefericirea vesnica si pedeapsa fara sfarsit, a ramane in aceasta stare este cea mai mare nesabuinta si cea mai mare nedreptate.

Cu toate acestea, ei isi fac sperante desarte si se amagesc singuri! De aceea, Allah Preainaltul a respins pretentia celui care sustine ca va obtine ceea ce isi doreste, desi minte in aceasta privinta, spunand: „Oare omul are tot ceea ce isi doreste? Ale lui Allah sunt Viata de Apoi si cea dintai.” El ii daruieste din ele cui vointe si opreste de la cine vointe. Lucrurile nu urmeaza dorintele lor si nici nu se potrivesc poftelor lor.⁶²

⁶² Nota editiei engleze: Aici sunt avute in vedere dorintele si sperantele paganilor de a obtine mijlocirea acestor divinitati false.

Versetul 26

* وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ
 اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى ﴿٢٦﴾

26. Cati ingeri sunt in ceruri a caror mijlocire nu foloseste la nimic, decat dupa ce Allah ingaduie cui voieste si de cine este multumit!

Allah Preainaltul il mostra pe cel care ii adora pe altii in afara Lui, ingeri sau alte fapturi, si pretinde ca acestea ii aduc folos si mijlocesc pentru el la Allah in Ziua Invierii: „Cati ingeri sunt in ceruri”, dintre ingerii apropiati si nobili, „a caror mijlocire nu foloseste la nimic”, adica nu-i ajuta pe cei care i-au chemat, s-au atasat de ei si au nadajduit in ei, „decat dupa ce Allah ingaduie cui voieste si de cine este multumit”. Trebuie sa fie intrunite doua conditii: ingaduinta Lui Preainaltul pentru mijlocire si multumirea Sa fata de cel pentru care se mijloceste. Este cunoscut si statornicit ca El nu primeste dintre fapte decat ceea ce este savarsit sincer pentru Fata lui Allah, iar cel care il savarseste urmeaza in el Legea revelata. Prin urmare, politeistii nu au nicio parte din mijlocirea mijlocitorilor; [si ei] si-au inchis singuri calea catre indurarea Celui mai Milostiv dintre cei milostivi.

Verselele 27 la 30

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَى ﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُمْ
 بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ
 شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَهْتَدَى ﴿٣٠﴾

27. Cu adevarat, cei care nu cred in Viata de Apoi ii numesc pe ingeri cu nume de femei. 28. Ei nu au nicio stiinta despre aceasta; nu urmeaza decat banuiala, iar banuiala nu poate tine locul adevarului cu nimic. 29. Indeparteaza-te, asadar, de cel care se abate de la Pomenirea Noastra si nu doreste decat viata lumeasca! 30. Aceasta este limita stiintei lor. Cu adevarat, Domnul tau stie cel mai bine cine s-a abatut de la calea Sa si stie cel mai bine cine este indrumat.

Este vorba despre politeistii care li fac asociati lui Allah, ii socotesc mincinosi pe trimisii Sai si nu cred in Viata de Apoi. [Si], din pricina necredintei lor in Viata de Apoi, ei au indraznit sa rosteasca si sa faca ceea ce au rostit si au facut, impotrivindu-se lui Allah si Trimisului Sau. Printre acestea se afla spusele lor: ingerii sunt fiecele lui Allah. Ei nu L-au declarat pe Domnul lor mai presus de a avea copii si nu i-au cinstit pe ingeri, ci i-au umilit numindu-i femei. Totusi, ei nu au nicio stiinta despre aceasta, nici de la Allah, nici de la Trimisul Sau; nici firea innascuta si nici ratiunea nu au aratat-o. Dimpotriva, intreaga stiinta arata opusul spuselor lor si faptul ca Allah este mai presus de copii si de sotie, caci El este Unul, Unicul, Singurul, Cel de care toate au nevoie, Cel care nu a nascut si nu a fost nascut si Caruia nimeni nu-I este egal. Ingerii sunt nobili, apropiati de Allah si stau in slujba Sa: „Ei nu-I sunt neascultatori lui Allah in ceea ce le porunceste si fac ceea ce li se porunceste.”

Politeistii, in aceasta vorba urata, nu urmeaza decat banuiala, care nu poate tine locul adevarului cu nimic. Adevarul cere certitudinea dobandita din dovezi [hotaratoare] si argumente limpezi.

De vreme ce aceasta era purtarea celor pomeniti, care nu aveau drept scop urmare a adevarului, ci singurul lor scop si singura lor tinta erau ceea ce pofteau sufletele lor, Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa se indeparteze de cel care se abate de la Pomenirea Sa — Pomenirea plina de intelegiune, Coranul mare [si Vestea nobila] —, intorcand spatele stiintelor folositoare si nedorind decat viata lumeasca. Aceasta este limita dorintei sale. Este cunoscut ca robul nu lucreaza decat pentru lucrul pe care il doreste. De aceea, stradanii acestora se margineste la viata lumeasca, la placerile si poftele ei: le dobandesc oricum pot si se grabesc sa urmeze orice cale care li se ivate.

„Aceasta este limita stiintei lor”: acesta este capatul si hotarul cunoasterii lor. Cat despre cei care cred in Viata de Apoi si o socotesc adevarata, oamenii intelegerii si ai ratiunii, aspiratia si dorinta lor se indreapta spre salasul Vietii de Apoi. Stiinta lor este cea mai buna si cea mai inalta dintre stiinte: stiinta luata din Cartea lui Allah si din Sunnah Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Allah Preainaltul stie cel mai bine cine merita indrumarea si il indruma si cine nu o merita, lasandu-l in seama sa si lipsindu-l de ajutor, astfel incat se abate de la calea lui Allah. De aceea Allah Preainaltul a spus: „Cu adevarat, Domnul tau stie cel mai bine cine s-a abatut de la calea Sa si stie cel mai bine cine este indrumat.” El Isi aseaza harul acolo unde stie ca ii este locul potrivit.

Versetele 31 la 32

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ
الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾

31. Ale lui Allah sunt toate cele din ceruri si de pe pamant, pentru a-i rasplati pe cei care au facut rau dupa faptele lor si a-i rasplati pe cei care au facut bine cu cea mai frumoasa rasplata,

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوْحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ
أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا
أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى ﴿٣٢﴾

32. pe cei care se feresc de pacatele mari si de faptele rusinoase, in afara micilor greseli. Cu adevarat, Domnul tau are o iertare cuprinzatoare. El va cunoaste cel mai bine de cand v-a adus la existenta din pamant si de cand erati prunci nenascuti in pantecele mamelor voastre. Asadar, nu declarati curate sufletele voastre! El stie cel mai bine cine este evlavios.

Allah Preainaltul arata ca El este Stapanul stapanirii, Singurul care stapaneste viata lumeasca si Viata de Apoi si ca tot ceea ce se afla in ele li apartine lui Allah. El, ca Suveran mare, dispune de fapturile Sale, care sunt robii si supusii Sai. Isi implineste asupra lor hotararea si le aplica Legea Sa, le porunceste si le interzice si le rasplateste felul in care au raspuns poruncilor si interdictiilor Sale. Il rasplateste pe cel ascultator si il pedepseste pe cel neascultator, „pentru a-i rasplati pe cei care au facut rau”, savarsind faptele rele ale necredintei si pacatele mai mici decat aceasta, „dupa faptele lor”: dupa faptele rele pe care le-au savarsit, printr-o pedeapsa cumplita. „Si a-i rasplati pe cei care au facut bine”, desavarsind adorarea lui Allah si facand bine fapturilor Lui prin felurite foloase, „cu cea mai frumoasa rasplata”: cu o stare buna in viata lumeasca si in Viata de Apoi, dintre care cea mai mare si mai inalta este multumirea Domnului lor si dobandirea Paradisului si a desfatarilor sale.

Apoi i-a descris, spunand: „Pe cei care se feresc de pacatele mari si de faptele rusinoase”: ei indeplinesc obligatiile pe care Allah li le-a poruncit, a caror parasire se numara printre pacatele mari, si se feresc de marile lucruri oprite, precum desfranarea, bautul vinului, consumarea dobanzii, uciderea si celelalte pacate grave asemenea acestora. „In afara micilor greseli”: acestea

sunt pacatele mici in care cel care le savarseste nu staruie sau pe care robul le comite din cand in cand, rar si putin. Simpla lor savarsire nu il scoate pe rob din randul facatorilor de bine. Daca, odata cu ele, el isi indeplineste obligatiile si se ferește de cele interzise, aceste greseli intra sub iertarea lui Allah, care cuprinde toate lucrurile.

De aceea a spus: „Cu adevarat, Domnul tau are o iertare cuprinzatoare.” Fara iertarea Sa, tinuturile si robii ar fi pierit; fara iertarea si ingaduinta Sa, cerul ar fi cazut peste pamant si El nu ar fi lasat pe fata lui nicio vietoitoare. De aceea Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Cele cinci rugaciuni, de la o rugaciune de vineri pana la urmatoarea rugaciune de vineri si de la un Ramadan pana la urmatorul Ramadan, sterg pacatele savarsite intre ele, atata vreme cat sunt evitate pacatele mari.”⁶³

Cuvintele Sale „El va cunoaste cel mai bine de cand v-a adus la existenta din pamant si de cand erati prunci nenascuti in pantecele mamelor voastre” inseamna: El Preainaltul cunoaste cel mai bine toate starile voastre, firea voastra slaba si neputinta voastra in multe dintre cele pe care Allah vi le-a poruncit. El cunoaste si multimea imboldurilor spre savarsirea lucrurilor oprite, numeroasele atractii care va trag catre ele si lipsa unor piedici puternice. Slabiciunea voastra era prezenta si vadita atunci cand Allah v-a scos din pamant si cand erati in pantecele mamelor voastre si ea nu a incetat sa se afle in voi. Desi Allah Preainaltul a pus in voi o putere cu care sa impliniti ceea ce v-a poruncit, slabiciunea tot nu a disparut.

Intrucat El Preainaltul cunoaste aceste stari ale voastre, intelegiunea divina si darnicia Domnului cer sa va cuprinda cu indurarea, iertarea si ingaduinta Sa, sa va acopere cu binefacerea Sa si sa indeparteze de la voi faradelegile si pacatele. Aceasta cu atat mai mult atunci cand robul urmareste multumirea Domnului sau in toate momentele, se straduiește in cea mai mare parte a timpului sa se apropie de El si fuge de pacatele prin care s-ar face urat inaintea Stapanului sau, dar apoi savarseste cate o scapare dupa alta. Allah Preainaltul este Cel mai Generos dintre cei generosi si Cel mai Darnic dintre cei darnici, mai indurator fata de robii Sai decat o mama fata de copilul ei. Un asemenea om va fi, fara indoiala, aproape de iertarea Domnului sau, iar Allah ii va raspunde in toate starile sale.⁶⁴

De aceea Allah Preainaltul a spus: „Asadar, nu declarati curate sufletele voastre!” Adica sa nu le spuneti oamenilor ca sufletele voastre sunt curate, laudandu-va astfel inaintea lor. „El stie cel mai bine cine este evlavios.”

⁶³ Nota editiei arabe: Hadithul este consemnat de Muslim (233).

⁶⁴ In manuscrisul B, in locul expresiei „Cel mai Generos dintre cei generosi” apare „Cel mai Milostiv dintre cei milostivi”.

Evlavia isi are locul in inima, iar Allah este Cel care o cunoaste si rasplateste bunatatea si evlavia aflate in ea. Cat despre oameni, ei nu va pot fi de niciun folos impotriva lui Allah.

Versetele 33 la 62

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ﴿٣٤﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ
الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ
الَّذِي وَفَّى ﴿٣٧﴾

33. L-ai vazut pe cel care a intors spatele, 34. care a dat putin, apoi s-a oprit?
35. Are el cunoasterea celor nevazute, incat vede? 36. Sau nu i s-a vestit ceea
ce se afla in foile lui Musa 37. si ale lui Ibrahim, care si-a implinit pe deplin
indatoririle:

أَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾ وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾
وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يَرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنْ إِلَىٰ
رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ ﴿٤٢﴾

38. ca niciun purtator de povara nu va purta povara altuia; 39. ca omul nu va
avea decat ceea ce a agonisit prin stradania sa; 40. ca stradania sa va fi vazuta,
41. apoi va primi pentru ea rasplata deplina; 42. ca la Domnul tau este
intoarcerea finala;

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾ وَأَنَّهُ خَلَقَ
الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾ وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ
الْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾

43. ca El este Cel care face sa rada si sa planga; 44. ca El este Cel care da
moartea si viata; 45. ca El a creat cele doua sexe, barbatul si femeia, 46. dintr-
o picatura de samanta, atunci cand este varsata; 47. ca Lui Ii revine aducerea
la existenta a doua oara; 48. ca El este Cel care imbogateste si daruieste
bunuri;

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعَرَى ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٥٠﴾ وَثَمُودًا فَآبَقَى ﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَى ﴿٥٢﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ﴿٥٣﴾ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى ﴿٥٤﴾

49. ca El este Stapanul stelei Sirius; 50. ca El a nimicit vechiul neam 'Ad 51. si neamul Thamud, fara sa lase pe nimeni; 52. iar mai inainte, neamul lui Nuh, caci ei erau si mai nedrepti si mai razvratiti; 53. ca El a prabusit cetatile rasturnate, 54. acoperindu-le cu ceea ce le-a acoperit?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى ﴿٥٥﴾ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَى ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ الْأَازِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

55. De care dintre binefacerile Domnului tau te indoiesti? 56. Acesta este un prevenitor, asemenea prevenitorilor de odinioara. 57. Cea apropiata s-a apropiat. 58. Nimeni in afara lui Allah nu o poate inlatura. 59. Oare de aceasta rostire va mirati, 60. radeti si nu plangeti, 61. in vreme ce sunteti nepasatori? 62. Asadar, prosternati-va inaintea lui Allah si adorati-L!

In versetele 33-35, Allah Preainaltul spune: Ai vazut cat de urata este starea celui caruia i s-a poruncit sa-L adore pe Domnul sau si sa afirme unicitatea Lui, dar care s-a intors si s-a indepartat de aceasta? Daca sufletul sau se invoieste sa dea ceva putin, el nu staruie in aceasta, ci devine zgarcit, se opreste si nu mai da. Facerea de bine nu este o insusire fireasca a lui; dimpotriva, firea lui este sa se intoarca de la ascultare si sa nu staruie in savarsirea binelui. Cu toate acestea, se lauda pe sine si isi atribuie o treapta diferita de cea pe care i-a dat-o Allah.

„Are el cunoasterea celor nevazute, incat vede?” Vede el cele nevazute si vesteste despre ele? Sau atribuie lui Allah ceea ce El nu a spus si indrazneste impotriva Lui, reunind cele doua lucruri amintite: savarsirea raului si lauda de sine? Aceasta din urma este situatia reala, caci se stie ca el nu are cunoasterea celor nevazute. Chiar presupunand ca ar pretinde aceasta, vestirile categorice

despre cele nevazute, venite prin Profetul ferit de greseala, contrazic spusele lui, iar aceasta dovedeste falsitatea lor.⁶⁵

In versetele 36-37, „Sau nu i s-a vestit”, celui care face aceasta pretentie, „ceea ce se afla in foile lui Musa si ale lui Ibrahim, care si-a implinit pe deplin indatoririle”?

Adica Ibrahim a indeplinit tot ceea ce Allah l-a pus la incercare sa indeplineasca si i-a poruncit dintre randuieli, principiile fundamentale ale religiei si ramurile ei.

In acele foi se afla multe porunci, dintre care unele dintre cele mai importante sunt cele amintite de Allah in versetele 38-41: „ca niciun purtator de povara nu va purta povara altuia; ca omul nu va avea decat ceea ce a agonisit prin stradania sa”. Fiecare faptuitor are propriile sale fapte, bune si rele. Nu ii apartine nimic din fapta si stradania altuia si nimeni nu ia asupra sa pacatul altcuiva. „Ca stradania sa va fi vazuta”, in Viata de Apoi, cand binele savarsit de el va fi deosebit de raul sau. „Apoi va primi pentru ea rasplata deplina”, adica o rasplata care cuprinde in intregime toate faptele. Binele curat va fi rasplatit cu cea mai buna rasplata, raul curat cu cea mai rea, iar faptele amestecate vor fi rasplatite potrivit lor. Toate fapturile vor recunoaste dreptatea si bunatatea acestei rasplatiri si Il vor lauda pe Allah pentru ea. Chiar si locuitorii Focului vor intra in Foc cu inimile pline de lauda pentru Domnul lor, recunoscand desavarsirea intelepciunii Sale si dispretuindu-se pe ei insisi, fiindca ei sunt cei care s-au adus pe sine si si-au indreptat pasii spre cel mai rau deznodamant.

Cei care considera ca nu este ingaduit sa se daruiasca celor vii sau celor morti rasplata faptelor prin care omul se apropie de Allah au adus ca dovada cuvintele Lui [Preainaltul]: „ca omul nu va avea decat ceea ce a agonisit prin stradania sa”. Ei au spus ca, deoarece Allah a rostit aceste cuvinte, a-i ajunge stradania altuia ar fi in contradictie cu ele. Insa aceasta argumentare trebuie cercetata. Versetul arata doar ca omului nu ii apartine decat ceea ce a agonisit el insusi prin stradania sa. Acest lucru este adevarat si nu exista dezacord asupra lui. Dar versetul nu arata ca omul nu poate beneficia de stradania altuia, daca acela i-o daruieste. Tot astfel, omului nu ii apartin dintre bunuri decat cele pe care le stapaneste si care se afla in mana lui. De aici nu rezulta insa ca el nu

⁶⁵ Nota editiei engleze: Potrivit relatarii citate de la an-Nasafi, al-Walid ibn al-Mughirah promise Islamul de teama pedepsei lui Allah. Un necredincios i-a promis ca va purta pedeapsa in locul lui daca renunta la Islam si ii da o parte din avere, iar el a acceptat. Nota subliniaza ca al-Walid nu cunostea cele nevazute si nu putea avea certitudinea ca acel om ii va purta pedeapsa.

poate deveni proprietarul a ceea ce altcineva ii daruieste din bunurile pe care le detine.⁶⁶

Cuvintele Sale din versetul 42, „ca la Domnul tau este intoarcerea finala”, inseamna ca la El ajung toate lucrurile si la El se intorc fapturile prin inviere si ridicarea din morminte. Allah este capatul tuturor lucrurilor, in orice privinta: la El ajung cunoasterea, judecata, mila si toate celelalte desavarsiri.

„Ca El este Cel care face sa rada si sa planga” (versetul 43): El este Cel care a adus la existenta cauzele rasului si plansului, si anume binele si raul, bucuria si veselia, nelinistea si tristetea. El, Preaslavitul, are in aceasta o intelepciune deplina.

„Ca El este Cel care da moartea si viata” (versetul 44): El Singur aduce la existenta si face sa inceteze existenta.

Cel care a adus fapturile la existenta si le-a poruncit si le-a interzis le va readuce la viata dupa moarte si le va rasplati pentru faptele pe care le-au savarsit in aceasta lume.

In versetele 45-46, cuvintele „ca El a creat cele doua sexe” sunt lamurite prin precizarea: „barbatul si femeia”. Aceasta este o denumire generala, care cuprinde toate fiintele vii, atat cele inzestrate cu vorbire, cat si cele necuvantatoare. El Singur le creeaza „dintr-o picatura de samanta, atunci cand este varsata”. Aceasta este una dintre cele mai mari dovezi ale desavarsirii puterii Sale si ale faptului ca numai El are maretia puterii absolute: a adus la existenta aceste fiinte, mici si mari, dintr-o picatura slaba, dintr-un lichid neinsemnat. Apoi le-a facut sa creasca si le-a desavarsit pana ce au ajuns la starea lor deplina. Dupa aceea, omul ajunge fie la cele mai inalte trepte, in inaltimile cele mai de sus, fie la cele mai josnice stari, in adancul cel mai de jos.

De aceea, a adus prima creare ca dovada pentru readucerea la viata si a spus, in versetul 47: „ca Lui Ii revine aducerea la existenta a doua oara”. El ii va readuce pe robi din morminte, ii va aduna in Ziua hotarata si le va rasplati faptele bune si rele.

„Ca El este Cel care imbogateste si daruieste bunuri” (versetul 48): i-a imbogatit pe robi usurandu-le castigarea traiului prin negot si prin diferite indeletniciri, meserii si alte mijloace de castig. „Si daruieste bunuri”: le-a daruit robilor Sai tot felul de averi, pe care ei le pastreaza si prin care devin stapanii multor bunuri. Una dintre binefacerile Sale este ca i-a instiintat ca toate binefacerile vin de la El. De aceea, robii trebuie sa-I multumeasca si sa-L adore numai pe El, fara sa-I faca vreun asociat.

⁶⁶ In manuscrisul B, opinia pe care autorul o discuta este formulata astfel: daruirea rasplatii faptelor „nu este de folos”, in loc de „nu este ingaduita”.

„Ca El este Stapanul stelei Sirius” (versetul 49). Aceasta este steaua cunoscuta sub numele ash-Shi'ra al-'Abur, numita si al-Mirzam. Allah a mentionat-o in mod aparte, desi El este Stapanul tuturor lucrurilor, deoarece aceasta stea era adorata in vremea nestiintei. Astfel, Allah Preainaltul a aratat ca ceea ce adorau politeistii este supus stapanirii Sale, carmuit si creat. Cum sa fie luat, asadar, drept dumnezeu alaturi de Allah?

„Ca El a nimicit vechiul neam 'Ad” (versetul 50): acesta este neamul lui Hud, pacea fie asupra lui. Cand l-au socotit mincinos pe Hud, Allah i-a nimicit printr-un vant cumplit, rece si vijelios.

„Si neamul Thamud” (versetul 51): neamul lui Salih, pacea fie asupra lui. Allah l-a trimis la Thamud, dar ei l-au socotit mincinos.

Allah le-a trimis camila ca semn, dar ei i-au taiat tendoanele si l-au socotit mincinos. Atunci Allah [Preainaltul] i-a nimicit, „fara sa lase pe nimeni” dintre ei; i-a nimicit pana la ultimul.

„Iar mai inainte, neamul lui Nuh, caci ei erau si mai nedrepti si mai razvratiti” (versetul 52), decat aceste neamuri. Allah i-a nimicit si i-a inecat.

„Ca El a prabusit cetatile rasturnate” (versetele 53-54): este vorba despre neamul lui Lut, pacea fie asupra lui. Allah le-a trimis o pedeapsa cu care nu mai pedepsise pe nimeni dintre oameni: le-a rasturnat locuintele cu susul in jos si a facut sa ploua asupra lor cu pietre din lut ars. De aceea a spus: „acoperindu-le cu ceea ce le-a acoperit”. I-a acoperit pedeapsa chinuitoare si cumplita cu care i-a acoperit: un lucru atat de mare, incat nu poate fi descris.

„De care dintre binefacerile Domnului tau te indoiesti?” (versetul 55). De care dintre binefacerile si harurile lui Allah te indoiesti, omule? Binefacerile Sale sunt limpezi si nu lasa loc indoiei in nicio privinta. Orice binefacere de care se bucura robii vine de la El Preainaltul si numai El indeparteaza nenorocirile.

„Acesta este un prevenitor, asemenea prevenitorilor de odinioara” (versetul 56). Acest Trimis din neamul Quraysh si din familia Hashim, Muhammad ibn 'Abdullah, nu este primul dintre trimisi. Inaintea lui au venit alti trimisi, care au chemat la acelasi lucru la care cheama el. Atunci de ce ii tagaduiesti mesajul? Cu ce dovada ii respingi chemarea? Oare purtarea lui nu este cea mai inalta purtare a trimisilor nobili? Nu cheama el la tot binele si nu opreste de la tot raul? Nu a venit el cu Nobilul Coran, la care desertaciunea nu poate ajunge nici din fata, nici din spate, fiind o revelatie de la Cel Intept si Vrednic de Lauda? Nu i-a nimicit Allah pe cei care i-au socotit mincinosi pe trimisii nobili de dinaintea lui? Ce ar impiedica atunci pedeapsa sa-i ajunga pe cei care il socotesc mincinos pe Muhammad, capetenia trimisilor, conducatorul celor evlaviosi si calauza celor ale caror fete si madulare vor straluci?

„Cea apropiata s-a apropiat” (versetul 57): Ziua Invierii s-a apropiat, vremea ei este aproape si semnele ei s-au aratat. „Nimeni in afara lui Allah nu o poate inlatura”: atunci cand vine Ziua Invierii si ii ajunge pedeapsa cu care au fost amenintati.

Apoi i-a amenintat pe cei care tagaduiesc mesajul Trimisului Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si socotesc mincinos ceea ce a adus din Nobilul Coran. El a spus: „Oare de aceasta rostire va mirati?” (versetul 59). Adica: de aceasta rostire, care este cea mai buna, cea mai aleasa si cea mai nobila dintre cuvantari, va mirati si o socotiti un lucru neobisnuit, care contrazice lucrurile si adevarurile cunoscute? Aceasta vine din nestiinta, ratacirea si incapatanarea lor. Altfel, ea este rostirea care, atunci cand vesteste, spune adevarul si, atunci cand pronunta o hotarare, rosteste un cuvânt hotarator, nicidecum o gluma. Acesta este Marele Coran: daca ar fi fost coborat asupra unui munte, l-ai fi vazut smerit si despicat de teama lui Allah. El le sporeste celor intelepti judecata, intelepciunea, indreptarea, statornicia, certitudinea si credinta. Mai degraba ar trebui sa ne miram de mintea celui care se mira de el, de nesabuinta si de ratacirea sa.

„Radeti si nu plangeti” (versetul 60): il intampinati cu ras si batjocura, desi sufletele ar trebui sa fie miscate de el, inimile sa se inmoaie, iar ochii sa planga la auzirea poruncilor si interdictiilor sale, ascultand fagaduintele si amenintarile lui si luand aminte la vestirile sale adevarate si frumoase.

„In vreme ce sunteti nepasatori” (versetul 61): sunteti nepasatori fata de el, distrasi de la el si de la cugetarea asupra lui. Aceasta se datoreaza putinatatii judecatii si credintei voastre. Daca L-ati adora pe Allah si ati cautat multumirea Lui in toate imprejurarile, nu v-ati afla in aceasta stare de care oamenii inzestrati cu minte se feresc.

De aceea, Allah Preainaltul a spus, in versetul 62: „Asadar, prosternati-va inaintea lui Allah si adorati-L!” Porunca de a se prosterna inaintea lui Allah, mentionata in mod aparte, arata virtutea prosternarii si faptul ca ea este taina si miezul adorarii. Sufletul adorarii este smerenia si supunerea fata de El, iar prosternarea [este] cea mai deplina stare in care [robul] se smereste. Inima si trupul sau se pleaca, iar el isi asaza cel mai nobil madular pe pamantul de jos, pe locul calcat de picioare. Apoi a poruncit adorarea in sensul ei general, cuprinzand toate faptele si vorbele, vazute si ascunse, pe care Allah le iubeste si de care este multumit.

S-a incheiat talcuirea Surei an-Najm. Lauda I se cuvine lui Allah, ale Carui laude nu le putem cuprinde. El este asa cum S-a laudat pe Sine si mai presus de laudele pe care I le aduc robii Sai. [Allah sa trimita asupra lui Muhammad binecuvantare si multa pace.]

Sura al Qamar

VERSETELE 1 LA 55

Numita si Iqtarabat as Sa'ah. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَالشَّقَاقِمَرُ ﴿١﴾ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ مُسْتَفِرَّةٌ ﴿٣﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾

1. Ceasul s-a apropiat si Luna s-a despicat. 2. Dar daca vad un semn, se intorc si spun: „O vrajitorie care nu inceteaza.” 3. Au socotit adevarul minciuna si si-au urmat poftele, insa fiecare lucru va ajunge la deznodamantul sau. 4. Le-au venit vestiri care cuprind ceea ce ar trebui sa-i opreasca, 5. o intelegiune deplina. Dar avertizarile nu le sunt de folos.

In versetul 1, Allah Preainaltul vesteste ca Ceasul, adica Ziua Invierii, s-a apropiat, ca inceputul sau este aproape si ca vremea venirii sale a sosit. Cu toate acestea, cei care il tagaduiesc continua sa-l socoteasca minciuna si nu se pregatesc pentru venirea lui. Allah le arata semne mari care dovedesc ca el va avea loc, semne de felul celor care ii fac pe oameni sa creada.

Unul dintre cele mai mari semne ale adevarului celor aduse de Muhammad ibn 'Abdullah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a fost urmatorul: cand tagaduatorii i-au cerut sa le arate un lucru neobisnuit, care sa dovedeasca adevarul si sinceritatea celor aduse de el, Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a aratat catre Luna. Cu ingaduinta lui Allah, ea s-a despicat in doua: o parte deasupra muntelui Abu Qubays si o parte deasupra muntelui Qu'ayqi'an. Politeistii si altii priveau acest semn mare, care se petrecea in lumea de sus, unde oamenii nu au puterea sa amageasca prin inselaciune si inchipuiuri. Au vazut un lucru cum nu mai vazusera si nici nu auzisera ca vreunui trimis de dinaintea lui i s-ar fi intamplat ceva asemanator. Au ramas

uimiti, dar credinta nu le-a patruns in inimi, iar Allah nu a voit binele pentru ei. S-au refugiat atunci in calomniile si razvratirea lor, spunand: „Muhammad ne-a vrajit!” Insa puteau verifica aceasta intrebând calatorii veniti la ei: daca ar fi putut sa-i vrajeasca pe cei de fata, nu i-ar fi putut vraji pe cei care nu fusesera martori ca ei. I-au intreat, asadar, pe toti cei sositi, iar acestia le-au spus ca lucrul se petrecuse. Totusi, ei au spus: „O vrajitorie care nu inceteaza!” Muhammad ne-a vrajit pe noi si i-a vrajit si pe altii! Aceasta este o calomnie care nu poate trece drept adevar decat pentru cei mai nesabuiti dintre oameni, cei mai indepartati de calauzire si de dreapta judecata.

In versetul 2, aceasta tagaduire nu se refera doar la acel semn. Dimpotriva, ei sunt pregatiti sa intampine orice semn care le vine cu tagaduire si respingere. De aceea a spus: „Dar daca vad un semn, se intorc”.

Nu a folosit un pronume care sa se refere numai la despicarea Lunii. [Nu a spus: „daca il vad”, ci a spus: „daca vad un semn, se intorc”.] Ei nu urmaresc sa urmeze adevarul si calauzirea, ci urmaresc doar sa-si urmeze poftele.

De aceea a spus, in versetul 3: „Au socotit adevarul minciuna si si-au urmat poftele”. Aceasta este asemenea cuvintelor Lui Preainaltul: „Iar daca nu-ti raspund, sa stii ca ei nu fac decat sa-si urmeze poftele”. Daca ar fi urmarit calauzirea, ar fi crezut cu siguranta si l-ar fi urmat pe Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, fiindca Allah le-a aratat prin el semne limpezi, dovezi si argumente categorice care dovedesc toate adevarurile privitoare la Allah si toate scopurile Legii revelate. „Insa fiecare lucru va ajunge la deznodamantul sau”: pana acum, lucrurile nu au ajuns la telul si la capatul lor, dar vor ajunge la sfarsitul lor. Cel care crede adevarul se va bucura de gradinile desfatarilor, de iertarea lui Allah si de multumirea Sa, iar cel care tagaduieste va fi cuprins de mania si de pedeapsa lui Allah, in care va ramane pentru totdeauna.

Allah Preainaltul a spus, in versetul 4, aratand ca ei nu au o intentie dreapta si nu urmaresc calauzirea: „Le-au venit vestiri”, adica stirile despre cele dinainte si despre cele de dupa, precum si minunile vadite, „care cuprind ceea ce ar trebui sa-i opreasca”: o mustrare care sa-i opreasca de la abaterea si ratacirea lor.

Acestea sunt, dupa cum spune versetul 5, „o intelepciune deplina”, venita de la El Preainaltul, pentru ca dovada Sa sa fie statornicita impotriva tuturor oamenilor si pentru ca nimeni sa nu mai aiba vreun argument impotriva lui Allah dupa venirea trimisilor. „Dar avertizarile nu le sunt de folos”, asemenea cuvintelor Sale Preainaltul: „Chiar daca le-ar veni toate semnele, ei nu vor crede pana cand nu vor vedea pedeapsa chinuitoare”.

Versetele 6 la 8

قَوْلَ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعُ إِلَى شَيْءٍ نَكُرُ ﴿٦﴾ خُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ
 مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ
 الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمَ عَسَرُ ﴿٨﴾

6. Asadar, intoarce-te de la ei! In Ziua in care chematorul va chema la un lucru cumplit, 7. cu privirile plecate vor iesi din morminte, asemenea unor lacuste raspandite pretutindeni, 8. grabindu-se spre chemator. Necredinciosii vor spune: „Aceasta este o zi grea!”

In versetul 6, Allah Preainaltul ii spune Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: S-a aratat ca nu exista nicio cale de a-i calauzi pe cei care tagaduiesc, asa ca nu a mai ramas decat indepartarea de ei. El a spus: „Asadar, intoarce-te de la ei!” Asteapta sa-i ajunga o zi mare si o spaima cumplita. Aceasta va fi atunci cand „chematorul”, adica Israfil, pacea fie asupra lui, „va chema la un lucru cumplit”: un lucru inspaimantator, pe care fapturile il resping de groaza, caci nu au vazut nimic mai infricosator si mai dureros. Israfil va sufla o data, iar prin aceasta suflare mortii vor iesi din mormintele lor spre locul adunarii din Ziua Invierii.

„Cu privirile plecate” (versetul 7), din pricina groazei si spaimei care le-au ajuns in inimi, incat acestea s-au smerit si s-au umilit, iar privirile lor s-au plecat din aceasta pricina. „Vor iesi din morminte”: acestea sunt locurile unde au fost ingropati, „asemenea unor lacuste raspandite pretutindeni”, din pricina numarului lor mare si a felului in care se agita si se amesteca unii cu altii. Vor fi risipiti pe pamant si foarte numerosi.

„Grabindu-se spre chemator” (versetul 8): grabindu-se sa raspunda chemarii sale. Aceasta arata ca chematorul ii cheama si le porunceste sa se infatiseze la adunarea din Ziua Invierii, iar ei ii primesc chemarea si se grabesc sa raspunda. „Necredinciosii”, a caror pedeapsa a sosit, „vor spune: Aceasta este o zi grea!” Dupa cum Allah Preainaltul a spus: „Deloc usoara pentru necredinciosi”. Din aceasta se intelege ca pentru credinciosi ea va fi usoara.

Versetele 9 la 17

* كَذَبَتْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدَجَرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَتَّصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنَمِّرٍ ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾

9. Inaintea lor, neamul lui Nuh a tagaduit. L-au socotit mincinos pe robul Nostru si au spus: „Este nebun!” Si el a fost certat si amenintat. 10. Atunci L-a chemat pe Domnul sau: „Sunt coplesit, asadar, ajuta-ma!” 11. Am deschis portile cerului cu apa care curgea din belsug 12. si am facut pamantul sa tasneasca in izvoare. Apele s-au intalnit pentru un lucru care fusese hotarat.

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُسِرَ ﴿١٣﴾ تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنِ كَانَ كُفْرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مَدَّكَرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مَدَّكَرٍ ﴿١٧﴾

13. L-am purtat pe o corabie facuta din scanduri si cuie, 14. care plutea sub Ochii Nostri, drept rasplata pentru cel care fusese respins. 15. Am lasat-o ca semn. Dar este cineva care sa ia aminte? 16. Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea si avertizarile Mele? 17. Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar este cineva care sa ia aminte?

In versetul 9, dupa ce Allah, Binecuvantat si Preainalt, a amintit starea celor care Il socoteau mincinos pe Trimisul Sau si faptul ca semnele nu le sunt de folos si nu-i ajuta cu nimic, i-a avertizat si i-a inspaimantat prin pedepsele neamurilor de odinioara care i-au socotit mincinosi pe trimisi. A aratat cum le-a nimicit Allah si cum a coborat asupra lor pedeapsa Sa. A amintit neamul lui Nuh, primul trimis pe care Allah l-a trimis la niste oameni care adoraui idoli. El i-a chemat sa afirme unicitatea lui Allah si sa-L adore numai pe El, fara sa-I faca vreun asociat. Dar ei au refuzat sa paraseasca politeismul si au spus: „Nu-i parasiti pe dumnezeii vostri! Nu-i parasiti pe Wadd, nici pe Suwa', nici pe Yaghuth, pe Ya'uq si pe Nasr!”

Nuh nu a incetat sa-i cheme la Allah, noaptea si ziua, in taina si pe fata. Insa aceasta nu le-a sporit decat incapatanarea, razvratirea si defaimarea profetului lor. De aceea a spus aici: „L-au socotit mincinos pe robul Nostru si au spus: Este nebun!” Ei pretindeau ca politeismul si ratacirea pe care le urmau ei si parintii lor sunt cele sustinute de ratiune, iar ceea ce adusesse Nuh, pacea fie

asupra lui, ar fi nestiinta si ratacire care nu pot veni decat de la nebuni. In aceasta au mintit si au rasturnat adevarurile statornicite de revelatie si de ratiune. Ceea ce el adusesese era adevarul neclintit, care indreapta mintile luminate si drepte spre calauzire, lumina si buna indrumare, pe cand ceea ce urmau ei era nestiinta si ratacire vadita.

Cuvintele Sale „Si el a fost certat si amenintat” insemna ca neamul sau l-a certat si l-a muștrat aspru atunci cand i-a chemat la Allah Preainaltul.

Allah sa-i faca de ocară! Nu le-a fost de ajuns sa nu creada in el si sa-l socoteasca mincinos, ci i-au pricinuit tot raul de care au fost in stare. Asa au fost toti dusmanii trimisilor; aceasta a fost purtarea lor fata de profetii lor.

Atunci, in versetul 10, Nuh L-a chemat pe Domnul sau si a spus: „Sunt coplesit”: nu am puterea sa ma apar impotriva lor, fiindca din neamul sau nu crezusera decat foarte putini, iar acestia nu aveau puterea sa se impotriveasca neamului lor. „Asadar, ajuta-ma!” O, Allah, ajuta-ma impotriva lor! In alt verset, el a spus: „Doamne, nu lasa pe pamant niciun locuitor dintre necredinciosi...”, pana la sfarsitul versetelor.

Allah i-a raspuns cererii si i-a dat izbanda impotriva neamului sau. El Preainaltul a spus, in versetul 11: „Am deschis portile cerului cu apa care curgea din belsug”, adica foarte multa apa, care cadea fara intrerupere.

„Si am facut pamantul sa tasneasca in izvoare” (versetul 12): cerul a inceput sa reverse o cantitate neobisnuita de apa, iar intregul pamant a tasnit in izvoare. Chiar si cuptorul, in care in mod obisnuit nu se afla apa, cu atat mai putin un izvor, caci este locul focului, a tasnit cu apa. „Apele s-au intalnit”: apa cerului si apa pamantului, „pentru un lucru” hotarat de Allah, „care fusese hotarat”, adica pe care Allah il scrisese si il randuise din vesnicie drept pedeapsa pentru acesti oameni nedrepti si razvratiti.

„L-am purtat pe o corabie facuta din scanduri si cuie” (versetul 13). L-am salvat pe robul Nostru Nuh pe corabia facuta din scanduri si „dusur”, adica acele cuie cu care scandurile sale au fost prinse si imbinarile ei intarite.

„Care plutea sub Ochii Nostri” (versetul 14): il purta pe Nuh, pe cei care crezusera impreuna cu el si feluritele fapturi pe care le luase cu sine, sub ocrotirea lui Allah. El o pazea de inec, o privea si o ocrotea, Preainaltul, caci El este Cel mai bun Pazitor si Ocrotitor. „Drept rasplata pentru cel care fusese respins”: am facut pentru Nuh ceea ce am facut, salvandu-l de inecul care ii cuprinsese pe toti, drept rasplata pentru el. Neamul sau il socotise mincinos si il respinsese, dar el rabdase in chemarea sa si staruise in implinirea poruncii lui Allah, fara ca cineva sa-l abata sau sa-l opreasca. Dupa cum Allah Preainaltul a spus in alt verset: „S-a spus: O, Nuh, coboara cu pace din partea Noastra si cu binecuvantari asupra ta si asupra unor comunitati dintre cei care sunt cu tine...”,

pana la sfarsitul versetului. Este posibil si ca intelesul sa fie: am nimicit neamul lui Nuh si i-am supus pedepsei si umilirii, drept rasplata pentru necredinta si incapatanarea lor. Acest inteles se potriveste citirii in care litera kaf din cuvantul „كفر” este vocalizata cu fathah.

„Am lasat-o ca semn. Dar este cineva care sa ia aminte?” (versetul 15). Am lasat istorisirea lui Nuh si a neamului sau drept semn din care sa ia aminte cei ce cugeta: pe cei care nu asculta de trimisi si li se impotrivesc cu incapatanare, Allah ii nimiceste printr-o pedeapsa cuprinzatoare si aspra. Sau pronumele se refera la corabie si la corabii in general. Allah este Cel care l-a invatat pe Trimisul Sau Nuh, pacea fie asupra lui, cum sa o construiasca. Apoi Allah a pastrat intre oameni construirea ei si felul ei, pentru a arata mila Sa fata de fapturi, grija Lui pentru ele, desavarsirea puterii Sale si minunatia lucrarii Sale. „Dar este cineva care sa ia aminte?” Este cineva care sa ia aminte la semne, sa-si indrepte mintea si gandul spre semnele care ii vin? Ele sunt cat se poate de limpezi si usor de inteles.

„Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea si avertizarile Mele?” (versetul 16). Cum ai vazut tu, cel caruia i se vorbeste, pedeapsa chinuitoare a lui Allah si avertizarea Sa, dupa care nimeni nu mai are vreo scuza impotriva Lui?

„Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar este cineva care sa ia aminte?” (versetul 17). Am facut acest Nobil Coran usor: cuvintele sale, pentru memorare si recitare, iar intelesurile sale, pentru intelegere si cunoastere. El este cea mai frumoasa cuvantare in privinta cuvintelor, cea mai adevarata in privinta sensurilor si cea mai limpede in explicare. Oricui se indreapta spre el, Allah ii usureaza cat se poate de mult obtinerea celor cautate si i le face accesibile. Aducerea-aminte cuprinde tot ceea ce invatatii cauta sa cunoasca: ceea ce este ingaduit si oprit, poruncile si interdictiile, randuielile rasplatirii, indemnurile si invataturile, credintele folositoare si vestirile adevarate. De aceea, cunoasterea Coranului, prin memorare si talcuire, este cea mai usoara si cea mai nobila dintre stiinte. Ea este stiinta folositoare pe care, atunci cand robul o cauta, este ajutat sa o dobandeasca. Unul dintre predecesori a spus despre acest verset: „Este oare cineva care sa caute stiinta, pentru a fi ajutat sa o dobandeasca?” De aceea, Allah ii cheama pe robii Sai sa se indrepte spre Coran si sa ia aminte, spunand: „Dar este cineva care sa ia aminte?”

Versetele 18 la 22

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا
 فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَجْجَارُ نَحْلٍ مُّنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾
 فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ
 مُّذَكِّرٍ ﴿٢٢﴾

18. 'Ad a tagaduit. Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea si avertizarile Mele?
19. Am trimis asupra lor un vant cumplit, rece si vijelios, intr-o zi de
 nenorocire neintrerupta, **20.** care smulgea oamenii, de parca ar fi fost
 trunchiuri de palmieri dezradacinati. **21.** Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea
 si avertizarile Mele? **22.** Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar
 este cineva care sa ia aminte?

In versetele 18-19, 'Ad este tribul cunoscut din Yemen. Allah l-a trimis la ei
 pe Hud, pacea fie asupra lui, care i-a chemat sa afirme unicitatea lui Allah si sa-
 L adore. Dar ei l-au socotit mincinos. Atunci Allah a trimis asupra lor „un vant
 cumplit, rece si vijelios”, adica foarte puternic, „intr-o zi de nenorocire”, o zi de
 pedeapsa si suferinta aspra pentru ei, „neintrerupta”: pedeapsa a dainuit asupra
 lor sapte nopti si opt zile la rand.

„Care smulgea oamenii” (versetul 20): din pricina puterii sale, vantul ii
 ridica in vazduh, apoi ii izbea de pamant si ii nimicea. Ajungeau astfel „de
 parca ar fi fost trunchiuri de palmieri dezradacinati”: trupurile lor, dupa
 nimicire, erau asemenea trunchiurilor goale de palmieri pe care vantul le
 smulsea si le doborase la pamant. Cat de neinsemnate sunt fapturile inaintea
 lui Allah atunci cand nu asculta de porunca Lui!

„Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea si avertizarile Mele?” (versetul 21). Pe
 Allah, a fost o pedeapsa chinuitoare si o avertizare care nu i-a lasat nimanui
 vreo scuza impotriva Lui.

„Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar este cineva care sa ia
 aminte?” (versetul 22). Allah Preainaltul a repetat aceste cuvinte din mila si
 grija pentru robii Sai, chemandu-i la ceea ce le indreapta viata lumeasca si
 Viata de Apoi.

Versetele 23 la 32

كَذَبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا مِّنَّا وَحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَقِيَ ضَلَلٍ
وَسُعِرٍ ﴿٢٤﴾ أَلْأَلْقَى الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِّنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾
سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ ﴿٢٦﴾

23. Thamud a socotit avertizarile minciuna. 24. Au spus: „Sa urmam un singur om dintre noi? Atunci am fi, cu siguranta, in raticire si nenorocire! 25. Oare lui i-a fost trimisa aducerea-aminte, dintre noi toti? Dimpotriva, el este un mincinos insolent!” 26. Maine vor sti cine este mincinosul insolent.

إِنَّا مُنْضِلُوا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾ وَبَيْنَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ
بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُحْتَظَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

27. Vom trimite camila ca incercare pentru ei. Asadar, urmareste-i si fii rabdator! 28. Vesteste-le ca apa trebuie impartita intre ei si camila: fiecare va veni sa bea la randul sau. 29. Dar ei l-au chemat pe tovarasul lor. El s-a incumetat si i-a taiat tendoanele camilei.

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا
كَهَشِيمٍ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾

30. Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea si avertizarile Mele? 31. Am trimis asupra lor un singur strigat, iar ei au ajuns asemenea vreascurilor unui tarc. 32. Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar este cineva care sa ia aminte?

In versetul 23, „Thamud a socotit avertizarile minciuna”: acestia sunt membrii tribului bine cunoscut din tinutul al-Hijr. L-au socotit mincinos pe profetul lor Salih, pacea fie asupra lui, atunci cand i-a chemat sa-L adore numai pe Allah, fara sa-I faca vreun asociat, si i-a avertizat asupra pedepsei care ii va ajunge daca i se impotrivesc.

L-au socotit mincinos, s-au purtat cu trufie fata de el si au spus, cu ingamfare si insolenta: „Sa urmam un singur om dintre noi?” (versetul 24). Cum sa urmam un om, nu un inger, si inca unul dintre noi, nu pe cineva din afara noastra, dintre cei socotiti mai mari decat noi in ochii oamenilor? Pe deasupra,

este un singur om! „Atunci am fi”, daca l-am urma in aceasta situatie, „cu siguranta, in ratacire si nenorocire”: [am fi] rataciti si nenorociti. Aceste cuvinte veneau din ratacirea si nenorocirea lor. Li se parea injositor sa urmeze un trimis dintre oameni, dar nu li se parea injositor sa adore copaci, pietre si chipuri.

„Oare lui i-a fost trimisa aducerea-aminte, dintre noi toti?” (versetele 25-26). Cum sa-l aleaga Allah tocmai pe el dintre noi si sa-i coboare aducerea-aminte? Prin ce insusire deosebita l-a ales dintre noi? Aceasta este o obiectie a celor care tagaduiesc impotriva lui Allah. Ei nu au incetat sa o aduca drept argument si sa [o foloseasca pentru a] respinge chemarea trimisilor. Allah a raspuns acestei indoilei prin cuvintele trimisilor catre neamurile lor: „Trimisii lor le-au spus: Noi suntem doar oameni asemenea voua, insa Allah daruieste harul Sau cui vointe dintre robii Sai”. Allah i-a inzestrat pe trimisi cu insusiri, purtari si desavarsiri prin care au devenit potriviti sa poarte mesajele Domnului lor si sa primeasca revelatia Lui in mod aparte. Din mila si intelepciunea Sa, ei au fost oameni. Daca ar fi fost ingeri, oamenii nu ar fi putut primi invatatura de la ei; iar daca i-ar fi facut ingeri, i-ar fi grabit pe cei care ii tagaduiau spre pedeapsa imediata. Scopul acestor cuvinte rostite de Thamud catre profetul lor Salih era sa-l socoteasca mincinos. De aceea au rostit aceasta judecata nedreapta despre el, spunand: „Dimpotriva, el este un mincinos insolent!”, adica unul care minte mult si savarseste mult rau. Allah sa-i faca de ocară! Cat de neintelepte erau mintile lor, cat de nedrepti erau si cat de aspru ii intampinau pe sfatuitorii sinceri si adevarati prin vorbe urate!

Fara indoiala, Allah i-a pedepsit atunci cand razvratirea lor s-a intetit. In versetul 27, le-a trimis camila, care era una dintre cele mai mari binefaceri pentru ei, un semn dintre semnele lui Allah si o favoare: mulgeau din laptele ei cat sa le ajunga tuturor. „Ca incercare pentru ei”: ca proba si incercare. „Asadar, urmareste-i si fii rabdator!” Rabda in chemarea pe care le-o adresezi si asteapta sa vezi ce li se va intampla. Sau: asteapta sa vezi daca vor crede ori vor tagadui.

„Vesteste-le ca apa trebuie impartita intre ei si camila” (versetul 28). Spune-le ca apa, adica locul din care obisnuiesc sa ia apa, trebuie impartita intre ei si camila. Ea are dreptul sa bea intr-o zi, iar ei au dreptul sa bea in alta zi cunoscuta. „Fiecare va veni sa bea la randul sau”: vine cel caruia ii este randul si i se interzice celui caruia nu ii este randul.

„Dar ei l-au chemat pe tovarasul lor” (versetul 29), pe cel care avea sa-i taie tendoanele camilei cu mana lui si care era cel mai nenorocit om al tribului. „El s-a incumetat”, adica s-a supus poruncii lor de a o ucide, „si i-a taiat tendoanele camilei”.

„Cum au fost, asadar, pedeapsa Mea si avertizarile Mele?” (versetele 30-32). A fost cea mai aspra pedeapsa: Allah a trimis asupra lor un strigat si un cutremur, care i-au nimicit pana la ultimul. Allah l-a salvat pe Salih si pe cei care crezusera impreuna cu el. „Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar este cineva care sa ia aminte?”

Versetele 33 la 40

﴿٣٣﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذُرِّ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ
نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾
وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتْنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذُرِّ ﴿٣٦﴾

33. Neamul lui Lut a socotit avertizarile minciuna. 34. Am trimis asupra lor o furtuna de pietre, in afara familiei lui Lut, pe care am salvat-o inainte de ivirea zorilor, 35. printr-o binefacere din partea Noastra. Astfel il rasplatim pe cel care multumeste. 36. El ii avertizase asupra loviturii Noastre, dar ei s-au indoit de avertizari.

وَلَقَدْ رَوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ
صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقَرٌّ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرٍ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ
يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٤٠﴾

37. I-au cerut staruitor sa le dea oaspetii sai. Atunci le-am sters vederea: „Gustati pedeapsa Mea si avertizarile Mele!” 38. Dis-de-dimineata i-a ajuns o pedeapsa statornica. 39. „Gustati pedeapsa Mea si avertizarile Mele!” 40. Am facut Coranul usor pentru aducerea-aminte. Dar este cineva care sa ia aminte?

In versetele 33-40, „Neamul lui Lut a socotit avertizarile minciuna”: I-au socotit mincinos pe Lut, pacea fie asupra lui, atunci cand i-a chemat sa-L adore numai pe Allah, fara sa-I faca vreun asociat, si i-a oprit de la politeism si de la fapta rusinoasa pe care nimeni dintre oameni nu o savarsise inaintea lor. L-au socotit mincinos si au staruit in politeismul si in uratenia faptelor lor. Atunci cand neamul lui Lut a auzit despre ingerii veniti la el sub infatisarea unor oaspeti, oamenii au venit in graba, dorind sa savarseasca fapta rusinoasa cu ei. Allah sa-i blesteme si sa-i faca de ocară! I-au cerut staruitor sa le dea oaspetii. Allah i-a poruncit atunci lui Jibril, pacea fie asupra lui, sa le stearga vederea cu

aripa sa. Profetul lor i-a avertizat asupra loviturii si pedepsei lui Allah, „dar ei s-au indoit de avertizari”. „Dis-de-dimineata i-a ajuns o pedeapsa statornica”: Allah le-a rasturnat locuintele peste ei, cu susul in jos. Apoi a facut sa cada asupra lor pietre din lut ars, unele dupa altele, insemnate la Domnul tau pentru cei care intrec masura. Allah l-a salvat pe Lut si familia sa din marea stramtorare, drept rasplata pentru multumirea adusa Domnului lor si pentru adorarea numai a Lui, fara sa-I faca vreun asociat.

Versetele 41 la 55

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذْرُ ﴿٤١﴾ كَذِبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ
عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿٤٢﴾ أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أَوْلَئِكَمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي
الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرُونَ ﴿٤٤﴾ سَيَهْزِمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ
الدَّبْرَ ﴿٤٥﴾

41. Avertizarile au venit si la neamul lui Faraon. 42. Au socotit toate semnele Noastre minciuna, asa ca i-am apucat cu puterea Celui Atotputernic, pe deplin Stapan. 43. Oare necredinciosii vostri sunt mai buni decat aceia? Sau aveti o fagaduinta de scapare in cartile revelate? 44. Sau spun ei: „Suntem o multime unita, care va birui”? 45. Multimea va fi infranta, iar ei vor intoarce spatele, fugind.

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَىٰ وَأَمْرٌ ﴿٤٦﴾ إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ
وَسَعٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ
سَقَرٍ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَحْدَةً
كَهَيْجٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾

46. Mai mult, Ceasul este sorocul lor, iar Ceasul este mai cumplit si mai amar. 47. Nelegiuitii sunt in ratacire si in flacari. 48. In Ziua in care vor fi tarati in Foc pe fetele lor: „Gustati atingerea Iadului!” 49. Noi am creat fiecare lucru dupa o masura hotarata. 50. Porunca Noastra este doar una singura, asemenea unei clipiri din ochi.

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَّذْكَرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي
الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

51. I-am nimicit pe cei asemenea voua. Dar este cineva care sa ia aminte?
52. Tot ceea ce au savarsit se afla in carti, 53. iar orice lucru mic sau mare este
scris. 54. Cei evlaviosi vor fi in gradini si printre rauri, 55. intr-un loc de
cinste, langa un Suveran Atotputernic.

In versetele 41-42, „Avertizarile au venit si la neamul lui Faraon”, adica la Faraon si la neamul sau. Allah l-a trimis la ei pe Musa, cel caruia i-a vorbit, l-a sprijinit cu semne limpezi si minuni stralucite si i-a facut martori la pilde la care altii nu fusesera martori. Dar ei au socotit toate semnele lui Allah minciuna. Atunci El i-a apucat cu puterea Celui Atotputernic, pe deplin Stapan, inecandu-l pe Faraon si ostile sale in mare.

Scopul amintirii acestor istorisiri este sa-i avertizeze pe oameni si pe cei care il socotesc mincinos pe Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. De aceea, Allah a spus in versetul 43: „Oare necredinciosii vostri sunt mai buni decat aceia?” Sunt cei care l-au socotit mincinos pe cel mai ales dintre trimisi mai buni decat acei tagaduatori a caror nimicire si a caror soarta le-a amintit Allah? Daca ar fi mai buni decat ei, ar putea scapa de pedeapsa si nu i-ar ajunge ceea ce i-a ajuns pe acei oameni rai. Dar lucrurile nu stau asa: daca nu sunt mai rai decat ei, cu siguranta nu sunt mai buni. „Sau aveti o fagaduinta de scapare in cartile revelate?” V-a dat Allah o fagaduinta si un legamant, in cartile pe care le-a coborat profetilor, incat sa credeti ca veti fi salvati pe temeiul vestirii si fagaduintei Lui? Aceasta nu s-a intamplat. Mai mult, nu este posibil, nici potrivit ratiunii, nici potrivit revelatiei, ca scaparea lor sa fie scrisa in cartile dumnezeiesti care cuprind dreptate si intelepciune. Nu tine de intelepciune sa fie salvati asemenea oameni incapatanati, care il socotesc mincinos pe cel mai ales dintre trimisi si pe cel mai nobil dintre ei inaintea lui Allah.

Asadar, nu a mai ramas decat sa aiba o putere prin care sa biruiasca. Allah Preainaltul a vestit, in versetul 44, ca ei spun: „Suntem o multime unita, care va birui”.

Aratand slabiciunea lor si faptul ca vor fi infranti, Allah Preainaltul a spus, in versetul 45: „Multimea va fi infranta, iar ei vor intoarce spatele, fugind”. Lucrurile s-au petrecut asa cum a vestit: Allah a infrant marea lor adunare in

ziua de Badr, le-a nimicit capetenile si mai-marii, iar ei au fost umiliti. El a dat izbanda religiei Sale, Profetului Sau si credinciosilor care sunt de partea Sa.

Cu toate acestea, ei au un soroc la care ii va aduna pe cei dintai si pe cei de pe urma, pe cei dintre ei care au fost loviti in aceasta lume si pe cei care s-au bucurat de placerile ei. De aceea a spus, in versetul 46: „Mai mult, Ceasul este sorocul lor”, la care vor fi rasplatiti si li se va cere socoteala cu dreptate. „Iar Ceasul este mai cumplit si mai amar”: mai mare, mai greu si mai insemnat decat orice ar putea omul sa-si inchipuie sau sa-i treaca prin imaginatie.

„Nelegiuitii” (versetul 47) sunt cei care au inmultit nelegiuirile, adica pacatele mari, precum politeismul si celelalte acte de neascultare. „Sunt in ratacire si in flacari”: in aceasta lume sunt rataciti, departe de cunoastere si de faptele care i-ar salva de pedeapsa. In Ziua Invierii se vor afla in pedeapsa chinuitoare si in Focul care se aprinde asupra lor, le cuprinde trupurile si ajunge pana la inimile lor.

„In Ziua in care vor fi tarati in Foc pe fetele lor” (versetul 48). Fata este partea cea mai nobila a trupului, iar durerea simtita in ea este mai puternica decat in celelalte parti. Astfel vor fi umiliti si facuti de rusine. Li se va spune: „Gustati atingerea Iadului!”, adica gustati durerea Focului, furia si flacarile sale.

„Noi am creat fiecare lucru dupa o masura hotarata” (versetul 49). Aceasta cuprinde toate fapturile si lumile de sus si de jos. Numai Allah Preainaltul le-a creat; nu au alt creator in afara Lui si nimeni nu I s-a asociat in crearea lor. El le-a creat potrivit unei hotarari pe care a cunoscut-o dinainte si pe care condeiuil Sau a scris-o: vremea lor, masura lor si toate insusirile pe care le cuprind.

Aceasta li este usoara lui Allah. De aceea a spus, in versetul 50: „Porunca Noastra este doar una singura, asemenea unei clipiri din ochi”. Atunci cand voieste un lucru, ii spune: „Fii!”, iar el este asa cum voieste El, asemenea unei clipiri din ochi, fara impotrivire si fara greutate.⁶⁷

„I-am nimicit pe cei asemenea voua” (versetul 51), dintre neamurile trecute, care au facut ceea ce ati facut si au tagaduit asa cum ati tagaduit. „Dar este cineva care sa ia aminte?” Este cineva care sa cugete si sa stie ca randuiala lui Allah fata de cei dintai si fata de cei de pe urma este una singura? Asa cum intelegiunea Sa a cerut nimicirea acelor oameni rai, tot astfel acestia sunt asemenea lor, fara vreo deosebire intre cele doua grupuri.

„Tot ceea ce au savarsit se afla in carti” (versetul 52): tot binele si raul pe care le-au facut sunt scrise pentru ei in cartile hotararilor divine.

„Iar orice lucru mic sau mare este scris” (versetul 53), adica insemnat si consemnat. Aceasta este realitatea hotararii si a predestinarii: Allah Preainaltul

⁶⁷ Nota editiei engleze: Comparati cu Ya Sin 36:82.

a cunoscut toate lucrurile si le-a scris la El, in Tabla Pastrata. Ceea ce Allah a voit s-a intamplat, iar ceea ce nu a voit nu s-a intamplat. Ceea ce l-a ajuns pe om nu putea sa-l ocoleasca, iar ceea ce l-a ocolit nu putea sa-l ajunga.

„Cei evlaviosi” (versetele 54-55), cei care se tem de Allah, indeplinind poruncile Sale si parasind cele oprite de El, cei care s-au ferit de politeism, de pacatele mari si de cele mici, „vor fi in gradini si printre rauri”. Se vor afla in gradinile desfatarilor, in care se gasesc lucruri pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si care nici nu i-au trecut prin minte vreunui om: pomi plini de roade, rauri curgatoare, palate inalte, locuinte frumos impodobite, mancaruri si bauturi delicioase, hurie frumoase, gradini minunate in Paradis, multumirea Imparatului si Judecatorului si castigarea apropierei de El. De aceea a spus: „Intr-un loc de cinste, langa un Suveran Atotputernic”. Dupa aceasta, nu mai intreba ce le va darui din cinstirea si generozitatea Sa si ce binefaceri si haruri va revarsa asupra lor! Allah sa ne faca dintre ei si sa nu ne lipseasca, din pricina raului din noi, de binele care se afla la El.

S-a incheiat talcuirea acestei sure. Lauda I se cuvine lui Allah.

Sura ar Rahman

VERSETELE 1 LA 78

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 13

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
الْشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾

1. Cel Milostiv 2. i-a invatat pe robii Sai Coranul. 3. L-a creat pe om 4. si l-a invatat exprimarea. 5. Soarele si luna urmeaza o socoteala precisa,

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾
وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾

6. iar stelele si pomii se prosterneara. 7. El a inaltat cerul si a asezat balanta, 8. ca sa nu depasiti masura in cumpanire. 9. Cantariti cu dreptate si nu dati mai putin la cantar. 10. Iar pamantul l-a asezat pentru fapturi.

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكَامِ ﴿١١﴾ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ
وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾

11. Pe el se afla fructe si curmali cu invelisuri ale ciorchinilor, 12. si grane cu paie, si plante mirositoare. 13. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Aceasta sura nobila si mareata incepe cu Numele Sau ar-Rahman, care arata cuprinderea milei Sale, deplinatarea binefacerii Sale, belsugul bunatatii Sale si

nemarginirea harului Sau. Apoi a pomenit ceea ce arata mila Sa si urmarile ei, pe care El le-a facut sa ajunga la robii Sai: binefacerile religioase, cele lumesti si cele din Viata de Apoi. Dupa fiecare fel si fiecare categorie de binefaceri, le atrage atentia celor doua categorii de fapturi asupra recunostintei datorate Lui si spune: „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

A pomenit ca El „i-a invatat pe robii Sai Coranul” (versetul 2), adica i-a invatat pe robii Sai cuvintele si sensurile lui si le-a inlesnit aceasta. Acesta este cel mai mare dar si cea mai mare mila cu care i-a miluit pe robi, caci le-a pogorat un Coran arab, cu cele mai frumoase cuvinte si cele mai limpezi intelesuri, care cuprinde tot binele si opreste de la tot raul.

„L-a creat pe om” (versetul 3), in cea mai buna alcatuire, cu madulare desavarsite, cu partile intregi si cu o alcatuire bine intocmita. Creatorul, Preainaltul, Cel care plasmuieste intr-un chip minunat, i-a desavarsit cu adevarat crearea si l-a deosebit de celelalte vietuitoare prin faptul ca „l-a invatat exprimarea” (versetul 4), adica sa lamureasca ceea ce se afla inlauntrul sau. Aceasta cuprinde invatarea rostirii si invatarea scrierii. Exprimarea, prin care Allah l-a deosebit pe om de celelalte fapturi, se numara printre cele mai mari si mai insemnate binefaceri ale Sale fata de el.

„Soarele si luna urmeaza o socoteala precisa” (versetul 5), adica Allah a creat soarele si luna si le-a supus unei miscari dupa o socoteala bine intocmita si o masura hotarata. Aceasta este o mila fata de robi si o purtare de grija pentru ei, pentru ca, prin ele, sa fie implinite foloasele lor si pentru ca ei sa cunoasca numarul anilor si socoteala timpului.

„Iar stelele si pomii se prosterneaza” (versetul 6), adica stelele cerului si pomii pamantului Il cunosc pe Domnul lor, I se prosterneaza, Il asculta, se smeresc si se supun randuielii prin care El le-a pus in slujba binelui si folosului robilor Sai.

In versetele 7-8, „El a inaltat cerul”, ca acoperis pentru fapturile de pe pamant, si [Allah] „a asezat balanta”, adica dreptatea intre robi, in cuvinte si in fapte. Nu se are in vedere numai balanta cunoscuta, ci ceea ce am spus; in aceasta intra balanta cunoscuta, masura cu care se masoara lucrurile, cantitatile si masuratorile prin care sunt stabilite lucrurile necunoscute, precum si adevarurile prin care sunt judecate neintelegerile dintre fapturi si este statornicita dreptatea intre ele. De aceea a spus: „ca sa nu depasiti masura in cumpanire”. Adica Allah a pogorat balanta pentru ca voi sa nu depasiti hotarul dreptatii la cantarire. Daca lucrul ar fi lasat numai pe seama judecatii si parerilor voastre, s-ar ivi stricaciuni pe care numai Allah le cunoaste, iar cerurile, pamantul si cei aflati in ele s-ar strica.

„Cantariti cu dreptate” (versetul 9), adica intemeiati cantarirea pe dreptate, potrivit puterii si posibilitatilor voastre. „Si nu dati mai putin la cantar”, adica nu scadeti din greutatea cuvenita si nu faceti contrariul dreptatii, care este nedreptatea, asuprirea si incalcarea masurii.

„Iar pamantul l-a asezat” Allah (versetul 10), cu soliditatea, stabilitatea, insusirile si starile sale felurite, „pentru fapturi”, ca acestea sa se statorniceasca pe el. El le este asternut si loc de odihna; pe el cladesc, il ara, il planteaza si il sapa, ii strabat drumurile largi si se folosesc de mineralele lui si de tot ceea ce cuprinde dintre lucrurile de care au nevoie, ba chiar de care nu se pot lipsi.

Apoi a pomenit hrana de trebuinta aflata pe el si a spus: „Pe el se afla fructe” (versetul 11), adica toti pomii care dau roade de care se bucura robii, precum strugurii, smochinele, rodiile, merele si altele. „Si curmali cu invelisuri ale ciorchinilor”, adica invelisul care se deschide, lasand sa iasa ciorchinii ale caror roade se dezvoltă treptat pana ajung la maturitate. Astfel, roadele devin hrana care se pastreaza si se mananca, provizie pentru cel ramas acasa si pentru calator, precum si fructe gustoase, dintre cele mai bune roade.⁶⁸

„Si grane cu paie” (versetul 12), adica avand tulpini care sunt treierate, iar paiele lor sunt folosite pentru animale si pentru alte nevoi. Aici intra graul, orzul, porumbul, orezul, meiul si altele. „Si plante mirositoare”: este cu putinta ca prin aceasta sa fie avute in vedere toate felurile de hrana pe care le mananca oamenii. In acest caz, avem alaturarea unui termen general dupa unul particular, iar Allah [Preainaltul] le aminteste robilor Sai binefacerea hranei si a mijloacelor de trai, atat in general, cat si in particular.

Este cu putinta si ca prin rayhan sa fie avuta in vedere planta mirositoare cunoscuta, iar Allah sa le aminteasca robilor Sai binefacerea pe care le-a daruit-o prin plantele cu mirosuri placute si prin aromele deosebite pe care le-a inlesnit pe pamant, care bucura sufletele si le aduc desfatare.

Dupa ce a pomenit multe dintre binefacerile Sale, vazute cu ochii si intelese cu mintea, si fiindca vorbirea se adresa celor doua categorii de fapturi, djinnii si oamenii, Allah Preainaltul i-a chemat sa recunoasca binefacerile Sale si a spus, in versetul 13: „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?” Adica pe care dintre binefacerile religioase si lumesti ale lui Allah le tagaduiti?⁶⁹

Cat de frumos a fost raspunsul djinnilor atunci cand Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, le-a recitat aceasta sura! De fiecare data

⁶⁸ Nota editiei engleze: Invelisul curmalului acopera florile inca nedevelopate. Dupa dezvoltarea lor, el se deschide si lasa la vedere ciorchinii de flori pentru polenizare.

⁶⁹ Nota editiei engleze: In textul arab, verbul este la dual; intrebarea li se adreseaza deopotrivă oamenilor si djinnilor.

cand ajungea la cuvintele: „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”, spuneau: „Nu tagaduiam nimic dintre binefacerile Tale, Domnul nostru! Tie Ti se cuvine lauda.” Tot astfel se cuvine ca robul, atunci cand i se atrage atentia asupra binefacerilor si darurilor lui Allah, sa le recunoasca, sa fie recunoscator pentru ele si sa-L laude pentru ele.⁷⁰

Apoi Allah Preainaltul a spus:

Versetele 14 la 16

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّنْ نَّارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

14. L-a creat pe om din lut uscat, asemenea ceramicii, 15. si l-a creat pe djinn dintr-o flacara de foc. 16. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Si aceasta este una dintre binefacerile lui Allah Preainaltul fata de robii Sai: le-a aratat urmele puterii Sale si minunata Sa lucrare prin faptul ca „l-a creat” pe stramosul omenirii, Adam, pacea fie asupra lui, „din lut uscat, asemenea ceramicii” (versetul 14). Adica din lut umed, a carui umezire si pregatire au fost bine savarsite, pana ce s-a uscat si a ajuns sa scoata un sunet asemenea ceramicii, care este lutul ars.

„Si l-a creat pe djinn” (versetul 15), adica pe parintele djinnilor, care este Iblis, blestemul lui Allah fie asupra lui, „dintr-o flacara de foc”, adica din flacara curata a focului sau din aceea amestecata cu fum. Aceasta arata nobletea elementului din care este facut omul, creat din lut si pamant, care sunt temeiul statorniciei, cumpatarii si foloaselor, spre deosebire de elementul djinnilor, focul, in care se afla usuratatea, nesabuinta, raul si stricaciunea.

Dupa ce a aratat crearea celor doua categorii de fapturi si materia din care au fost facute, aceasta fiind o binefacere a Sa fata de ele, Allah Preainaltul a spus, in versetul 16: „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

⁷⁰ Nota editiei arabe: Relatarea este consemnata de at-Tirmidhi (3291) si de al-Hakim (2/473). Al-Hakim a socotit-o autentica, iar adh-Dhahabi a fost de acord cu el. Al-Albani a socotit-o hasan in as-Silsilah as-Sahihah (2150).

Versetetele 17 la 18

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

17. Domnul celor doua rasarituri si Domnul celor doua apusuri. 18. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Adica El, Preainaltul, este Domnul tuturor celor asupra carora rasar soarele, luna si stelele stralucitoare, precum si al tuturor celor asupra carora acestea apun, si al tuturor celor cuprinse in ele. Toate se afla sub carmuirea si stapanirea Sa. A folosit aici forma de dual avand in vedere locurile rasaritului lor iarna si vara. Allah stie cel mai bine.⁷¹

Versetetele 19 la 23

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يُخْرِجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤَ وَالْمَرْجَانَ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾

19. A lasat libere cele doua mari, care se intalnesc. 20. Intre ele este o stavila pe care nu o depasesc. 21. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 22. Din ele ies perlele si coralii. 23. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Cele doua mari insemna apa dulce si apa sarata. Ele se intalnesc amandoua: apa dulce se varsa in apa sarata, iar ele se amesteca si se intrepatrund. Totusi, Allah Preainaltul a pus intre ele o stavila de pamant, astfel incat una sa nu o copleseasca pe cealalta si sa se poata obtine folos din fiecare. Din apa dulce beau, iar din ea se adapa pomii, sematurile si ogoarele lor. Apa sarata face aerul placut si din ea se nasc balenele si pestii, perlele si coralii; ea este loc de sprijin si de trecere pentru corabii si ambarcatiuni. De aceea a spus:

⁷¹ In manuscrisul B, forma de dual este explicata ca avand sens general: cele doua locuri de rasarit ale soarelui, iarna si vara, si, in acelasi fel, locurile apusului sau.

Versetele 24 la 25

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ
تُكذَّبَانِ ﴿٢٥﴾

24. Ale Lui sunt corabiile inaltate pe mare, asemenea muntilor. 25. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Allah Preainaltul a supus in folosul robilor Sai corabiile care strabat marea si o despica, cu ingaduinta lui Allah, pe care oamenii le construiesc si care, prin maretia si marimea lor, ajung asemenea muntilor inalti. Oamenii se urca in ele si isi poarta pe ele bunurile, marfurile de tot felul si celelalte lucruri de care au nevoie si de care nu se pot lipsi. Cel care pazeste cerurile si pamantul le-a ocrotit prin ocrotirea Sa. Aceasta se numara printre marile binefaceri ale lui Allah. De aceea a spus: „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

Versetele 26 la 28

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تُكذَّبَانِ ﴿٢٨﴾

26. Toti cei aflati pe pamant sunt pieritori. 27. Si va ramane Fata Domnului tau, Stapanul maretiei si cinstirii. 28. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Adica toti cei aflati pe pamant, oameni, djinni, vietuitoare si toate celelalte fapturi, pier, mor si dispar. Ramane Cel Viu, care nu moare, „Stapanul maretiei si cinstirii”, adica Cel al maretiei, al slavei si al gloriei, care este slavit, cinstit si preamarit pentru maretia Sa. Cinstirea inseamna nemarginirea harului, a generozitatii si a darnicieii Sale, prin care ii cinsteste pe apropiatii Sai si pe alesii fapturilor Sale cu tot felul de onoruri. El este Cel pe care apropiatii Sai Il cinstesc, Il preamaresc, Il slavesc, Il iubesc, la El se intorc si pe El Il adora. „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

Versetele 29 la 30

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبَأَيِّ
ءَالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

29. Ii cer cei din ceruri si de pe pamant. In fiecare zi implineste o lucrare.
30. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

El este Cel care, prin Sine Insusi, nu are nevoie de niciuna dintre fapturile Sale, iar generozitatea si darnicia Sa sunt nemarginite. Toate fapturile au nevoie de El si Ii cer toate cele de trebuinta, fie prin starea lor, fie prin cuvintele lor. Nu se pot lipsi de El nici cat o clipire din ochi, nici macar mai putin de atat. El, Preainaltul, „in fiecare zi implineste o lucrare”: il imbogateste pe cel sarac, il mangaie pe cel cu inima franta, le daruieste unora si ii lipseste pe altii, da moartea si viata, coboara si inalta. O lucrare nu-L impiedica sa implineasca alta, cererile nu I se incurca si nu-L oboseste staruinta celor care staruie, nici indelungile rugaminti ale celor care cer.

Slava Celui Generos si Datator, ale Carui daruri i-au cuprins pe locuitorii pamantului si ai cerurilor si a Carui bunatate cuprinde toate fapturile in orice timp si in orice clipa! Preainalt este Cel pe care neascultarea celor neascultatori si pretinsa lipsa de nevoie a saracilor, care nu-L cunosc pe El si generozitatea Sa, nu-L opresc sa daruiasca.

Aceste lucrari despre care [Preainaltul] a vestit ca „in fiecare zi implineste o lucrare” sunt hotararile si randuielile Sale, pe care le-a hotarat dintotdeauna si le-a stabilit. El le implineste si le aduce la indeplinire neincetat, la vremurile cerute de intelegiunea Sa: randuielile Sale religioase, adica poruncile si oprelistile, si cele ale predestinarii, pe care le face sa se implineasca asupra robilor Sai pe durata sederii lor in aceasta lume. Cand aceasta creatie isi va implini sorocul, iar Allah Preainaltul ii va face sa piara si va voi sa implineasca asupra lor randuielile rasplatirii, le va arata din dreptatea, harul si marea Sa bunatate ceea ce ii va face sa-L cunoasca si sa recunoasca unicitatea Sa. Ii va muta pe cei raspunzatori pentru faptele lor din lacasul incercarii si al punerii la proba in lacasul vietii depline. Atunci Se va ocupa de implinirea acestor randuieli al caror timp a sosit. Acesta este sensul cuvintelor Sale:

Versetele 31 la 32

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

31. Ne vom ocupa de voi, o, voi, cele doua categorii de fapturi! 32. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Adica Ne vom ocupa de socoteala voastra si de rasplatirea voastra pentru faptele pe care le-ati savarsit in viata lumeasca.

Versetele 33 la 34

يَمْعَشِرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ أَسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَأَنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

33. O, adunare a djinnilor si a oamenilor! Daca puteti sa treceti dincolo de marginile cerurilor si ale pamantului, atunci treceti! Nu veti trece decat cu o putere. 34. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Atunci cand Allah ii va aduna la locul de infatisare din Ziua Invierii, le va vesti neputinta si slabiciunea lor, desavarsirea stapanirii Sale si implinirea vointei si puterii Sale. Aratandu-le neputinta, va spune: „O, adunare a djinnilor si a oamenilor! Daca puteti sa treceti dincolo de marginile cerurilor si ale pamantului”, adica sa gasiti o cale si o iesire prin care sa parasiti imparatia si stapanirea lui Allah, „atunci treceti! Nu veti trece decat cu o putere”. Adica nu veti iesi din ea decat avand voi insiva tarie, stapanire si putere deplina. Dar de unde sa le aiba, cand ei nu au putere nici macar asupra propriului folos sau a propriei vatamari, nici asupra mortii, vietii sau invierii lor? In acel loc de infatisare, nimeni nu va vorbi fara ingaduinta Lui si nu vei auzi decat soapte. Acolo vor fi deopotriva regii si robii, conducatorii si cei condusi, bogatii si saracii.

Apoi a pomenit ceea ce le-a pregatit in acea Zi si a spus:

Versetetele 35 la 36

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّنْ نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

35. Se vor trimite asupra voastra flacari de foc si fum si nu va veti putea apara. 36. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Adica „se vor trimite asupra voastra” flacari curate de foc, iar „fum” inseamna flacara amestecata cu fum. Sensul este ca aceste doua lucruri infricosatoare vor fi trimise asupra voastra, [o, adunare a djinnilor si a oamenilor], va vor inconjura si nu va veti putea apara: nimeni dintre voi insiva si nimeni altcineva nu va va putea ajuta impotriva lui Allah. Fiindca avertizarea cu care El ii infricosoaza pe robii Sai este o binefacere fata de ei si un imbold care ii indreapta spre cele mai inalte teluri si spre cele mai nobile daruri, a pomenit binefacerea Sa prin aceasta si a spus: „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

Versetetele 37 la 42

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾ يُعْرِفُ الْجَرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنُّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

37. Cand cerul se va despica si va deveni rosu ca trandafirul, asemenea uleiului! 38. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 39. In acea Zi, niciun om si niciun djinn nu va fi intrebat despre pacatul sau. 40. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 41. Nelegiuitii vor fi recunoscuti dupa semnele lor si vor fi apucati de suvitele fruntilor si de picioare.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

42. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

„Cand cerul se va despica” (versetele 37-38), adica in Ziua Invierii, din pricina groazelor, a numeroaselor tulburari si a nenorocirilor care vin una dupa alta, soarele si luna lui se vor intuneca, iar stelele lui se vor risipi. Din pricina marii frici si nelinisti, el „va deveni rosu ca trandafirul, asemenea uleiului”, adica asemenea metalului topit, plumbului topit si altor lucruri asemenea lor. „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

„In acea Zi, niciun om si niciun djinn nu va fi intrebat despre pacatul sau” (versetele 39-40), adica nu va fi intrebat pentru a se afla ceea ce s-a intamplat. El, Preainaltul, cunoaste cele nevazute si cele vazute, trecutul si viitorul si voieste sa-i rasplateasca pe robi potrivit cu ceea ce cunoaste din starile lor. In Ziua Invierii, El le-a randuit celor buni si celor rai semne prin care vor fi recunoscuti, asa cum a spus: „In Ziua in care unele fete se vor albi, iar altele se vor innegri” [Al 'Imran 3:106].

Aici a spus, in versetele 41-42: „Nelegiuitii vor fi recunoscuti dupa semnele lor si vor fi apucati de suvitele fruntilor si de picioare. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?” Adica nelegiuitii vor fi apucati de suvitele fruntilor si de picioare, apoi vor fi aruncati in Foc si tarati in el. Allah Preainaltul ii va intreba doar pentru a-i mostra si a-i face sa recunoasca ceea ce au savarsit. El cunoaste mai bine decat ei, dar voieste sa le arate fapturilor dovada Sa deplina si intelepciunea Sa mareata.

Versetele 43 la 45

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْجَرْمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ فِيهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ
 ءَإِنْ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

43. Acesta este Iadul pe care il tagaduiau nelegiuitii! 44. Vor umbla intre el si apa clocotita la culme. 45. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

Celor care au tagaduit fagaduinta si amenintarea li se va spune, atunci cand Focul Iadului se va incinge: „Acesta este Iadul pe care il tagaduiau nelegiuitii!” Sa se bucure, asadar, de tagaduirea lor si sa guste din chinul, pedeapsa, dogoarea si lanturile lui, care sunt rasplata pentru tagaduirea lor. „Vor umbla intre el”, adica intre straturile Iadului si flacarile sale, „si apa clocotita la culme”, adica apa foarte fierbinte, care a atins culmea fierbintelii. Vor avea parte si de un ger cumplit, de o raceala extrema. „Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

Dupa ce a pomenit ceea ce li se va face nelegiuitilor, a pomenit rasplata celor evlaviosi, care se tem de El, si a spus:

Versetele 46 la 78

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٌ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾
ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ
تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

46. Pentru cel care se teme de infatisarea inaintea Domnului sau vor fi doua gradini. 47. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 48. Cu ramuri bogate. 49. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 50. In ele sunt doua izvoare curgatoare.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَكَيْنِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَاطِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ
وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

51. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 52. In ele sunt cate doua feluri din fiecare fruct. 53. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 54. Sprijiniti pe asternuturi ale caror captuseli sunt din brocart, iar roadele celor doua gradini sunt la indemana. 55. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾

56. In ele sunt femeile care isi opresc privirile, pe care, inaintea lor, nu le-a atins nici om, nici djinn. 57. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 58. Parca ar fi rubine si corali. 59. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 60. Oare rasplata binelui este altceva decat binele?

فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَمَمَتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

61. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 62. Iar mai prejos de acestea sunt alte doua gradini. 63. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 64. De un verde intunecat. 65. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

فِيْهِمَا عَيَّانٌ نَّضَاحَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾ فِيْهِمَا فَنَكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرَمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾ فِيْهِنَّ خَيْرٌ حَسَنٌ ﴿٧٠﴾

66. In ele sunt doua izvoare tasnitoare. 67. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 68. In ele sunt fructe, curmali si rodii. 69. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 70. In ele sunt femei bune si frumoase.

فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْنِ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٧٤﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

71. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 72. Hurii adapostite in corturi, 73. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 74. pe care, inaintea lor, nu le-a atins nici om, nici djinn. 75. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?

مُتَّكِنِينَ عَلَى رُفْرَفٍ خُضِرَ وَعَبَقَرِيَّ حَسَنَانِ ﴿٧٦﴾ فَبَائِيْ ءَالَاءِ رَبِّكَ تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَرَّكَ اَسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

76. Sprijiniti pe asternuturi verzi si pe covoare frumoase. 77. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti? 78. Binecuvantat fie Numele Domnului tau, Stapanul maretiei si cinstirii!

În versetele 46-47, pentru cel care s-a temut de Domnul sau și de faptul că El veghează asupra lui, a parasit ceea ce El a oprit și a împlinit ceea ce El a poruncit, „vor fi două grădini”, ale caror vase, podoabe, clădiri și tot ceea ce se afla în ele sunt din aur. Una dintre cele două grădini este răsplata pentru parasirea celor oprite, iar cealaltă este pentru împlinirea faptelor de ascultare.

Printre însușirile celor două grădini se afla, în versetele 48-49, faptul că sunt „cu ramuri bogate”. Adică în ele sunt felurite desfătări, cele din afară și cele launtrice: ceea ce niciun ochi nu a văzut, nicio ureche nu a auzit și nici nu i-a trecut prin minte vreunui om. În ele sunt mulți pomi înfloritori, cu ramuri gingașe, pe care se afla multe roade coapte și gustoase.

În cele două grădini sunt „două izvoare curgătoare” (versetele 50-51), pe care ei le fac să curgă așa cum voiesc și doresc.

„În ele sunt câte două feluri din fiecare fruct” (versetele 52-53), adică din toate felurile de fructe sunt câte două soiuri, fiecare soi având un gust și o culoare pe care celălalt nu le are.

„Sprijiniți pe asternuturi ale caror captuseli sunt din brocart” (versetele 54-55): aceasta este descrierea asternuturilor locuitorilor Paradisului și a felului în care stau pe ele, sprijiniți într-o sedere statornică, tihnită și odihnitoare, asemenea regilor așezați pe tronuri. Nimeni nu cunoaște descrierea și frumusețea acelor asternuturi în afară de Allah Preainaltul. Până și captuselile lor, care sunt îndreptate spre pământ, sunt din brocart, cea mai frumoasă și mai aleasă matasă. Cum vor fi, asadar, fetele lor de deasupra, pe care ei le ating nemijlocit? „Iar roadele celor două grădini sunt la îndemână”: roadele înseamnă fructele coapte. Fructele celor două grădini sunt ușor de cules și aproape: ajunge la ele cel care sta în picioare, cel așezat și cel întins.

„În ele sunt femei care își opresc privirile” (versetele 56-59), adică își îndreaptă privirile numai spre soții lor, datorită frumuseții și farmecului acestora și iubirii lor depline față de ei. Totodată, frumusețea, farmecul și plăcerea pe care o găsesc soții în ele, împreună cu legătura și iubirea puternică, fac ca și privirile sotilor să se oprească numai asupra lor. „Pe care, înaintea lor, nu le-a atins nici om, nici djinn”, adică nimeni dintre oameni sau djinni nu a avut relații cu ele înaintea lor. Ele sunt fecioare iubitoare, care își arată dragostea față de soții lor prin bună purtare față de ei, prin gingașie, frumusețe și alint. De aceea a spus: „Parcă ar fi rubine și corali”, datorită limpezimii, frumuseții înfățișării și strălucirii lor.

„Oare răsplata binelui este altceva decât binele?” (versetele 60-61). Adică răsplata celui care a împlinit bine adorarea Creatorului și le-a fost de folos robilor Sai nu este oare ca și lui să i se facă bine, printr-o răsplată bogată, o

izbanda mareata, desfatari statornice si o viata tihnita? Acestea sunt, asadar, cele doua gradini inalte pentru cei apropiati de Allah.

„Iar mai prejos de acestea sunt alte doua gradini” (versetele 62-69), din argint fiind cladirile, podoabele, vasele lor si tot ceea ce se afla in ele. Acestea sunt pentru cei din dreapta. Cele doua gradini sunt „de un verde intunecat”, adica aproape negre datorita verdelui intens si irigarii imbelsugate. „In ele sunt doua izvoare tasnitoare”, adica izbucnesc cu putere. „In ele sunt fructe” de toate felurile; a pomenit in mod aparte curmalii si rodiile, pentru folioasele pe care le contin.

„In ele” (versetele 70-75), adica in toate gradinile, sunt „femei bune si frumoase”: bune in purtare si frumoase la chip. Ele reunesc frumusetea din afara si cea dinauntru, frumusetea infatisarii si buna purtare. „Hurii adapostite in corturi”, adica pastrate in corturi din perle, pregatite si impodobite pentru sotii lor. Aceasta nu exclude iesirea lor prin livezile si gradinile Paradisului, asa cum se obisnuieste in cazul fiicelor regilor, ferite de priviri si virtuose. „Pe care, inaintea lor, nu le-a atins nici om, nici djinn. Asadar, pe care dintre binefacerile Domnului vostru le tagaduiti?”

„Sprijiniti pe asternuturi verzi” (versetele 76-77), adica locuitorii acestor doua gradini vor sta sprijiniti pe asternuturi verzi. Acestea sunt asternuturile aflate sub locurile inalte de sedere, care se prelungesc dincolo de scaunele lor si atarna in spatele acestora, pentru mai multa splendoare si frumuseti a privelistii. „Si pe covoare frumoase”: termenul 'abqari este o denumire pentru orice tesatura lucrata frumos si cu deosebita maiestrie. De aceea le-a descris prin frumusetea care cuprinde buna alcatuire, [frumusetea] infatisarii si finetea la atingere.⁷²

Aceste doua gradini sunt mai prejos decat primele doua, asa cum Allah a aratat limpede prin cuvintele: „Iar mai prejos de acestea sunt alte doua gradini”. De asemenea, El le-a descris pe primele doua prin mai multe insusiri cu care nu le-a descris pe ultimele doua. Despre primele doua a spus: „In ele sunt doua izvoare curgatoare”, iar despre ultimele doua: „In ele sunt doua izvoare tasnitoare”. Deosebirea dintre izvorul curgator si cel tasnitor este cunoscuta.

Despre primele doua a spus: „Cu ramuri bogate”, dar nu a spus aceasta despre ultimele doua. Despre primele doua a spus: „In ele sunt cate doua feluri din fiecare fruct”, iar despre ultimele doua: „In ele sunt fructe, curmalii si rodii”. Este cunoscuta deosebirea dintre cele doua descrieri.

⁷² In manuscrisul B, in loc de „sub locurile inalte de sedere” apare „deasupra locurilor inalte de sedere”.

Despre primele doua a spus: „Sprijiniti pe asternuturi ale caror captuseli sunt din brocart, iar roadele celor doua gradini sunt la indemana”. Nu a spus aceasta despre ultimele doua, ci a spus: „Sprijiniti pe asternuturi verzi si pe covoare frumoase”.

Despre femeile si sotiile din primele doua a spus: „In ele sunt femeile care isi opresc privirile, pe care, inaintea lor, nu le-a atins nici om, nici djinn”, iar despre cele din ultimele doua: „Hurii adapostite in corturi”. Este cunoscuta deosebirea dintre acestea. Despre primele doua a spus: „Oare rasplata binelui este altceva decat binele?” Aceasta arata ca primele doua sunt rasplata celor care fac binele, dar nu a spus aceasta despre ultimele doua. Simpla pomenire a primelor doua inaintea ultimelor doua arata intaietatea lor.

Prin aceste aspecte se cunoaste intaietatea primelor doua gradini fata de ultimele doua: primele sunt pregatite pentru cei apropiati, dintre profeti, cei deplin sinceri in credinta si alesii robilor drepti ai lui Allah, iar ultimele doua sunt pregatite pentru credinciosi in general. In fiecare dintre gradinile pomenite se afla ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio ureche nu a auzit si nici nu i-a trecut prin minte vreunui om. In ele se afla ceea ce doresc sufletele si ceea ce incanta ochii. Cei aflati acolo se vor bucura de cea mai deplina tihna, multumire, liniste si buna locuinta, incat niciunul dintre ei nu va socoti ca exista cineva intr-o stare mai buna decat el sau care sa se bucure de desfatari mai inalte decat ale sale.

Dupa ce a pomenit nemarginirea harului si a binefacerii Sale, a spus, in versetul 78: „Binecuvantat fie Numele Domnului tau, Stapanul maretiei si cinstirii!” Adica mareata si imbelsugata este bunatatea Celui caruia Ii apartin maretia stralucitoare, gloria desavarsita si cinstirea apropiatilor Sai.

S-a incheiat talcuirea Surei ar-Rahman. Lui Allah I se cuvin lauda, recunostinta si preamarirea frumoasa.

Sura al Waqiah

VERSETELE 1 LA 96

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 26

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ﴿٥﴾

1. Cand se va petrece Intamplarea, 2. petrecerea ei nu poate fi tagaduita. 3. Ea va cobori si va inalta. 4. Cand pamantul va fi zguduit din temelii, 5. iar muntii vor fi sfaramati cu totul

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا
أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾
وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾

6. si vor deveni pulbere risipita, 7. iar voi veti fi trei categorii: 8. cei din dreapta, ce sunt cei din dreapta! 9. Iar cei din stanga, ce sunt cei din stanga! 10. Iar cei dintai sunt cei dintai.

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ
الْأُولَئِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

11. Acestia sunt cei apropiati, 12. in gradinile desfatarilor: 13. o multime dintre cei dintai 14. si putini dintre cei de pe urma. 15. Pe paturi impletite cu podoabe,

﴿١٧﴾ مَتَكِّينَ عَلَيْهَا مُتَقَبِّلِينَ ﴿١٦﴾ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَنٌ مُّخْلِدُونَ ﴿١٧﴾
بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا
يُنْزَفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَلَكَهٖ مَّا يَخِيرُونَ ﴿٢٠﴾

16. sprijiniti pe ele, fata in fata. 17. Printre ei vor umbla baieti vesnic tineri,
18. cu cupe, ulcioare si un pocal dintr-un izvor, 19. de la care nu-i va durea
capul si nici nu-si vor pierde mintile, 20. si fructe pe care si le aleg,

وَلَحْمٍ طَيْرٍ مَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ
الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا
تَأْتِيًا ﴿٢٥﴾

21. si carne de pasare pe care o poftesc, 22. si hurii cu ochi mari, 23. asemenea
perlelor bine pastrate, 24. rasplata pentru ceea ce savarseau. 25. Nu vor auzi
acolo vorbire desarta si nici vorbe pacatoase,

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

26. ci numai rostirea: Pace! Pace!

Allah Preainaltul vesteste, in versetele 1-3, starea Intamplarii care trebuie
negresit sa se petreaca, adica Invierea: „Petrecerea ei nu poate fi tagaduita”,
adica nu exista indoiala in privinta ei, fiindca dovezile rationale si cele revelate
se intaresc unele pe altele in privinta ei, iar intelepciunea Sa, Preainaltul, o
arata. „Ea va cobori si va inalta”, adica ii va cobori pe unii oameni la cea mai
de jos treapta si ii va inalta pe altii la cele mai inalte trepte. Sau: isi va cobori
glasul si-l va face auzit de cel apropiat, apoi il va inalta si-l va face auzit de cel
indepartat.

„Cand pamantul va fi zguduit din temelii” (versetele 4-6), adica va fi miscat
si tulburat, „iar muntii vor fi sfaramati cu totul”, adica facuti bucati, „si vor
deveni pulbere risipita”. Pamantul va ramane fara munte si fara vreun semn de
relief: un ses neted, pe care nu vei vedea nici adancitura, nici ridicatura.

„Iar voi veti fi trei categorii” (versetele 7-9), o, fapturi, adica veti fi impartiti
in trei grupuri, dupa faptele voastre bune si rele. Apoi a infatisat pe larg stările
celor trei categorii si a spus: „Cei din dreapta, ce sunt cei din dreapta!” Aceasta
arata maretia rangului lor si insemnatatea starii lor. „Iar cei din stanga, ce sunt

cei din stanga!” Adica cei de la stanga, a caror stare este infatisata ca fiind inspaimantatoare.

„Iar cei dintai sunt cei dintai. Acestia sunt cei apropiati” (versetele 10-14), adica cei dintai in savarsirea faptelor bune in aceasta lume vor fi cei dintai la intrarea in gradini in Viata de Apoi. Cei cu aceasta insusire sunt apropiatii lui Allah, „in gradinile desfatarilor”, la cele mai inalte trepte, in locuintele inalte deasupra carora nu exista alta locuinta. Acestia sunt „o multime dintre cei dintai”, adica un grup numeros dintre cei de la inceputul acestei comunitati si al altor comunitati, „si putini dintre cei de pe urma”. Aceasta arata intaietatea, in ansamblu, a inceputului acestei comunitati fata de partea ei tarzie, fiindca apropiatii dintre cei dintai sunt mai multi decat dintre cei de pe urma. Apropiatii sunt alesii fapturilor.⁷³

„Pe paturi impletite cu podoabe” (versetele 15-16), adica tesute cu aur, argint, perle, nestemate si alte podoabe si ornamente pe care numai Allah Preainaltul le cunoaste. „Sprijiniti pe ele”, pe acele paturi, intr-o sedere statornica, linistita, odihnitoare si tihnita. „Fata in fata”: fiecare isi va indrepta fata spre celalalt, datorita curatiei inimilor lor, a iubirii cu care se intampina si a bunei lor purtari.

„Printre ei vor umbla baieti vesnic tineri” (versetele 17-19), adica in jurul locuitorilor Paradisului vor umbla, pentru a-i sluji si pentru a le implini nevoile, tineri aflati la o varsta frageda, de o frumusetate si o stralucire desavarsite, „de parca ar fi perle bine pastrate”. Adica ferite de orice le-ar putea schimba. Ei sunt creati pentru a ramane si a dainui vesnic: nu imbatranesc, nu se schimba si nu inainteaza in varsta. Vor umbla printre ei cu vasele lor de baut: „cu cupe”, adica vase fara toarte, „si ulcioare”, adica vase care au toarte, „si un pocal dintr-un izvor”, adica un vin placut la baut, fara nicio vatamare.

„De la care nu-i va durea capul”, adica nu le va pricinui durere de cap, asa cum vinul acestei lumi il face sa suferi pe cel care il bea, „si nici nu-si vor pierde mintile”, adica mintea nu le va fi tulburata si judecata nu le va disparea din pricina lui, asa cum se intampla cu vinul din aceasta lume. Asadar, toate desfatarile din Paradis al caror fel exista in aceasta lume nu vor avea acolo nicio vatamare, asa cum a spus Allah Preainaltul: „In el sunt rauri de apa care nu se strica, rauri de lapte al carui gust nu se schimba, rauri de vin placut celor care-l beau si rauri de miere curatata” [Muhammad 47:15]. Aici a pomenit vinul Paradisului si a inlaturat de la el orice vatamare care exista in aceasta lume.

⁷³ Nota editiei engleze, dupa Tafsir Ibn Ashur: „Cei dintai” ii intrec in credinta si fapte bune pe fratii lor drepti, numiti „cei din dreapta”. Repetarea cuvantului as-sabiqun arata inaltimea rangului lor, care nu poate fi descrisa prin alte cuvinte.

„Si fructe pe care si le aleg” (versetul 20), adica orice fel de fructe imbietoare si roade gustoase vor alege, care le incanta ochii si pe care sufletele lor le doresc, le va fi daruit in chipul cel mai deplin si mai frumos.

„Si carne de pasare pe care o poftesc” (versetul 21), adica din orice fel de pasare pe care o doresc si orice fel de carne vor voi: fripta, gatita ori altfel.

„Si hurii cu ochi mari, asemenea perlelor bine pastrate” (versetele 22-23), adica vor avea hurii cu ochi mari. Hawra este femeia ai carei ochi au un contur negru natural, frumuseti si stralucire, iar 'in sunt cele cu ochi mari si frumosi. Frumusetea ochilor unei femei se numara printre cele mai puternice semne ale frumusetii si farmecului ei.

„Asemenea perlelor bine pastrate”, adica asemenea perlelor [albe], proaspete, limpezi si stralucitoare, ferite de priviri, de vant si de soare, a caror culoare este dintre cele mai frumoase si care nu au niciun cusur. Tot astfel sunt hurile cu ochi mari: nu au nicio meteahna, ci au insusiri desavarsite si trasaturi frumoase. Oricat le-ai privi cu luare-aminte, nu vei gasi la ele decat ceea ce bucura inima si incanta privirea.

Aceasta desfatere pregatita pentru ei este „rasplata pentru ceea ce savarseau” (versetul 24). Asa cum faptele lor au fost bune, Allah le-a facut buna rasplata si le-a daruit din belsug izbanda si desfatarea.

„Nu vor auzi acolo vorbire desarta si nici vorbe pacatoase” (versetele 25-26), adica in gradinile desfatarilor nu vor auzi vorbe fara rost, nici cuvinte fara folos, nici vorbire prin care cel ce o rosteste sa pacatuiasca. „Ci numai rostirea: Pace! Pace!” Adica numai vorbire buna, fiindca acesta este lacasul celor buni si in el nu se afla decat tot ceea ce este bun. Aceasta arata buna purtare a locuitorilor Paradisului in felul in care isi vorbesc unii altora: vorbirea lor este cea mai placuta, cea mai imbucuratoare pentru inimi si cea mai ferita de desertaciune si de pacat. Il rugam pe Allah sa ne daruiasca din harul Sau.

Versetele 27 la 40

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ
مَّنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

27. Cei din dreapta, ce sunt cei din dreapta! 28. Printre pomi sidr fara spini
29. si arbori talh cu roade randuite unele peste altele, 30. si umbra intinsa,
31. si apa curgatoare,

وَفَكَهَةٌ كَثِيرَةٌ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٌ وَلَا مَمْنُوعَةٌ ﴿٣٣﴾ وَفَرْشٌ
مَرْفُوعَةٌ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنِشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾

32. si fructe din belsug, 33. care nu se sfarsesc si nu sunt oprite, 34. si asternuturi inaltate. 35. Noi le-am creat intr-o alcatuire noua 36. si le-am facut fecioare,

عُرْبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثَلَاثَةٌ
مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

37. iubitoare, de aceeasi varsta, 38. pentru cei din dreapta: 39. o multime dintre cei dintai 40. si o multime dintre cei de pe urma.

Apoi a pomenit ceea ce le-a pregatit celor din dreapta si a spus, in versetele 27-34: „Cei din dreapta, ce sunt cei din dreapta!” Adica rangul lor este mare, iar starea lor este deosebita. Ei vor fi „printre pomi sidr fara spini”, adica au fost indepartati spinii si ramurile rele, vatamatoare, iar in locul lor au fost puse roade bune. Printre insusirile pomului sidr se afla umbra deasa si placuta si odihna trupului la umbra lui. „Si arbori talh cu roade randuite unele peste altele”: talh este cunoscut; este un arbore mare care se gaseste in tinuturile pustii, ale carui ramuri sunt incarcate, in siruri, cu fructe gustoase si imbietoare.

„Si apa curgatoare”, adica multe izvoare, rauri care curg si ape care se revarsa. „Si fructe din belsug, care nu se sfarsesc si nu sunt oprite”: ele nu sunt asemenea fructelor acestei lumi, care se intrerup la anumite vremuri si pot fi oprite, adica greu de obtinut pentru cel care le doreste. Dimpotriva, ele exista neincetat, iar roadele lor sunt la indemana, astfel incat robul le poate lua in orice stare s-ar afla. „Si asternuturi inaltate”, adica ridicate sus, deasupra paturilor. Acele asternuturi sunt din matase, aur, perle si din ceea ce numai Allah cunoaste.

„Noi le-am creat intr-o alcatuire noua” (versetele 35-38), adica le-am creat pe sotiile locuitorilor Paradisului intr-o alcatuire diferita de cea pe care o aveau in aceasta lume: o alcatuire desavarsita, care nu cunoaste pieirea. „Si le-am facut fecioare”, pe cele tinere si pe cele varstnice. Intelesul general cuprinde huriile cu ochi mari si femeile din aceasta lume. Aceasta insusire, fecioria, le insoteste in orice stare, asa cum le insoteste in orice stare faptul ca sunt „iubitoare, de aceeasi varsta”. Termenul 'arub desemneaza femeia care se face iubita sotului ei prin frumusetea cuvintelor, a infatisarii, prin gingasie, alint, frumuseti si dragoste. Atunci cand vorbeste, incanta mintea, iar cel care o

asculta doreste ca vorbele ei sa nu se sfarseasca, mai ales cand canta cu glasurile acelea melodioase si cu cantarile placute. Cand el priveste buna ei purtare si firea ei gingasa, inima i se umple de bucurie si veselie. Cand ea se muta dintr-un loc in altul, umple acel loc cu mireasma frumoasa si cu lumina. Aici intra si cochetaria din timpul unirii intime.⁷⁴

„De aceeași varsta”, adica avand treizeci si trei de ani, varsta deplinei puteri si capatul tineretii. Sotiile lor sunt iubitoare si de aceeași varsta, se inteleg intre ele, sunt apropiate si multumite, aduc multumire, nu intristeaza si nu se intristeaza. Dimpotriva, ele sunt bucuria sufletelor, desfatara ochilor si limpezirea privirilor. „Pentru cei din dreapta”, adica sunt pregatite si randuite pentru ei.

„O multime dintre cei dintai si o multime dintre cei de pe urma” (versetele 39-40): aceasta categorie, cei din dreapta, este alcatuita dintr-un numar mare dintre cei dintai si dintr-un numar mare dintre cei de pe urma.

Versetele 41 la 48

وَأَصْحَابُ الشَّامِ مَا أَصْحَابُ الشَّامِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾
وَوَيْلٌ مِّن يَّجُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ
مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾

41. Iar cei din stanga, ce sunt cei din stanga! 42. Intr-un vant arzator si apa clocotita, 43. si umbra de fum negru, 44. nici racoroasa, nici binefacatoare. 45. Cu adevarat, inainte de aceasta, ei traiau in desfatare

وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْخَبْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظْمًا أَءَنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوْءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾

46. si staruiau in pacatul cel mare. 47. Si spuneau: Oare, dupa ce vom muri si vom deveni tarana si oase, vom fi noi inviati? 48. Si stramosii nostri cei dintai?

Prin cei din stanga (versetele 41-44) se inteleg locuitorii Focului si cei ai faptelor aducatoare de nenorocire. Allah a pomenit pedeapsa pe care o merita si a vestit ca vor fi „intr-un vant arzator”, adica un vant fierbinte din dogoarea Focului Gheenei, care le taie rasuflarea si ii tulbura cumplit. „Si apa clocotita”, adica apa fierbinte care le sfasie maruntaiele. „Si umbra de fum negru”, adica

⁷⁴ Nota editiei engleze: Comparati cu Ya Sin 36:55-56.

flacara unui foc amestecat cu fum, „nici racoroasa, nici binefacatoare”: in ea nu se afla nici racoare, nici bine. Sensul este ca acolo se afla neliniste, suferinta, intristare si rau, fara niciun bine, fiindca negarea unui lucru inseamna afirmarea contrariului sau.

Apoi, in versetele 45-48, a pomenit faptele lor care i-au dus la aceasta rasplata si a spus: „Cu adevarat, inainte de aceasta, ei traiau in desfatere”. Adica viata lor lumeasca ii abatuse; munceau pentru ea, se bucurau de placerile ei si se desfatau cu ea. Nadajduirea intr-o viata lunga ii distragea de la buna savarsire a faptelor. Aceasta este desfatara pentru care Allah i-a muștră. „Si staruiau in pacatul cel mare”: savarseau pacatele mari, fara sa se caiasca de ele si fara sa le para rau, ci staruiau in ceea ce Il mania pe Stapanul lor. Astfel, au venit inaintea Lui purtand poveri numeroase de pacate neiertate.

Ei tagaduiau Invierea si, socotind ca ea nu se poate intampla, spuneau: „Oare, dupa ce vom muri si vom deveni tarana si oase, vom fi noi inviati? Si stramosii nostri cei dintai?” Adica: cum sa fim inviati dupa moartea si pieirea noastra, cand am devenit tarana si oase? Aceasta este cu neputinta!

Allah Preainaltul a spus ca raspuns:

Versetele 49 la 57

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَجَمْعُونَ إِلَىٰ مِيْقَاتٍ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾
ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَأَكُونَنَّ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾
فَيَالُتُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَرِبُونَ
شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هَذَا نَزَّاهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا
تَصَدَّقُونَ ﴿٥٧﴾

49. Spune: Cei dintai si cei de pe urma **50.** vor fi, negresit, adunati la sorocul unei Zile cunoscute. **51.** Apoi voi, cei rataciti si tagaduitori, **52.** veti manca, negresit, din pomul Zaquum **53.** si va veti umple pantecele cu el, **54.** apoi veti bea peste el apa clocotita, **55.** si veti bea precum camilele insetate. **56.** Aceasta va fi ospatarea lor in Ziua Judecatii. **57.** Noi v-am creat; de ce, atunci, nu credeti?

In versetele 49-50, sensul este: Spune: cei dintai dintre fapturi si cei de pe urma, pe toti ii va invia Allah si ii va aduna la sorocul unei Zile cunoscute, pe care Allah l-a hotarat pentru robii Sai, atunci cand fapturile vor pieri. Allah

Preainaltul voieste sa-i rasplateasca pentru faptele pe care le-au savarsit in salasul indatoririlor.

„Apoi voi, cei rataciti” (versetele 51-53), adica abatuti de la calea calauzirii si urmasii ai caii pierzarii, „si tagaduitori” ai Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si ai adevarului, fagaduintei si amenintarii cu care a venit, „veti manca, negresit, din pomul Zaqum”. Acesta este cel mai urat si mai rau dintre pomi, cu mirosul cel mai respingator si infatisarea cea mai hidoasa. „Si va veti umple pantecele cu el.” Ceea ce ii va sili sa manance din el, in ciuda urateniei lui, va fi foamea cumplita care le va arde launtrul si din pricina careia inimile lor vor fi gata sa se sfasie. Aceasta hrana la care vor recurge din pricina foamei este hrana care nu ingrasa si nu alina foamea.

Cat despre bautura lor (versetele 54-56), rea bautura va fi! Dupa aceasta hrana, ei vor bea apa clocotita care le va fierbe in pantece, band „precum camilele insetate”. Acestea sunt camilele chinuite de o sete cumplita sau cele atinse de boala numita hiyam, care le impiedica sa-si potoleasca setea, oricata apa ar bea. „Aceasta” hrana si bautura „va fi ospatarea lor”, adica primirea lor, „in Ziua Judecatii”. Este ospatarea pe care si-au pregatit-o singuri si pe care au ales-o in locul ospatarii pregatite de Allah pentru apropiatii Sai. Allah Preainaltul a spus: „Cei care cred si savarsesc fapte bune vor avea Gradinile Firdawsului drept ospatare, ramanand vesnic in ele, fara sa-si doreasca sa fie mutati din ele.”

Apoi, in versetul 57, a pomenit dovada rationala a Invierii si a spus: „Noi v-am creat; de ce, atunci, nu credeti?” Adica Noi v-am adus la existenta dupa ce nu erati nimic vrednic de pomenit, fara neputinta si fara osteneala. Oare Cel care este in stare sa faca aceasta nu este in stare sa-i invie pe morti? Ba da, El este cu putere peste toate! De aceea i-a muștrat pentru ca nu cred in Inviere, desi ei vad lucruri mai marete si mai graitoare decat ea.

Versetele 58 la 62

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ
 قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ
 وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

58. Ati cugetat la samanta pe care o varsati? 59. Voi o creati sau Noi suntem Creatorii? 60. Noi am randuit moartea intre voi si nu putem fi impiedicati 61. sa va inlocuim cu altii asemenea voua si sa va cream intr-o stare pe care nu o cunoasteti. 62. Ati cunoscut deja prima creare; de ce, atunci, nu luati aminte?⁷⁵

In versetele 58-62, sensul este: „Ati cugetat” la inceputul crearii voastre, din samanta „pe care o varsati”? Voi creati aceasta samanta si ceea ce ia nastere din ea, sau Allah Preainaltul este Creatorul, Cel care a creat in voi dorinta si organele corespunzatoare, la barbat si la femeie, si l-a indrumat pe fiecare catre celalalt? El a pus intre soti afectiunea si mila care sunt pricina procrearii. De aceea Allah Preainaltul le-a atras atentia sa dovedeasca a doua creare prin cea dintai si a spus: „Ati cunoscut deja prima creare; de ce, atunci, nu luati aminte?” Adica Cel care este in stare sa inceapa crearea voastra este in stare si sa va creeze din nou.

Versetele 63 la 67

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ
 لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ
 مُحْرِمُونَ ﴿٦٧﴾

63. Ati cugetat la ceea ce semanati? 64. Voi il faceti sa creasca sau Noi il facem sa creasca? 65. Daca am voi, l-am preface in resturi sfaramate, iar voi ati ramane sa va tanguiti: 66. Suntem impovarati de pierdere! 67. Ba suntem lipsiti de tot!

⁷⁵ Nota editiei engleze: Moartea este randuita tuturor, la varste diferite, potrivit hotararii divine. Oamenii nu mor toti deodata; pe masura ce unii mor, altii le iau locul. Pentru aceasta din urma explicatie, editia il citeaza pe ar-Razi.

Aceasta este amintirea unei binefaceri pe care Allah le-a daruit-o robilor Sai, prin care ii cheama sa-I recunoasca unicitatea, sa-L adore si sa se intoarca la El. El i-a binecuvantat inlesnindu-le lucrarea pamantului pentru semanaturi si roade, din care ies hrana, mijloacele de trai si fructele de care depind nevoile lor vitale, trebuintele si folosurile lor. Ei nu le pot numara, cu atat mai putin sa multumeasca pentru ele si sa le implineasca dreptul. Astfel, i-a facut sa le recunoasca si a spus: „Voi il faceti sa creasca sau Noi il facem sa creasca?” Adica voi il scoateti din pamant ca planta? Voi il faceti sa sporeasca? Voi faceti sa-i iasa spicele si roadele, pana cand ajunge grane bune de secerat si fructe coapte? Sau Allah este Cel care singur face aceasta si v-o daruieste? Tot ceea ce puteti face voi este sa arati pamantul, sa-l despicati si sa aruncati samanta in el. Apoi nu aveti stiinta despre ceea ce se va intampla dupa aceea si nici puterea de a face mai mult.

Pe langa aceasta, El le-a atras atentia ca semanatura este expusa primejdiilor, daca Allah nu o pazeste si nu o pastreaza pentru ei, ca hrana si folos pentru un timp. A spus: „Daca am voi, l-am preface”, adica semanatura si roadele ei, „in resturi sfaramate”, in faramituri risipite, fara folos si fara hrana. „Iar voi ati ramane”, din pricina faptului ca El a prefacut-o in resturi sfaramate, dupa ce v-ati ostenit pentru ea si ati cheltuit mult, „sa va tanguiti”: sa va caiti si sa va intristati pentru ceea ce v-a lovit. Bucuria, veselia si desfatarea voastra ar disparea, iar voi ati spune: „Suntem impovarati de pierdere!” Adica am suferit o pierdere si ne-a lovit o nenorocire care ne-a nimicit. Apoi ati recunoaste din ce pricina v-a venit aceasta si din ce cauza ati fost loviti, spunand: „Ba suntem lipsiti de tot!” Asadar, laudati-L pe Allah Preainaltul pentru ca a facut semanatura sa creasca pentru voi, apoi a pastrat-o si a dus-o la desavarsire, fara sa trimita asupra ei vatamari care sa va lipseasca de folosul si binele ei.

Versetele 68 la 70

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

68. Ati cugetat la apa pe care o beti? 69. Voi ati coborat-o din nori sau Noi suntem Cei care o coboara? 70. Daca am voi, am face-o sarata si amara. De ce, atunci, nu multumiti?

Dupa ce Allah Preainaltul a pomenit binefacerea hranei daruite robilor Sai, a pomenit binefacerea bauturii placute din care ei beau. Daca Allah nu ar fi inlesnit-o si nu ar fi facut-o usor de obtinut, nu ati fi avut nicio cale catre ea. El a coborat-o „din nori”. Este ploaia pe care Allah Preainaltul o pogoara din nori.

Din ea se formeaza raurile care curg pe suprafata pamantului si in adancul lui, precum si acumularile de apa care se revarsa. Din binefacerea Lui este si faptul ca a facut-o dulce si placuta la baut. Daca ar voi, ar face-o sarata si „amara”, fara folos. „De ce, atunci, nu multumiti” lui Allah Preainaltul pentru ceea ce v-a daruit?

Versetele 71 la 74

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ
الْمُنشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ
رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

71. Ati cugetat la focul pe care il aprindeti? 72. Voi ati facut sa creasca pomul lui sau Noi suntem Cei care il fac sa creasca? 73. Noi l-am facut o aducere-aminte si un folos pentru cei aflati in tinuturi pustii. 74. Asadar, preamaresti Numele Domnului tau, Cel Mare!

Aceasta binefacere (versetele 71-73) face parte dintre lucrurile de trebuinta de care fapturile nu se pot lipsi, caci oamenii au nevoie de ea in multe dintre treburile si nevoile lor. Allah le-a cerut sa recunoasca binefacerea focului pe care l-a pus in pomi si faptul ca fapturile nu sunt in stare sa faca sa creasca pomul lui. Allah Preainaltul l-a facut sa ia nastere din pomul verde, iar apoi el devine foc aprins dupa nevoia robilor. Cand nu mai au nevoie de el, il sting si il potolesc. „Noi l-am facut o aducere-aminte” pentru robi, despre binefacerea Domnului lor, si o amintire a focului Gheenei, pe care Allah l-a pregatit pentru cei neascultatori. El l-a facut un imbold prin care ii mana pe robii Sai catre salasul desfatarii. „Si un folos pentru cei aflati in tinuturi pustii”, adica pentru cei care se folosesc de el sau pentru calatori. Allah i-a pomenit indeosebi pe calatori deoarece folosul lor de pe urma focului este mai mare decat al altora. Poate ca pricina este ca aceasta lume, in intregime, este un salas al calatoriei, iar robul, din clipa in care se naste, este un calator catre Domnul sau. Allah a facut acest foc un folos pentru calatorii aflati in aceasta lume si o aducere-aminte pentru ei despre salasul statornicieii.

Dupa ce a aratat dintre binefacerile Sale ceea ce cere ca robii sa-L laude, sa-L multumeasca si sa-L adore, in versetul 74 le-a poruncit sa-L preamareasca si sa-L slaveasca. A spus: „Asadar, preamaresti Numele Domnului tau, Cel Mare!” Adica declara-L pe Domnul tau Cel Mare mai presus de orice neajuns, pe Cel cu Numele si insusirile desavarsite, Cel cu multa binefacere si cu bunatate imbelsugata. Lauda-L cu inima, cu limba si cu madularele tale, caci El este

vrednic de aceasta. El este Cel caruia I se cuvine sa I se multumeasca, fara nerezunostinta, sa fie pomenit, fara a fi uitat, si sa fie ascultat, fara neascultare.

Versetele 75 la 87

* فَلَا أُقْسِمُ بِمَوْجِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّو تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾
إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

75. Jur, asadar, pe locurile in care apun stelele! 76. Si acesta, daca ati sti, este un juramant mare. 77. El este, cu adevarat, un Coran nobil, 78. intr-o Carte bine pazita, 79. pe care nu o ating decat cei curatiti,

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾
وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾
وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾

80. o pogorare de la Domnul lumilor. 81. Oare faceti voi compromisuri in privinta acestei cuvantari? 82. Si faceti din tagaduire rasplata pentru hrana care vi se daruieste? 83. De ce, atunci, cand sufletul ajunge la gat, 84. iar voi, in acea clipa, priviti,

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ
مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

85. si Noi suntem mai aproape de el decat voi, dar voi nu vedeti, 86. de ce, daca nu veti fi trasi la socoteala, 87. nu il intoarceti, daca sunteti sinceri?

In versetele 75-76, Allah Preainaltul jura pe stele si pe locurile lor, adica pe locurile in care ele coboara la apus si pe evenimentele pe care Allah le aduce la existenta in acele momente, care arata maretia, slava si unicitatea Sa. Apoi a aratat maretia lucrului pe care a jurat si a spus: „Si acesta, daca ati sti, este un juramant mare.” Juramantul este mare deoarece in stele, in mersul lor si in apusul lor se afla semne si invataminte care nu pot fi numarate.

Cat despre lucrul pentru care este facut juramantul (versetul 77), acesta este adevarul Coranului si faptul ca el este adevar fara indoiala si fara incertitudine

care sa-l atinga. El este „nobil”, adica bogat in bine si imbelsugat in stiinta. Orice bine si orice stiinta se dobandesc si se desprind din Cartea lui Allah.

„Intr-o Carte bine pazita” (versetul 78), adica ascunsa de ochii fapturilor. Aceasta Carte bine pazita este Tabla Pastrata. Cu alte cuvinte, acest Coran este scris in Tabla Pastrata, cinstit la Allah si la ingerii Sai din adunarea cea mai inalta.

Este cu putinta ca prin Cartea bine pazita sa fie avuta in vedere Cartea aflata in mainile ingerilor pe care Allah ii trimite cu revelatia si mesajele Sale si ca sensul sa fie acela ca El a tinut-o ascunsa de diavoli. Ei nu au nicio putere sa o schimbe, sa-i adauge ori sa-i scada ceva sau sa fure din auzirea ei.

„Pe care nu o ating decat cei curatiti” (versetul 79), adica nimeni nu atinge Coranul in afara ingerilor nobili, pe care Allah Preainaltul i-a curatit de vatamari, pacate si neajunsuri. Daca nu il ating decat cei curatiti si daca oamenii rai si diavolii nu au nici putinta, nici putere sa-l atinga, atunci versetul arata, prin implicatie, ca nu este ingaduit sa atinga Coranul decat cel curat, asa cum a venit in hadith. De aceea s-a spus ca versetul este o afirmatie cu sens de interdictie, adica: sa nu atinga Coranul decat cel curat.

„O pogorare de la Domnul lumilor” (versetul 80), adica acest Coran, descris prin aceste insusiri marete, este pogorat de Domnul lumilor, Cel care ii ingrijeste pe robii Sai prin binefacerile Sale religioase si lumesti. Cea mai mareata forma prin care i-a ingrijit este pogorarea acestui Coran, care cuprinde ceea ce le este de folos in ambele lumi. Prin el, Allah i-a miluit cu o mila pentru care robii nu pot aduce multumirea cuvenita. Ei au indatorirea sa-l urmeze, sa-l faca cunoscut, sa cheme la el si sa-l vesteasca deschis.⁷⁶

De aceea a spus, in versetul 81: „Oare faceti voi compromisuri in privinta acestei cuvantari?” Adica fata de aceasta Carte mareata si de aceasta aducere-aminte plina de intelepciune „faceti voi compromisuri”, ascunzand si mascand adevarul de teama fapturilor, a ocarilor si a limbilor lor? Aceasta nu se cuvine si nu este potrivit. Asemenea compromisuri s-ar putea intelege numai in privinta unei cuvantari de care nici cel ce o rosteste nu este sigur. Insa Coranul nobil este adevarul pe care nimeni nu-l infrunta fara sa fie invins si cu care nimeni nu se ridica fara sa fie deasupra altuia. In privinta lui nu se fac compromisuri si el nu se ascunde, ci este vestit si facut cunoscut.

Cuvintele Sale: „Si faceti din tagaduire rasplata pentru hrana care vi se daruieste?” (versetul 82) inseamna: raspundeti daruirii hranei de catre Allah prin tagaduire si nerecunostinta fata de binefacerea Lui. Spuneti: „Ne-a plouat datorita cutarei si cutarei stele” si atribuiti binefacerea altcuiva decat Celui care

⁷⁶ In manuscrisul B apare „una dintre cele mai marete forme”, in loc de „cea mai mareata forma”.

a daruit-o si a acordat-o. De ce nu I-ati multumit lui Allah pentru binefacerea pe care v-a pogorat-o, ca El sa va sporeasca din harul Sau? Tagaduirea si nerecunostinta duc la retragerea binefacerilor si la venirea pedepselor.⁷⁷

„De ce, atunci, cand sufletul ajunge la gat, iar voi, in acea clipa, priviti, si Noi suntem mai aproape de el decat voi, dar voi nu vedeti?” (versetele 83-85). Adica de ce, atunci cand sufletul ajunge la gat, in vreme ce voi il priviti pe cel aflat pe moarte in aceasta stare, desi Noi suntem mai aproape de el decat voi prin stiinta Noastra si prin ingerii Nostri, dar voi nu vedeti?

„De ce, daca nu veti fi trasi la socoteala” (versetele 86-87), adica daca pretindeti ca nu veti fi inviati, socotiti si rasplatiti, nu intoarceti sufletul in trupul lui, „daca sunteti sinceri”? Voi insiva recunoasteti ca sunteti neputinciosi sa-l readuceti la locul sau. Atunci, ori recunoasteti adevarul cu care a venit Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, ori va incapatanati, iar starea si raul sfarsitului vostru sunt astfel cunoscute.

Versetele 88 la 96

﴿٨٩﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٨٩﴾
وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَمٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ
الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾

88. Daca el este dintre cei apropiati, 89. va avea odihna, desfatare si o Gradina a fericirii. 90. Iar daca este dintre cei din dreapta, 91. pace tie din partea celor din dreapta! 92. Dar daca este dintre tagaduatorii rataciti,

﴿٩٣﴾ فَنَزَلَ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَمِيمٍ ﴿٩٤﴾ إِنَّ هَذَا لَهُو حَقٌّ
الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

93. va avea o ospatare de apa clocotita 94. si ardere in Iad. 95. Acesta este, cu adevarat, adevarul cert. 96. Asadar, preamareste Numele Domnului tau, Cel Maret!

La inceputul surei, Allah Preainaltul a pomenit starile celor trei categorii: cei apropiati, cei din dreapta si tagaduatorii rataciti, precum si starea lor in salasul statorniciei. La sfarsitul ei, a pomenit starea lor in timpul agoniei si al mortii si

⁷⁷ Nota editiei arabe: Aceasta este mentionata in hadithul lui Zayd ibn Khalid al-Juhani, consemnat de al-Bukhari (846) si Muslim (71).

a spus, in versetele 88-89: „Daca el este dintre cei apropiati”, adica daca mortul este dintre cei apropiati de Allah, care se apropie de El prin implinirea indatoririlor si a faptelor recomandate, prin parasirea celor interzise, a celor nerecomandate si a prisosului din lucrurile ingaduite, pentru el va fi „odihna”: liniste, impacare, bucurie, veselie si desfatara inimii si a sufletului. „Si desfatara” - rayhan este un nume care cuprinde toate placerile trupesti, precum felurile mancari, bauturi si altele. S-a mai spus ca rayhan insemna mireasma cunoscuta, caz in care un anumit fel de lucru este folosit pentru a desemna categoria sa generala. „Si o Gradina a fericirii” le cuprinde pe amandoua. In ea se afla ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio ureche nu a auzit si nici nu i-a trecut prin minte vreunui om.

Celor apropiati li se da, la apropierea mortii, aceasta veste buna, de la care sufletele aproape ca zboara de bucurie si veselie. Asa cum Allah Preainaltul a spus: „Celor care spun: Domnul nostru este Allah!, apoi raman statornici, le coboara ingerii: Nu va temeti si nu va intristati, ci primiti vestea buna a Gradinii care v-a fost fagaduita! Noi suntem ocrotitorii vostri in viata lumeasca si in Viata de Apoi. Acolo veti avea ceea ce sufletele voastre doresc si veti avea ceea ce cereti, ca ospatare din partea Celui Atoateiertator, Indurator.” Cuvintele Sale, binecuvantat si preainalt fie El: „Ei au vestea buna in viata lumeasca si in Viata de Apoi” au fost explicate prin aceea ca aceasta vestire pomenita este vestea buna din viata lumeasca.

Cuvintele Sale: „Iar daca este dintre cei din dreapta” (versetele 90-91) se refera la cei care au implinit indatoririle si au parasit cele interzise, chiar daca au avut unele lipsuri in anumite drepturi, care nu le vatama credinta si recunoasterea unicitatii lui Allah. Unuia dintre ei i se va spune: „Pace tie din partea celor din dreapta!” Adica ai parte de un salut de pace din partea fratilor tai dintre cei din dreapta: ei il saluta si ii ureaza bun venit atunci cand ajunge la ei si se intalneste cu ei. Sau i se spune: esti ferit de nenorociri, de necazuri si de pedeapsa, fiindca esti dintre cei din dreapta, cei care au fost feriti de lucrurile aducatoare de pierzare.

„Dar daca este dintre tagaduitorii rataciti” (versetele 92-94), adica dintre cei care au tagaduit adevarul si s-au abatut de la calauzire, „va avea o ospatare de apa clocotita si ardere in Iad”. Adica ospatarea lor, in ziua in care se infatiseaza inaintea Domnului lor, este arderea in Iad, care ii inconjoara si ajunge pana la inimile lor. Daca vor cere ajutor din pricina setei si a arsimei cumplite, „li se va da apa asemenea metalului topit, care le va frige fetele. Rea bautura si rau salas de odihna!”

„Acesta” (versetul 95), adica tot ceea ce Allah Preainaltul a pomenit despre rasplatirea robilor pentru faptele lor bune si rele, cu toate amanuntele ei, „este,

cu adevarat, adevarul cert”, fara indoiala si fara incertitudine. Este adevarul statornic, care se va implini negresit. Allah le-a aratat robilor Sai dovezi hotaratoare in aceasta privinta, pana intr-atat incat pentru cei cu pricepere este ca si cum l-ar gusta si ar vedea realitatea lui. Ei L-au laudat pe Allah Preainaltul pentru ca i-a ales pentru aceasta binefacere mareata si pentru acest dar insemnat.

De aceea Allah Preainaltul a spus, in versetul 96: „Asadar, preamareste Numele Domnului tau, Cel Maret!” Preamarit fie Domnul nostru Cel Maret! Preainalt si cu mult mai presus este El de ceea ce spun cei nedrepti si cei care tagaduiesc. Lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor, lauda multa, buna si binecuvantata.

S-a incheiat talcuirea Surei al-Waqiah.

Sura al Hadid

VERSETELE 1 LA 29

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

1. Tot ce se afla in ceruri si pe pamant Il preamareste pe Allah, iar El este Cel Puternic, Cel Intept. 2. A Lui este stapanirea cerurilor si a pamantului. El da viata si aduce moartea si este cu putere peste toate. 3. El este Cel Dintai si Cel de pe Urma, Cel Vadit si Cel Ascuns, si El este Cunoscator al tuturor lucrurilor.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٥﴾

4. El este Cel care a creat cerurile si pamantul in sase zile, apoi S-a inaltat deasupra Tronului. El stie ceea ce intra in pamant si ceea ce iese din el, ceea ce coboara din cer si ceea ce urca in el. El este cu voi oriunde v-ati afla, iar Allah vede ceea ce faceti. 5. A Lui este stapanirea cerurilor si a pamantului, iar la Allah se intorc toate lucrurile.

ج
يُوجِ الْأَيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوجِ الْأَيْلَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

6. El face noaptea sa intre in zi si face ziua sa intre in noapte si cunoaste ceea ce se afla in piepturi.

In versetul 1, Allah Preainaltul ne vesteste maretia, slava si intinderea stapanirii Sale. Toate cele „din ceruri si de pe pamant”, dintre vietuitoarele care vorbesc, cele care nu vorbesc, celelalte fapturi si lucrurile neinsufletite, Il preamaresc pe Domnul lor prin lauda si Il declara mai presus de ceea ce nu se potriveste slavei Sale. Ele Li sunt ascultatoare Domnului lor, supuse puterii Sale, iar urmele intelepciunii Sale se vad in ele. De aceea a spus: „Iar El este Cel Puternic, Cel Intept.” Aceasta arata ca toate fapturile din lumea de sus si din cea de jos au nevoie de Domnul lor in toate starile lor, ca puterea si biruinta Lui cuprind toate lucrurile si ca intelepciunea Sa cuprinde crearea si porunca Sa.

Apoi, in versetul 2, a vestit ca stapanirea Sa cuprinde totul si a spus: „A Lui este stapanirea cerurilor si a pamantului. El da viata si aduce moartea.” Adica El este Creatorul acestora, Cel care le daruieste hrana si le randuieste prin puterea Sa. „Si este cu putere peste toate.”

„El este Cel Dintai” (versetul 3), inaintea Caruia nu este nimic, „si Cel de pe Urma”, dupa Care nu este nimic; „Cel Vadit”, deasupra Caruia nu este nimic, „si Cel Ascuns”, mai aproape decat Care nu este nimic. „Si El este Cunoscator al tuturor lucrurilor”: stiinta Sa cuprinde cele vadite si cele ascunse, tainele si lucrurile tainuite, cele de mai inainte si cele de mai tarziu.

„El este Cel care a creat cerurile si pamantul in sase zile” (versetul 4), dintre care prima este duminica si ultima este vinerea. „Apoi S-a inaltat deasupra Tronului”, intr-un fel potrivit slavei Sale, deasupra tuturor fapturilor Sale. „El stie ceea ce intra in pamant”, dintre seminte, animale, ploaie si altele, „si ceea ce iese din el”, dintre plante, pomi, animale si altele, „ceea ce coboara din cer”, dintre ingeri, hotarari si mijloace de trai, „si ceea ce urca in el”, dintre ingeri, suflute, rugi, fapte si altele.

„El este cu voi oriunde v-ati afla” este asemenea cuvintelor Sale: „Nu exista o discutie tainica intre trei fara ca El sa fie al patrulea, nici intre cinci fara ca El sa fie al saselea, nici intre mai putini ori mai multi decat acestia fara ca El sa fie cu ei, oriunde s-ar afla.” El este cu ei prin stiinta si prin cunoasterea deplina a ceea ce se petrece. De aceea El a amenintat si a fagaduit rasplatirea faptelor, spunand: „Iar Allah vede ceea ce faceti.” Adica El vede faptele care pornesc de la voi, precum si ascultarea ori nelegiuirea din care acele fapte izvorasc. Va va rasplati pentru ele si vi le tine socoteala.

În versetul 5, cele din ceruri și de pe pământ îi aparțin: sunt stăpânirea Lui, faptele Lui și robii Lui. El randuiește în privința lor ceea ce vrea, prin poruncile Sale legate de destin și de Lege, care se desfășoară potrivit înțelepciunii dumnezeiești. „Iar la Allah se întorc toate lucrurile”, atât faptele, cât și cei care le savarsesc. Robii sunt înfatisați înaintea Lui, iar El îl desparte pe cel rău de cel bun și îl răsplătește pe binefacător pentru binefacerea sa și pe cel care face rău pentru raul său.

„El face noaptea să intre în zi și face ziua să intre în noapte” (versetul 6). Adică face noaptea să intre peste zi, iar noaptea îi acopere cu întunericul ei, astfel încât ei se liniștesc și se odihnesc. Apoi face ziua să intre peste noapte și înlătură întunericul de pe pământ, astfel încât lumea se luminează, robii se mișcă și se ridică să-și caute folosurile și mijloacele de trai. Allah continuă să înfășoare noaptea peste zi și ziua peste noapte și să le alterneze, marind-o ori micșorând-o pe una, lungind-o ori scurtând-o pe cealaltă, până când astfel se statornicesc anotimpurile, se randuiesc vremurile și se împlinesc folosurile care se împlinesc prin aceasta. Binecuvântat fie Allah, Domnul lumilor! Preainalt fie Cel Generos, Cel Darnic, care le-a daruit robilor Sai binefaceri văzute și ascunse! „Și cunoaște ceea ce se află în piepturi”, adică ceea ce se află în inimile tuturor. El îl calauzește pe cel despre care știe că este vrednic de aceasta și îl lasă fără ajutor pe cel despre care știe că nu este potrivit pentru calauzirea Sa.

Versetele 7 la 11

﴿۷﴾ ءَامِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۚ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿۷﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لَتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۸﴾

7. Credeti în Allah și în Trimisul Sau și cheltuiți din cele asupra carora El v-a făcut urmași! Cei dintre voi care cred și cheltuiesc vor avea o răsplată mare.
8. Ce aveți de nu credeti în Allah, în vreme ce Trimisul va cheama să credeti în Domnul vostru, iar El a luat legământul vostru, dacă sunteți credincioși?

ج
هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾

9. El este Cel care pogoara asupra robului Sau versete limpezi, ca sa va scoata din intunericuri la lumina. Cu adevarat, Allah este Plin de bunatate si Indurador fata de voi.

ج
وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي
مَنْكُم مَّنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلِ أُولَٰئِكَ أَكْثَرُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا
مِّنْ بَعْدِ وَقَتْلَوْا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾ مَّن
ذَا الَّذِي يقرضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَهُوَ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

10. Ce aveti de nu cheltuiti pe calea lui Allah, cand a lui Allah este mostenirea cerurilor si a pamantului? Nu sunt deopotriva cei dintre voi care au cheltuit si au luptat inainte de izbanda. Acestia au o treapta mai inalta decat cei care au cheltuit si au luptat dupa aceea. Dar tuturor Allah le-a fagaduit rasplata cea mai frumoasa. Allah cunoaste bine ceea ce faceti. 11. Cine li da lui Allah un imprumut bun, pentru ca El sa i-l inmulteasca si sa aiba parte de o rasplata nobila?

In versetul 7, Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai sa creada in El, in Trimisul Sau si in ceea ce a adus acesta si sa cheltuiasca pe calea Lui din averile pe care Allah le-a pus in mainile lor si asupra carora i-a facut urmasi, ca sa vada cum vor lucra. Dupa ce le-a poruncit aceasta, i-a incurajat si i-a indemnat la ea, pomenind rasplata pe care a randuit-o pentru aceasta. A spus: „Cei dintre voi care cred si cheltuiesc vor avea o rasplata mare.” Adica cei care imbina credinta in Allah si in Trimisul Sau cu cheltuirea pe calea Lui au o rasplata mare. Cea mai mareata si mai insemnata parte a ei este multumirea Domnului lor si dobandirea salasului cinstirii Sale, cu desfatarea statornica pe care Allah a pregatit-o acolo pentru credinciosi si pentru cei care lupta pe calea Lui.

Apoi, in versetul 8, a pomenit motivul care ii cheama la credinta si faptul ca nu exista ceva care sa-i impiedice si a spus: „Ce aveti de nu credeti in Allah, in vreme ce Trimisul va cheama sa credeti in Domnul vostru, iar El a luat legamantul vostru, daca sunteti credinciosi?” Adica ce va impiedica sa credeti, cand Trimisul Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, cel

mai bun dintre trimisi si cel mai nobil dintre cei care au chemat la Allah, va cheama? Aceasta cere sa raspundeti degraba chemarii lui si sa primiti adevarul cu care a venit. El a luat de la voi legamantul si fagaduinta credintei, daca sunteti credinciosi.

Pe langa aceasta, din blandetea si grija Sa fata de voi, El nu S-a multumit numai cu chemarea Trimisului, care este cel mai nobil dintre fapturi, ci l-a intarit cu minuni si v-a aratat adevarul celor cu care a venit prin semnele limpezi. De aceea a spus, in versetul 9: „El este Cel care pogoara asupra robului Sau versete limpezi”, adica vadite, care le arata oamenilor cu pricepere corectitudinea tuturor celor cu care a venit si faptul ca acestea sunt adevarul cert. „Ca sa va scoata”, prin trimiterea Trimisului la voi si prin Cartea si intelegiunea pe care Allah le-a pogorat prin el, „din intunericuri la lumina”, adica din intunericurile nestiintei si necredintei la lumina stiintei si a credintei. Aceasta este din mila si bunavointa Sa fata de voi, caci El este mai milostiv fata de robii Sai decat mama fata de copilul ei. „Cu adevarat, Allah este Plin de bunatate si Indurator fata de voi.”

„Ce aveti de nu cheltuiti pe calea lui Allah, cand a lui Allah este mostenirea cerurilor si a pamantului?” (versetul 10). Adica ce va impiedica sa cheltuiti pe calea lui Allah, care cuprinde toate caile binelui, si ce va face sa fiti zgarciti? In realitate, voi nu aveti nimic al vostru, ci „a lui Allah este mostenirea cerurilor si a pamantului”. Toate averile vor iesi din mainile voastre sau voi veti pieri si le veti lasa in urma. Apoi stapanirea se va intoarce la Stapanul ei, binecuvantat si preainalt fie El. Asadar, folositi prilejul de a cheltui cat timp averile raman in mainile voastre si prindeti aceasta ocazie.

Apoi Allah Preainaltul a pomenit ca faptele au trepte diferite, potrivit imprejurarilor si intelegiunii dumnezeiesti. A spus: „Nu sunt deopotriva cei dintre voi care au cheltuit si au luptat inainte de izbanda. Acestia au o treapta mai inalta decat cei care au cheltuit si au luptat dupa aceea.” Prin izbanda este avuta in vedere aici izbanda de la al-Hudaybiyah, cand a fost incheiata pacea intre Trimis si Quraysh. Aceasta a fost una dintre cele mai mari izbanzi, prin care Islamul s-a raspandit, iar musulmanii s-au amestecat cu necredinciosii si i-au chemat la religie fara impotrivire. Atunci oamenii au intrat in religia lui Allah in cete, iar Islamul a dobandit o putere mare. Inaintea acestei izbanzi, musulmanii nu puteau chema la religie decat in locurile ai caror locuitori primisera Islamul, precum Medina si tinuturile din jurul ei. Cel care primea Islamul dintre locuitorii Meccaului sau ai altor tinuturi ale politeistilor era vatamat si infricosat. De aceea, cei care au primit Islamul inainte de izbanda, au cheltuit si au luptat au avut o treapta mai inalta si o rasplata mai mare decat cei care au primit Islamul, au luptat si au cheltuit abia dupa aceea, asa cum cere

intelepciunea. De aceea, cei dintai si cei mai vrednici dintre Companioni, in cea mai mare parte, au primit Islamul inainte de izbanda.

Intrucat aratarea superioritatii unora fata de altii poate lasa impresia unei micșorari sau a unei critici fata de cei mai putin vrednici, Allah Preainaltul a inlaturat aceasta impresie spunand: „Dar tuturor Allah le-a fagaduit rasplata cea mai frumoasa.” Adica tuturor celor care au primit Islamul, au luptat si au cheltuit inainte de izbanda si dupa ea, Allah le-a fagaduit Paradisul. Aceasta arata vrednicia tuturor Companionilor, Allah sa fie multumit de ei, caci Allah le-a marturisit credinta si le-a fagaduit Paradisul. „Allah cunoaste bine ceea ce faceti”: El il rasplateste pe fiecare dintre voi potrivit cu ceea ce stie despre fapta lui.

Apoi, in versetul 11, a indemnat la cheltuirea pe calea Lui, caci jihadul depinde de cheltuirea pentru el si de daruirea averilor pentru pregatirea lui. A spus: „Cine li da lui Allah un imprumut bun?” Acesta este cheltuirea buna, facuta cu sinceritate numai pentru Allah, potrivita cu ceea ce li este pe plac, din avere ingaduita si buna, daruita de bunavoie. Din generozitatea lui Allah Preainaltul este faptul ca a numit-o imprumut, desi averea este a Lui, iar robul este robul Lui. El a fagaduit sa o inmulteasca de multe ori, fiind Cel Generos, Cel Daruitor. Locul si timpul acestei inmultiri sunt in Ziua Invierii, ziua in care fiecare i se va arata saracia si in care va avea nevoie chiar si de cel mai mic lucru dintre rasplatile bune. De aceea a spus:

Versetele 12 la 15

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرٰكُمُ
 الْيَوْمَ جَنَّٰتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
 الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

12. In Ziua in care ii vei vedea pe credinciosi si pe credincioase, lumina lor alergand inaintea lor si in dreapta lor: Vestea voastra buna de astazi sunt Gradini pe sub care curg rauri, in care veti ramane vesnic. Aceasta este izbanda cea mare!

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ
 قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ
 الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

13. In Ziua in care ipocritii si ipocritele le vor spune celor care cred: Asteptati-ne, ca sa luam din lumina voastra! Li se va spune: Intoarceti-va inapoi si cautati lumina! Atunci va fi ridicat intre ei un zid cu o poarta, inaintul caruia va fi mila, iar in afara lui, dinspre partea aceea, va fi pedeapsa.

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ
 وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَيَالْيَوْمَ لَا
 يُوْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَتْكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَكُمْ وَبِئْسَ
 الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

14. Ei ii vor striga: Oare nu am fost impreuna cu voi? Vor raspunde: Ba da! Insa v-ati ispitit singuri, ati asteptat, v-ati indoit si v-au amagit dorintele desarte, pana cand a venit porunca lui Allah. Iar amagitorul v-a amagit in privinta lui Allah. 15. Astazi nu se va primi de la voi nicio rascumparare si nici de la cei care au tagaduit. Salasul vostru este Focul; el va este stapanul. Si rau sfarsit!

In versetul 12, Allah Preainaltul vorbeste despre vrednicia credintei si despre fericirea celor care o au in Ziua Invierii: „In Ziua in care ii vei vedea pe credinciosi si pe credincioase, lumina lor alergand inaintea lor si in dreapta lor.” Adica, atunci cand va veni Ziua Invierii, soarele va fi infasurat, luna isi va pierde lumina, oamenii se vor afla in intuneric, iar puntea va fi asezata deasupra Gheenei. Atunci ii vei vedea pe credinciosi si pe credincioase, lumina lor alergand inaintea lor si in dreapta lor. Ei vor merge prin lumina si credinta lor, in acea imprejurare infricosatoare si grea, fiecare dupa masura credintei sale. In acel moment vor primi cea mai mareata veste buna. Li se va spune: „Vestea voastra buna de astazi sunt Gradini pe sub care curg rauri, in care veti ramane vesnic. Aceasta este izbanda cea mare!” Pe Allah, cat de dulce va fi aceasta veste pentru inimile lor si cat de placuta pentru sufletele lor! Vor fi dobandit tot ceea ce si-au dorit si le-a fost drag si vor fi scapat de orice rau de care se temeau si pe care il socoteau infricosator.

Cand ipocritii vor vedea credinciosii mergand prin lumina lor (versetul 13), in vreme ce propria lor lumina se va fi stins si ei vor fi ramas nedumeriti in intunericuri, le vor spune credinciosilor: „Asteptati-ne, ca sa luam din lumina voastra!” Adica ingaduiti-ne sa ajungem la voi, ca sa luam din lumina voastra ceva cu care sa mergem si sa scapam de pedeapsa. „Li se va spune: Intoarceti-va inapoi si cautati lumina!”, daca asa ceva ar fi cu putinta. Insa nu va fi cu putinta, ci va fi dintre lucrurile imposibile. Atunci „va fi ridicat intre ei”, intre credinciosi si ipocriti, „un zid”, o imprejmuire puternica si o fortificatie de nepatruns, „cu o poarta, inaustrul caruia va fi mila”, pe partea dinspre credinciosi, „iar in afara lui, dinspre partea aceea, va fi pedeapsa”, pe partea dinspre ipocriti.

In versetul 14, ipocritii ii striga pe credinciosi, implorandu-i si cerandu-le mila. Ei spun: „Oare nu am fost impreuna cu voi?” In viata lumeasca spuneam: nu exista alta divinitate in afara de Allah; ne rugam, posteam, luptam si faceam fapte ca ale voastre. „Vor raspunde: Ba da!” Ati fost impreuna cu noi in viata lumeasca, iar faptele voastre, in aparenta, erau asemenea faptelor noastre. Insa faptele voastre erau faptele ipocritilor, fara credinta si fara intentie sincera si dreapta. „Insa v-ati ispitit singuri, [ati asteptat] si v-ati indoit”, adica v-ati indoit de vestirea lui Allah, care nu primeste indoiala. „Si v-au amagit dorintele desarte”, caci ati dorit sa dobanditi ceea ce dobandesc credinciosii, desi nu aveati convingere. „Pana cand a venit porunca lui Allah”, adica pana cand v-a venit moartea, in vreme ce va aflati in acea stare vrednica de mustrare. „Iar amagitorul v-a amagit in privinta lui Allah”: acesta este diavolul care v-a impodobit necredinta si indoiala, iar voi v-ati linistit in ele, v-ati increzut in fagaduintele lui si ati socotit adevarata vestirea lui.

„Astazi nu se va primi de la voi nicio rascumparare si nici de la cei care au tagaduit” (versetul 15). Chiar daca ati da drept rascumparare aur cat sa umple pamantul si inca pe atat, nu s-ar primi de la voi. „Salasul vostru este Focul”, adica locul in care veti ramane. „El va este stapanul”: el va ia in primire si va strange la sine. „Si rau sfarsit” este Focul! Allah Preainaltul a spus: „Iar cel ale carui talere vor fi usoare va avea ca salas o prapastie. Si ce te-ar putea face sa stii ce este ea? Un foc arzator!”

Versetele 16 la 17

* أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

16. Oare nu a venit timpul ca inimile celor care cred sa se smereasca la pomenirea lui Allah si a adevarului care a fost pogorat si sa nu fie asemenea celor carora li s-a dat Cartea mai inainte, peste care a trecut vreme indelungata, iar inimile li s-au impietrit? Multi dintre ei sunt nelegiuiti. 17. Sa stiti ca Allah da viata pamantului dupa moartea lui! V-am aratat limpede semnele, ca sa pricepeti.

Dupa ce a pomenit starea credinciosilor si a credincioaselor, precum si a ipocritilor si a ipocritelor in Viata de Apoi, ceea ce cheama inimile sa se smereasca inaintea Domnului lor si sa se supuna maretiei Sale, Allah i-a mustrat pe credinciosi pentru lipsa acestei smerenii. A spus, in versetul 16: „Oare nu a venit timpul ca inimile celor care cred sa se smereasca la pomenirea lui Allah si a adevarului care a fost pogorat?” Adica nu a sosit vremea in care inimile lor sa se inmoaie si sa se smereasca la pomenirea lui Allah, care este Coranul, sa se supuna poruncilor si interdictiilor Lui si adevarului pogorat cu care a venit Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa? In aceasta este un indemn de a starui in smerirea inimii inaintea lui Allah Preainaltul si fata de Cartea si intelegiunea pe care El le-a pogorat. Credinciosii trebuie sa-si aminteasca mereu povetele dumnezeiesti si randuielile Legii si sa-si ceara socoteala potrivit acestora.

„Si sa nu fie asemenea celor carora li s-a dat Cartea mai inainte, peste care a trecut vreme indelungata.” Adica sa nu fie asemenea celor carora Allah le-a pogorat Cartea, care cere smerenia inimii si supunerea deplina, dar care nu au staruit in ea si nu au ramas statornici. Dimpotriva, timpul s-a prelungit pentru ei, iar nepasarea lor a dainuit. Credinta li s-a stins treptat si certitudinea le-a disparut. Astfel, „inimile li s-au impietrit. Multi dintre ei sunt nelegiuiti”. Inimile au nevoie in orice vreme sa li se aminteasca ceea ce Allah a pogorat si sa li se vorbeasca prin intelegiune. Nu se cuvine nepasarea fata de aceasta, caci ea este o pricina a impietirii inimii si a uscaciunii ochilor.

„Sa stiti ca Allah da viata pamantului dupa moartea lui! V-am aratat limpede semnele, ca sa pricepeti” (versetul 17). Semnele indruma mintile catre adevarurile dumnezeiesti. Cel care da viata pamantului dupa moartea lui este in stare sa-i invie pe cei morti dupa moartea lor si sa-i rasplateasca pentru faptele lor. Cel care a dat viata pamantului mort prin apa ploii este in stare sa dea viata inimilor moarte prin adevarul pe care l-a pogorat asupra Trimisului Sau. Acest verset arata ca cel care nu se calauzeste prin semnele lui Allah si nu se supune randuielilor Sale este lipsit de pricepere.

Versetele 18 la 19

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

18. Cu adevarat, barbatilor si femeilor care dau milostenie si li dau lui Allah un imprumut bun li se va inmulti, iar ei vor avea o rasplata nobila. 19. Cei care cred in Allah si in trimisii Sai sunt cei deplin sinceri in credinta. Iar martirii vor avea, la Domnul lor, rasplata si lumina lor. Cei care tagaduiesc si socotesc mincinoase semnele Noastre sunt locuitorii Iadului.

„Cu adevarat, barbatilor si femeilor care dau milostenie” (versetul 18): termenii arabi, rostiti cu consoana dublata, ii desemneaza pe cei care dau multe milostenii randuite de Lege si cheltuiesc in moduri care li sunt pe plac lui Allah. „Si li dau lui Allah un imprumut bun”, prin faptul ca dau din averile lor pentru caile binelui, ceea ce le va fi comoara pastrata la Domnul lor. „Li se va inmulti”: fapta buna va fi rasplatita de zece ori, pana la sapte sute de ori si pana la inmultiri numeroase. „Iar ei vor avea o rasplata nobila”, ceea ce Allah le-a pregatit in Paradis si sufletele nu cunosc.

„Cei care cred in Allah si in trimisii Sai” (versetul 19). Credinta, dupa Ahl as-Sunnah, este ceea ce arata Cartea si Sunnah: cuvantul inimii si al limbii, precum si fapta inimii, a limbii si a madularelor. Aceasta cuprinde toate randuielile religiei, cele vazute si cele launtrice. Cei care le imbina „sunt cei deplin sinceri in credinta”, a caror treapta este deasupra treptei credinciosilor in general si sub treapta profetilor.

Cuvintele Sale: „Iar martirii vor avea, la Domnul lor, rasplata si lumina lor” sunt asemenea celor venite in hadithul autentic: „In Paradis sunt o suta de

trepte; intre fiecare doua trepte este precum intre cer si pamant. Allah le-a pregatit pentru cei care lupta pe calea Lui.” Aceasta arata inaltimea mare a treptei lor, ridicarea lor si apropierea lor de Allah Preainaltul. „Cei care tagaduiesc si socotesc mincinoase semnele Noastre sunt locuitorii Iadului.”⁷⁸

Aceste versete au cuprins categoriile fapturilor: cei care dau milostenie, cei deplin sinceri in credinta, martirii si locuitorii Iadului. Cei care dau milostenie sunt cei a caror preocupare principala este binefacerea fata de fapturi si aducerea de folos acestora, cu toata puterea lor, indeosebi folosul prin avere, pe calea lui Allah. Cei deplin sinceri in credinta sunt cei care au desavarsit treptele credintei, fapta buna, stiinta folositoare si convingerea sincera. Martirii sunt cei care au luptat pe calea lui Allah pentru inaltarea Cuvantului Sau, si-au daruit sufletele si averile si au fost ucisi. Locuitorii Iadului sunt necredinciosii care au tagaduit semnele lui Allah. A mai ramas o categorie pe care Allah a pomenit-o in Sura Fatir: cei care urmeaza calea de mijloc. Ei au implinit indatoririle si au parasit cele interzise, insa au avut unele lipsuri fata de drepturile lui Allah si fata de drepturile robilor Sai. Acestia vor avea ca sfarsit Paradisul, chiar daca unii dintre ei vor suferi pedeapsa pentru unele fapte.

Versetele 20 la 21

اعلموا انما الحَيوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ
حُطَلًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيوةُ
الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾

20. Sa stiti ca viata lumeasca nu este decat joaca, distractie, podoaba, lauda intre voi si intrecere in sporirea averilor si a copiilor. Ea este asemenea unei ploi a carei vegetatie ii incanta pe necredinciosi; apoi se usuca, o vezi ingalbenindu-se, iar apoi ajunge resturi sfaramate. In Viata de Apoi este o pedeapsa cumplita, dar si iertare de la Allah si multumire. Viata lumeasca nu este decat o placere amagitoare.

⁷⁸ Hadithul este consemnat de al-Bukhari (2790), de la Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el. Nota editiei arabe tipareste numarul 2760; acesta este corectat aici dupa relatarea citata.

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ

الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

21. Intreceti-va catre iertarea Domnului vostru si catre o Gradina a carei largime este cat largimea cerului si a pamantului, pregatita pentru cei care cred in Allah si in trimisii Sai! Acesta este harul lui Allah, pe care il da cui voieste, iar Allah este Stapanul harului nemarginit.

In versetul 20, Allah Preainaltul ne vesteste adevarata fire a vietii lumesti si ceea ce se afla in ea. El arata ca telul ei si al celor care o urmaresc se margineste la „joaca si distractie”: trupurile se joaca prin ea, iar inimile se lasa distrase de ea. Aceasta este confirmata de ceea ce se vede la cei legati de viata lumeasca. Ii gasesti petrecandu-si vremea vietii cu inimile cuprinse de distractie si nepasare fata de pomenirea lui Allah si fata de fagaduinta si amenintarea care le stau inainte. Ii vezi luandu-si religia drept joaca si distractie. Spre deosebire de ei, oamenii treji si lucratorii pentru Viata de Apoi au inimile pline de pomenirea lui Allah, de cunoasterea si de iubirea Lui. Ei isi ocupa timpul cu faptele care ii apropie de Allah, al caror folos ramane la ei sau se intinde si asupra altora.

Cuvintele Sale: „Si podoaba” inseamna impodobirea prin imbracaminte, mancare, bautura, mijloace de transport, case, palate, rang si altele. „Si lauda intre voi”: fiecare dintre cei legati de ea doreste sa se laude fata de celalalt, sa-l intreaca in treburile lumesti si sa fie renumit pentru acestea. „Si intrecere in averi si copii”: fiecare doreste sa aiba mai multa avere si mai multi copii decat ceilalti. Adevarul acestui lucru se vede la cei care iubesc lumea aceasta si sunt multumiti cu ea, spre deosebire de cel care cunoaste lumea si adevarata ei fire, o socoteste un loc de trecere si nu o asezare statornica. El se intrece in ceea ce il apropie de Allah si foloseste mijloacele care il duc la salasul cinstirii Sale. Iar atunci cand vede pe cineva intrecandu-se cu el in averi si copii, se intrece cu acela in fapte bune.

Apoi a dat lumii acesteia pilda unei ploi care coboara asupra pamantului si datorita careia creste din belsug vegetatia din care mananca oamenii si vitele. Cand pamantul isi ia podoaba, iar vegetatia lui ii incanta pe necredinciosii care si-au marginit privirea si preocuparile la lumea aceasta, vine asupra lui, din porunca lui Allah, ceea ce il nimiceste. Atunci vegetatia se vestejeste si se usuca, iar pamantul revine la starea sa dintai, de parca pe el nu ar fi crescut nimic verde si nu ar fi avut niciodata o infatisare incantatoare. Tot astfel este si lumea aceasta: in vreme ce ii surade omului si infloreste pentru el, iar acesta

obtine orice isi doreste dintre bunurile ei si gaseste deschise portile oricarui lucru spre care se indreapta, deodata o loveste hotararea sortita si i-o ia din maini. Ii smulge puterea asupra ei sau il ia pe el din ea, iar el pleaca din aceasta lume cu mainile goale, fara sa-si fi luat din ea alta merinde decat giulgiul. Asadar, vai de cel pentru care ea a devenit tinta cea mai inalta a dorintelor si care isi indreapta intreaga lucrare si stradanie spre ea!

Cat despre lucrarea pentru Viata de Apoi, ea este cea care ii foloseste omului, se pastreaza pentru el si il insoteste pe rob de-a pururi. De aceea, Allah Preainaltul a spus: „Iar in Viata de Apoi este o pedeapsa aspra si iertare de la Allah si multumire.” Adica, in Viata de Apoi nu poate fi decat unul dintre aceste doua lucruri: fie pedeapsa aspra in Focul Gheenei, cu lanturile, catusele si grozaviile ei, pentru cel a carui tinta suprema si dorinta cea mai inalta au fost lumea aceasta, astfel incat a cutezat sa nu I se supuna lui Allah, a tagaduit semnele Lui si a fost nerecunoscator pentru binefacerile Sale; fie iertare de la Allah pentru faptele rele, inlaturarea pedepselor si multumire de la Allah, prin care cel asupra caruia El o revarsa este asezat in salasul multumirii. Aceasta este pentru cel care a cunoscut lumea si s-a straduit pentru Viata de Apoi asa cum se cuvine. Toate acestea cheama la desprinderea inimii de lumea aceasta si la dorirea Vietii de Apoi. De aceea a spus: „Iar viata lumeasca nu este decat o placere amagitoare.” Adica ea este doar un folos de care omul se bucura, pe care il intrebuinteaza si prin care isi implineste nevoile. Nu se lasa amagiti de ea si nu-si gasesc linistea in ea decat cei cu minti slabe, pe care amagitorul ii insala in privinta lui Allah.

Apoi, in versetul 21, a poruncit intrecerea spre iertarea lui Allah, spre multumirea Sa si spre Gradina Sa. Aceasta se face prin folosirea mijloacelor care duc la iertare: cainta sincera, cererea de iertare folositoare si indepartarea de pacate si de locurile in care ele sunt de asteptat. Intrecerea spre multumirea lui Allah se face prin fapte bune si prin grija neincetata pentru ceea ce Il multumeste: implinirea cu desavarsire a adorarii Creatorului si facerea de bine fapturilor prin toate chipurile de folos. De aceea a pomenit faptele care duc la aceasta si a spus: „Si o Gradina a carei largime este cat largimea cerului si a pamantului, pregatita pentru cei care cred in Allah si in trimisii Sai.” Credinta in Allah si in trimisii Sai cuprinde temeiurile religiei si ramurile ei. „Acesta este harul lui Allah, pe care il daruieste cui vointe”: adica ceea ce v-am lamurit si v-am amintit cuprinde caile care duc la Gradina si caile care duc la Foc. Rasplatirea de catre Allah cu rasplata imbelsugata si frumoasa este una dintre cele mai mari binefaceri si daruri ale Sale pentru robii Sai. „Si Allah este Stapanul harului nemarginit”: lauda adusa Lui nu poate fi cuprinsa; El este asa cum S-a laudat pe Sine si mai presus de lauda pe care I-o aduce vreuna dintre fapturile Sale.

Versetele 22 la 24

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ
 أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا
 تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ
 وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

22. Nicio nenorocire nu se abate asupra pamantului si nici asupra voastra fara sa fie intr-o Carte, inainte ca Noi sa o aducem la existenta. Aceasta Ii este usoara lui Allah. **23.** Pentru ca voi sa nu va intristati pentru ceea ce v-a scapat si nici sa nu va bucurati cu trufie pentru ceea ce El v-a daruit. Si Allah nu iubeste pe niciun ingamfat laudaros, **24.** pe cei care sunt zgarciti si le poruncesc oamenilor zgarcenia. Iar cine intoarce spatele, Allah este Cel Bogat, Vrednic de Lauda.

Allah Preainaltul spune, vestind cuprinderea deplina a hotararii si a sortii randuite de El: „Nicio nenorocire nu se abate asupra pamantului si nici asupra voastra”. Aceasta cuprinde toate cele care le sunt sortite fapturilor, bune sau rele. Toate au fost scrise in Tabla Pastrata, cele mici si cele mari deopotriva. Acesta este un lucru mare, pe care mintile nu-l pot cuprinde si in fata caruia inimile celor cu pricepere raman uimite; insa pentru Allah el este usor.

Allah i-a instiintat pe robii Sai despre aceasta pentru ca acest temei sa se aseze in ei si pentru ca, pe el, sa cladeasca felul in care primesc binele si raul ce li se intampla. Astfel, sa nu se mahneasca si sa nu se intristeze pentru ceea ce le-a scapat dintre lucrurile spre care nazuiau si pe care si le doreau, stiind ca acestea sunt scrise in Tabla Pastrata si trebuie sa se implineasca si sa aiba loc, fara sa existe vreo cale de a le impiedica. Tot astfel, sa nu se bucure cu trufie si semetie pentru ceea ce Allah le-a daruit, stiind ca nu au dobandit acele lucruri prin puterea si forta lor, ci numai prin harul si binefacerea lui Allah. Asadar, sa se preocupe de multumirea fata de Cel care a daruit binefacerile si a inlaturat necazurile. De aceea a spus: „Si Allah nu iubeste pe niciun ingamfat laudaros”, adica pe cel trufas, aspru, plin de sine, care se lauda cu binefacerile lui Allah si si le atribuie siesi, iar acestea il fac sa intreaca masura si il abat. Asa cum a spus Preainaltul: „Apoi, cand ii daruim o binefacere din partea Noastra, spune: Mi s-a dat aceasta numai datorita unei stiinte. Ba ea este o incercare.”

„Cei care sunt zgarciti si le poruncesc oamenilor zgarcenia”: ei aduna cele doua lucruri vrednice de mustrare, fiecare dintre ele fiind, de unul singur, un rau

indeajuns de mare: zgarcenia, care inseamna neimplinirea drepturilor care trebuie indeplinite, si poruncirea acesteia oamenilor. Nu le-a ajuns propria zgarcenie, ci le-au poruncit-o si oamenilor si i-au indemnat la aceasta purtare vrednica de mustrare prin vorbele si faptele lor. Aceasta vine din indepartarea lor de ascultarea fata de Domnul lor si din intoarcerea spatelui fata de ea. „Iar cine intoarce spatele” ascultarii fata de Allah nu-si face rau decat siesi si nu-I poate dauna cu nimic lui Allah. „Allah este Cel Bogat, Vrednic de Lauda”: bogatia Sa desavarsita este nedespartita de Fiinta Sa; a Lui este stapanirea cerurilor si a pamantului si El este Cel care ii imbogateste pe robii Sai si le daruieste avutii. El este Vrednicul de Lauda, Caruia Ii apartin toate numele frumoase, toate insusirile desavarsite si toate faptele frumoase pentru care merita sa fie laudat, preamarit si slavit.

Versetele 25 la 27

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ
بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ
يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

25. Noi i-am trimis pe trimisii Nostri cu dovezi limpezi si am pogorat impreuna cu ei Cartea si Balanta, pentru ca oamenii sa statorniceasca dreptatea. Si am pogorat fierul, in care se afla o mare putere si foloase pentru oameni, pentru ca Allah sa-i faca cunoscuti pe cei care Il sprijina pe El si pe trimisii Sai fara sa-L vada. Allah este Puternic, Maret.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾

26. Noi i-am trimis pe Nuh si pe Ibrahim si am randuit in urmasii lor profetia si Cartea. Unii dintre ei sunt calauziti, dar multi dintre ei sunt nelegiuiti.

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا
 فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْيَانَةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا
 ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ
 وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

27. Apoi am facut sa vina pe urmele lor trimisii Nostri si l-am facut sa urmeze pe Isa, fiul Maryamei. I-am dat Evanghelia si am pus in inimile celor care l-au urmat blandete si indurare. Cat despre monahism, ei l-au nascocit; Noi nu li l-am prescris, ci ei au urmarit prin el multumirea lui Allah. Insa nu l-au respectat asa cum se cuvenea. Le-am dat celor dintre ei care au crezut rasplata lor, dar multi dintre ei sunt nelegiuiti.

Allah Preainaltul spune: „Noi i-am trimis pe trimisii Nostri cu dovezi limpezi”, adica dovezile, marturiile si semnele care arata adevarul si caracterul drept al celor aduse de ei. „Si am pogorat impreuna cu ei Cartea”: acesta este un nume de categorie, care cuprinde toate cartile pogorate de Allah pentru calauzirea fapturilor si indrumarea lor catre ceea ce le foloseste in religia si in viata lor lumeasca. „Si Balanta”: ea este dreptatea in vorbe si in fapte. Religia cu care au venit trimisii este in intregime dreptate si echitate: in porunci si interdictii, in raporturile dintre oameni, in materie de infractiuni, in talion si pedepse prescrise, in mosteniri si in celelalte randuieli. Aceasta este „pentru ca oamenii sa statorniceasca dreptatea”, implinind religia lui Allah si dobandindu-si foloasele, care nu pot fi cuprinse si numarate. Aici este o dovada ca trimisii sunt in acord asupra temeliei Legii, anume statornicirea dreptatii, chiar daca formele dreptatii difera dupa vremuri si imprejurari.

„Si am pogorat fierul, in care se afla o mare putere”: in uneltele de razboi, precum armele, armurile si altele. „Si foloase pentru oameni”: folosul lui vazut in felurile mestesuguri, meserii, vase si unelte de arat, pana intr-atat incat cu greu se gaseste vreun lucru care sa nu aiba nevoie de fier. „Pentru ca Allah sa-i faca cunoscuti pe cei care Il sprijina pe El si pe trimisii Sai fara sa-L vada”: adica pentru a pune la incercare, prin Cartea si fierul pe care le-a pogorat, si pentru a se arata cine Il sprijina si ii sprijina pe trimisii Sai in starea in care cele nevazute raman ascunse. Aceasta este starea in care credinta foloseste, inainte de vederea celor nevazute, cand credinta nu mai foloseste, deoarece atunci ea devine de neocolit. „Allah este Puternic, Maret”: nimic nu Li este cu neputinta si nimeni nu poate scapa puterii Sale. Din puterea si maretia Sa este faptul ca a pogorat fierul din care se fac uneltele puternice. Din puterea si maretia Sa este

si faptul ca poate sa-Si biruie dusmanii, insa El ii incearca pe apropiatii Sai prin dusmanii Sai, pentru a-i face cunoscuti pe cei care Il sprijina fara sa-L vada.

Allah Preainaltul a alaturat in acest loc Cartea si fierul, deoarece prin aceste doua lucruri El sprijina religia Sa si inalta Cuvantul Sau: prin Cartea in care se afla argumentul si dovada si prin sabia care aduce sprijin cu ingaduinta lui Allah. Ambele se intemeiaza pe dreptate si echitate, ceea ce arata intelegiunea Creatorului, desavarsirea Lui si desavarsirea Legii pe care a randuit-o prin glasul trimisilor Sai.

Dupa ce a pomenit profetia profetilor in general, in versetul 26 i-a pomenit dintre alesii lor pe cei doi profeti nobili, Nuh si Ibrahim, in ai caror urmasi Allah a randuit profetia si Cartea. A spus: „Noi i-am trimis pe Nuh si pe Ibrahim si am randuit in urmasii lor profetia si Cartea.” Adica profetii de mai inainte si cei de mai tarziu sunt cu totii dintre urmasii lui Nuh si ai lui Ibrahim, pacea fie asupra lor. Tot astfel, toate Cartile au fost pogorate asupra urmasilor acestor doi profeti nobili. „Unii dintre ei”, adica dintre cei la care i-am trimis pe trimisi, „sunt calauziti” prin chemarea acestora, se supun poruncii lor si urmeaza calauzirea lor. „Dar multi dintre ei sunt nelegiuiti”, adica ies din ascultarea fata de Allah si fata de trimisii Sai, asa cum a spus Preainaltul: „Si cei mai multi oameni nu vor fi credinciosi, oricat ti-ai dori tu.”

„Apoi am facut sa vina pe urmele lor trimisii Nostri” (versetul 27), adica i-am trimis unul dupa altul, „si l-am facut sa urmeze pe Isa, fiul Maryamei”. L-a pomenit in mod aparte pe Isa, pacea fie asupra sa, deoarece contextul vorbeste despre crestinii care pretind ca il urmeaza pe Isa. „I-am dat Evanghelia”, care este una dintre Cartile alese ale lui Allah. „Si am pus in inimile celor care l-au urmat” pe Isa „blandete si indurare”, asa cum a spus Preainaltul: „Vei gasi ca cei mai aprigi oameni in dusmanie fata de cei care cred sunt iudeii si cei care li fac asociati; si vei gasi ca cei mai apropiati in dragoste de cei care cred sunt aceia care spun: Noi suntem crestini. Aceasta deoarece printre ei sunt preoti si calugari si pentru ca ei nu se trufesc...” De aceea crestinii aveau inimi mai blande decat ceilalti atunci cand urmau Legea lui Isa, pacea fie asupra sa.

„Cat despre monahism, ei l-au nascocit”: monahismul inseamna adorare. Ei au nascocit de la ei o forma de adorare, si-au impus-o si s-au obligat la indatoriri pe care Allah nu li le-a prescris si nu le-a facut obligatorii. Ei insisi s-au legat de ele din proprie initiativa, urmarind prin aceasta multumirea lui Allah. Cu toate acestea, „nu l-au respectat asa cum se cuvenea”, adica nu l-au implinit si nu i-au dat drepturile cuvenite. Au avut, asadar, lipsuri din doua privinte: din pricina nascocirii lui si din pricina neimplinirii a ceea ce isi facusera ei insisi obligatoriu. Aceasta este starea care predomina la ei. Printre ei se afla insa si oameni statornici in porunca lui Allah. De aceea a spus: „Le-am

dat celor dintre ei care au crezut rasplata lor”, adica acelora care au crezut in Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, impreuna cu credinta lor in Isa. Allah i-a daruit fiecaruia potrivit credintei sale. „Dar multi dintre ei sunt nelegiuiti.”

Versetele 28 la 29

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وءَامِنُوا بِرَسُولِهِ ۖ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ ۚ
وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ ۚ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّئِلَّا يَعْلَمَ
أَهْلُ الْكِتَابِ ءَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

28. O, voi cei care credeti! Temeti-va de Allah si credeti in Trimisul Sau! El va va darui doua parti din indurarea Sa, va va da o lumina in care sa mergeti si va va ierta. Allah este Atoateiertator, Indurator. 29. Pentru ca oamenii Cartii sa stie ca nu au nicio putere asupra vreunui lucru din harul lui Allah si ca harul este in Mana lui Allah, Care il daruieste cui voieste. Si Allah este Stapanul harului nemarginit.

Aceasta adresare poate fi indreptata catre oamenii Cartii care au crezut in Musa si in Isa, pacea fie asupra lor, poruncindu-le sa lucreze potrivit cerintelor credintei lor: sa se teama de Allah, sa paraseasca neascultarea fata de El si sa creada in Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Daca fac aceasta, Allah le daruieste „doua parti din indurarea Sa”, adica doua parti de rasplata: una pentru credinta lor in profetii de mai inainte si una pentru credinta lor in Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Se poate, de asemenea, ca porunca sa fie generala si sa-i cuprinda pe oamenii Cartii si pe ceilalti. Acesta este intelesul care se arata mai limpede: Allah le-a poruncit credinta si teama de El, care cuprind intreaga religie, cele din afara si cele dinlauntru ale ei, temeiurile si ramurile ei. Daca implinesc aceasta porunca mareata, Allah le daruieste „doua parti din indurarea Sa”, a caror masura si infatisare nu le cunoaste decat Allah Preainaltul: o rasplata pentru credinta si o rasplata pentru teama de Allah; ori o rasplata pentru implinirea poruncilor si una pentru ferirea de cele oprite; ori dualul are aici sensul daruirii repetate, iarasi si iarasi.

„Va va da o lumina in care sa mergeti”: adica va daruieste stiinta, calauzire si lumina cu care mergeti prin intunericul nestiintei si va iarta faptele rele. „Si Allah este Stapanul harului nemarginit”: asadar, nu este de mirare multimea

acestei rasplati din partea Stapanului harului nemarginit, al Carui har i-a cuprins pe locuitorii cerurilor si ai pamantului. Nicio faptura nu este lipsita de harul Sau nici cat ai clipi si nici mai putin de atat.

Cuvintele Sale din versetul 29: „Pentru ca oamenii Cartii sa stie ca nu au nicio putere asupra vreunui lucru din harul lui Allah” insemna: v-am lamurit harul si bunatatea Noastra fata de oricine crede, in sens general, se teme de Allah si crede in Trimisul Sau, pentru ca oamenii Cartii sa stie ca nu au putere asupra niciunui lucru din harul lui Allah. Adica ei nu-I pot ingradi lui Allah daruirea dupa poftele si judecatile lor stricate, spunand: „Nu va intra in Gradina decat cel care este iudeu sau crestin” si nutrind nadejdi desarte cu privire la Allah. Allah Preainaltul a vestit ca cei care cred in Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si se tem de Allah vor avea doua parti din indurarea Sa, lumina si iertare, in ciuda oamenilor Cartii. Si pentru ca acestia sa stie „ca harul este in Mana lui Allah, Care il daruieste cui voieste”, adica aceuia caruia intelepciunea Sa hotaraste sa-i daruiasca din harul Sau. „Si Allah este Stapanul harului nemarginit”, a carui masura nu poate fi cuprinsa.

S-a incheiat explicarea surei al-Hadid. A lui Allah este lauda si de la El vine binefacerea. Si lauda lui Allah!

Repertoarul pasajelor comentate

Referinta indica sura si versetul. Numarul din dreapta indica pagina la care incepe pasajul.

Juzul 25 Sura Fussilat

41:47-48.....	1
41:49-51.....	2
41:52-54.....	4

Juzul 25 Sura ash Shura

42:1-9.....	6
42:10-12.....	9
42:13.....	11
42:14-15.....	12
42:16.....	15
42:17-18.....	15
42:19-20.....	17
42:21-23.....	18
42:24.....	21
42:25-28.....	22
42:29.....	24
42:30-31.....	24
42:32-35.....	25
42:36-39.....	26
42:40-43.....	28
42:44-46.....	30
42:47-48.....	31
42:49-50.....	32
42:51-53.....	33

Juzul 25 Sura az Zukhruf

43:1-5.....	35
43:6-8.....	36
43:9-14.....	37
43:15-25.....	38
43:26-32.....	41
43:33-35.....	44
43:36-39.....	45
43:40-45.....	47
43:46-56.....	48
43:57-65.....	51

43:66-73.....	55
43:74-78.....	57
43:79-80.....	58
43:81-89.....	58

Juzul 25 Sura ad Dukhan

44:1-16.....	63
44:17-21.....	67
44:22-29.....	68
44:30-33.....	70
44:34-37.....	71
44:38-42.....	72
44:43-50.....	73
44:51-59.....	74

Juzul 25 Sura al Jathiyah

45:1-11.....	76
45:12-13.....	78
45:14-15.....	79
45:16-17.....	80
45:18-20.....	81
45:21-22.....	82
45:23-26.....	83
45:27-30.....	85
45:31-37.....	86

Juzul 26 Sura al Ahqaf

46:1-3.....	89
46:4-6.....	90
46:7-10.....	92
46:11-12.....	94
46:13-14.....	95
46:15-16.....	96
46:17-19.....	98
46:20.....	99
46:21-26.....	100
46:27-28.....	102

46:29–32.....	103
46:33.....	105
46:34–35.....	105

Juzul 26 Sura Muhammad

47:1–3.....	107
47:4–6.....	108
47:7–9.....	110
47:10–11.....	111
47:12–14.....	112
47:15.....	113
47:16–17.....	114
47:18.....	114
47:19.....	115
47:20–23.....	117
47:24.....	119
47:25–28.....	119
47:29–31.....	120
47:32.....	121
47:33.....	122
47:34–35.....	122
47:36–38.....	124

Juzul 26 Sura al Fath

48:1–3.....	126
48:4–7.....	127
48:8–10.....	129
48:11–14.....	130
48:15.....	132
48:16–17.....	132
48:18–21.....	134
48:22–23.....	135
48:24–25.....	136
48:26.....	137
48:27–28.....	138
48:29.....	139

Juzul 26 Sura al Hujurat

49:1–3.....	150
49:4–5.....	152
49:6.....	153
49:7–8.....	154
49:9–10.....	155

49:11.....	157
49:12.....	158
49:13.....	159
49:14–18.....	161

Juzul 26 Sura Qaf

50:1–4.....	164
50:5.....	165
50:6–11.....	166
50:12–15.....	168
50:16–18.....	169
50:19–22.....	170
50:23–29.....	171
50:30–35.....	173
50:36–37.....	174
50:38–40.....	175
50:41–45.....	176

Juzul 26 Sura adh Dhariyat

51:1–6.....	178
51:7–9.....	179
51:10–14.....	179
51:15–19.....	180
51:20–23.....	182
51:24–30.....	183

Juzul 27 Sura adh Dhariyat

51:31–37.....	185
51:38–40.....	188
51:41–42.....	188
51:43–45.....	189
51:46.....	189
51:47–51.....	190
51:52–53.....	191
51:54–55.....	192
51:56–58.....	193
51:59–60.....	194

Juzul 27 Sura at Tur

52:1–16.....	195
52:17–20.....	198
52:21–28.....	200

52:29–43.....	202
52:44–46.....	207
52:47–49.....	208

Juzul 27 Sura an Najm

53:1–18.....	209
53:19–25.....	213
53:26.....	215
53:27–30.....	215
53:31–32.....	217
53:33–62.....	219

Juzul 27 Sura al Qamar

54:1–5.....	225
54:6–8.....	227
54:9–17.....	228
54:18–22.....	231
54:23–32.....	232
54:33–40.....	234
54:41–55.....	235

Juzul 27 Sura ar Rahman

55:1–13.....	239
55:14–16.....	242
55:17–18.....	243
55:19–23.....	243
55:24–25.....	244
55:26–28.....	244
55:29–30.....	245
55:31–32.....	246
55:33–34.....	246
55:35–36.....	247
55:37–42.....	247
55:43–45.....	248
55:46–78.....	249

Juzul 27 Sura al Waqiah

56:1–26.....	254
56:27–40.....	257
56:41–48.....	259
56:49–57.....	260
56:58–62.....	262

56:63–67.....	262
56:68–70.....	263
56:71–74.....	264
56:75–87.....	265
56:88–96.....	267

Juzul 27 Sura al Hadid

57:1–6.....	270
57:7–11.....	272
57:12–15.....	275
57:16–17.....	278
57:18–19.....	279
57:20–21.....	280
57:22–24.....	283
57:25–27.....	284
57:28–29.....	287